

PS II.
40.

CALENDARIUL ROMÂNULUI

PE

ANUL COMUN DELA CHRISTOS

1913

ANUL AL XXV-LEA

- - - PREȚUL 50 BANI (25 CR.) - - -

CARANSEBEȘ

EDITURA ȘI TIPARIUL TIPOGRAFIEI ȘI LIBRĂRIEI DIECEZANE

1912.

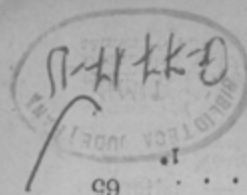
ela facere
ela facere
catoli
upă c. v.
upă calcu
upă calcu
ela fondar
Christ
ela moart
ela îndrep
45 în
ela nascer
ela răsipir
ela descâl
ela cel din
ela cădere
de ani
ela desbina
ela reinter
Basara
ela reinter
ela aflarea
ela luarea
ela descop
ela reforma
ela cădere
ela desrob
carte r
ela aflarea
ela venirea
ela nașterea
(18 Au
ela ștergere
6/18 lu

CHRONOLOGIE

pe anul 1913

Anul

7421	ela facerea lumii după socoteala bisericii noastre
6626	ela facerea lumii după socoteala bisericii apusene (romano-catoice)
5917	upă c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)
5896	upă calculul comun
5673	upă calculul nou al evreilor
2666	ela fondarea Romei (după Varro 24 Aprilie 753 înainte de Christos)
2244	ela moartea lui Alecsandru cel Mare
1958	ela îndreptarea calendarului iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)
1913	ela născerea Domnului nostru Iisus Christos
1844	ela răspirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)
1808	ela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian
1588	ela cel dintâiu sinod a toată lumea din Nicea
1436	ela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, înfiptă în 476 după Christos)
860	ela desbinarea bisericii apusene de cea resăriteană
623	ela reînfipterea statului țerei romănesci prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului
568	ela reînfipterea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș
471	ela aflarea artei tipografice
439	ela luarea Constantinopolului de Turci
421	ela descoperirea Americii (11 Octombr 1492)
396	ela reformătiunea lui Luther
387	ela căderea Ungariei la Mohacu
342	ela desrobirea limbii romăne de cea slavonă prin înfiptă carte română
214	ela aflarea mașinelor cu abure
213	ela venirea Transilvaniei sub casa austriacă
83	ela născerea Maiestății Sale c. și ap. r. Francisc Iosif I (18 August 1830)
65	ela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Duminăca tuturor sânilor 6/18 Iunie 1848

PS II 40

Dela domnia Maiestății Sale c. și apostolice r. Francisc Iosif I (2 Decembre 1848)	65
Dela reînființarea metropoliei noastre gr. or. române (12/24 Decembre 1864)	49
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 Decembre 1864)	49
Dela sancționarea Statutului organic 16/28 Maiu 1869)	44
Dela întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România prin suirea pe tron a principelui, acum Maiestății Sale regelui Carol I.	47
Dela moartea arhiepiscopului și metropolitului Andreiu Baron de Șaguna (16 Iuniu 1873)	39
Dela proclamarea independenței României	36
Dela recunoașterea independenței României de către puteri	34
Dela proclamarea regatului român sub primul rege Carol I. la 14 Martie 1881	32
Dela încoronarea regelui României Carol I. (10 Maiu 1881)	32

Date cronologice pe anul 1913

Litera pascăiei	ω
Ciclul luni	11
Temelia luni	4
Ciclul soarelui	1
Mâna anului	1

*) Sărbătorile și alte zile schimbătoare de peste an

Nasc. Dlui nostru Iisus Christos, Mercuri, mâncare de carne 7 săptămâni și 6 zile.
 Triodul se începe în 3 Februarie.
 Lăsatul de carne în 17 Februarie.
 „ „ brânză în 24 Februarie.
 Bunavestire, în Dumineca Paștilor
 Sfintele Paști, în 25 Martie.
 Înălțarea Domnului, în 3 Maiu.
 Dumineca Rosaliilor, 13 Maiu.
 Postul SS. Apostoli 5 săptămâni 4 zile; (lăsatul de carne 20 Maiu) ziua lor Vineri.

Posturile în biserica răsăriteană dreptmăritoare

1. Zilele de Mercuri și Vineri de preste an. — 2. Ajunul Botezului 5. Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 25 Febr. până în 13 Aprilie — 4. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel 10 Iunie—28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14. August. — 6. Taierea capului S. Ioan 29 August. — 7. Ziua Crucii 14. Septembrie. — 8. Postul Crăciunului din 15 Novembre până 24 Decembre.

*) Obvenind greșală de tipar sub titlul de mai sus al sărbătorilor, rectificăm: Bunavestire, Luni, sept. 5 din Post; Sfintele Paști în 14 Aprilie; Înălțarea Domnului în 23 Maiu; Dumineca Rosaliilor, 2 Iunie; Postul SS. Apostoli 2 săptămâni 5 zile; (lăsatul de carne 9 Iunie) ziua lor Sâmbătă.

Deslegarea postului

Mercuri 2 Ianuarie

Vineri 4 Ianuarie

Mercuri 6 Februarie

Vineri 8 Februarie

Mercuri 17 Aprilie

Vineri 19 Aprilie

Mercuri 5 Iunie

Vineri 7 Iunie

Vineri 27 Decembre

Săptămâna brânzei: 18 Februarie până în 24 Febr.; deci deslegare la ouă și brânză: Mercuri 20 Februarie, Vineri 22 Februarie.

Semnele cerești și caracterul lor:

Soarele și celelalte planete

Soarele	☉
Mercurie	☿
Vinerea	♀
Pământul	♁
Marte	♂
Vesta	♁
Junone	♁
Palade	♁
Cerere	♁
Joie	♁
Saturn	♄
Urania	♅

Douăsprezece zodii ale cerului

Berbecule	♈	
Taurul	♉	
Gemenii	♊	
Racul	♋	
Leul	♌	
Fecioara	♍	
Cumpăna	♎	
Scorpia	♏	
Săgetătorul	♐	
Căpriorul	♑	
Udătorul	♒	
Peștii	♓	

Însemnare. S. însemnează Sfânt; SS. Sfinții; P. sau Păr-
Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasa; CC. PP. Cuvioșii
Părinți; Ca. m. Cuvioasa maică; M. Martir (Mucenic); Ma Martira
(Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sfinții Apostoli; Archep. Aep.
Archiepiscop; Ep. Episcop; Archid. Archidiacon; Pat. Patriarh; MM.
Marele Martir (Mucenic); MMă. Marea Martiră (Muceniță); Mii
Martirii (Mucenicii); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Prooroc);
Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. M. cel Mare; f. d. m. făcătoriu
de minuni; Ad. m. Aducerea moaștelor; G. d. a. Gură de aur;
înv. învierii; gl. glas; c. cap. v. vers.

Lună noaună ☾

Pătrariul întâiu ☾

Lună plină ☽

Pătrariul din urmă ☽

Zilele Săpt. Zilele Săptămânii.

Vezi: Sărbătorile cele însemnate cu roșie sunt sărbători
împărătești, eară cele cu (†) neagră sunt sărbători bisericеști.

Ianuarie,

are 31 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Gerariu

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Mărti	1	(†) Tăer. Impr.; Vas. c. M.	14	Felix		7.49	4.28
Merc.	2	C. P. Silvestru	15	Maurus		7.48	4.30
Joi	3	Pr. Malachia; M. Gordie	16	Marcel		7.47	4.31
Vin.	4	Sob. celor 70 Ap.; C. Teoctist	17	Antonie pust.		7.47	4.32
Sâm.	5	M. Teopemt, Teona; Ca Sinclitica	18	Prisca		7.46	4.33

Botezul Domnului: Mateiu c. 3, v. 13—17: „În vremea aceea venit-a Iisus din Galilea la Iordan...”.

Dum.	6	(†) Botezul Domn. n. I. Ch.	19	Canut		7.45	4.35
Luni	7	(†) Sob. S. Ioan Botez.	20	Fab. și Seb.		7.44	4.37
Mărti	8	Ca m. Dominica; C. George	21	Agnes		7.44	4.38
Merc.	9	M. Polieuct	22	Vincentiu		7.43	4.39
Joi	10	P. Grig. Ep. Nisiei C. Domeție	23	Logod. Mariei		7.42	4.41
Vin.	11	C. P. Teodosie	24	Timoteiu		7.41	4.42
Sâm.	12	Ma Tațiana	25	Întorcerea lui Pavel		7.40	4.44

Dumineca după Botezul Domnului, Mateiu c. 4, v. 12—17: „În vremea aceea auzind Iisus, că Ioan s'a prins...”; ev. inv. 2; gl. 2.

Dum.	13	Mii Ermil și Stratonie	26	Policarp		7.39	4.45
Luni	14	CC. PP. uciși în Sinai și Rait	27	Ioan Chrisost.		7.37	4.47
Mărti	15	CC. PP. Pavel Tebeul, Ioan Colibașul	28	Carol cel Mare		7.36	4.48
Merc.	16	Inch. cinst. Iant al Ap. Petru	29	Francisc Sal.		7.35	4.50
Joi	17	C. P. Antonie cel Mare	30	Martina		7.34	4.52
Vin.	18	PP. Atanasie și Chiril Aep. Alexand.	31	Petru N.		7.32	4.54
Sâm.	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	1	Febr. Ignat		7.31	4.56

Dumineca Leproșilor, Luca a 12-a (cea din Dumineca a 29-a după Rusalii) c. 17, v. 12—19: „În vremea aceea intrând Iisus într'un sat...”; ev. inv. 3; gl. 3.

Dum.	20	C. P. Eutimie cel mare	2	(†) Int. Domn.		7.30	4.58
Luni	21	C. P. Macsim; M. Neofit	3	Blasius		7.28	5.00
Mărti	22	S. Ap. Timot.; M. Anastasie	4	Veronica		7.27	5. 2
Merc.	23	Mii Climent și Agatangel	5	Agata		7.26	5. 3
Joi	24	Ca maică Xenia	6	Dorotea		7.25	5. 5
Vin.	25	(†) Grig. Teol. Aep. Const.	7	Romuald		7.24	5. 6
Sâm.	26	C. P. Xenofont	8	Ioan		7.22	5. 8

Dumineca lui Zacheu, Luca a 15-a (cea din Dumineca a 32-a după Rusalii) c. 19, v. 1—10: „În vremea aceea trecea Iisus prin Ierichon...”; ev. inv. 4; gl. 4.

Dum.	27	(†) Ad. m. S. Ioan Ch. (G d. a.)	9	Apolonia		7.20	5.10
Luni	28	C. P. Efrem Sirul	10	Scholastica		7.18	5.12
Mărti	29	Aduc. mōst. S. Ignatie	11	Desideriu		7.17	5.13
Merc.	30	(†) SS. Tr. Ier. Vas. Grig. Ioan	12	Eulalia		7.15	5.14
Joi	31	SS. fără de arg. Chir și Ioan	13	Ecaterina		7.13	5.16

Ianuarie.

Povește economice

Cară gunoiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți respălătesc munca. Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coajă bătrână, crengi uscate și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumile putrede.

Prevestirea timpului :

Din 1 până în 12 ploios ; din 12 până la 18 timp nestatornic cu zăpadă și vânt ; din 19 până în 25 timp întunecos cu ploaie și vânt ; din 26 până în 31 ger cu zăpadă.

translatiune

Notițe:

15/I. su slugi b. g. de Ivan
22/III

1 cor 30 f.

10 f.

20 f.

1 cor 60 f.

Februarie, are 28 zile
Ziua are 11 și noaptea 13 oare

Faur.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	S. M. Trifon	3	14 Valentin		7.11	5.17
Sâm.	2	(†) Întîmpinarea Domnului	15	Faustin		7. 9	5.19

Triodul. Dumineca Vameșului și a Fariseului, Luca 4 16-a (cea din Dumineca a 33-a după Rusalii) c. 13, v. 10—14: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni s'au suit în biserică să se roage...”; ev. înv. 5; gl. 5.

Dum.	3	Sf. și drept. Sim.; Pr. Ana	16	Iuliana		7. 7	5.21
Luni	4	C. P. Isidor	17	Constanția		7. 6	5.22
Mărti	5	Ma Agatia	18	Flavian		7. 5	5.24
Merc.	6	C. P. Vucol Ep. Smirnei	19	Conrad		7. 3	5.26
Joi	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac.	20	Eleuteriu		7. 1	5.28
Vin.	8	M. M. Teodor Stratilat	21	Eleonora		7.	5.29
Sâm.	9	M. Nichifor	22	Petru C.		6.58	5.30

Dumineca Fiului răstăcit, Luca c. 15, v. 11—32: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi feciori...”; ev. inv. 6; gl. 6.

Dum.	10	Săntitul M. M. Haralampie	23	Romana		6.56	5.32
Luni	11	M. Vlasie	24	Matia ap.		6.55	5.33
Mărti	12	C. Păr. Meletie Aep. Ant.	25	Valburga		6.53	5.35
Merc.	13	C. P. Martinian	26	Alexandru		6.50	5.37
Joi	14	C. P. Auxentie	27	Leandru		6.48	5.39
Vin.	15	Apost. Onisim	28	Romanus		6.47	5.40
Sâm.	16	M. M. Pamfilie	1	Mart. Albin		6.43	5.43

Dumineca lăsatului de carne, Mateiu c. 26, v. 31—46 „Zis-a Domnul: Când va veni Fiul omului întru mărirea sa...”; ev. inv. 7; gl. 7.

Dum.	17	M. M. Teodor Tion	2	Simpliciu		6.41	5.44
Luni	18	P. Leon	3	Cunigunda		6.39	5.46
Mărti	19	Apostolul Archip	4	Casimir		6.37	5.48
Merc.	20	C. P. Leon Ep. Cataniei	5	Eusebiu		6.35	5.49
Joi	21	C. P. Timoteiu și Eustatie	6	Frideric		6.33	5.51
Vin.	22	Afl.moașt. SS. Mi din Eugenia	7	Toma Acuin.		6.31	5.52
Sâm.	23	S. M. Policarp Ep. Smirnei	8	Ioan		6.29	5.54

Dumineca lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, v. 14—21; „Zis'a Domnul: De veți ierta oamenilor greșelele lor...”; ev. inv. 8; gl. 8.

Dum.	24	(†) Afl. cap. S. Ioan Bot.	9	Francisca		6.27	5.55
Luni	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	10	Cei 40 mart.		6.25	5.57
Mărti	26	P. Porfirie Ep. Gaziei	11	Eracliu		6.23	5.59
Merc.	27	C. P. Procopie mărturisit.	12	Grigorie		6.21	6.00
Joi	28	C. P. Vasilie mărturisit.	13	Rosina		6.21	6.00

Februarie.

Povețe economice:

Cerne bucatele de sămânță. Cară încă și împrăștiie gunoiu, ca pe când se desgheață, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua împrejurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaie, petri și mărăcini, și pe unde locul e pleș samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neaună, căci cele de a fâta pierd mielul, — iar celor fătate li-să strică laptele. Taie mlădiță de altoit din partea despre mează-zi a pomilor, le împlântă în năsip ori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide, și când timpul e frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă resadniță și samănă țeler, ceapă, salată, călărabe, crăstăveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperement în contra gerului.

Prevestirea timpului.

1—6 ploaie și zăpadă; 7—13 vânt rece; apoi până în 18 zile dimineăța ger, noaptea ploaie rece; 19—23 timp aspru cu vânt; apoi până în 28 ger, vânt și zăpadă.

Notițe:

Martie,

are 31 zile
Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Germenar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	Ca Mă Eudochia	14	Matilda		6.19	6.1
Sâm.	2	M. Teodot Ep. Chirinei ☾	15	Longin		6.17	6.3

Dumineca 1-a din Post, Ioan c. 1, v. 43-51; „În vremea aceea voia Iisus să meargă în Galilea...”; ev. Inv. 9; gl. 1.

Dum.	3	Mii Eutr., Cleonic, Vasilisc	16	Floriile Herib.		6.15	6.5
Luni	4	C. P. Gherasim	17	Gertruda		6.13	6.6
Marti	5	M. Conon	18	Eduard		6.11	6.7
Merc.	6	SS. 42 M. din Amorea	19	Iosif		6.9	6.9
Joi	7	Mii Vas., Efrem, Capit. Eug.	20	Nichita		6.7	6.10
Vin.	8	C. P. Teofilact mărturis.	21	Vin. pat. Ben.		6.5	6.12
Sâm.	9	(†) SS. 40 M. din Sebast ☾	22	Paulina		6.2	6.13

Dumineca a 2-a din Post, Marcu c. 2, v. 1-12; „În vremea aceea intră-a Iisus în Capernaum...”; ev. Inv. 11; gl. 2.

Dum.	10	M. Codrat	23	Dum. Paștilor		6.	6.15
Luni	11	P. Sofronie Patr. Ierusal.	24	Lunia Paștilor		5.58	6.16
Marti	12	C. P. Teofan mărturisit.	25	(†) Bunavestire		5.56	6.17
Merc.	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Cons.	26	Emanuil		5.54	6.19
Joi	14	C. P. Benedict, M. Alexandru	27	Rupert		5.52	6.20
Vin.	15	M. Agapie	28	Guntram		5.50	6.22
Sâm.	16	M. Sabin și Papie ☾	29	Eustasiu		5.48	6.23

Dumineca a 3-a din Post, Marcu c. 8, v. 34-38; „Zis-a Domnul: Cei ce voește să vină după mine...”; ev. Inv. 11; gl. 3.

Dum.	17	C. Alexie omul lui Dzeu	30	Cuirin		5.45	6.25
Luni	18	P. Ciril Aep. Ierusal.	31	Amos pror.		5.43	6.26
Marti	19	Mii Chrisant și Darie	1 Apr.	Hugo		5.41	6.28
Merc.	20	CC. PP. uciși în mân. s. Sava	2	Francisc P.		5.39	6.29
Joi	21	C. P. Iacob Ep. și märt.	3	Cristian		5.37	6.30
Vin.	22	M. Vasile Preotul	4	Isidor		5.35	6.32
Sâm.	23	C. M. Nicon și învățăceii lui	5	Vincentiu		5.33	6.34

Dumineca a 4-a din Post, Marcu c. 9, v. 17-31; „În vremea aceea, a venit un om la Iisus...”; ev. Inv. 1; gl. 4.

Dum.	24	C. P. Zacharia ☾	6	Sixtus		5.31	6.35
Luni	25	(†) Bunavestire	7	Herman		5.29	6.37
Marti	26	Sob. m. v. Gavril	8	Dionisie		5.27	6.38
Merc.	27	S. mă Matrona din Tesalonic	9	Maria		5.25	6.39
Joi	28	C. Stefan f. d. m.	10	Ezechiel		5.23	6.40
Vin.	29	C. P. Marcu Ep.	11	Leon		5.21	6.42
Sâm.	30	C. Ioan Scărariul	12	Iuliu		5.19	6.43

Dumineca a 5-a din Post, Marcu c. 10, v. 33-45; „În vremea aceea, luând Iisus pe cei doisprezece...”; ev. Inv. 2; gl. 5.

Dum.	31	C. P. și f. d. m. Ipatie Ep.	13	Hermenegild		5.17	6.44
------	----	------------------------------	----	-------------	--	------	------

*In 2/III. vechi au luat Lampi-witel.
sara la 5 ore.*

Martie.

Povețe economice:

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovės, mazere, mazărică și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoiu sămănat din alți ani, ca să crească mai bine. Printre sămănăturile tomnatice, ce au esit rari, aruncă sămânță de trifoiu. Sădesce legumile menite pentru a-ți face sămânță. Ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva sămânțe de cânepă. Amirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați ferbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvicioși. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le samănă.

Prevestirea timpului:

1—7 zăpadă cu ploaie; 8—10 foarte frig; 11—19 timp schimbăcios, cald și frig; 20—24 zăpadă cu ploaie și vânt; 25—31 timp frumos.

Translatiune

Notițe:

30/III: cu slugi b. g. de dnan — — — — — -20/IV

Aprilie,

are 30 zile
Ziua are 13 și noaptea 11 ore

Prier.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	C. mă Maria Egipteanca ☾	14	Tiburt	♈	5.15	6.46
Mărti	2	C. P. Tit f. d. m.	15	Anastasia	♈	5.13	6.48
Merc.	3	C. P. Nichita mărturisit.	16	Turibius	♈	5.11	6.50
Joi	4	C. P. Iosif scriit. de cânt.	17	Rudolf	♈	5.9	6.51
Vin.	5	Mii Teodul și Agatopod	18	Apoloniu	♈	5.7	6.52
Sâm.	6	C. P. Eutichie	19	Crescentia	♈	5.5	6.54

Dumineca a 6-a din Post, a Floriilor, Ioan c. 12 v. 1—18: „Mai înainte de Paști cu 6 zile . . .”

Dum.	7	† Floriile George Ep. Mel. ☿	20	Sulpiciu	♈	5.3	6.56
Luni	8	SS. Ap. Irodion Agav, Ruf	21	Anselm	♈	5.1	6.57
Mărti	9	M. Eupsichie din Cesarea	22	Soter și Caiet	♈	5.	6.58
Merc.	10	Mii Terentie și Pompie	23	Adalbert	♈	4.58	7.
Joi	11	M. Antipa Ep. Pergamului	24	George	♈	4.56	7.1
Vin.	12	† Vin. Patim. C. P. Vas. mărț.	25	Marcu ev.	♈	4.55	7.2
Sâm.	13	M. Artemon	26	Cletus	♈	4.53	7.4

Dumineca SS. Paști, Ioan c. 1, v. 1—17: „Întru început era cuvântul . . .”

Dum.	14	† Sf. Pasci, P. Martin mărț.	27	Peregrin	♈	4.51	7.5
Luni	15	† Lunia Pascilor ☾	28	Vitalis	♈	4.50	7.7
Mărti	16	† Marța Pascilor	29	Petru M. } zile de rugăciune	♈	4.48	7.8
Merc.	17	C. P. Simeon	30	Ecaterina	♈	4.46	7.10
Joi	18	C. P. Ioan învăț. s. Grigor.	1	Mai înalt. Dlui	♈	4.44	7.11
Vin.	19	C. P. Ioan din peștera vechie	2	Atanasie	♈	4.43	7.12
Sâm.	20	C. P. Teodor Trichina	3	Afl. s. cruci	♈	4.41	7.14

Dumineca a 2-a după Paști, a Tomei, Ioan c. 21, v. 19—31 „Fiind seara în ziua aceea . . .”;
ev. inv. 1., gl. 1.

Dum.	21	Mii Ianuarie și Teodor	4	Florian	♈	4.39	7.15
Luni	22	C. P. Teodor Sicheotul	5	Piu V.	♈	4.38	7.16
Mărti	23	† S. M. M. George ☿	6	Ioan	♈	4.36	7.18
Merc.	24	S. M. Sava, C. Elisaveta	7	Stanislau	♈	4.34	7.20
Joi	25	Ap. și Ev. Marcu	8	Mihail	♈	4.32	7.21
Vin.	26	M. Vasilie Ep. Amasiei	9	Grigorie N.	♈	4.31	7.22
Sâm.	27	M. Simeon fratele Domnului	10	Isidor	♈	4.30	7.24

Dumineca a 3-a după Paști, a Mironosițelor, Marcu c. 15, v. 43—47 „În vremea aceea venit-a
Iosif din Arimatea . . .”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	28	Aplii Iason și Sosipatru	11	Rusaliile, Gan.	♈	4.28	7.25
Luni	29	Mii din Chizic; C. Memnon	12	Rus. Pancr.	♈	4.27	7.26
Mărti	30	Ap. Iacob al lui Zevedeu ☾	13	Servațiu	♈	4.26	7.27

Lui Acseentie sau dat.

cu
Gita
Ana

Aprilie.

2 cor-
6 u
1 u

Povețe economice:

9 cor.

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivesce și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu întârziezi. Grijește ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Resadnițele cu acoperemânt se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucru de viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Sân-George vitele se scot la pășune. Întoarce grânele și ca să le mântui de gărgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor de grâu, căci amirosul ei le alungă. Grăul întins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde amirosul.

Prevestirea timpului:

1—4 timp furtunos; 5—9 ploaie, timp nestatornic; 10—16 îngheț și timp rece; 17—24 timp plăcut și cald; apoi tunet și ploaie până la 30.

Acseentie e slugă pe în an
cu proctiu d. Rotite:

din 23 Aprilie 1913 până în 23/4/14.

Lui Acseentie cu 1911 b. g.	—	—	2 cor—
Gita slugi capară 16/4 u	—	—	6 cor—
Ana slugi b. p.	21/4 u	—	2—
28/4 cu slugi în an o pacă	—	—	— 10 fil

10 cor 10 fil

Maiu,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Florariu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare apune
Merc.	1	Pr. Ieremia	14	Bonifaciu	♈	4.24 7.29
Joi	2	Aduc. moașt. s. At. c. m. P. Al.	15	Sofia	♈	4.23 7.30
Vin.	3	Mii Timoteiu și Maura	16	Ioan N.	♈	4.22 7.31
Sâm.	4	Ca Mă Pelaghia	17	Paschal	♈	4.21 7.33

Duminecă a 4-a după Paști, a Slăbănogului, Ioan c. 5, v. 1—15 „În vremea aceea s'a suit Iisus în Ierusalim...”; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	5	M. Mă Irina	18	Venant	♈	4.19 7.34
Luni	6	Dreptul Iov	19	Celestin	♈	4.18 7.35
Marti	7	Pomen. s. † Mii Ac. și Codrat	20	Bernhard	♈	4.17 7.36
Merc.	8	(†) Ap. și ev. Ioan; P. Arsenie	21	Felix	♈	4.16 7.38
Joi	9	Pr. Isaia; M. Christofor	22	(†) Joia verde	♈	4.14 7.39
Vin.	10	Ap. Simeon Zilotul	23	Desideriu	♈	4.13 7.40
Sâm.	11	M. Mochie	24	Ioana	♈	4.12 7.41

Duminecă a 5-a d. Paști, a Samarinenței, Ioan c. 4, v. 5—42 „În vremea aceea, venit-a în cetatea Samariei...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	12	Gherm. p. Const. Epif. ep. Cip.	25	Urban	♈	4.11 7.42
Luni	13	Ma. Glicheria	26	Filip	♈	4.10 7.44
Marti	14	M. Isidor	27	Ioan	♈	4. 9 7.45
Merc.	15	C. P. Pachomie	28	Wilhelm	♈	4. 9 7.46
Joi	16	C. P. Teodor Sântitul	29	Maximinian	♈	4. 8 7.47
Vin.	17	Ap. Andronic	30	Ferdinand	♈	4. 7 7.48
Sâm.	18	M. Teodot	31	Angela	♈	4. 6 7.49

Duminecă a 6-a d. Paști, a Orbului, Ioan c. 9, v. 1—38: „În vremea aceea trecând Iisus...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	19	M. Patrichie Ep. Prusiei	1	Iunie Grațiana	♈	4. 5 7.50
Luni	20	(†) M. Talaleu	2	Erasm	♈	4. 5 7.51
Marti	21	(†) Constantin și Elena	3	Clotild	♈	4. 4 7.52
Merc.	22	M. Vasilisc	4	Florian	♈	4. 4 7.53
Joi	23	(†) Înălț. D.; C. P. Mih. märt.	5	Bonifaciu	♈	4. 3 7.53
Vin.	24	C. P. Simeon	6	Norbert	♈	4. 2 7.54
Sâm.	25	A 3-a afl. a cap. s. Ioan Botez.	7	Lucreția	♈	4. 2 7.55

Duminecă a 7-a d. Paști, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1—13: „În vremea aceea, ridicând Iisus ochii săi la cerul...”; ev. inv. 10; gl. 6.

Dum.	26	Ap. Carp	8	Medard	♈	4. 2 7.55
Luni	27	M. Terapont	9	Primus	♈	4. 1 7.56
Marti	28	P. Nichita Ep. Calcedon.	10	Margareta	♈	4. 1 7.57
Merc.	29	C. Mă Teodosia	11	Varnavas	♈	4. 1 7.58
Joi	30	C. P. Isachie	12	Ioan Fac.	♈	4. 7.59
Vin.	31	S. Ap. Ermia, S. M. Ermeiu	13	Antonie Pad.	♈	4. 7.59

Maiu.

Povețe economice:

Udă altoii cât mai des, și la cei prinși le slăbește nișel legătura. Samănă cânepă și în. Pe timp liniștit afumă pomii băntuiți de omide cu pucioasă presărată pe jeratic, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește luteră înainte de înflorire, dar grijește, să n'o tai prea pe jos, că pierе multă din ea, să o dai verde la vite svânteaz-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunte-late. Pe la mijlocul luni se resădește tutunul (tăbacul) înmoindui-se mai nainte rădăcina în zamă de gunoiu și năsip. Ogoritul trebuiește sfârșit. Gândacii de Maiu se scutură dimineața, se adună și omor cu piciorul, ori se dau la galițe. De pe cartofii ce-i dăm la animale, colțul trebuiește depărtat, că acela e veninos.

Prevestirea timpului:

1—9 timp frumos; 10—16 zile reci; din 17 până la sfârșit timp frumos și cald.

Translature		10 cor 10 f
7/IV cu slugi la b. albă b. gata	Notițe:	2 cor - f
12/IV cu b. g.		20
Latine		12 cor 30 f

Iunie,

are 30 zile

Ziua are 15 și noaptea 9 oare

Cireșeriu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Sâm.	1	M. Iustin	14	Inima lui Iisus		4.	8.

Dum. Rusalilor, Ioan c. 7, v. 37—53: „Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare a praznicului . . .”;
v. inv. 1; gl. 8.

Dum.	2	(†) Pog. Duh. S.; P. Nichifor	15	Vitus		4.	8. 1
Luni	3	(†) L. Rus.; M. Lucian	16	Benó		4.	8. 1
Mărți	4	(†) M. Rus.; P. Mitrofan P. Con.	17	Adolf		4.	8. 2
Merc.	5	M. Doroteiu Ep. Tirului	18	Gervasie		4.	8. 2
Joi	6	CC. PP. Visarion și Ilarion	19	Iuliana		4.	8. 3
Vin.	7	M. Teodot Ep. Anchirei	20	Silverius		4.	8. 3
Sâm.	8	M. Teodor Stratilă	21	Alois		4.	8. 3

Duminea 1 d. Rusalii, a Tutozor Sfinților, Mateu c. 10, v. 32—33, 37—38: „Zis'a Domnul în-
vățașilor săi . . .”; ev. inv. 1; gl. 8.

Dum.	9	P. Chiril Archiep. Alexand.	22	Paulinus		4.	8. 3
Luni	10	Mii Timoteiu, Alex., Anton.	23	Edeltrud		4.	8. 3
Mărți	11	Ap. Bartolomeiu, Varnava	24	Ioan Botez.		4.	8. 3
Merc.	12	C. P. Onufrie	25	Prosper		4.	1 8. 3
Joi	13	Ma Achilina; S. Trifilie; E. Leuc.	26	Ioan și Paul		4.	1 8. 3
Vin.	14	Pr. Eliseu și Met. Patr. Const.	27	Ladislau		4.	1 8. 3
Sâm.	15	Pr. Amos	28	Leo. II.		4.	2 8. 3

Duminea a 2-a d. Rusalii, Mateu c. 4, v. 18—23 „În vremea aceea umblând Iisus pe lângă
marea Galileei . . .”; ev. inv. 2; gl. 1.

Dum.	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatundei	29	(†) Petr. și Pav.		4.	2 8. 3
Luni	17	Mii Manoil, Savel și Ismail	30	Pavel		4.	3 8. 3
Mărți	18	M. Leontie	1	Iulie Teobald		4.	4 8. 3
Merc.	19	Ap. Iuda frat. Domnului	2	Cercet. Mariei		4.	4 8. 2
Joi	20	M. Metodie Ep. Patarilor	3	Eliodor		4.	5 8. 2
Vin.	21	M. Iulian din Tarsis	4	Udalrich		4.	6 8. 2
Sâm.	22	M. Eusebie Ep. Samosatelor	5	Domitiu		4.	7 8. 1

Duminea a 3-a d. Rusalii, Mateu c. 6, v. 22—33: „Zis'a Domnul: Luminătorul trupului este
ochiul . . .”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	23	M. Agripina	6	Pr. Isaia		4.	7 8. 1
Luni	24	(†) Nasc. S. Ioan Botezăt.	7	Vilibald		4.	8 8.
Mărți	25	Ca Mă Fevronia	8	Chilian		4.	9 8.
Merc.	26	C. P. David din Tesalonic	9	Anatolia		4.	9 7.59
Joi	27	C. P. Samson prim. de str.	10	Amalia		4.	10 7.58
Vin.	28	Ad. moașt. SS. Chir și Ioan	11	Piu I.		4.	11 7.57
Sâm.	29	(†) SS. Ap. Petru și Pavel	12	Heinrich		4.	12 7.57

Duminea a 4-a d. Rusalii, Mateu c. 8, v. 5—13: „În vremea aceea, intrând Iisus în Capernaum . . .”
ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	30	(†) Adun. (Sob.) SS. Apostoli	13	Margareta		4.	13 7.57
------	----	-------------------------------	----	-----------	--	----	---------

Iunie.

Povețe economice:

Când e ferbințeală scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădureții mai bine după ploaie, și cu deosebire sara și dimineața. Samănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. De pătimesc porcii la grumazi, din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă pulberea de Heleborus albus. La cei mari le dai cât ține vârful cușitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnici la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurei pentru iarnă. Samănă rapița.

Prevestirea timpului:

1—8 timp cald și frumos, apoi tenete și ploaie, timp neplăcut până la 17;
18—21 timp întunecat; 22 furtună apoi timp frumos până la 28; 29—30 ploios.

Translatiure		
Notițe:		
1/V. Cu slugi b. p.	—	12 cor 30/
2/V. Cu slugi b. p.	—	— 30/
9/6. Cu slugi b. p.	—	1 cor —
15/6. Cu slugi b. p.	—	2 cor —
16/6. Cu slugi b. p. pentru W. L. Sava	—	2 cor —
pe pământ ca capare	—	1 cor —
24/6 Cu slugi bani gata	—	1 cor —
Laturce		19 cor 60/

Iulie,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 ore

Cuptoriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	SS. Coșma și Damian f. d. m.	14	Bonaventura		4.14	7.56
Mărti	2	Vestmântul Născ. de Dzeu	15	Împ. Apostol.		4.15	7.56
Merc.	3	M. Iachint, Anatolie P. Const.	16	Maria B.		4.16	7.55
Joi	4	P. Andreiu Archiep. Critului	17	Alexie		4.17	7.54
Vin.	5	(†) C.P. Atan. al. At., S. Marta	18	Frideric		4.18	7.53
Sâm.	6	C. P. Sisoe cel mare	19	Aurelia		4.19	7.52

Duminea a 5-a d. Rusalii, Mateiu c. 8, v. 28—34: „În vremea aceea, trecând Iisus de ceea parte în pământul Gergesenilor...”; ev. inv. 5; gl. 4.

Dum.	7	C.P. Toma, Acach. Ma Chiriachi	20	Pr. Ilie		4.20	7.51
Luni	8	M. M. Procopie	21	Olga		4.22	7.50
Mărti	9	M. Pancrație Ep. Tavromeniei	22	Maria Magd.		4.23	7.48
Merc.	10	SS. 45 Mi din Nicopole	23	Apollinarie		4.24	7.47
Joi	11	Ma Eufemia	24	Christina		4.25	7.46
Vin.	12	Mii Proclu și Ilarie; C. Mihail	25	Iacob ap.		4.26	7.45
Sâm.	13	(†) Sob. Archang. Gavril	26	Ana		4.28	7.44

Duminea a 6-a după Rusalii, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1—13: „În vremea aceea rădicând Iisus ochii săi la ceru...”; ev. inv. 6; gl. 5.

Dum.	14	Ap. Achila	27	Pantelimon		4.29	7.42
Luni	15	M. Chiriș și Iulita mama lui	28	Victor		4.30	7.41
Mărti	16	M. Antinogen	29	Marta		4.31	7.40
Merc.	17	(†) M. Mă Marina	30	Abdon și S.		4.33	7.39
Joi	18	Mii Iachint și Emilian	31	Ignatie Loiola		4.34	7.37
Vin.	19	C. P. Die și Ca Macrina	1	Aug. L. s Petru		4.35	7.36
Sâm.	20	(†) Pror. Ilie	2	Porțiuncula		4.36	7.35

Duminea a 7-a după Rusalii, Mateiu c. 9, v. 27—35: „În vremea aceea trecând Iisus au mers după dânsul doi orbi...”; ev. inv. 7; gl. 6.

Dum.	21	CC. PP. Ioan și Sim.; Pr. Iezechil	3	Stefan		4.38	7.33
Luni	22	(†) Mironos. Maria Magdalena	4	Dominicus		4.39	7.32
Mărti	23	M. Foca	5	Maria Schnee		4.40	7.31
Merc.	24	M. Mă Christina	6	Schimb. la față		4.42	7.29
Joi	25	(†) Adormirea santei Anei	7	Caietan		4.43	7.27
Vin.	26	M. Ermolae	8	Chiriac		4.45	7.26
Sâm.	27	(†) M. M. Pantelimon	9	Roman		4.46	7.24

Duminea a 8-a d. Rusalii, Mateiu c. 14, v. 14—22: „În vremea aceea a văzut Iisus popor mult...”; ev. inv. 8; gl. 7.

Dum.	28	Ap. Proh., Nic., Tim. și Par.	10	Laurențiu		4.47	7.22
Luni	29	M. Calinic; Ma Teodota	11	Susana		4.49	7.20
Mărti	30	Aplii Sila și Silvan	12	Clara		4.50	7.19
Merc.	31	Dreptul Eudochim	13	Casian		4.51	7.17

1-20
45
a 75 cor

Iulie.

Povețe economice:

Curățește șura și podurile, că e aci secerișul, pecând poartă grijă, să ai bani, ca să poți aduna grânele când sunt bune, însă nu rescoapte, că să scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul să fie săpat de a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedecă strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se înecă. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Aceste ținele de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul bântuit de omide, cu apă de săpun.

Prevestirea timpului:

1—4 ploios; 5—12 timp frumos; 13—15 ploaie și furtună; 16—27 timp mai mult ploios; apoi până la sfârșit zile plăcute.

Translature

Notițe:

3/VII Gita lui absentie bani gata — 1 cor f.
6/7 Cu slugi b. gata pentru cîmarii 6 cor f.
20/7. Gita lui absentie bani gata — 1 cor f.

18/31
VII

Lature

27 cor 60 fil

August,

are 31 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 oare

Măsălarium.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Joi	1	Scoat. c. † și Mii Macavei	14	Eusebie		4.53	7.15
Vin.	2	Aduc. moaștelor s. Ștefan	15	(†) Înăl. Mariei		4.54	7.14
Sâm.	3	CC.PP.Isachie, Dalmat., Faust	16	Rochus		4.55	7.12

Duminica a 9-a d. Rusalii, Mateiu c. 14, v. 22-34: „În vremea aceea silit-a Iisus pe învățăceii săi să intre în corabie...”; ev. inv. 9; gl. 8.

Dum.	4	SS. 7 Coconi din Efes	17	Bertram		4.57	7.10
Luni	5	M. Eusignie	18	Elena		4.58	7. 8
Mărti	6	(†) Schimbarea la Față	19	Ludovic		5. 7. 7	
Merc.	7	C. M. Dometie	20	(†) Reg. Ștefan		5. 17. 6	
Joi	8	Emilian mărt. Ep. Chizicului	21	Ioan Franc.		5. 27. 3	
Vin.	9	Ap. Matia	22	Timoteiu		5. 47. 2	
Sâm.	10	M. și Archid. Laurentie	23	Filip		5. 57.	

Duminica a 10-a d. Rusalii, Mateiu c. 17, v. 14-24: „În vremea aceea, s'a apropiat către Iisus un om înghenunchind înaintea lui...”; ev. inv. 10; gl. 1.

Dum.	11	M. și Archid. Euplu	24	Bartolomeiu		5. 76.58	
Luni	12	Mii Fotie și Anichit.	25	Ludovic		5. 86.56	
Mărti	13	C. P. Macsim mărturisit.	26	Zefirin		5. 96.54	
Merc.	14	Pr. Michea	27	Iosif Calas		5.106.25	
Joi	15	(†) Adorm. Născăt. de Dzeu	28	Augustin		5.126.50	
Vin.	16	Ad. icoanei Dlui; M. Diomid	29	Tăer. c. s. Ioan		5.136.48	
Sâm.	17	M. Miron	30	Rosa		5.146.46	

Duminica a 11-a după Rusalii, Mateiu c. 18, v. 23-35: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Ase-mănatu-s'a împărăția Ceriurilor...”; ev. inv. 11; gl. 2.

Dum.	18	Mii Flor și Lavru	31	Raimund		5.166.44	
Luni	19	M. Andreiu Stratilat	1	Sept. Egidiu		5.186.42	
Mărti	20	Pr. Samuil	2	Ștefan		5.196.40	
Merc.	21	Ap. Tadeu și Ma Vassa	3	Serafina		5.206.38	
Joi	22	M. Agatonie	4	Rosalia		5.226.36	
Vin.	23	M. Lup	5	Laurent		5.236.34	
Sâm.	24	M. Eutichie	6	Magnus		5.246.82	

Duminica a 12-a d. Rusalii, Mateiu c. 19, v. 16-28: „În vremea aceea s'a apropiat către Iisus un tânăr...”; ev. inv. 1; gl. 3.

Dum.	25	Înt. m. ap. Vartol.; Ap Tit.	7	Regina		5.266.30	
Luni	26	Mii Adrian și Natalia	8	(†) Nasc Nasc		5.276.28	
Mărti	27	C. P. Pimen	9	Gorgonie		5.296.26	
Merc.	28	C. P. Moisi Arapul	10	Nicolae Tol.		5.306.24	
Joi	29	(†) Tăerea cap. s. Ioan Bot.	11	Protus		5.316.22	
Vin.	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Const.	12	Macedoniu		5.336.20	
Sâm.	31	Brăul Preacuratei Mariei	13	Matern		5.346.18	

August.

Povețe economice :

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă salată iernatică. Adună sămânțele de legumi coapte acum, le curățește și acată în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. De vezi albinele, că prea mult șed pe afară, e semn, că n'au ce se lucre. Ridică coșnițele punând sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoii oculați văzând că nu s'au prins, trebuiesc din nou oculați. Proptește pomii prea încărcați și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburi de toate poamele.

Prevestirea timpului.

La început ploios; apoi până în 12 zile plăcute și calde; 13—19 ploișie; 20—31 zile frumoase.

Traducture		27 cor. 60 fil
Notițe:		
4/8	În slugi bani gata	40 fil
18/8	În slugi bani gata	1 cor - fil
31/8	În slugi bani gata	1 cor - fil
18/8	În slugi bani gata	10 cor - fil
25/8	În slugi bani gata	1 cor - fil
31/8	În slugi bani gata	1 cor - fil
Lature		41 cor 50 fil

Septembrie,

are 30 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 oare

Răpciune.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare apune
-----------------	-------	--	-------	---------------------------------------	-------	-------------------------

Duminica a 13-a d. Rusali, Mateiu c. 21, v. 33—42: „Zis-a Domnul pîda aceasta: Un om era stăpîn al casei...”; ev. inv. 2; gl. 4.

Dum.	1	(†) C. P. Simeon stîlpticul	14	Înălț. Crucei		5.35 6.15
Luni	2	M. Mamant și Ioan Pust.	15	Nicodem		5.37 6.13
Marti	3	M. Antim Ep. Nicomidiei	16	Ludmila		5.39 6.11
Merc.	4	M. Vavila și Moisi Pr.	17	Hildegard		5.40 6. 9
Joi	5	Pr. Zacharia	18	Toma Ap.		5.41 6. 7
Vin.	6	Minunea Archang. Mihail	19	Ianuarie		5.42 6. 5
Sâm.	7	M. Sozont	20	Eustachiu		5.43 6. 3

Duminica a 14-a după Rusali, înaintea Înălțării sfintei Cruci, Ioan c. 3, v. 13—17: Zis-a Domnul: Nimenea nu s'a suit la ceriu...”; Luca, c. 10, v. 38—42, c. 11, v. 27—28: „În vremea aceea întrat a Iisus într'un sat...”; ev. inv. 3; gl. 5.

Dum.	8	(†) Nasc. Născ. de Dzeu	21	Mateiu ev.		5.45 6. 1
Luni	9	(†) SS. PP. Ioachim și Ana	22	Maurițiu		5.46 5.59
Marti	10	Mle Minodora, Mitr., Nimf.	23	Tecla		5.47 5.55
Merc.	11	Ca Teodora	24	Rupert		5.49 5.57
Joi	12	M. Autonom	25	Cleofa		5.51 5.54
Vin.	13	M. Corneliu Sutașul	26	Ciprian		5.52 5.55
Sâm.	14	(†) Înălțarea cinstitiei Cruci	27	Cosma și Dam.		5.53 5.48

Duminica a 15-a după Rusali, după Înălțarea sf. Cruci, Marcu c. 8, v. 34. — c. 9, v. 1: Zis-a Domnul: ceta ce vorește să vină după mine, să se lapede de sine...”; ev. inv. 4; gl. 6.

Dum.	15	M. M. Nichita	28	Vencisl. reg.		5.55 5.41
Luni	16	M. Mă Eufemia	29	Michail Arhan.		5.56 5.46
Marti	17	M. Mă Sofia și ficele ei	30	Ieronim		5.57 5.48
Merc.	18	C. P. Eumenie făc. d. minuni	1	Oet. Remigiu		5.59 5.42
Joi	19	Mii Trofim, Savatje, Dorimed.	2	Leodegar		6. 1 5.30
Vin.	20	M. Eustatie și fiii săi	3	Candid		6. 2 5.36
Sâm.	21	Ap. Codrat din Magnesia	4	Francisc Ser.		6. 3 5.34

Duminica a 16-a după Rusali, Luca 1-a (cea din Duminica a 18-a după Evang.) c. 5, v. 1—11: „În vremea aceea sta Iisus lângă mare...”; ev. inv. 5; gl. 7.

Dum.	22	M. Foca făcăt. de minuni	5	Placid		6. 5 5.32
Luni	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezăt.	6	Bruno		6. 6 5.30
Marti	24	M. Tecla	7	Iustina		6. 7 5.28
Merc.	25	C. mă Eufrosina d. Alex.	8	Brigita		6. 9 5.26
Joi	26	(†) Adormirea S. Ioan Ev.	9	Dionisie		6.11 5.24
Vin.	27	M. Calistrat	10	Francisc Bor.		6.12 5.22
Sâm.	28	C. P. Chariton mărturisitorul	11	Nicasiu		6.13 5.20

Duminica a 17-a după Rusali, Luca a 2-a (cea din Duminica a 19 după Evang.) c. 6, v. 31—36: „Zis-a Domnul: precum voiți să vă faci voaună oamenilor...”; ev. inv. 6; gl. 8.

Dum.	29	C. P. Chiriace Sihastrul	12	Maximilian		6.15 5.18
Luni	30	M. Grigorie Aep. Armeniei	13	Coloman		6.17 5.16

Septembre.

Povește economice :

În luna aceasta să începe culesul poamelor. Soiurile iernatice să culeg cu mâna și să împărțesc în clase după mărime și frumsețe, să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță să întind la soare, ca să ese umezala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce voiești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la sămănat, că te ve-i căi la secerat. Pe la capătul lunii să ia miera dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul erbii, le samănă cu sămânță de iarbă și flori de fân.

Prevestirea timpului :

Dela început până către 12 mai mult timp umed și recoros : 13—19 timp frumos ; 20—26 timp neplăcut și furtunos ; 27 până la sfârșit timp frumos.

Translat. Notițe: —		
8/9. Bu slugi bani gata	—	41 cor 00 fil
11/9. " " " "	—	— cor 40 fil
14/9. Bu slugi bani gata	—	— 40 fil
20/9. Bu slugi	—	1 cor — fil
21/9. " " la Biserica alba	—	40 fil
22/9. Bu slugi bani gata	—	2 cor — fil
26/9. " " " "	—	2 cor — fil
	—	— 10 fil
Latură —		47 cor 30 fil

are 31 zile

Octombree,Brumărel.

Ziua are 11 și noaptea 13 oare

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						reșare	apune
Mărți	1	Ap. Anania C.P. Roman cânt.	14	Calistus		6.18	5.14
Merc.	2	M. Ciprian; Ma Iustina fec. 	15	Teresia		6.19	5.12
Joi	3	M. Dionisie Areopagitul	16	Gallus		6.21	5.10
Vin.	4	P. Ieroteiu Ep. Atenei	17	Hedvig		6.23	5. 8
Sâm.	5	Ma Charitina	18	Luca ev.		6.24	5. 6

Dumineca a 18-a după Rusalii, Luca a 3-a (cea din Dumineca 20-a după Evang.) c. 7, v. 1-16: „În vremea aceea mergea Iisus într-o cetate...”; ev. inv. 7; gl. 1.

Dum.	6	(†) Ap. Toma	19	Petru d. Alc.		5. 4	6.26
Luni	7	Mii Serghie și Vach	20	Felician		6.27	5. 2
Mărți	8	Ca maică Pelaghia	21	Ursula		6.29	5. 1
Merc.	9	(†) Ap. Iacobși C.P. Andronic	22	Cordula		6.31	4.59
Joi	10	Mii Eulampie și Eulampia 	23	Ioan Cap.		6.32	4.57
Vin.	11	(†) Ap. Filip; C. Teofan märt.	24	Rafail Archan.		6.33	4.55
Sâm.	12	Mii Prov, Tarah, Andronic	25	Chrisant		6.34	4.53

Dumineca a 19-a după Rusalii, a SS. Părinți, Luca a 4-a (cea din Dumineca a 21-a după Evang.) c. 8, v. 5-15: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Eșit-a sămănătorul...”; Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea rădicând Iisus ochii săi la ceriu...”; ev. inv. 8; gl. 2.

Dum.	13	Mii Carp și Papil	26	Amand		6.36	4.51
Luni	14	(†) Cuv. Paraschiva	27	Frument		6.38	4.50
Mărți	15	C. M. Lucian	28	Sim. și Iuda		6.39	4.48
Merc.	16	M. Loghin Sutașul 	29	Narcis		6.41	4.46
Joi	17	Pr. Osie; C. M. Andreiu Crit.	30	Claudie		6.43	4.45
Vin.	18	Ap. și Ev. Luca	31	Wolfgang		6.44	4.43
Sâm.	19	Pr. Ioil și M. Var	1	Nov. + Toți Sfinții		6.45	4.41

Dumineca a 20-a d. Rusalii, Luca a 6-a (cea din Dumineca 23-a după Evang.) c. 8, v. 26-39. „În vremea aceea venit-a Iisus cu corabia în lăturea Gadarenilor...”; ev. inv. 9; gl. 3.

Dum.	20	M. M. Artemie	2	Pomen. răpos.		6.47	4.39
Luni	21	C. M. Ilarion cel mare	3	Hubert		6.49	4.38
Mărți	22	P. Averchie Ep. Ieropolei	4	Carol Bor.		6.50	4.37
Merc.	23	Ap. Iacob frat. Domnului 	5	Emeric		6.52	4.35
Joi	24	M. Mă Areta	6	Leonard		6.54	4.34
Vin.	25	Mii Notarie, Marcian, Martirie	7	Engelbert		6.55	4.32
Sâm.	26	(†) S. M. M. Dimitrie	8	Gottfried		6.57	4.30

Dumineca a 21-a d. Rusalii, Luca a 7-a (cea din Dum. 24. din Evangelistarii), c. 8, v. 41-56: „În vremea aceea venit-a un om către Iisus, căruia era numele Iair...”; ev. inv. 10; gl. 4.

Dum.	27	M. Nestor	9	Teodor		6.58	4.29
Luni	28	Mii Terentie și Neonila	10	Andreiu		7. 4.28	
Mărți	29	Ma Anastasia; C. P. Avramie	11	Martin		7. 1	4.26
Merc.	30	Mii Zinovie și Zinovia sora sa	12	Cunibert		7. 3	4.25
Joi	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis	13	Stanislau		7. 4	4.24

Octomvre.

Povețe economice.

Culesul poamelor ține încă. Grijește, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile din cari s'au scos legumile, trebuiesc săpate din nou, ca peste iarnă să degereze. Resădesce în straturi bine lucrute sălata iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am gătat cu săpatul se ară numai decât pământul menit a se sămăna de cu primăvară gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățește. Când e la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt, unii putrezi alții copti. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe feluri de vin.

Prevestirea timpului.

1—16 zile frumoase; apoi până la 18 rece și întunecat; 19—24 vânturi aspre și zile noroase; 24—26 zile frumoase; apoi ploaie rece.

Translatiune —		47 cor 30 f
Roțițe:		
1/10. Cu slugi în an	—	10 f
3/8. Cu slugi în an sub. g. 4 f	—	14 f
5/8. " " în an	—	10 f
6/8. Cu slugi bani gata	—	20 f
7/8. Cu slugi bani gata	—	20 f
10/8. " " " "	—	20 f
15/8. Cu slugi bani de în an	—	12 f
16/8. Cu slugi bani gata	—	1 cor — f
19/8. " " " " de în an	—	20 f
20/8. Cu slugi bani gata	—	20 f
22/8. Cu slugi bani gata	—	20 f
23/8. " " " "	—	20 f
28/8. Cu slugi bani gata pentru decenție	1 cor	4 f
30/8. Cu slugi 2 pacle în an	—	20 f
Lature —		51 cor 3.6 f

Novembre,

are 30 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Brumariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	SS. f. de arg. Cosma și Damian	14	Venerand		7. 5	4.23
Sâm.	2	Mii Achindin, Pigasie 	15	Leopold		7. 7	4.21

Duminea a 22-a d. Rusalii, Luca a 5-a (cea din Dum. 22-a după Evang.) c. 16, v. 19-31 :
„Zis-a Domnul pilda, aceasta : Era un om oarecare bogat . . .” ; ev. inv. 11 ; gl. 5.

Dum.	3	Mii Achepsima, Aitala, Iosif	16	Otmar		7. 9	4.20
Luni	4	C. Ioanic.; Mii Nicand., Erm.	17	Grigorie Teol.		7.11	4.19
Martî	5	Mii Galact. și Epistim. soț. sa	18	Odo		7.12	4.18
Merc.	6	P. Pavel mărt. Patr. Con.	19	Elisabeta		7.13	4.17
Joi	7	SS. 33 Martiri și C. Lazar	20	Felix		7.15	4.16
Vin.	8	(†) Arch. Michail și Gavril 	21	(†) Într. în biser.		7.16	4.15
Sâm.	9	Mii Onisif, Porf.; Ca Matrona	22	Cecilia		7.18	4.14

Duminea a 23-a după Rusalii, Luca a 8-a (cea din Duminea a 25-a din Evang.) c. 10, v. 25-37; „În vremea aceea, venit-a un legiutor la Iisus . . .” ; ev. inv. 1 ; gl. 6.

Dum.	10	Ap. Erast și Olimp.; M. Orest	23	Clement		7.19	4.13
Luni	11	Mii Mina, Victor și Vichentie	24	Ioan		7.21	4.13
Martî	12	P. Ioan milos.; C. P. Nil	25	Ecatarina		7.22	4.12
Merc.	13	(†) P. Ioan gură de aur	26	Conrad		7.24	4.11
Joi	14	(†) Ap. Filip	27	Virgil		7.25	4.10
Vin.	15	Mii Gurie, Salmona și Aviv 	28	Sosten		7.27	4. 9
Sâm.	16	(†) Ap. și Ev. Mateiu	29	Saturnin		7.28	4. 9

Duminea a 24-a după Rusalii, Luca a 9-a (cea din Dum. 26 din Evangelistariu), c. 12, v. 16-21: „Zis-a Domnul pilda aceasta; Unui om bogat i-a rodit țarina . . .” ; ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	17	P. Grigorie Ep. Neocesariei	30	Andrieu ap.		7.29	4. 8
Luni	18	Mii Platon și Roman	1	Dec. Natalia		7.30	4. 7
Martî	19	Pr. Avdie și M. Varlaam	2	Bibiana		7.32	4. 7
Merc.	20	C. Proclu Aep. Cons.; Gr. Dec.	3	Francisc Xav.		7.33	4. 7
Joi	21	(†) Întrarea în biserică	4	(†) Barbara		7.34	4. 6
Vin.	22	Ap. Filimon 	5	Sava		7.35	4. 6
Sâm.	23	P. Amfilochie Ep. Iconiei	6	(†) S. Nicolae 		7.36	4. 5

Duminea a 25-a după Rusalii, Luca a 13-a (cea din Duminea 30-a din Evang.) c. 18, v. 18-27: „În vremea aceea un om oare care s'a apropiat cătră Iisus ispitindu-L.; ev. inv. 3; gl. 8.

Dum.	24	Mii Climent și Petru	7	Ambrosie		7.37	4. 5
Luni	25	M. Mă Ecat.; M. M. Mercurie	8	(†) Zăm. Născ.		7.38	4. 5
Martî	26	CC. PP. Alimpie și Nikon	9	Leocadia		7.39	4. 5
Merc.	27	M. M. Iacob Persul	10	Iudita		7.40	4. 5
Joi	28	C. P. Stef. c. nou, M. Irinarch	11	Damasus		7.41	4. 5
Vin.	29	Mii Paramon și Filumen	12	Maxentie		7.42	4. 5
Sâm.	30	(†) Ap. Andreiu 	13	Lucia		7.43	4. 5

Novembre.

Povețe economice :

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voesci ai sădi în primăvară. Curătesce ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra iepurilor. Spoiesce trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balegă de vită și sânge, amestecă-le toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoiu putred și se întrupează pământului. — La fertul mustului trebuie să fim luători de samă, ca să nu se întâmple nici prea repede dar nici prea încet. În cazul dintăiu acoperim butea cu o haină de lână, în cel din urmă o stropim cu apă rece. Curățenia face foarte mult. Buțile să le ținem tot pline. Poamele ce dau spre putrezire trebuiesc delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoiu ori pământ. Din ele se face un gunoiu foarte bun.

Prevestirea timpului :

1—5 ploaie rece; 6—17 zăpadă și frig; 18—19 frig apoi până la 26 ger și zăpadă; 27—30 ger.

Translatore		51 cor 36
Rotite:		
3/XI	En slugi bani gata	1 cor —
5/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
6/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
8/XI	En slugi bani gata	— — 50 fil
10/XI	White	— — 20
11/XI	—	— — 20
12/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
13/XI	u u u u	— — 20 fil
16/XI	En slugi bani gata	— — 10 fil
18/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
19/XI	En slugi bani gata	— — 56 fil
20/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
22/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
23/XI	En slugi bani gata	— — 20 fil
24/XI	En slugi bani gata	— — 28 fil
Translatore		56 cor 80 fil

Decembre,

are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 ore

Andrea.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Soarele resare apune
-----------------	-------	--	-------	---------------------------------------	-------	-------------------------

Duminea a 26-a după Rusalii, Luca a 14-a (cea din Duminea a 31-a după Eyang.) c. 18, v. 35-43: „În vremea aceea a fost când s'a apropiat Iisus de Ierichon...”; ev. inv. 4; gl. 1.

Dum.	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	14	Spiridon		7.44 4. 5
Luni	2	Pr. Avacum	15	Celian		7.45 4. 5
Mărți	3	Pr. Sofronie	16	Adelaida		7.46 4. 5
Merc.	4	(†) Ma Varvara; C. P. Ioan Dam.	17	Lazar		7.47 4. 5
Joi	5	C. P. Sava	18	Gratian		7.48 4. 5
Vin.	6	(†) Păr. Nicolae	19	Nemesiu		7.48 4. 5
Sâm.	7	P. Ambrosie Ep. Mediol.	20	Liberat		7.49 4. 6

Duminea a 27-a după Rusalii, Luca a 10-a (cea din Duminea a 27-a din Eyang.) c. 13, v. 10-18: „În vremea aceea învăța Iisus într-una din Sinagoge Sâmbăta...”; ev. inv. 5; gl. 2.

Dum.	8	C. P. Patapie	21	Toma		7.50 4. 6
Luni	9	Zămislirea S. Anei	22	Dimitrie		7.50 4. 6
Mărți	10	Mii Mina, Ermogen, Eugraf	23	Victoria		7.51 4. 7
Merc.	11	C. P. Danil Stălpnicul	24	Adam și Eva		7.51 4. 8
Joi	12	(†) P. Spiridon	25	(†) Nasc. Dlui		7.51 4. 8
Vin.	13	Mii Axentie, Eugenia Orest, Ma Lucia	26	(†) Stefan		7.52 4. 9
Sâm.	14	Mii Tirs, Calinic, Filimon, Apolonie	27	Ioan ev.		7.52 4.10

Duminea a 28-a după Rusalii, a Strămoșilor, Luca a 11-a (cea din Duminea 28-a din Eyang.) c. 14, v. 16-24: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină...”; ev. inv. 6; gl. 3.

Dum.	15	M. Elefterie; P. Pavel d. Lat.	28	Pruncii nevin.		7.52 4.10
Luni	16	Pr. Agheu	29	Toma		7.52 4.11
Mărți	17	Pr. Danil și cei 3 coconi	30	David		7.53 4.12
Merc.	18	M. Sebastian; P. Modest Aep.	31	Silvestru		7.53 4.13
Joi	19	M. Bonifacie	1 an. 1914			7.53 4.14
Vin.	20	M. Ignatie	2	Macarie		7.53 4.14
Sâm.	21	Ma Iuliana	3	Genoveva		7.53 4.15

Duminea înainte de Nașterea Domnului, Matei c. 1, v. 1-25: „Cartea neamului lui Iisus...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	22	M. Mă Anastasia	3	4 Titu		7.53 4.16
Luni	23	Sânții 10 Martiri din Crit	5	Telesfor		7.53 4.17
Mărți	24	C. Mă Eugenia	6	(†) Cei trei regi		7.53 4.18
Merc.	25	(†) Nascerea Domnului	7	Valentin		7.53 4.19
Joi	26	(†) Soborul Preacuratei	8	Severin		7.53 4.20
Vin.	27	(†) Arhid. Stefan	9	Iulian		7.52 4.21
Sâm.	28	SS. 20 mii Mi arși în Nicom.	10	Pavel Pust.		7.52 4.22

Duminea după Nașterea Domnului, Matei c. 2, v. 13-23: „Iară după ce s'au dus magii, iată ingerul Domnului s'a arătat în vis lui Iosif...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	29	SS. 14 mii prunci uc. d. Irod	11	Higin		7.51 4.24
Luni	30	Ma Anisia; C. Zotie Preotul	12	Ernest		7.50 4.25
Mărți	31	C. maică Melania Romana	13	Ilarie		7.50 4.27

Decembre.

Povețe economice :

Pivnița de mucezesce câte ceva în ea, trebuie afumată cu peatră pucioasă și aerizată din când în când. Sălata și alte legumi, dacă e neaună puțină, se acopere cu frunze ori cu cotori de buruiene. — Iarna, nu e ca omul să se lenească, ci ca să odihnească după munca cea grea de peste an. Vitele trebuiesc ținute în curățenie deosebită și sarea să nu le-o tragem. Să se care gunoiu. Când gerul e mare, ferestrele pivnițelor să se infunde. Grajdurile să fie călduroase, căci atunci vitele mănâncă mai puțin. Pleava se opăresce și astfel cu napi de nutreț ori cartofi se dă la vite. În chipul acesta se cruță nutrețul. La finea anului încheie socotelile de pe anul trecut ca să ști cum stai cu răsplata muncii tale și cu venitele și cheltuelile casei. Cumpără-ți calendariu pe anul viitoriu, căci casa fără Calendariu e înțreg anul fără îndreptariu.

Prevestirea timpului :

1—10 timp ploios ; 11—18 timp mai moale ; 19—31 frig.

Translațiune

Notițe:

56 cor 80 fi

7/XI Ana slugi bani gata — — — 20 fi
 2/XI. Cu slugi bani gata pentru cămăși — — — 3 cor 20 fi
 7/XI. " " " " " " " " — — — 20 fi
 9/XI. " " " " " " " " — — — 2 cor 40 fi
 10/XI Cu slugi b. g. B. g. alba — — — 1 — —
 13/XI G. " " " " " " " " — — — 30 fi
 17/XI G. " " " " " " " " — — — 20 fi
 18/XI Cu slugi mate 15 fi / se la Ion G. (într-un nestid) — — — 40 fi
 20/XI Cu slugi mate 15 fi / se la matele de bon 30 fi — — — 30 fi
 22/XI Cu slugi mate 15 fi / se la matele de bon 30 fi — — — 40 fi
 23/XI Cu slugi bani gata — — — 60 fi
 24/XI Cu slugi bani gata — — — 2 — —
 " pentru calendarul Ziliei București — — — 58 fi
 27/XI Cu slugi b. g. pentru d. g. — — — 20 fi
 28/XI " " " " " " " " — — — 3 — 10 fi
 29/XI " " " " " " " " — — — 41 — 28 fi

Translatura — — — — — 7/10 88/100
31/XII cu elugi' Inan — — — — — 20/100
Luna — — — — — 72-084

Regentul anului 1913.

Regentul anului 1913 e planeta Venus, a doaua planetă so-
cietă dela soare. Îndepărtarea ei dela soare face ceva mai mult
decât 7/10 a depărtării pământului dela soare, și e aproape așa
de mare, ca pământul. Planeta Venus încunjură soarele în 225
zile, iar în jurul osiei sale se învârtă în timp de 24 oare. Venus
întrece toate stelele fixe și planetele cu strălucirea ei.

Cele patru anotimpuri.

Primăvara începe în 8 Martie la 6 oare 18 min. dim.

Vara începe în 9 Iunie la 2 oare 10 minute dim.

Toamna începe în 10 Septembrie la 4 oare 53 minute după
ameaz.

Iarna începe în 9 Decembre la 11 oare 35 min. înainte de
ameazăz.

Întunecime de soare și de lună.

În anul 1913 se vor întâmpla trei întunecimi de soare și
două de lună, dintre cari nici una nu se va vedea în părțile noastre.

Întunecimile de soare sunt toate parțiale; iară cele două în-
tunecimi de lună sunt totale.

I. Prima întunecime parțială de soare se va întâmpla în 24
Martie. Ea începe la 4 oare 54 minute și 4 secunde după amiază
și se sfârșește la 8 oare 11 minute și 6 secunde seara.

Se va vedea în nordul Asiei, în partea nordvestică a Americii;
și în părțile polare nordice.

II. Întunecimea a două parțială de soare se va întâmpla în
18 August. Se începe la 9 oare 2 minute 5 secunde seara și se
sfârșește la 10 oare 42 minute 6 secunde seara.

Părinții Maiestății Sale.

Francisc Carol (Iosif), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de etc. etc. născut în 25 Noembrie (7 Decembre) 1802, răposat în 24 Februarie Martie) 1878. A fost căsătorit cu:

Sofia (Friderica Dorothea), fca răposatului rege al Bavariei Măximilian I în 15/27 Ianuarie 1805, răposată în 16/28 Maiu 1872.

Unchii Maiestății Sale.

Maiestatea Sa Împăratul Ferdinand I. născut în 7/19 Aprilie 1793; ajuns pe tron în 18 Februarie (2 Martie) 1835, abzis în 2 Decembre 1848, răposat în 29 Iunie 1875. A fost căsătorit cu

Maria Ana: (Carolina Pia), fca răposatului rege al Sardiniei Victor Emanuil I., născută în 7/19 Septembrie 1803. răposată în 22 Aprilie (5 Maiu) 1884.

- Belgia.** Rege: Albert născut în 27 Martie (8 Aprilie) 1875. A succedat lui Leopold II., reposit în 4/17 Decembre 1909.
- Britania.** Rege: George V. născut în 22 Maiu (3 Iunie) 1865, domnesce din 23 Aprilie (6 Maiu) 1910.
- Bulgaria.** Ţar: Ferdinand I. (principe de Coburg), născ. în 14/26 Februarie 1861, ales principe în 25 Iunie (7 Iuliu) 1887, proclamat de rege în 22 Sept. (5 Oct.) 1908.
- Danemarca.** Rege: Frideric VIII., născut în 22 Maiu (3 Iunie) 1843.
- Francia.** Preşedintele republicei: Armand Fallières născut în 25 Oct. (6 Nov.) 1841 ales în 5/18 Februarie 1906.
- Germania (Prusia).** Împărat (rege): Wilhelm II., născ. 15/27 Ianuarie 1859.
- Grecia.** Rege: George I., născut în 12/24 Decembre 1845.
- Italia.** Rege: Victor Emanuil III., născut în 29 Octombrie (11 Novembre) 1869.
- Montenegro.** Rege: Nicolae I., născut în 25 Septembrie (7 Octombrie) 1841; domnesce din 1/13 August 1860 ca principe; ăra ca rege din 16/29 August 1910.
- Norvegia.** Rege: Hacon VII., născut în 22 Iuliu (3 August) 1872, ales rege în 10/23 Novembre 1905.
- Olanda.** Regină: Wilhelmina născută în 19/31 August 1880; domnesce din 11/23 Noembrie 1890.
- Portugalia.** Republică, Preşedinte: Manuel Arriaga, ales în August 1911.
- Romania.** Rege: Carol I. (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 8/20 Aprilie 1839; ales ca principe în 8/20 Aprilie 1866, proclamat de rege în 14/26 Martie 1881; căsătorit cu Elisaveta principesa de Wied născută la 5/17 Decembre 1843. Principele moştenitoriu: Ferdinand, născut la 31 Iuliu (12 August) 1865, căsătorit cu Măria principesa de Edinburg.
- Rusia.** Împărat: Nicolae II., născut în 6/18 Maiu 1868, domnesce din 8/20 Octombrie 1894.
- Serbia.** Rege: Petru Caragiorgevic I. născut în 29 Iunie (11 Iulie) 1844; ales în 2/15 Iunie 1903 după uciderea regelui Alexandru I., întâmplată în 29 Maiu (11 Iunie) 1903.
- Spania.** Rege: Alfons XIII., născut în 5/17 Maiu 1886; domnesce din 2/15 Maiu 1902.
- Svedia.** Rege: Gustav V., născut în 4/16 Iunie 1858, domnesce din 25 Noembrie (8 Decembre) 1907.
- Turcia.** Sultan: Mehemed V., născut în 22 Octombrie (3 Novembre) 1844; domnesce din 14/27 Aprilie 1909; fratele mai mic al detronatului sultan Abdu Hamid.

Tabela taxelor de poștă și telegraf.

A) Tariful pentru scrisori

Țeara de destina- țiune	Scrisori				Carte po- stale	Imprimat		Măstre		Hărțile de afaceri					
	Greutatea in grame	francate	nefrancat	simple		cu respuns	Greutatea in grame	taxa in fileri	Greutatea in grame	taxa in fileri	Greu- tatea in grame	taxa in fileri	taxa de recoman- dare	taxa de retour-recep. taxa de reclamațiune	taxa de expres
fileri	fileri	in fileri	in fileri												
I. Ungaria	până la 20 20—250 250—500	10 20 30	20 30 40	5	10	până la 10 10—50 50—150 150—250 250—500 500—1000	2 3 5 10 20 30	până la 50 50—250 250—350	3 10 20	nu se pot trimite		25	25	25	30
Comunicația locală	până la 20 20—250 250—500	6 12 18	12 18 24	ca mai sus		ca mai sus		ca mai sus				10	10	25	30
(II. Austria și principatul Lichtenstein), Bosnia, Herțegovina și Germania	până la 20 20—250	10 20 30	12 18 30	5	10	până la 50 50—100 100—250 250—500 500—1000	3 5 10 20 30	până la 250 250—350	10 20	nu se pot trimite		25	25	25	30
III. Montenegro și Serbia	după câte 20 grame	10 20		5	10	după câte 50 gr. (ma- ximul 2000 gr.)	5	până la 100 gr. apoi tot după câte 50 gr. (maximul 350 gr.)	10 5	până la 250 gr. apoi tot după câte 50 gr. (max. 2000 gr.)*	25 5		25	25	30
IV. În comunicați- unea reuniunii postale și a teri- toriilor afară de aceasta (înțele- gându-se aici și Novibazar	până la 20 grame peste 20 gr. după câte 20 grame	25 15 30	50 30 20		10 20	după câte 50 grame (maximul 2000 gr.)	5	după câte 60 gr. dar cel puțin (maximul 350 gr.)	5 10	câte 50 gr. dar cel puțin (maximul 2000 gr.)*	5 25		25	25	30

*) În Montenegro precum și în Novibazar nu sã pot trimite hãrțile de afaceri.

**) În comunicațiune locală serviciu expres are loc numai în capitala Budapesta.

B) Tariful pentru asigurațiuni postale.

1. **Austro-Ungaria** și vapoarele de resbel ces și reg. ce umblă pe mări străine *)

(Maximul sumei ce se poate trimite cu câte o asigurațiune e de 1000 coroane)

2. **Bosnia și Hertșegovina**

(Maximul sumei ce se poate trimite cu câte o asigurațiune e de 1000 coroane)

3. **Germania** (maxim. 800 mărci), **Luxenburg** (max. 1000 franci) și **Mexico** *) (max. 400 mărci).

(Maximul sumei ce se poate trimite cu o asigurațiune e de 1000 coroane).

4. **Montenegro** (max. 1000 cor.) și **Serbia** (maximum 1000 franci).

5. **Statele Unite din America** *) și coloniile *) (maxim. 100 dol.), **Canada** *) (maxim. 100 dollari), **Cap. bunei speranșe** *) Natal, ținutul apei Oranje, Rhodesia și Transval cu coloniile *) (max. 40 funți șterl.), **Marea Britanie** și **Irlanda** (max. 40 funți șterl.), **coloniile britice** *) (max. 10 funți șterl.) și **Rusia** *) (maxim. 300 ruble).

6. **Argentina** *) (max. 200 peso argentine), **Belgia** (max. 1000 franci), **Bolivia** *) (max. 500 peso chil.), **Bulgaria** cu Rumelia otică (max. 500 franci) **Chili** *) (max. 530 peso chil.), **China** *) (la oficiile postale germane 800 marce, la oficiile p. japoneze 1000 franci), **statul Congo** *) (max. 1000 franci), **Dania** cu Islanda și insulele Farø (max. 720 coroane danese), **Egipt** (max. 1000 franci), **Francia** și **coloniile franceze** *) (max. 1000 franci), **Grecia** *) (maxim. 1000 franci), **Japonia** cu **Corea** *) (max. 400 yen), **Malta** *) (max. 1000 franci), **Marocco** *) (la oficiile postale franceze 1000 franci, la oficiile p. germane 800 marce), **Olanda** și **India otică olandeză** *) (max. 480 florini olandezi), **Protectoratele germane** *) (max. 800 marce), **Norvegia** (maxim. 720 coroane scandinave), **Italia** (max. 1000 franci), **Portugalia** cu Madeira și insulele azorice (max. 1000 franci), **coloniile portugheze** *) (maxim. 500 franci), **România** (max. 1000 lei), **Siam** *) (max. 800 marce), **Șvizzera** (max. 1000 franci), **Suedia** (max. 720 coroane scandinave), **Turcia** *) și **Creta** *) la oficiile postale austiace (max. 1000 franci), **Tunis** (max. 1000 franci).

până la	20	coroane	10	filieri
"	"	100	"	20
"	"	300	"	40
"	"	600	"	60
"	"	1000	"	100
până la	50	coroane	20	filieri
"	"	100	"	30
"	"	300	"	60
"	"	600	"	90
"	"	1000	"	150
până la	40	coroane	20	filieri
"	"	60	"	30
"	"	80	"	40
"	"	100	"	50
ș. a. m. d. după câte 20 coroane cu 10 filieri mai mult.				
până la	50	coroane	25	filieri
50—	100	"	50	"
100—	300	"	100	"
300—	600	"	150	"
600—	1000	"	250	"

până la	25	coroane	25	filieri
25—	50	"	50	"
50—	75	"	75	"
75—	100	"	100	"
etc. după câte 25 coroane 25 filieri mai mult.				

până la	50	coroane	25	filieri
"	"	100	"	50
"	"	150	"	75
"	"	200	"	100
"	"	250	"	125
"	"	300	"	150
etc., după câte 50 coroane cu 25 filieri mai mult.				

) În țările însemnate cu steluță () nu se pot trimite asigurațiuni telegrafice.

C) Tariful serviciului de mesagerie (pentru pachete în comunicația internă, precum Austria și Germania.

a) Tariful de greutate.

Z o n e l e	I și com. locală		II		III		IV		V		VI	
G r e u t a t e a	75		75-150		150-375		375-750		750-1125		preste 1125	
	K i l o m e t r i											
	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.	cor.	fil.
I. Scrisori cu bani												
până la greutatea maximală de 250 grame :												
francate	—	24	—	48	—	48	—	48	—	48	—	48
nefrancate	—	36	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
II. Pachete :												
până la 5 kgr. francate	—	30	—	60	—	60	—	60	—	60	—	60
„ „ 5 „ nefrancate	—	42	—	72	—	72	—	72	—	72	—	72
„ „ 6 „ francate ori nu	—	36	—	72	—	84	—	96	1 08	1 20		
„ „ 7 „ „ „ „	—	42	—	84	1 08	1 32	1 32	1 56	1 56	1 80		
„ „ 8 „ „ „ „	—	48	—	96	1 32	1 68	2 04	2 04	2 40	2 40		
„ „ 9 „ „ „ „	—	54	1 08	1 56	2 04	2 04	2 40	2 40	3 00	3 00		
„ „ 10 „ „ „ „	—	60	1 20	1 80	2 40	2 40	3 00	3 00	3 60	3 60		
și așa mai departe până la 50, resp. (la pachete ce conțin monete până la) 65 kgr. după fie-care alt chilo- gram încă												
	—	06	—	12	—	24	—	36	—	48	—	60
III. Pachete voluminoase :												
până la 5 kgr. francate	—	45	—	90	—	90	—	90	—	90	—	90
„ „ 5 „ nefrancate	—	57	1 02	1 02	1 02	1 02	1 02	1 02	1 02	1 02		
„ „ 6 „ francate ori nu	—	54	1 08	1 26	1 44	1 44	1 62	1 62	1 80	1 80		
„ „ 7 „ „ „ „	—	63	1 26	1 62	1 98	1 98	2 34	2 34	2 70	2 70		
„ „ 8 „ „ „ „	—	72	1 44	1 98	2 52	2 52	3 06	3 06	3 60	3 60		
„ „ 9 „ „ „ „	—	81	1 62	2 34	3 06	3 06	3 78	3 78	4 50	4 50		
„ „ 10 „ „ „ „	—	90	1 80	2 70	3 60	3 60	4 50	4 50	5 40	5 40		
și așa mai departe până la 50 kgr., după fie-care alt kgr. încă												
	—	09	—	18	—	36	—	54	—	72	—	90

b) Tariful de valoare.

I. Taxa de valoare pentru scrisori cu bani închise
și pentru pachete

Valoarea declarată	Fără privilegii la depărtare		Valoarea daclarată	Fără privilegii la depărtare	
	cor.	fil.		cor.	fil.
până la 100 cor.	—	06*	3600—3900 cor.	—	78
100—600	—	12	3900—4200	—	84
600—900	—	18	4200—4500	—	90
900—1200	—	24	4500—4800	—	96
1200—1500	—	30	4800—5100	—	1 02
1500—1800	—	36	5100—5400	—	1 08
1800—2100	—	42	5400—5700	—	1 14
2100—2400	—	48	5700—6000	—	1 20
2400—2700	—	54	și așa mai departe după	—	—
2700—3000	—	60	fie-care 300 cor. (sume mai	—	—
3000—3300	—	66	mici se iau ca 300 întregi)	—	—
3300—3600	—	72	cu 6 fileri mai mult.	—	—

II. Taxa de valoare pentru scrisori cu bani date
deschise (bani numărați) în Ungaria și Austria

Valoarea	Fără privilegii la depărtare		Valoarea	Fără privilegii la depărtare	
	cor.	fil.		cor.	fil.
1000—1200 cor.	—	36	4500—4800 cor.	—	1 44
1200—1500	—	45	4800—5100	—	1 53
1500—1800	—	54	5100—5400	—	1 62
1800—2100	—	63	5400—5700	—	1 71
2100—2400	—	72	5700—6000	—	1 80
2400—2700	—	81	6000—6300	—	1 89
2700—3000	—	90	6300—6600	—	1 98
3000—3300	—	99	6600—6900	—	2 07
3300—3600	1 08	—	și așa mai departe după	—	—
3600—3900	1 17	—	fie-care 300 cor. sau părți	—	—
3900—4200	1 26	—	ale acestei sume cu 9 fil.	—	—
4200—4500	1 35	—	mai mult.	—	—

*) Pentru Germania cea mai mică taxă de va-

*) Pentru Germania cea mai mică taxă de valoare e 12 fileri.

D) Tariful serviciului de mesagerie pentru (pachete) in comunicațiunea cu străinătatea.

I. În Bosnia și Hertegovina și în pašalicul Novibazar se pot transporta: 1. scrisori cu bani până la greutate de 250 grame; 2. pachete cu valoarea declarată și cu rambursă până la 1000 coroane, sau fără aceasta, până la greutate de 20 Kgr., pachete cu monete, (bani) până la 65 Kgr. Taxa de transport face:

1. Pentru scrisori cu bani: **taxa unitară de greutate** (ungară și bosniacă): 60 fileri și **taxa de valoare**: pe drumul de transport din Ungaria după tariful de valoare de sub C b), ear pe drumul de transport din Bosnia: după câte 300 coroane 6 fileri.

2. Pentru pachete: a) **taxa de greutate**: taxa unitară (ungară și bosniacă) de greutate până la 500 grame 60 fileri, peste 500 grame până la 5 Kgr. taxa unitară (ungară și bosniacă) de greutate 1 corună, pentru pachete mai grele de 5 Kgr. a) dela posta locală până la Brod de lângă Sava după tariful de sub C. a); b) dela Brod până la locul destinațiunei după fiecare Kgr. 10 fileri; b) **taxa de valoare**, după câte 300 coroane 5 fileri; c) **competință de rambursă** după fie-care 4 corone (sau părți ale acestei sume) din suma rambursată câte 2 fileri, dar cel puțin 12 fileri; expres 50 fileri; retour rec. 25 fileri.

E) Diverse taxe și competențe.

II. În România pentru scrisori cu bani până la 250 grame și pachete până la 50 Kgr., cu valoare declarată și până la 500 Kgr., cu sau fără rambursă, se plătesc:

1. Până la Orșova sau Predeal (resp. Ghimeș, Livezeni, Tulgheș sau Turnu-roșu) taxa de greutate și de valoare după tarifele de sub C);

2. Dela graniță până la locul destinațiunei a) taxa română de greutate: până la 6 kg. 120 fileri; porte 6 kg. după fiecare kg. 24 fileri; mai mult; b) taxa română de valoare până la 480 coroane (500 fre.) 19 fileri, până la 960 coroane (1000 fre.) 34 fileri, peste 960 cor. până la 1440 cor. 48 fil.; până 1920 cor. 62 fileri; 2400 cor. 77 fil.; dela 2400 cor. până la 9600 cor. după fiecare 480 coroane câte 14¹/₁₀ fil.; porte 9600 cor. după câte 960 cor. 4⁸/₁₀ fil.

3. Taxa de rambursă după câte 20 cor. 20 fil., pachetele cu rambursă trebuie francate; retour recep. 25 fil., expres nu se poate trimite.

Taxa pentru pachete (in comunicația internă și internațională) 50 fileri.

Pentru ducerea la locuință a scrisorilor cu bani și a pachetelor (până la 1¹/₂ kgr.) dela oficiile postale, cari nu sunt concrețute cu ducerea la locuință, se plătesc o **taxă de înmanuare** de 6 fileri de bucată, pentru alte pachete se plătesc o **taxă de avis** de 4 fileri după fie-care scrisore de transport.

Taxa de înmanuare la oficiile cari sunt concrețute cu ducerea la locuință, este: a) pentru asignațiuni 4 fileri de bucată (pentru cele înmanuate cu signație 2 fileri de bucată, dar cel puțin 20 fileri de signație), b) pentru scrisori cu bani 6 fileri de bucată, c) pentru pachete 10 fileri de bucată. Pentru transportarea pachetelor la oficiul de vamă, ce cad sub vămuire, se plătesc 10 fileri de bucată. Dacă oficiul postal mijlocește și vămuirea, atunci se plătesc, 20 fil. **taxă de mijlocire**.

Pentru câte un sertar propriu de postă la oficiile postale, cari nu sunt ale erariului, se plătesc 1 corună, la ale erariului 2 corone **chirie** lunară. Taxa de **magazinagiu** în Budapesta e 10 corone pe lună, la oficii postale din provincie, cari înmanuază acasă, e de 6 corone.

Pentru **incassarea** sumelor prin mandat postal se plătesc 10 fileri de mandat tot 10 fileri de bucată se plătesc după **ramburse** de scrisori. Taxa pentru **înscințarea** despre pachete ce nu se pot înmanua, precum și pentru **reclamațiune** și **retour-recepis** e 25 fileri de bucată.

F) Scrisori și cutii de valoare și colecte postale internaționale.

Țeara de destinațiune cu indicarea direcțiunei de transport	Scrisori cu bani, scrisori și cutii de valoare					Pachete internaț. colis postax							
	Maximul valorii ce se poate declara	taxa de greut.		taxa de asigurare după fie-care 300 franci ai sumei declarate	Nr. decl. de vamă ce sunt a se acționa la cutii de valoare	taxa de greutate		Maximul valorii ce se poate declara	Taxa de asigurare pentru câte 300 franci	Maximul rambursel Competință de ramb. după fie-care 20 cor. ale rambursel Nrul declarațiilor de vamă ce sunt a se acționa	frc.	fil.	
		a) pentru scrisori de valoare (afară de taxa de recomand. cu 25 fil.)	b) pentru cutii de valoare de buc. până la 1 kg.			de buc.	pentru pachete vo- luminosă luminosă						
		franci	fil.	fil.	Nr. b.	fil.	fil.						
Belgia	10000	până la 20 gr. 25 f. peste 20 gr. de fiecare 20 gr. 15 f.	150	15	2	150	225	∞	15	1000	20	3	
Bosnia și Hertegovina și pašalicul Novibazar (scrisori cu bani)	∞	până la 250 gr. 60f. taxă de recom. nu este	până la 100 cor. 11 fil., până la 300 cor. 17 fil., până la 600 cor. 22 fil., apoi tot după 300 cor. 11 fil.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bulgaria și Rumelia ostică	10000	ca la Belgia	150	15	3	175	—	—	—	500	—	3	
Danemarca cu insulele Farø, Grønland și Island	∞	"	150*	15	2	150	225	∞	15	1000	20	2	
Egipt (ca Sudan)	∞ *	"	200	20	2	150	225	10000	50	1000	20	2	
Elveția	∞	"	100	10	2	100	150	∞	—	1000	—	2	
Englita și Irlanda	10000	"	—	20	—	225*	—	10000	25	1000	—	2	
Francia cu Monaco și Algeria	10000	"	150	15	3	150	225	500	15	1000	20	2	
Colonile franceze	10000	"	300	30	2	200	—	500	35	500	20	3	

∞ = nemărginit. *) În Grønland și Islanda nu se pot trimite cutii de valoare,
*) la cutii de valoare 10.000; *) peste Hamburg; *) peste Belgia; *) în Montenegro în scri-
sori de valoare se pot trimite și monete.

Țeara de destinațiune cu indicarea direcțiunei de transport	Scrisori cu bani, scrisori și cutii de valoare					Pachete internaț. colis postaux						
	Maximul valorii ce se poate declara	taxa de greut.		Nr. decl. de vamă ce sunt a se acțide la cutii de valoare	taxa de asigurare după fie-care 300 franci ai sumei declarate	taxa de greutate		Maximul valorii ce se poate declara	Taxa de asigurare pentru câte 300 franci	Maximul ramburselor	Competință de ramb. după fie-care 20 cor. ale ramburselor	Nrul declarărilor de vamă ce a se acțide
		a) pentru scrisori de valoare (afară de taxa de recomand. cu 25 fil.)	b) pentru cutii de valoare de buc. până la 1 kg.			de buc.	fil. linoase					
Grecia numai scrisori cu bani	8	până la 250 gr. a) până la Triest după tariful de sub I (scrisori cu bani), b) dela Triest până la locul destinațiunei 96 f. (taxă de recom. nu este).	fil.	fil.	Nr. b.	fil.	fil.	fre	fil.	cor.	fil.	2
Italia	10000	până la 20 gr. 25 f. peste 20 gr. de fiecare 20 gr. 10 f.	100	10	2	125	—	1000	10	1000	20	2
Luxemburg	10000	"	—	15	—	125	100	10000	25	1000	20	2
Malta	10000	"	—	25	—	200	—	1000	25	—	—	2
Montenegro a) scrisori de valoare ori în ce loc b) scrisori cu bani numai la Antivari și Dulcigno	8 8	până la 250 gr. a) până la Triest după tarifa de sub I (scrisori cu bani) b) dela Triest până la locul destinațiunei 72 f. (Taxă de recom. nu este)	100	după câte 20 gr. 10 f.	2	—	—	—	—	—	—	—
		a) până la Triest după 300 cor. 6 f. dară după valoarea de peste 100 cor. cel puțin 12 f. b) dela Triest p. la locul dest. d. câte 288 c. 9-6 f.				100	150	8	10	100	—	2

Țeara de destinațiune cu indicarea direcțiunei de transport	Scrisori cu bani, scrisori și cutii de valoare						Pachete internaț. colis postax					
	Maximul valorii ce se poate declara	taxa de greut.		Nr. decl. de vamă ce sunt a se aceluia la cutii de valoare	taxa de greutate		Maximul valorii ce se poate declara	Taxa de asigurare pentru câte 300 franci	Maximul rambursel	Competență de ramb. după fiecare 20 cor. ale rambursel	Nrul declarațiilor de vamă ce sunt a se aceluia	
		a) pentru scrisori de valoare (afară de taxa de recomand. cu 25 fil.)	b) pentru cutii de valoare de buc. până la 1 kg. taxa de asigurare după fiecare 300 franci ai sumei declarate		de buc.	fil.						
												fil.
	franci	fil.	fil.	Nr. b.	fil.	fil.	frc.	fil.	cor.	fil.		
Iaponia Formosa și Corea	10000	pană la 20 gr. 25 f. peste 20 gr. după câte 20 gr. 15 f.	250	25	2	—	—	—	—	1000	—	—
Norvegia	∞	"	—	25 ^{*)}	—	250	375	∞	35	1000	20	3
Olandia	25000	"	150	15	3	150	—	1000	15	1000	20	4
Portugalia cu Madeira și insulele azorice	10000	"	—	25 ^{*)}	—	200	—	500	25	500	—	2
			300	30 ^{*)}	25	275	—	500	35	500	—	2
România	∞	"	100	10	2	125	175	∞	10	1000	20	2
Rusia	∞	"	—	10	—	175	—	10000	10	—	—	3
Serbia ^{*)}	∞	după câte 20 gr. 10 f.	—	10	—	100	150	∞	10	1000	—	2
Spania cu insulele Balearice și Anarice	10000	pană la 20 gr. 25 f., peste 20 gr. după câte 20 gr. 15 f.	—	20	—	225	—	—	—	—	—	5
Suedia	∞	"	—	20	—	250	340	∞	35	1000	20	3
Turecia la oficiile postale ces. și reg. 1. prin Triest 2. prin România : a) la Constantinop. și Adrianopol, Smyrna, Mitilene b) la alte poste	∞	"	nu s-a pot trimite	20	—	125	—	—	50 ^{*)}	1000	De fiecare 2 cor. câte 2 fil.	3
	∞	"	—	25	—	125	190	∞	25	1000	—	—
	∞	"	—	35	—	175	265	∞	35	1000	—	—

^{*)} Peste Sassnitz 20 fil.; ^{*)} pentru scrisori de valoare; ^{*)} pentru cutii de valoare;
^{*)} în Montenegro, România și Serbia în scrisori de valoare se pot trimite și monete.

G) Tariful pentru telegrame.

T ă r a d e d e s t i n a Ț i u n e	Taxa de cuvânt	Dar de tele- gramă ce puțin	
	fileri	c.	f.
I. Ungaria :*)			
a) comunicațiunea locală, adică între două stațiuni ale aceleiași localități	02	—	40
b) comunicațiunea generală	06	—	60
II. Austria și Lichienstein, Bosnia și Herțegovina¹⁾	06	—	60
III. Alte țeri			
Algeria	30	1	—
Azoric (insulele)	94	—	—
Belgia	22	1	—
Bulgaria	12	1	—
Canare (insulele) (MP. exchis)	92	—	—
Cipru	43	1	—
Danemarca	23	1	—
Englita și insulele din La Manche (D., RO., MP. exchis)	28	1	—
Elveția (D. exchis)	12	1	—
Francia, Corsica, Monaco și Andora	20	1	—
Germania	07	—	60
Gibraltar (XP., RO., MP. exchis)	34	1	—
Grecia a) continentul și insulele Euboea și Paros	28	1	—
b) insula Corfu	23	1	—
c) celelalte insule grecesci	31	1	—
Italia a) comunicațiunea limitrofă	12	1	—
b) generală	19	1	—
Luxemburg (RO., exchis)	23	1	—
Malta (D., RO., MP. exchis)	38	1	—
Marocco (RO., MP. exchis)	46	1	—
Muntenegro (RO., XP., exchis)	13	1	—
Norvegia	33	1	—
Olanda	20	1	—
Portugalia	34	1	—
România (șifrate și XP., exchis)	10	1	—
Rusia și Caucas (șifrate și D., RO., exchis)	28	1	—
Serbia	07	—	70
Spania (XP., exchis)	30	1	—
Svedia	26	1	—
Turcia (șifrate MP. exchis) a) europeană	32	1	—
b) asiatică și Medina	43	1	—
Tripolis (șifrate și XP., exchis)	72	—	—
Tunis	30	1	—

*) Pentru inmanuarea telegramelor adresate la locuri, care nu au oficiu telegrafic, se plătesce o taxă de expres. Taxa de expres poate fi plătită de adresat sau de trimițătorii. Dacă trimițătorul dorește să o plătească el, trebuie să depună o sumă în avans pentru acoperirea cheltuielilor. După primirea avisului despre cheltuieli de la oficiul destinațiunii se dă socotăla despre suma depusă. Avisul se poate cere prin poștă (XPP. aceasta este scutit de taxă) sau pe cale telegrafică (XPT., taxă: 60 fileri).

¹⁾ În comunicațiunea limitrofă (între S.-Brođ și B.-Brođ, Zavalje și Bihac, Dubița și B.-Dubița, Dvor și B.-Novi, Gradisca-veche și B. Gradisca, Samat și B.-Samat, Gunja și Brcka, precum și Raca și B.-Raca) taxa de un cuvânt e 2 fileri, dar cel puțin 40 fileri de telegramă,

Tarifa Timbrelor.

Scala I.			cor.	fil.	Scala II.			cor.	fil.	Scala III.			cor.	fil.
	până la	150 cor.	—	10		până la	40 cor.	—	14		până la	20 cor.	—	1
peste	150	300	—	20	preste	40	80	—	26	peste	20	40	—	2
"	300	600	—	40	"	80	120	—	38	"	40	60	—	3
"	600	900	—	60	"	120	200	—	64	"	60	100	—	64
"	900	1200	—	80	"	200	400	—	126	"	100	200	—	126
"	1200	1500	—	1	"	400	600	—	188	"	200	300	—	188
"	1500	1800	—	120	"	600	800	—	250	"	300	400	—	250
"	1800	2100	—	140	"	800	1600	—	5	"	400	800	—	5
"	2100	2400	—	160	"	1600	2400	—	750	"	800	1200	—	750
"	2400	2700	—	180	"	2400	3200	—	10	"	1200	1600	—	10
"	2700	3000	—	2	"	3200	4000	—	1250	"	1600	2000	—	1250
"	3000	3600	—	4	"	4000	4800	—	15	"	2000	2400	—	15
"	3600	4800	—	6	"	4800	6400	—	30	"	2400	3200	—	20
"	4800	6000	—	8	"	6400	8000	—	35	"	3200	4000	—	25
"	6000	7200	—	10	"	8000	9600	—	40	"	4000	4800	—	30
"	7200	8400	—	12	"	9600	11200	—	45	"	4800	5600	—	35
"	8400	9600	—	14	"	11200	12800	—	50	"	5600	6400	—	40
"	9600	10800	—	16	"	12800	14400	—	55	"	6400	7200	—	45
"	10800	12000	—	18	"	14400	16000	—	60	"	7200	8000	—	50

și așa mai departe de la câte 3000 cor. cu 2 cor. mai mult, resturi de sub 3000 cor. sunt a se lua drept sume pline.

Preste aceasta sumă e a se solvi la scala II. de la câte 800 cor. și la scala a III. de la câte 400 cor. cu 2 cor. 50 fil. mai mult, luându-se resturile drept sume pline.

Observări: Scala I. Pentru cambii, asigurațiuni de la neguțatori, obligațiuni pentru împrumuturi de la case pe 3 luni. Scala II. Pentru contracte, cuitanțe, obligațiuni și toate celelalte documente, ce nu aparțin după dispozițiuni speciale la scala III. Sumele de sub 4 cor. sunt scutite de timbru. Conturi saldate sau nesaldate pentru trebuințe private sub 100 cor. 2 fil.; altcum 10 fil.; pentru trebuințe la oficii: cele saldate după scala II. Scala III. Pentru cesiuni de mobile, contracte de cumpărare, vânzare și de schimb, contracte de furnisare. câștiguri de loterie și contracte aleatorii; cuse de baie, contracte de servicii, împrumuturi sunătoare la purtători, contracte de acții pe mai mult de 10 ani s. a.

Din considerare la introducerea corônelor s'a compus tabela de sus despre timbre, și în corône.

Şematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria şi
Transilvania şi spec. al diecezei Caransebeşului.

Metropolie.

(Reşedinţa : Sibiiu).

1. Ierarhii Metropolitiei.

Archiepiscop şi Metropolit :

Excelenţia Sa Înalt Prea Sântitul Domn **Ioan Meţianu**, arhiepiscop al Transilvaniei
şi metropolit al Românilor gr. orient. din Ungaria şi Transilvania, consilier intim
al Majestăţii Sale ces. şi apost. regeşti, cav. al ordului coroanei de fer cl. 2. şi
al crucei mari a ordului „Francisc Iosif”, membru al casei magnaţilor.

Episcopii diecesani :

Prea Sântia Sa Domnul **Ioan I. Papp** episcopul Aradului, membru al casei magnaţilor.
Prea Sântia Sa Domnul Dr. **Miron E. Cristea** episcopul Caransebeşului, membru al
casei magnaţilor.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedintele: Archiepiscopul şi metropolitul.

Membrii: Episcopii diecesani.

Consiliari: Dignitarii metropolitani.

3. Dignitari metropolitani.

Dr. **Ilarion Puşcariu**, archimandrit şi vicariu arhiepiscopesc în Sibiiu.

Filaret Musta, archimandrit şi vicariu episcopesc cav. al ordului coroanei
de fer cl. 3, în Caransebeş.

Augustin Hamsea, archimandrit, igumen al sântei mănăstiri Hodoş-Bodrog.

Vasile Mangra, archimandrit, vicariu episcopesc în Oradea-mare.

Dr. **Eusebiu R. Roşca**, protosincol, directorul seminariului teologic-pedagogic
din Sibiiu.

Dr. **Iosif Tr. Badescu**, protosincol, asesor ordinaru la senatul bisericesc în
Caransebeş.

Roman Clorogariu, protosincol, director al seminariului teologic şi pedagogic
din Arad.

Dr. **Iosif Olariu**, protosincol, director al institutului teologic şi pedagogic în
Caransebeş.

Ghenadie Bogoeviciu, protosincol, paroch în Budapesta.

și

niei
atim
și

or.
a al

anci
rog.
ogic
în
ogic
în

DIECEZA CARANSEBEȘULUI

1. Deputații din diec. Caransebeșului la congresul național bis. pe anii 1912—1914.

Deputații preoțești:

1. În cerc. I Caransebeș: Filaret Musta, archimandrit și vicariu episcopesc în Caransebeș;
2. în cerc. II Logoj: Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj;
3. în cerc. III Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter în Făget;
4. în cerc. IV Jebel: Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș;
5. în cerc. V Ciacova: Aug. Ghilezan adm. protopresb. în Ciacova;
6. în cerc. VI Vêrșet: Dr. Iosif Traian Bădescu, protosincol, asessor consistorial în Caransebeș;
7. în cerc. VII Petrovoselo: Stefan Popa, paroch în Seleuș;
8. în cerc. VIII Iam: Sofronie Nediciu paroch în Biserica-albă;
9. în cerc. IX Oravița: Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș;
10. în cerc. X Mehadia: Dr Ioan Sirbu adm. protopresb. în Mehadia;

Deputații mirenesci:

1. în cerc. I Valeaboului: Dr. Petru Cornean, adv. în Oravița-montană;
2. în cerc. II Logoj: Dr. Valeriu Branisce, publicist în Logoj;
3. în cerc. III Făget: George Gêrda, avocat în Făget;
4. în cerc. IV Buziaș: Baron Géza Duca de Kádár, deputat dietal, proprietariu mare în Cădar;
5. în cerc. V Ghilad: George Breban, consilieriu regesc, proprietariu mare în Ghilad;
6. în cerc. VI Vêrșet: Dr Petru Zepeneag, avocat în Vêrșet;
7. în cerc. VII Iam: George Szerb, consilieriu aulic, în Budapesta;
8. în cerc. VIII Sasca-mont.: Petru Corcan, protopretor în Iam;
9. în cerc. IX Oravița-mont. Dr Ioan Nedelcu, adv. în Oravița-mont.;
10. în cerc. X Bogșa-m.: Dr. Cornel Cornean, secr. c. în Caransebeș;
11. în cerc. XI Caransebeș: Dr. Iosif Gall, membru al casei magnaților în Budapesta;
12. în cerc. XII Ohababistra: Patriciu Drăgălina, profesor-dirigent în pensiune, președinte al Comunității de avere în Caransebeș;
13. în cerc. XIII Teregoa: Dr. Alex. Morariu, avocat în Caransebeș;
14. în cerc. XIV Domașnea: Const. Pepa, magistr. silv. în Caransebeș;
15. în cerc. XV. Mehadia: Nicolae Cena loc. mareșal campestu în retragere, în Mehadia;
16. în cerc. XVI Prigor: Titu Hațieg, avocat în Logoj;
17. în cerc. XVII Bozoviciu: Ioan M. Roșiu, avocat în Biserica-albă;
18. în cerc. XVIII Biserica-albă: Dr. Aurel Novac, adv. în Biserica-albă;
19. în cercul XIX Alibunariu: Dr. George Dobrin, avocat în Logoj;
20. în cerc. XX Satul nou: Stefan Petroviciu, avocat în Logoj.

2. Sinodul eparchial.

Membrii aleși pe periodul 1912—1914.

- Valeaboului : *Andrei Ghidiu* protopresbiter în Caransebeș.
Dr. Cornel Cornean, secretariu cons. în Caransebeș.
Dr. Virgil Budințian, medic în Caransebeș.
- Logoj : *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Dr. Ștefan Petroviciu, avocat în Logoj.
Dr. George Dobrin, avocat în Logoj.
- Zgribesci : *Dr. Iosif Traian Badescu*, protosincol, asesor cons. în Caransebeș.
Titu Hațieg, avocat în Logoj.
Dr. George Iova, referent ajut. în Caransebeș
- Făget : *Sebastian Olariu*, protopresbiter în Făget.
Dr. Iosif Popoviciu, profesor univ., Cliciova.
Dominic Rațiu, director la filiala „Albina” în Logoj.
- Coșava : *Dr. Petru Ionescu*, presbiter, secret. min. în Budapesta.
Dr. George Gârda, avocat în Făget.
Ioan Caba, învățătoriu în Curte.
- Buziaș : *Ioan Peța* protopresbiter în Buziaș.
Baron Geza Duca de Kádár, dep. dietal, proprietariu mare în Cadar.
- Jebel : *Ioan Marcu*, învăț. pens., primariu în Bogșa-montană.
George Lupșa, preot în Blajova.
George Szerb consilieriu aulic în Budapesta.
- Ghilad : *Dr. Dimitrie Cioloca*, profesor de teologie în Caransebeș
Augustin Ghilezan admin. protopresbiterul în Ciacova.
George Breban, cons. regesc, proprietariu mare în Ghilad.
Ioan Gruescu, învățătoriu în Cebza.
- Fizeș : *Petru Ieremia*, paroch în Cólnie.
Ioan M. Rosiu, avocat în Biserica-albă.
Dr. Valeriu Branisce, publicist în Logoj.
- Vêrșeț : *Traian Oprea*, protopresbiter în Vêrșeț.
Dr. Petru Zepeniag avocat în Vêrșeț
Dr. Octavian Proștean, medic în Vêrșeț.
- Iam : *Teodor Panciovan*, paroch în Iertof.
Petru Corcan, protopretor în Iam.
Dr. Ioan Mănguica, medic în Oravița-mont.
- Oravița-mont.: *Dr. Iosif Olariu*, protosincol director al institutului teol. și ped. în Caransebeș.
Ilie Trăilă, avocat în Oravița-montană.
Dr. Mihail Gropșan, adv. în Oravița-montană.
- Sasca-mont. : *Sofronie Nediciu*, paroch în Biserica-albă.
Iustin Chirilă, notariu în Sasca-montană.
Nicolae Sucaciu, învățătoriu în Naidaș.
- Reșița-mont.: *Dr. Petru Barbu*, presbiter, profesor pens. în Caransebeș
Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița-montană.
Dr. Moise Ienciu, profesor în Caransebeș.
- Bogșa-mont.: *Mihail Gașpar*, protopresbiter în Bogșa-montană.
Dr. Aurel Oprea, avocat în Bogșa-montană.
Dr. Cornel Petric, notariu public regesc în Bogșa-mont.
- Caransebeș : *Filaret Musta*, archimandrit, vicariu eppesc în Caransebeș
Petriciu Drăgălina, prof. dirigent în pens., președinte al Comunițății de avere în Caransebeș.
Aurel Moaca, ases. consistorial în Caransebeș.

- Teregova: *Pavel Șandru*, paroch în Teregova.
Ilie Orzescu, profesor în Caransebeș.
Dr. Caius Bredicean, avocat în Logoj.
- Mehadia: *Dr. Ioan Sirbu*, adm. protopresbiter în Mehadia.
Petru Borfun, prim forestieru la comunitatea de avere în Orșova.
Stefan Jian, asesor consistorial în Caransebeș.
- Bozovicu: *Nicolae Novacovicu*, paroch în Gherboveț.
Iosif Stojanel, loc. colonel în pens. Caransebeș.
Dr. Solomon Vladoane, avocat în Bozovicu.
- Satul-nou: *Trifon Miclea*, protopresbiter în Satul-nou.
Dr. Alexandru Birescu, avocat în Panciova.
Dr. George Miclea, avocat în Alibunari.

Consistoriul diecesan.

Președinte: Episcopul diecesan.

a) In senatul strâns bisericesc.

Asesori:

Ordinari:

Filaret Musta, archimandrit, vicariu episcopesc, cav. al ord. coroanei de fer cl. 3-a.
Dr. Iosif Traian Badescu, protosincol.

Onorari:

Avram Corcea, paroch în Coșteiu.
Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
Dr. Iosif Olariu, protosincol, director la inst. teol. și ped. în Caransebeș.
Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșet.
Ioan Pepa, protopresbiter în Buziaș.
Alesandru Popovicu, protopresbiter în Oravița.
Dr. George Popovicu, protopresbiter în Logoj.

b) In senatul școlar.

Ordinari:

Stefan Jianu.

Onorari:

Ioanichie Neagoe, paroch în Petrovoselo.
George Petrescu, profesor de tipic și cântări la inst. teolog. și pedag. în Caransebeș.
Nicolae Novacovicu, paroch în Gherboveț.
Avram Berlogia, jude la curie în pens., Caransebeș.
Dr. Valeriu Branisce, publicist în Logoj.
Patriciu Drăgălina, profesor diriginte în pens., preș. com. de avere în Caransebeș.
Titu Hașeg, avocat în Logoj.
Ioan Marcu, învățătoriu pens. și primariu în Bogșa-montană.
Ilie Trăilă, avocat în Oravița-montană.

c) În senatul epitropesc.

Ordinarius :

Aurel Moaca.

Onorari :

Dr. Petru Barbu, presbiter, prof. de teologie în pens., Caransebeș.

Petru Ieremia, paroh în Călnic.

Spiridon Sandru, presbiter, controlor diecesan în Caransebeș.

George Breban, cons. reg., proprietariu mare în Ghilad.

Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița-montană.

Dr. George Dobrin, avocat în Logoj.

Dominic Rașin, director al filialei „Albina” în Logoj.

Ioan M. Roșin, avocat în Biserica-albă.

Dr. Petru Zepeňiaș, avocat în Vêrșet.

Cancelaria consistorială

Secretariu : *Dr. Cornel Cornean.*

Fiscal consistorial : *Dr. Ștefan Petroviciu*, avocat în Logoj.

Defensor matrimonial : *Dr. Ștefan Petroviciu*, adv. în Logoj.

Arhivariu : *Nicolae Fîru.*

Canceliști : *Dimitrie Roșca, George Borlovan.*

4. Oficiul de contabilitate și de cassă

Controlor : *Spiridon Sandru*, presbiter.

Contabil : *Dimitrie Sgaverdea.*

Cassariu : subst. *Dr. Aurel Mihaescu.*

Esactor : *Dr. Aurel Mihaescu.*

5. Institutul teologic

Profesori :

Dr. Iosif Olariu, protosinel, director.

Dr. Dimitrie Cioloca.

Dr. Moise Ienciu

Dr. Vasile Loichița

George Petrescu, presbiter, propune tipicul și cântările bisericesci atât la institutul teologic cât și la cel pedagogic.

6. Institutul pedagogic

Profesori :

Dr. Iosif Olariu, protosinel, director.

Sabin Evușan.

Ioan Hango.

George Noaghea.

Ilie Orzescu

Dr. Constantin Popasu, propune igiena și la institutul teologic.

Antonie Sequens, propune muzica vocală și instrumentală la ambele institute.

7. Reprezentanța fundațiunei Dimitrie Peța

Episcopul diecesan.

Fisc. cons. *Dr. Ștefan Petroviciu*, adv. în Logoj.

Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.

Protopresbiteratele.

Tractul Bisericei-albe.

Reședința protopresbiterală Biserica-albă. Numărul sufletelor : 43.643.

Președinte : Dr. George Dragomir, protopresbiter.

Membri :

Vasile Iorga, paroch în Slatina.
Simeon Luca, paroch în Iladia.
Un loc vacant.

Ioan Murgu, paroch în Sasca-montană
Petru Danescu, paroch în Berliște.
Un loc vacant.

Membri suplenți :

George Simu, par. Petrila.

Pavel Popescu, par. Gornea-Liubcova.

Defensor matrimonial : Dr. Aureliu Novac, advocat în Biserica-albă.

Notariu : Stefan Draghiciu învățătoriu pensionat.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii :

- Berliște, *Berlistye*, (p. Jám), 1080. Petru Danescu, par., Romul Popa cap., Ioan Gropșian, învățător.
 Berzasca, *Berzászka*, 1513. Arsenie Golumba, adm. paroch., Ilie Ambruș. inv.
 Biserica-albă, *Fehértemplom*, 680. Sofronie Nediciu, paroch., Traian Lazar, inv.
 Bogodintși, *Bogorfalva*, 828. (p. Szászkabánya). A. Ciulin adm. par., T. Secoșan inv.
 Cărbunariu, *Szénésfalva*, (p. Szászkab.), 2163. I. Gropșan, paroch, I. Muntean, inv.
 Carlsdorf, (p. Ó-Moldova), filie la Moldova-nouă împreună cu Padina-Mateiu (p. Ó-Moldova).
 Ciorda, *Csorda*, (p. Jám), 683. Nicolae Otonoga, adm. paroch. Augustin Gruescu capelan., Nicolae Blaj inv.
 Ciuchici, *Tyukó*, (p. Rakasd), 1885. Iosif Paunovicu și George Lința, adm. par. Emanuil Ciulei capelan. — Jivan Belca și Constantin Petra, inv.
 Coronini, *Lászlóvára*, (p. Ó-Moldova), 1022. P. Bufan, adm. par. Gavrilă Băiaș, inv.
 Gornea-Liubcova, *Felsőlufkó*, (p. Szikesfalva) 978. P. Popescu, par., N. Farcaș, inv.
 Iam, *Jám*, 950. Traian Simu adm. par., G. Gaspăr inv. subst. Un post de inv. vacant.
 Iertof, *Hévír*, (p. Alsóvárány), 641. Teodor Panciovan, paroch, Corneliu Panciovan. capelan., Vasile Miclea, inv.
 Iladia, *Illyed*, (p. Rakasd), 1738. Simeon Luca, paroch, Iosif Ania paroch. George Verca și Mateiu Milencovicu, inv.
 Lagerdorf, filie la Biserica-albă.
 Macoviște, *Makosfalva*, (p. Rakasd), 693. Pavel Brinzeiu, paroch. Mihail Copie, inv.
 Mircovaț, *Mirkócz*, (p. Iám), 1087, Remus Perian par., G. Daina, inv. Un post de inv. vacant.
 Moldova-noauă, (Boșneag) *Uj-Moldova*, 4019. Constantin Bălean, par., Postul de capelan vacant., Romul Bortoș inv.
 Năidaș, *Néranádas*, (p. Fehértemplom), 2727. Svetoazar Mutașcu, paroch., Petru Muntean capelan., Nicolae Sucaciu și Romul Pitic inv.
 Nicolint, *Miklósáza*, (p. Rakasd), 1169. O parohie vacantă. Vichentie Vinca, adm. par., George Truia inv. Ana Ciorega, învățătoare prov.
 Padina-Mateiu, filie la Moldova-noauă, — Sofronie Mersiu, inv.
 Petrila, *Petrilova*, (p. Rakasd), 928 George Simu, paroch, Traian Bosică, inv.
 Pojejena-rom., *Alsópozsgás*, (p. Felsőpozsgás) 899. Alexandru Blasiu, adm. par. Ioan Lariu, inv.
 Potoc, *Harampatak*, (p. Rakasd) 1541. Nicolae Popovicu, paroch., Aurel Popovicu capelan. Dimitrie Dogariu, inv., N. Frențescu, inv.
 Răcășdia, *Rakasd*, 2981. Simeon Ciulin, adm. par., Corneliu Mircăa paroch, o parohie vacantă., Nicolae Mircea, inv., Silvia Guga învățătoare, George Guga inv. Silviu Verca inv.,
 Rusova-noauă, *Ujruszolcz*, (p. Iám) 406. Parohia vacantă, Sultana Ciuleiu inv.
 Rusova-veche, *Óruszolcz*, (p. Iám), 373. Pavel Vițan preot, Simeon Muia învățător.

Sasca-montană, *Szászkabánya*, 1872. Ioan Murgu, paroch, Postul de inv. vacant, Filip Băiaș și Constantin Dăneți, inv. de stat.
 Sasca-rom., *Szászka*, (p. Szászkabánya) 1370. George Mihailoviciu, adm. par. Nicolae Sola și Nicolae Vasile, învățători.
 Slatina, *Néraszlatina*, (p. Szászkabánya) 1385. Teodor Iorga, preot iubilat. Vasile. Iorga, paroch. Nistor Trandafir și Teodor Murgu inv.
 Socolari, *Szokolár*, (p. Rakasd), 1453. Valerie Nediciu, paroch, Toma Radulea, inv. Eremie Verca inv.
 Șichevița, *Szikesfalv*, 2499. Vasile Blășiu, administr. parochial, Titus Fărcașiu, inv. Șușca, *Sisak*, (p. Baziás), 743. parochia vacantă, se administrează de preotul din Pojejena-rom. — N. Blaj, inv.
 Vrani, *Alsóvárány*, 1797. Alexandru Atnagea paroch, Nicolae Balmez, paroch. Michail Anca inv. Maria Anca, învățătoare.
 Vrâniș, *Felsővárány*, (p. Rakasd), 1540. Iosif Bălu și Simeon Bartolomeiu adm. par. Corneliu Lazăr, inv., Damian Izvernicean inv.

Tractul Bogșei-montane.

Reședința protopresbiterală Bogșea-Montană. — Numărul sufletelor 36.949.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Mihail Gașpar protopresbiter.

Membrii:

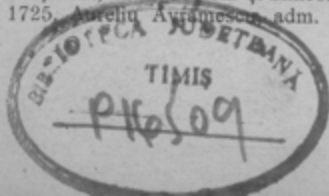
Iuliu Bumbescu, preot în Țerova.	Ioan Stoica, paroch în Ezeriș
Solomon Andreescu, paroch în Biniș	Lazar Bălean, paroch în Dognecea.
Un loc vacant.	Un loc vacant.

Membrii suplenți:

Ioan Popovici, paroch în Recița-mont.	Iancu Ișfan Stan, paroch în Bocșa-rom.
<i>Defensor matrimonial</i> : Dr. Aurel Oprea, avocat în Bogșea-montană.	
<i>Notariu</i> : Iosif Pascu, paroch în Fizeș.	

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii:

Barbosul, *Barbosz*, (p. Raffna), 873. Postul de paroch. vacant, Nicolae Popoviciu, inv. Biniș, *Bényes* (p. Várbozsán), 1814. Solomon Andreescu, par., Vasile Bojinca inv. Iuliana Firca măritată Bojinca, învățătoare.
 Bogșea-montană, *Boksánbánya*, 1559. Mihail Gașpar protopresb., Ioachim Perian, inv. Bogșea-română, *Várbozsán*, 2248. Iancu Ișfan Stan paroch, Petru Vuc paroch, Nicolae Popoviciu paroch. Dimitrie Pruneș și Miron Popoviciu, inv.
 Călnic, *Kölnök*, 1970 Petru Ieremia, paroch., Iosif Ieremia, adm. paroch., Sofronie Andrișoiu, inv. Două posturi vacante.
 Cuptoare, *Kemencseszék*, (p. Resicza), 610. Mihaiu Belcea, administr. paroch. Nu este nici o școală.
 Dezesci, *Dezsed*, (p. Furlak), 1026. Iacob Dabiciu, adm. par., Petru Bernat, inv. Doclin, *Doklénny*, (p. Királykegye), 1158. Teodor Șandru, par.; P. Drăgan, adm. par. Ernil Băiaș inv.
 Dognecea, *Dognácska*, 2087. Lazar Bălean, par. Miron Bălean, capelan., Lazar Ciorman, inv. de stat.
 Doman, *Domány*, (p. Resicza), 716. Ioan Oprea, adm. par., Petru Colojoară inv. Duleu, *Dulló*, 803. Nestor Damșa, adm. paroch. — Post de inv. vacant.
 Ezeriș, *Ezeres*, (p. Boksánbánya), 1508. Mihail Eremia, paroch emerit; Ioan Stoica și Ioachim Jurca, parochi., Postul de inv. vacant.
 Fizeș, *Füzes*, (p. Királykegye), 1527. Iosif Crăciunel, adm. par., Iosif Pascu paroch, VictorȘciopane capelan., Ioan Cotără și Simeon Tomescu învățători.
 Fărliug, *Furlak*, 1725. Aureliu Avramescu, adm. par. — Mihail Jumanca, inv.

Iersig, *Érszeg*, 442. Postul de paroch vacant. Valeriu Popovici înv.
 Jidovini, *Zsidovin*, 1334. Alexandru Ogherlaci paroch., Petru Sfera învățător,
 Spasoie Crêsta, învăț.
 Moniom, *Monyó*, (p. Kölnök), 526. Alexandru Dobrescu adm. par. Trăilă Bogdan înv.
 Ocna de fer, *Vaskő*, (p. Boksánbánya), 1186. Aurel Simu paroch.
 Ramna, *Raffna*, (p. Raffna), 1577. Ioan Pincu, paroch. Dănilă Ilieșcu, înv.
 Recița-montană, *Resiczabánya*, 1962. Ioan Popoviciu, paroch., Petru Bandu, înv.
 Recița-română*), *Resiczabánya*, 936. Mateiu Bălan, adm. paroch. Ioan Vida, capelan.
 Ioan Mărila învăț.
 Soceni, *Szócsán*, (p. Resiczabánya), 1090. Antoniu Foaș, paroch., Ioan Dorca înv.
 Surducul-mare, *Nagy-Szurdok*, (p. Királykegye), 504. Ioan Biruescu, adm. paroch,
 Romul Crăinicescu înv.
 Têrnova, *Tornó*, (p. Resiczabánya), 2301. Ioan Turnea, paroch; o parochie vac.
 Nicolae Foaș, învățătoriu.
 Teroa, *Czerova*, (p. Resiczabánya), 751. Iuliu Bumbescu, adm. paroch., George
 Petroviciu, înv.
 Valeamare-Pogănesci, *Pogányosvölgy*, (p. Dulló), 639. Teofil Nistor paroch. Post
 de inv. vacant.
 Valea-paii, *Pogányospatak*, (p. Raffna), 1114. E. Stoian, par. Cornel Crăinicescu înv.
 Văliug, *Ferenczfalva*, 1377. Romul Ancușă paroch. Vasile Mareșcu, înv. de stat.
 Vasiova, *Vassafalva*, (p. Boksánbánya), 868. Coriolan Zuiac, par. Cornel Spinean înv.
 Vermeș, *Krassóvermes*, 522. Augustin Aldan, paroch. Damian Neagoe, învăț.

Tractul Buziașului.

Reședința protopresbiterală Buziaș. — Numărul sufletelor 30.136.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Ioan Pepa, protopresbiter.

Membrii:

Georgie Lupșa, preot în Blajova.	Ioan Bărbosu, preot în Sacoșul-turc.
Teodor Cioloca, paroch în Șipet.	Avram Ciocoiu, paroch în Vucova
Vincentiu Murariu, preot în Racovița	Vichentie Pirtea, preot în Sinersig

Membrii suplenți:

Aron Moise, paroh în Silagiu.
Defensor matrimonial: Paul Rotariu, avocat în Timișoara.
Notariu: Ioan Folea, înv. în pensiune în Sacoșul-turcesc.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berini, Temes *Berény*, (p. Liebling), 1035. Ioan Stefan, adm. par., Ioan Prohab, înv.
 Berecuța, *Berekutza*, filie la Birda. 441. Zaharie George, înv.
 Birda, (p. Birda), 410. Ioan Mărgineanțu, paroch. Zaharie Lațcu, înv.
 Blajova, *Balázsd* (p. Niczkylfalva), 437. Georgiu Lupșa, adm. par. Ioan Russu cap.,
 Petru Bulgia, înv.
 Buziaș, *Buziásfürdő*, 1003. Ioan Pepa, protopresb. Ioan Ciurciu, înv.
 Cadar, *Kádár*, (p. Végvár), 571. Eugeniu Georgiu, par. emerit. Tovie Perian par.
 Alesandru Lazar, înv.
 Căpêt, *Képeđ*, (p. Szinérșzeg), 620. Parohie vacanta.
 Cerna, *Temes-Cserna*, (p. Liebling), 722. Alecsandru Ioanoviciu par. Ilie Bugariu, înv.
 Chevereșul-mare, *Nagy-Kövérșes*, 1647. Ioan Chișoșan, par. George Popescu, adm.
 par. George Pêrvu învățătoriu, Iuliana Popoviciu, învățătoare.
 Dragășina, *Temesfalva*, (p. N.-Kövérșes), 300. Ioan Buliga, paroch. Post inv. vac.
 Dubos, *T.-Doboz*, (p. Végvár), 761. Isaia Suru, paroch. Moise Băcila învățătoriu.

*) S'a împreunat cu Recița-montană formând cu aceasta o comună, de aceea
 = Resiczabánya.

Folia, *Fólya*, (p. Fólya), 519. Dimitrie Șandru, paroh. Nicolae Crăciunescu, înv.
 Hitias, *Hattyás*, (p. Buziásfürdő), 1473. Georgiu Ciociu, paroh. Nic. Jancovicu, înv.
 Icloda, *Iklód*, (p. Török-Szákas), 501. Ioan Gherga, adm. par. Iancu Băcila, înv.
 Jebel, *Széphely*, (p. Széphely), 3045. Ioan Ionescu, par., Coriolan Popovicu, par.
 Una parohie vacantă. Gregoriu Paliciu, înv., Nicolae Danciu, înv.
 Opatija, *Magyarapáca* (p. Detta). 883. Ioan Mitariu, par. Grigorie Jivan, înv.
 Racovița, *Rakovicza*, (p. Hattyás), 1450. George Costescu, par. Vichentie Murariu, par.
 emerit, Antonie Peia înv.
 Sacoșul-turcesc, *Török-Szákas*, 1069. Ioan Bărbosu, adm. par. Moise Alexiu, cap.
 Simion Paulescu înv.
 Sacoșul-ung., *Magyar-Szákas*, (p. Magyar-Szákas), 3230. Iosif Mircea, paroh, G.
 Popovicu, adm. par. Petru Savi, înv., Sofia Băiaș, înv.
 Sân-George, *Monostor-Szent-György* (p. Birda), filie la Birda, Zacharie George, înv.
 Sculea, *Szigetfalu* (p. Gattalya), 544. Const. Doboșan, paroh. Ioan Draghiciu, înv.
 Silagiu, *Nagy-Szilás*, (p. Buziásfürdő), 1029. Aron Moise paroh. Ig. Petrovicu, înv.
 Sinersig, *Szinérszeg*, 589. Vichentie Pirtea adm. par. Octavia Pirtea înv.
 Șipet, *Sebed*, (p. Sebed), 2671. Teodor Cioloca și Nicolae Stoia, par. Post. de inv.
 vacant., Octavia Gașpar, învățătoare prov.
 Sirbova, *Szörbő*, (p. Bakovár) 892. Ilie Gherban, adm. par. Petru Adam înv.
 Șoșdia, *Sősd*, 1118. Parohia vacantă. Dimitrie Bugariu, înv.
 Stamora-rom., *Felső-Sztamora*, (p. Liebling), 1019. Valeriu Petrovicu, paroh.
 Postul de inv. vacant.
 Uliuc, *Temes-Ujlak*, (p. T.-Ujlak), 886. Ilie Cocoș, paroh. Constantin Radu, înv.
 Unip, *Temesujnép* (p. T.-Ujlak), 645. Iuliu Crainic paroh Nicolae Vlădica înv.
 Vucova, *Temes-Vukovár*, (p. Niczkyfalva), 626. Avram Ciociu, par. Iulian Cărmu, înv.

Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. — Numărul sufletelor 56.390.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter.

Membrii:

Ioan Meda, preot în Valeadeni.	Iuliu Musta, preot în Glimboca.
Ioan Stoian, paroh în Caransebeș.	George Popovicu, preot în Zăguzeni.
Ilie Pepa, paroh în Armeniș.	Eliseiu Drăgălina, paroh în Borlova.

Suplenți:

Petru Domil, preot în Buceoșnița.	Nicolae Cornean paroh în Apădia.
-----------------------------------	----------------------------------

Defensor matrimonial: Dr. Petru Barbu, profesor de teologie în pens.

Notariu: Ioan Stoian, paroh în Caransebeș.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Apădia, *Apágya*, (p. Delényes), 995. Nicolae Cornean, paroh. Ioan Cărăbaș, înv.
 Armeniș, *Örményes*, (p. Temes-Szlatina), 2818. Ilie Pepa, par. Floria Băcilă, Ioszeff
 Iánó, înv. — Sofia Faur, înv.
 Bolvașnița, *Bolvás*, (p. Körpa), 882. Ioan Muntean par. Dimitrie Miculescu, înv.
 Borlova, *Borló*, (p. Karánsebes), 1629. Eliseiu Drăgălina, paroh. Patriciu Drăgălina,
 Zoltán Nikolini înv., Vilma Gály, învățătoare.
 Brebul, *Perlő*, (p. Alsózorlencz), 1132. Nicolae Popovicu, paroh Florea Ivan înv.
 Buchin, *Bökény*, (p. Körpa) 616. Romul Tinca, adm. par. Ioan Stoica, înv.
 Buceoșnița, *Bokos*, (p. Körpa), 809. Petru Domil, preot, Pantelemon Domil, capelan.
 Aurel Doboșan înv.

- Caransebeș, *Karánsebes*, 3299. Andreiu Ghidiu, protopresb. Ioan Stoian, paroch.
- George Buru, capelan protopresbiteral. Pavel Jumanca, inv. Elena Biju, inv.
- Cârpa, *Körpa*, 1193. Nic. Usonescu, par. Valeriu Nemoian cap. Zacharie Gabriel, inv.
- Cicleni, *Csiklén*, (p. Karánsebes), 205., filie la Dalci.
- Cireșa, *Bisztracseres*, (p. Nándorhegy), 552. Ioan Turcan, par. Romulus Boc, inv.
- Ciuta, *Csuta*, (p. Karánsebes), 710. Ioan Radoiu, adm. par. Romul Pêrvu, inv.
- Crâjma, *Korcsoma*, (p. Nándorhegy), 725. Parochia vacantă. G. Francescu, inv.
- Dalci, *Dáles*, (p. Karánsebes), 538. Mihut Sărăcin adm. par. Alexa Țigriș, inv.
- Delinesci, *Delényes*, 1042. Teodor Muntean, adm. par. Constant. Velcu, inv., la școala comunală D. Iacobescu.
- Feneș, *Fényes*, (p. Teregova), 959. V. Paica par. P. Humița, și Iolán Angyal, inv.
- Ferdinandsberg, *Nándorhegy*, 293, filie la Cireșa.
- Glimboca, *Novákfalva*, (p. Nándorhegy), 2228. Iuliu Musta, adm. par., Virg. Musta cap.
- Vir. Stefanigă și Nicolae Simeria, învățători. Iuliana Simeria n. Dittert, învățătoare.
- Goleț, *Galacs*, (p. Körpa), 767. filie la Buceoșnița. Iosif Velovan, inv.
- Iaz, *Jász*, (p. Karánsebes), 805. Ioan Popoviciu, adm. par. Ioan V. Miklosy, inv.
- Ilova, *Illőpalak*, (p. Temes-Szlatina), 1195. Toma Porumb, par. George Tatucu, inv. și Gertrud Knapp învățătoare.
- Jupa, *Zsuppa*, (p. Karánsebes), 396., parochia vacantă. Macsim Dalea, inv.
- Maciova, *Macsova*, (p. Szákul), 616. Ioan Borlovan, par. Sol. Bistrean, inv. prov. Mal, (p. Nándorhegy), 529. filie la Crâjma. Mihai Petroviciu, inv.
- Marga, (p. Ruszkabánya), 1869. Nic. Ivanescu, par. I. Olariu, inv., Emilia Olariu, inv.
- Mărul, *Almafa*, (p. Nándorhegy), 1649. Dimitrie Popoviciu, adm. par. George Popoviciu, capelan. Ioan Humița și Teodor Anca, învățători.
- Mutnicul-Mare, *Nagymutnok*, (p. Zaguzsén), 796. Ioan Bogdan adm. par. I. Roșca, inv.
- Obreja, *Bisztranyires*, (p. Karánsebes), 2019. Patriciu Rădoiu, paroch. Pavel Cepău, și Irma Sztarmáry inv.
- Ohababistra, *Bisztere* (p. Nándorhegy), 890. G. Bria, adm. par. Jáliesné Nagy Ette și N. Gavrilă inv.
- Ohabamutnic, *Mutnoksabadja*, (p. Zaguzsén), 787, I. Lăpăduș, par. Toma Suru, inv.
- Ohabija, *Kisszabadi*, (p. Delényes), 355. Postul de preot vacant. Ioan Ivan, inv.
- Peștere, *Krassóbarlang*, (p. Kavarán), 589. Romul Jurchescu, par. Ioan Stan, inv.
- Petroșnița, *Petresfalva*, (p. Körpa), 1217. Ilie Popoviciu, adm. par. N. Stoichescu inv.
- Poiana, *Sebesmező*, (p. Karánsebes), 1380. Florea Cioloca paroch. V. Oltean inv., Margit Sziklaj, învățătoare.
- Prisaca, *Gyepesfalva*, (p. Zaguzsén), 669. Ioan Lața, paroch. Postul de inv. vacant.
- Prisian, *Perestyén*, (p. Körpa), 437. filie la Buchin.
- Rueni, *Sebesrom*, (p. Karánsebes), 739. Nicolae Cojocariu, adm. par. Nic. Tutunariu inv. și Maria Györffy învățătoare.
- Rugi, *Ruzs*, (p. Karánsebes), 992. Petru Suru, paroch. Ianăș Belciu, inv.
- Ruginosu, *Rugyinócz*, (p. Zaguzsén), 340. V. Corneanu, adm. par. D. Sgriban, inv.
- Rusca, *Ruska*, (p. Teregova), 1513. Ioan Sîrbu, adm. par. Pavel Tismonariu și Ilie Romanu, inv.
- Rusberg, *Ruszkabánya*, 1202. Ioan Velovan, par. Simeon Botescu, inv. Roza Csernyi învățătoare.
- Ruschița, *Ruszhicza*, 114. filie la Rusberg.
- Sadova-noaui, *Ujszagyva*, (p. Temes-Szlatina), 537. George Ivaniciu, adm. par. Mihail Ionescu, inv.
- Slatina-mică, *Temes-Szlatina*, 844. filie la Sadova-noaui. Simeon Șandru, inv.
- Teregova, 2886. Ioan Bogoeviciu și Pavel Șandru, parochi. Ilie Sîrbu, Traian Țiunea, Areti Sîrbu și Hermina Țiunea, învățăt.
- Turnul, *Sebestorony*, (p. Karánsebes), 514. filie la Rueni.
- Valeaboul, *Ökörpalak* (p. Karánsebes), 777. Val. Nicolaeviciu adm. par. Grig. Lața, inv.
- Valeadeni, *Váldény*, (p. Delényes), 1039. Ioan Meda, adm. par., Em. Pirtea, cap. George Cătană, inv.
- Valeamare, *Bisztranagyvölgy*, (p. Nándorhegy), 527. filie la Voislova.
- Valișóra, *Temesvölgye*, (p. Körpa), 1156. Florea Suru, adm. par. Toma Nițolici, cap. Traian Damșescu și Ana Damșescu, inv. subst.

Vamamarga, *Vámosmárğa*, 97. (p. Ruszkaánya), filie la Marga.
 Var, (Karánsebes), 1161. Sinesie Bistreanu, preot. Eliseiu Știopu, inv.
 Verciorova, *Varcsaró*, (p. Körpa), 1398. Martin Vernichescu, paroch. Ioan Benghia,
 învățătoriu și Wilma Becker învățătoare.
 Voislova, *Szörénybalázsd*, (p. Nándorhegy), 697. George Adam, par. Ales. Bijan, inv.
 Zăvoi, *Závoly*, (p. Nándorhegy), 523. filie la Cireșa.
 Zăgujeni, *Zaguzsén* 485. George Popoviciu, adm. par. Nicolae Cornean, inv.
 Zervești, *Szervest*, (p. Karánsebes), 773. Ioan Jucos, adm. par. Petru Adam, inv.
 Slagna, *Szalakna*, (p. Karánsebes) 556. Nichifor Lazar adm. par., Sol. Negrei, inv.

Tractul Ciacovei.

Reședința protopresbiterală — Ciacova. Numărul sufletelor 18,579.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Augustin Ghilezan, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Petru Cherla, preot în Banloc.	Iustin Cotta, preot în Giulvez.
Pavel Cimponeriu, paroch în Cebza.	Aurel Drăgan, paroch în Ghilad.
Ioan Coșariu, paroch în Tolvadia.	Nicolae Popa, paroch în Feni.

Membrii suplenți:

Trifon Cocora, paroch în Partoș.	Vasilie Terebenț, paroch în Petroman.
Aureliu Magheș, paroch în Toager.	Teodor Petcu, preot în Banloc.

Defensor matrimonial: Vincențiu Pop, avocat.

Notariu: vacant.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Banloc, *Bánlak*, 2213. Petru Cherla, adm. par., Teodor Petcu adm. par., Filip Pop, capelan. Nicolae Lighezan, Nicolae Ion inv., Ana Urdărian învățătoare.
 Cebza, *Csebzé*, (p. Csák), 1522. Pavel Cimponeriu, paroch; Gheorghe Treța adm. strator paroch. Ioan Gruescu, Alexandru Florei, inv.
 Ciacova, *Csák*, 746. parochia vacantă. Ioan Gruescu inv.
 Denta, 1070. Silviu Coloșoră paroch. Vasilie Stoica, inv.
 Denta, filie la Denta.
 Foen, *Fény*, 1350. Nicolae Popa par. Procopiu Șimian învăț.; Ana Lazaroviciu mărit. Șimian, învățătoare.
 Gaiul-mic, *Kis-Gáj*, (p. Alsó-Sztamora), 649. Zacharia Lațcu, administr. paroch.
 Traian Blasiu, capelan. Corneliu Mircea, inv.
 Ghilad, *Gilád*, 2125. Aureliu Drăgan, par., Nicolae Chicomban par., Iosif Badescu, inv. un post de inv. vacant., Maria Popoviciu, învățătoare prov.
 Giuleș, *Torontálgülvész*, 990. Iustin Cotta, adm. paroch., Victoria Alexa inv., prov. postul de învățătoare vacant.
 Lighet, *Temesliget*, (p. Széphely), 1155. Romul Muntean paroch. Petru Arnăut, inv.
 Macedonia, (Csák), 898. Ioan Tinca, paroch. George Cârdaș, inv.
 Obad, (p. Csák), 548. George Ionescu, paroch., Victor Giurgiu, inv.
 Omor, (p. Denta), 295. Augustin Ghilezan adm. paroch. postul de inv. vacant.
 Partoș, *Partos*, (p. Bánlak), 678. Trifon Cocora, paroch. Postul de inv. vacant.
 Petroman, *Petromány*, (p. Csák), 1319. Vasiliu Tărăbenț, paroch. Aurel Bălan, inv.
 Toager, *Togyér*, (p. Gyér), 1102. Aureliu Magheșiu par. Ioan Belciu, inv.
 Tolvadia, *Tolvád*, 1022. Ioan Coșariu paroch. Eftimie Crașovan, învăț.
 Voiteg, *Vejte*, 731. Stefan Țeran, administrator paroch. Alesandru Țeran, inv.

Tractul Făgetului.

Reședința protopresbiterală Făget. — Numărul sufletelor 27.550.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Membrii:

Dimitrie Iosof, preot în Bujor.
Antoniou Angel, preot în Coșava.
Serafim Băian, paroch în Margina.

Virgil Lugoșan, preot în Botinești.
George Gerbacea, preot în Branesi.
Un loc vacant.

Membrii suplenți:

Alex. Popovici par. în Bucoveț.

Teodor Băianți, paroch în Românești.

Defensor matrimonial: Dr. Ioan Popoviciu adv. în Făget.

Notariu: Inocențiu Bogdan, capelan protopresbiteral în Făget.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Balosești, *Bégabalázsd*, (p. Tamásd), 236. filie la Jupanesci.
Băsesci, *Bázsd*, (p. Facsád), 585. Ioan Iclozan paroch. Ioan Petrescu inv.
Bătesci, *Vadpatak*, (p. Facsád), 532. Romul Raduloviciu adm. par. N. Popoviciu inv.
Bichigi, *Kisbékés*, (p. Facsád), 890. Traian Borduz, paroch. George Jumanca inv.
Birna, *Barnafalva*, (p. Bozsor), 456. Parohie vacantă. Ioan Draghici inv.
Botesci, *Borzasfalva*, (Bozsor), 221. filie la Juresci.
Botinesci, *Bottyanfalva*, (p. Bozsor), 561. Vir. Logojan, adm. par. post. inv. vacant.
Brănesci, *Avasfalva*, (p. Facsád), 682. George Gârbacia, adm. par. Aurel Arone inv.
Breazova, *Béganyiresd*, (p. Kurtya), 456. Ioan Alesandrescu adm. par. George Seracin, învățător.
Bucovețiu, *Bukovecz* (p. Bozsor), 834. Alex. Popoviciu, paroch. Simeon Vornic, inv. Bujor, *Bozsor*, 628. Dimitrie Iosof adm. par. George Drăgoiu inv.
Cliciova, *Klicső*, (p. Bethlenháza), 1354. Ioan Stefanovici paroch. Coriolan Belgia și Adrian Ardelean inv.
Coșava, *Kossó*, 678. Antoniu Angel, adm. par. Aureliu Angel inv.
Coșavița, *Kiskossó*, (p. Kossó), 153. filie la Homojdia.
Coșteiu, *Felsőkastély*, (p. Kossó), 616. Eugeniu Sudreșan, paroch. Ioan Ieva, inv.
Crivina, *Felsőgörbed*, (p. Kurtya), 350. Par. vacantă. Post inv. vacant.
Curtea, *Kurtya*, 1300. Filimon Titel, adm. par. Ioan Caba și Ioan Murgu inv.
Drăgsinești, *Drágfalva*, (p. Facsád), 340. filie la Mutnicul-mic.
Drinova, *Derenyő*, (p. Bozsor), 405. George Rabagia, adm. par. Post inv. vacant.
Făget, *Facsád*, 1160. Sebastian Olariu, protopresb. Inocențiu Bogdan cap. prot. Pavel Constantin Iacob, inv.
Fărășești, *Forrásfalva*, (p. Kurtya), 525. Nic. Gherga adm. par. Post inv. vacant.
Furdia, *Ferde*, (p. Facsád) 983. George Garoiu, Emil Damșa, par. Vas. Brașovan, inv.
Gladna-română, *Galadna*, (p. Facsád), 736. Ioan Neagu, par. Stefan Costea, inv.
Gladna-montană, *Galadnabánya*, (p. Facsád), 267. filie la Gladna-română.
Goizesci, *Gojcsfalva*, (p. Tamásd), 184. filie la Romanesci.
Hauzesci, *Hegyeslak*, (p. Facsád), 331. filie la Furdia. Vasile Olariu inv.
Homojdia, *Hamapatak*, (p. Kossó), 365. Ioan Fărăș preot. post. inv. vacant.
Jupanesci, *Zsupánfalva*, (p. Tamásd), 319. Iosif Unipan adm. par. Iosif Lucaciu inv.
Juresci, *Győrősd*, (p. Bozsor), 311. Dimitrie Sándor par. Avram Stepanescu, inv.
Luncani, *Bégalanlás*, (p. Tamásd), 605. Teofil Bucșa par. Post inv. vacant.
Margine, *Margzsina*, (p. Kossó), 576. Serafin Băian, paroch. Simeon Ionașiu, inv.

Mutnicul-mic, *Kismutnok*, (p. Facsád), 350. parochia vacantă. Post inv. vacant.
 Nemeşesci, *Nemcse*, (p. Kossó), 198. filie la Coşava. Post inv. vacant.
 Petrósa, *Kőfalú*, (p. Kurtya), 557. Dimitrie Nistor, preot. Post inv. vacant.
 Poeni, *Ruszkátó*, (p. Kurtya), 666. Liviu Radu, preot. Cornelia Radu n. Pop, inv.
 Pogănesci *Pogányfalva*, (p. Bozsor), 523. Iosif Hancheş, par. Post inv. vacant.
 Povărgina, *Porzon*, (p. Facsád), 477. Patriciu Miclăuş, adm. par. Postul inv. vacant.
 Romanesci, *Rumunyst*, (p. Tamásd), 696. Teodor Baianţu, paroch. Post inv. vacant.
 Sarazani, *Szárázány*, (p. Bozsor), 517. Iosif Olariu, adm. par. Dimitrie Suciu inv.
 Seceni, *Kisszécsény*, (p. Bozsor), 204. Vichente Ciorogar paroch.
 Sintesci, *Bégaszentés*, (p. Facsád), 978. Partenie Mateiu, par. Tr. Mihailoviciu inv.
 Sudriaş 543. Jupani 534. *Bégaszederjes-Zsuppány*, (p. Bozsor), Nicolae Popoviciu,
 adm. par. Dimitrie Tătar capelan. Dimitrie Stepanescu, inv. Ioan Toma inv.
 Surducul-mic, *Kisszurdok*, (p. Bozsor), 821. Nicolae Brândeu, paroch. Trifon Arde-
 lean, inv.
 Susani, *Bégaszuszány*, (p. Bozsor), 744. Samson Petric, adm. par. Ioan David inv.
 Temeresci, *Temeres*, (p. Facsád), 1032. Nicolae Cibian, par. Ioan Terfeloagă, inv.
 Tomesci, *Tamásd*, 400. Aureliu Barboniu adm. par. Ioan Şerengău inv.
 Zolt, *Zold*, (p. Facsád), 388. Romul Furdul, adm. par.
 Zorani, *Zorány*, (p. Kossó), 283. filie la Margine.

Tractul Lugoşului.

Reşedinţa protopresbiterală Lugoş. Numărul sufletelor 30,089.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: Dr. George Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Iosif Tempea, preot în Lugoş.	Nicolae Groza, preot în Gavojdia.
Isaia Popoviciu preot în Silha.	Nicolae Birăscu, preot în Lugoş.
Nic. Sciopone, preot în Remetea-Pogăan.	Ioan Puşcan, paroch în Criciova.

Membrii suplenţi:

Aureliu Spătan, paroch în Sacul.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Corneliu Biro, paroch în Herendesci.

Comunele cu posta ultimă şi Nrul sufletelor, preoţii şi învăţătorii.

Boldur, *Boldor* (p. Lugos), 969. Vasile Voda, admin. paroch. Ioan Murgu inv.
 Căvăran, *Kavarán*, 676. Eftimie Lăpăduş par. Ioan Gander inv.
 Cireşu, *Cserestemes*, (p. Kricsó), 482. Toma Birăscu, par. Dimitrie Secoşan, inv.
 Criciova, *Kricsó*, 995. Ioan Puşcan, adm. par., Ioan Stroca, cap. Nic. Drăgălina inv.
 Crivina, *Alsógörbéd* (p. Kricsó), 490. George Băiaş administrator paroch.
 Dragomiresci, *Dragomér* (p. Furlak), 639. Ioan Jurca preot. Miron Coriciu, inv.
 Gavojdia, *Gavosdia* 1107. Nic. Groza par. Demetriu Morariu, paroch Ion Sêrbu, inv.
 Harmadia, *Harmad* (p. Lugos), 412. Parochie vacantă. Postul inv. vacant.
 Herendesci, *Herés* (p. Lugos), 1040. Corneliu Biro, par. Alexandru Novac, inv.
 Hezeriş, *Lugosegres* (p. Bethlenháza), 595. Traian Gaşpar, preot. Postul inv. vacant.
 Hodoş, *Krassóhodos* (p. Lugos), 715. Simeon Blajovan adm. paroch, Valeriu
 Blajovan, capelan. Mihail Crăciun, învăţător.

Honorici, *Honoros*, (p. Lugos), 801. Romul Popoviciu par. Gherasim Popoviciu, inv. Jdioara, *Zsidóvár*, (p. Gavosdia), 1224. George Vior, paroch. Postul inv. vacant.

Jena, *Zsena*, (p. Gavosdia), 631. Dimitrie Lupea, par. Iuliu Ioanoviciu, inv.

Logoj, *Lugos*, 4112. Dr. George Popoviciu, protopresbiter, Iosif Tempea, Nicolae Birăescu, adm. par., Dr. Avram Imbroane diacon. Ioan Vidu, George Joandrea, diacon. C. Liuba, Un post inv. vacant. Sofia Florescu, Sid. Vidu, Livia Russu inv.

Logojel, *Lugoshely*, (p. Lugos), 1689. Nic. Șosdean, par. Const. Chevereșan, par. Petru Costescu, inv.

Măguri, *Magur*, (p. Lugos), 198. Iulian Balangean, preot. Postul inv. vacant.

Nădrag, *Nadrág*, (p. Nadrág), 430. Constantin Popoviciu adm. par.

Oloșag, *Ollóság*, (p. Lugos), 785. Ioan Enuica, paroch. Vasile Stămurean inv.

Remete-Pogănici, *Pogányosremete* (p. Furlak), 636. Nicolae Sciopone, adm. par. Petru Lădăriu, inv.

Sacul, *Szákul*, 1056. Aurel Spătan, adm. par. Dim. Soceneanțu, cap. Vasile Tărian, inv.

Satul-mic, *Lugoskifalu* (p. Lugos), 634. Ioan Danciu, paroch. George Sêrbu, inv.

Scăiuș, *Bojtorános* (p. Furlak), 1029. Postul preoteșc vacant. Sim. Temes inv.

Selbăgel, *Szilváshely*, (p. Gavosdia), 645. Marian Groza preot. Aurel Aldan inv.

Silha, *Szilha*, (p. Szapárfalva), 864. Isaia Popoviciu paroch. Ioan Stan, inv.

Tapia, *Tápia*, (p. Lugos), 516. Pa ochia vacantă. Postul inv. vacant.

Tincova, *Tinkó*, (p. Szákul), 790. Postul preoteșc vacant. Andreiu Rachitovan, inv.

Visag, *Krassóviszág*, (p. Vecschásza), 935. Ioan Stercociu, preot. Gruia Soceneanțu, inv.

Zgribesci, *Krassógombás* (p. Szákfalva), Romul Șandru par. Dimitrie Țiru inv.

Zorlențul mare, *Alsózorlencz*, 2661. Atanasie Atnagea paroch. Ant. Atnagia, adm. par. Stachia Gerga inv., Ioan Popescu inv.

Zorlențul-mic, *Felsőzorlencz*, (p. Alsózorlencz), 627. Petru Bêlu, paroch. Postul inv. vacant.

Fractul Mehadii.

Reședința protopresbiterală Mehadia. Numărul sufletelor 66.814

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Dr. Ioan Sirbu, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Vasile Popoviciu, preot în Pecenișca.
Iosif Câmpean, preot în Prigor.
Const. Vlăducean, preot în Plugova.

Gheorghe Tatuca, paroch în Iablașița.
Nicolae Novacoviciu, par. în Gêrbovăț.
Dionisie Goanță, paroch în Lăpușnic.

Membrii suplenți:

Pavel Chimbir, par. în Șopotul-vechiu.
Vasile Popoviciu, preot în Pătaș.

Mihail Costescu, adm. par. în Eșelnița.
Ilie Imbrescu, paroch în Dalboșet.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Constantin Dure, paroch în Orșova.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Bănia, *Bánya*, 2233. Dimitrie Bogoieviciu paroch., Pavel Bogoieviciu, par. Nicolae Bêrsan și Vasile Marineasa, învățători.

Băile-Erculane, *Herkulesfürdő*, 27. filie la Pecenișca.

Bêrza, *Börzény*, (p. Csernahéviz), 361. filie la Topleț. Nicolae Șchiopu, învățătoriu.

Bogoltin, *Bogoltény*, (p. Somosréve), 2188. Grigorie Vasilescu, adm. par. Mihail Drăgulescu inv. și Măria Cândea-Drăgulescu învățătoare.

Borlovenii-noi, *Uj-Borlovény*, (p. Nêrahalmos). 671. Traian Călțun par. George Gruia, învățător.

Borlovenii-vechi, *Ó-Borlovény*, (p. Nêrahalmos), 1101 Timoteiu Borchescu, ad. par. Zaharie Lazarescu inv. Pap Etelka, învățătoare.

- Bozoviciu, *Bozovics*, 3549. Ioan Brinzeiu, par. Nicolae Bihoiu, par. Teodor Chirilean
Ioan Sopercian și Fekete Gály Kamilla învățătoare la cea comună, Létai Antal
și Létai Antalné la școala de stat.
- Canicea, *Szörénykanizsa*, (p. Domásnya), 490. filie la Domașnia, Gh. Benghia, învă.
Coramnic, *Koromnok*, (p. Orsova), 358. file la Tuferiu.
- Cornea, *Somfa*, 1494. Nic. Vălean par. Nic. Grozuța, Nic. Aron învă. Ecat Aron învă.
Cornereva, *Somosréve*, 5204. Ioan Grozavescu par. George Belcota par. Mihail
Spunei, Stefan Țigriș, învățători.
- Crușoveț, *Körtvélypatak*, (p. Kuptorja), 731. filie la Cuptoare. Trifon Ațel, învă.
Cuptoare, *Kuptorja*, 984. I. Trailoviciu, adm. par. Nic. Goanță, capelan Trifon
Adamescu, învă.
- Dalboșeț, *Dalbosfalva*, 2353. Ilie Imbrescu paroch. Petru Budescu, învățător. Kály
Vilma, învățătoare.
- Domașnia, *Domásnya*, 2104. Simeon Rășvan, paroch. Vasile Usonescu par. Mihail
Vladucean, Iosif Simon, învă. Maria Vladucean, învățătoare.
- Dubova, *Dunatölgyes*, (p. Óasszonyrét), 477. filie la Ogradena. Nic. Sándor învă.
Eșelnița, *Dunaorbágy*, (p. Orsova), 1190. Mihail Costescu, adm. par. Const. Vladu
înv. Hermina Fabry, învățătoare.
- Gêrbovet, *Gerbóc*, (p. Bánya) 1920. Nicolae Novacoviciu par. Ioan Novacoviciu,
diac. — Nicolae Bololoi, învă. Gábas Adelgunda, învățătoare.
- Globucraiova, *Kiskirálymező*, (p. Bélaabláncz), 919. Zacharie Popoviciu, adm. par.
Mihailca, învă.
- Globurêu, *Golbor*, (p. Ekés), 754. Iosif Dragoi, paroch Simeon Rășvan, învă.
Iablanța, *Bélaabláncz*, 1862. George Tătucu, paroch. Gheorghe Jurchescu, învă.
Carolina Körmendy învă.
- Jupălnic, *Nagyzsuffány*, (p. Orsova), 1180. Pavel Magdescu, adm. par. Feneșan învă.
Lăpușnicel, *Kislaposnok*, (p. Porhó), 1032. Felician Nemoian adm. par. Ioan Baerca,
înv. Rózsa Ilona învățătoare.
- Lăpușnic, *Nagylaposnok*, (p. Dalbosfalva), 2572. Dionisie Góanță, paroch. Nicolae
Budescu, învă.
- Luncavița, *Nagylankás*, (p. Teregova), 1337. Iosif Nemoian, adm. paroch Isaia Țirziu,
George Urderean, învă.
- Mehadia, 2342. Iosif Coriolan Buracu adm. par. O parohie vac. Remus Popa și N.
Mergea, învă. Livia Popa, învă. Ioan Têrfăloga și Pékh János învă. la școala de stat.
- Mehadica, *Kismihály*, 2438. Nic. Coca și George Marșavea, administrator par
Mihail Cristescu și Gheorghe Uzonescu, învă.
- Moceris, *Mocsáros*, (p. Dalbosfalva), 1335. Petru Suci, paroch. Micicoiu, învă.
Ogradena-vechie, *Óasszonyrét*, 852. Antoniu Miloșescu, adm. par. Daniil Țunea, învă.
Orșova, *Orsova*, 858. Constantin Dure, paroch. Traian Hențu, învă.
- Pătaș, *Nérafatas*, (p. Perebő), 1283. Vasile Popoviciu, adm. par. Zacharie Laza-
rescu, învăț. Maria Lazarescu, învățătoare.
- Pecenișca, *Csernabesenyő*, (p. Herkulesfürdő), 624. Vasile Popoviciu, adm. par.
Dumitru Martinescu, învă.
- Pêrvova, *Porhó*, 1228. Eugeniu Călfun, adm. par. I. Berzanescu, învă. Meinhold
Hedvig învă.
- Petnic, *Petnek*, (p. Bélaabláncz), 1246. Ioan Chendi, adm. par. Alexandru Darabanț,
capelan, Constantin Giurginca învă. Szeitl Jolan, învățătoare.
- Plavișeviza, *Naszádas*, 445. Iacob Dragulescu adm. par. Emilian Cismaș, învă.
- Plugova, *Ekés*, 1401. Constantin Vlăducean, adm. par. Nicolae Vladucean, învățător
Tóth Anna învățătoare.
- Prigor, *Nérahalmos*, 1657. I. Câmpcean, adm. par. I. Toader, învă. Józsa Peér învăț.
Prilipet, *Perebő*, 1689. Eremia Borchescu par. Sofronie Sêrbu și Ioan Bojincă învă.
Putna, (p. Nérahalmos), 497. filie la Prigor. Petru Lucaci învă.
- Rudăria, *Ogerlistye*, (p. Bánya). 2846. Dr. Ion Sîrbu par., o parohie vacantă.
Vasile Grozav, învățător.
- Șopotul-nou, *Uj-Sopot*, (p. Dalbosfalva), 1294. Ioan Goanță adm. par.
Șopotul vechiu, *Ó-Sopot*, (p. Dalbosfalva), 1458. Pavel Chimbir, par. Emil Chimbir
capelan., Ilie Sîrbu învă.

Tisovița, *Tiszocza*, (p. Naszádos) 317. filie la Plavișevița.
 Topleț, *Csernakéviz*, 1734. Dimitrie Popoviciu, par. Romul Pêrvu, învățătoriu.
 Tuferiu, *Tuffas*, (p. Orsova), 781. Ilie Jurescu, adm. par. Luca Ghergulescu inv.
 Valeabolvășnița, *Bolvásvölgy*, (p. Ekés), 1335. Zacharia Grozavescu, adm. par.
 Ilia Feneșan inv.
 Verendin, *Verend*, (p. Kismihályd), 2059. parochia vacantă. Simion Velescu inv.
 Emilia Ciclován învățătoare.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița — Numărul sufletelor 29.395.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Mihail Gașpar administrator ppterale.

Mem bri:

Mateiu Popoviciu, par. în Goruia.	George Popa, paroch în Greovaț.
Acsentie Popovici, paroch în Ghêrlîște	Aurel Iana paroch în Maidan
Un loc vacant.	Petru Bernaz, paroch în Secaș.

Mem brii sup lenți:

George Neda par. în Oravița-rom.	Ilie Ciorei paroch, în Broșteni.
----------------------------------	----------------------------------

Defensor matrimonial: Ilie Trailă, avocat în Oravița.

Notariu: Ilie Ciorei, par. în Broșteni.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Agadici, *Agadics*, (p. Majdán), 804. Aureliu Nemoian, adm. par. Trifon Lunca, inv.
 Anina, filie la Maidan.
 Broșteni, *Krassóborostyán* 1693, (p. Oravicza), Petru Alecsiu și Ilie Ciorei, par.
 Aureliu Popoviciu, inv.
 Cacova, *Kakófalva* 2000. Martin Pincu, par. Fotie Adamescu, par. Veniamin Bălan
 și Valeriu Dabiciu, capelani. Ioan Cioc, inv. și Ioachim Dabici, inv.
 Calina, *Gálonya* (p. Kakófalva) 527. Ioan Stoia adm. parohial.
 Cârncea, *Kernyécse*, 728. Toma Simu, paroch. Alexa Crețu, învățător.
 Ciclova-montană, *Csiklóbánya*, (p. Oravicza), 2061. Vasile Murgu, par. Alec-
 sandru Frâncu și Vasile Jian, inv.
 Ciclova-rom., *Csiklófalva*, (p. Oravicza), 3471. Ioan Măran. par. George Runcan, par.
 Un post de învăț. vacant. Simeon Veverița, învățător. Ioan Mărgan, învățător.
 Ciudanovița, *Csudafalva* (p. Majdán), 581. Ioan Toader, par. Vasile Milencoviciu inv.
 Comoriște, *Komornok* (p. Kakófalva), 1039. O parochie vacantă, Petru Șușan par.
 Alexa Jian, inv.
 Forotic, *Forotik*, (p. Kakófalva), 1328. Martin Ciulin, par. Ioachim Dabiciu, par.
 Ioan Dabiciu, inv. Pavel Frențiu inv.
 Gherliște, *Gerlistye*, (p. Krassova), 1348. Acsentie Popoviciu, par. Post. inv. vacant.
 Giurgiova, *Krassószentgyörgy*, (p. Kakófalva), 768. George Sperlea, paroch. Ioan
 Caprița, inv.
 Goruia, *Gorony*, (p. Dognácska), 840. Mateiu Popoviciu par. Postul de inv. vac.
 Greovaț, *Geröcz*, (p. Kakófalva), 1429. Ioan Oprean paroch, George Popa paroch,
 Iuliu Lorințiu, capelan, Mihail Rusovan inv.
 Jittini, *Dicsény*, (p. Majdán), 458. Filip Voina, adm. par., post. inv. vac.
 Maidan, *Majdán*, 1171. Aureliu Iana, paroch. Nicolae Câmpian, par. Pavel Miclea
 inv., Ioan Stefan inv.
 Mercina, *Mercsina*, (p. Varány), 1353. Iosif Caragea paroch. Mihail Vorțan, învăț.
 Ersilia Gerga, învățătoare.

Oravița-mont., *Oraviczabánya*, 2176. Postul de par. vacant; adm. par. Cornel Stefan, Gheorghe Lipovan, învățătoriu.
 Oravița-rom., *Oraviczafalu* (p. *Kakófalva*), 935. George Neda, par. Cornel Jurca, paroch. Constantin Lazăr inv.
 Rachitova, *Rakító* (p. *Oravicza*), 1055. Toma Stan și Mitrofan Simu, parochi, Constantin Simu, inv.
 Secaș, *Krassószékás* (p. *Kakófalva*), 912. Petru Bernaz, paroch. Rusalín Mihu, inv.
 Ticvaniu-mic, *Kis-Tikvány*, (p. *Kakófalva*), 1002. Aureliu Giuca, par. I. Drinca, inv.
 Varadia, 1412. Nicolae Mioc, paroch. Paul Mioc, capelan. Ioan Alesandrescu, și Stefan Dragulescu, inv. Un post de inv. vacant.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbiterală Satul-nou. — Numărul sufletelor 34.217.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Trifon Miclea, protopresbiter.

Membrii:

Petru Murgu, paroch în Petrovoselo.	Ioanichie Neagoe, par. în Petrovasela.
Nicolae Popoviciu, par. în Alibunar.	Ianču Milu, paroch în Uzdin.
Damian Popescu, paroch în Ovcea.	Stefan Popa, paroch în Seleuș.

Membrii suplenți:

George Sdicu, paroch în Seleuș	Un loc vacant.
--------------------------------	----------------

Defensor matrimonial: Constantin Dimian, capelan în Petrovoselo.

Notariu: Nicolae Popovici, paroch în Alibunar.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Alibunariu, *Alibunár*, 2739. Nicolae Popoviciu, paroch, Emilia Arsenieviciu, învățătoare Strizu și Roșculeț, învățători.
 Cubin, *Kubin*, (p. *Kevevára*), 1519. Izidor Saberca adm. par. R. Bortoș, P. Nica, inv.
 Deliblata, *Deliblati*, 2244. Victor Popoviciu, paroch. Iosif Bogdan, Savu Guțul și Petru Lupsici, învățători, soția lui Iosif Bogdan învățătoare.
 Dobrița, *Kevedobra*, 338. George Lungu, paroch. Nicolae Tomiciu, inv.
 Dolóve, *Dolova*, 1599. Marcu Boldovina, par. Romulus Roman, și George Zagaicean învățătoriu, Sofia Rusovan învățătoare.
 Franzfeld, 27. filie la Panciova.
 Glogon, *Galagonyás*, 739. Valeriu Perin, adm. paroch. Simeon Perin inv.
 Iabuca, *Torontál Almás*, 365. filie la Glogon. Cornel Doboș, inv.
 Mramorac, *Homokos*, 1028. Sim. Popoviciu, adm. par. Traian Popoviciu capelan. Emil Nistor și N. Nicolaevici inv.
 Omolița, *Omlód*, 406. Nicolae Popovici adm. par. Pavel Topal, inv.
 Ovcea, *Báranyos*, (p. *Páncsova*), 1666. Damian Popescu, paroch. N. Dehelean, Dimitrievidu, inv.
 Petrovasela, *Petre*, 6030. Petru Murgu, Ioanichie Neagoe, par. Constantin Dimian capelan, Stefan Sperchez, capelan. Romul Teorean, Nicolae Șofariu și Alesandru Brădean, învăț., Maria Răju învățătoare.
 Panciova, *Páncsova*, 800. cu filia Franzfeld, Ioan Stroca, adm. paroch.
 Satul-nou, *Révauffalu* 6284. Trifon Miclea, protopresbiter, Martin Pincu, preot ajut. Alesandru Andrei, Petru Secoșan, Ioan Gașpar, Pavel Rudnianu, Iuliu Barbu-lescu inv., Cornelia Cornean, Olimpia Staiciu, Emilia Fizeșan Christof și Valeria Desean Gașpar, inv. și 2 școle de stat și una ovoidă.
 Seleuș, *Keviszöllős*, 2630. Stefan Popa, paroch, George Sdicu, paroch. Ilie Bojin, Mihail Pepenariu, și Iosif Popa inv.

Uzdin, *Ujozora*, 5803. Iancu Milu par., Onoriu Conopan, par. Nicolae Fuciu, Avram Pența, Ioan Lăcătuș învățători, Virginia Fuciu născ. Stanciu, învățătoare și una școală de stat.

Tractul Vêrșetului.

Rcședința protopresbiterală Vêrșet. — Numărul sufletelor 32.197.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Membrii:

Antonie Popoviciu, paroch în Nicolinț.	Luca Lazarescu, paroch în Ferendia.
Pavel Stoian, paroch în Marcoveț.	Iuliu Iorgoviciu, par. în Marghita-mare.
Martin Șdicu, paroch în Straja.	Avram Corcea, paroch în Coștei.

Membrii suplenți:

George Suci, paroch în S.-Mihai.	George Gaspar, paroch în Gataia.
Ioan Andreescu, adm. par. în Voivodinț.	Un loc vacant.

Defensor matrimonial: Dr. Mihail Spăriosu, avocat în Vêrșet
Notariu: Avram Corcea, paroch în Coștei.

Comunele cu posta ultimă și Nrul sufletelor, preoții și învățătorii.

Butin, *Temesbökény* 254. Șerban Stoilă, adm. par.
 Clopodia, *Klopódia*, 264. Petru Olde, par. Postul de înv. vacant.
 Coșteiu *Mélykastély*, 2199. Avram Corcea, Victor Trailoviciu și Alex. Guga par.
 Patrichie Rămneanțu, Petru Buzera, învățători. Ana Ioanoviciu, înv.
 Dejan *Dézsánfalva* (u. p. Temesmóra), 156. filie la Gherman.
 Ferendia, *Ferend*, 1394. Luca Lazarescu, paroch, George Olde, cap. Aurel Crăciun, Pavel Rămneanțu înv.
 Gataia, *Gáttaja*, 923. Parochia vacantă. Dimitrie Bulgea înv.
 Gherman, *Ermény*, (p. Károlyfalva), 536. George Pascu, paroch. Nicolae Boldea înv.
 Ghertenis, *Gertyenes*, 1121. Vichentie Goțiu, adm. par., Damian Radoiu înv.
 Grebenaț, *Gerebencz*, 2310. Simeon Balea, par., Sava Secoșan, paroch, Stefan Balea, capelan. Iosif Miclea și Martin Fișcea înv., Cat. Ioanoviciu măr. Miclea înv.
 Iabuca, *Almád*, (p. Versecz), 892. George Biberea adm. par. Iosif Terziu înv.
 Jamul-mic, *Kis-Zsám*, (p. Temesmóra), 685. Terentiu Bota, paroch. Aurel Bota capelan. Sava Jebelean înv.
 Jamul-mare, *Nagy-Zsám*, 102. filie la Gherman.
 Karlsdorf, *Károlyfalva*, 17. filie la Nicolinț-Mare.
 Lațunaș, *Laczunás*, (p. Nagy-Zsám), 159. Se adm. prin capel. G. Olde din Ferendia.
 Marcovăț, *Márktelke*, (p. Temes-Kutas), 995. Pavel Stoian, par. Ioan Adam, Dimitrie Superceanu înv.
 Marghita-mare, *Nagymargita*, 1114. Iuliu Iorgoviciu, paroch. Ioan Naea înv.
 Mesici, *Meszesfalva*, (p. Versecz), 704. filie la Iabuca. Traian Radu înv.
 Nicolinț-Mare, *Temes-Miklós*, 3530. Antonie Popoviciu, paroch. Nicolae Pincu, par. Traian Petcu, Ion Ionescu, Silviu Iordan, înv. Ana Boroancă, Aurora Pența înv.
 Oreșăț *Homokdiód*, (p. Temesör), 591. Ioan Mităr, paroh. Traian Guguleanu, înv.
 Percosova, *Berkeszfalva*, (p. Temesbökény), 505. Iuliu Nediciu, par. Pavel Maroieviciu înv.
 Ritișor, *Réthely*, (p. Temesvajkóc), 1198. Ilie Luchiciu paroch și Teodor Petric capelan prov. Teodor Rabagia și Alimpie Radulea, înv.
 Sălcița, *Temesszöllös* (p. Versecz), 885. Ioan Tătucu paroch. Filimon Popoviciu, înv.

Središtea-mică, *Kisszered*, (p. Nagyszered) 624. Nicolae Baiașiu adm. par. Ioan Albai, învățător.

St.-Iarăș, *Szentjános*, (p. Zichfalva), 1531. Aurel Popoviciu, par. Petru Goanță, învă.

St.-Mihailu, *Vég-Szent-Mihály*, (p. Vég-Szt.-Mihály), 3975. Aurel Balea și George Suciu parochi. Dimitrie Isacu, Pantelimon Dajdea, Nicolae Miuța, Stefan Gavrila, Damaschin Stefan, și Vioara Anca, Maria Ioanoviciu învă.

Straja, *Temesör*, 1659. Martin Sdicu, paroch. Aureliu Sdicu, capelan. George Manescu, învățătoriu, Teodor Cozac învă., Alesandra Nicoricu născ. Rusu învă.

Șemlacul-mare (Murava), *Mezősomlyó*, 821. Dimitrie Stoilă, adm. paroch. Teodor Popovici paroch. Constantin Baia, învă.

Vêrșet, *Versetz*, 601. Traian Oprea, protopresbiter.

Vlaicoveș, *Temesvajkóc*, 950. Stefan Perian, paroch. George Popoviciu și Mihail Andrei, învățători.

Voivodinți, *Vajdalak*, (p. Mélykastély), 1505. Ioan Andreescu, și Ilie Dabiciu, parochi. Eufrosina Pincu, învățătoare, și Mihail Simu învățătoriu.

Monachi.

Macarie Gușcă, ieromonach la biserica dela „Izvor” (Valea-Godinova).

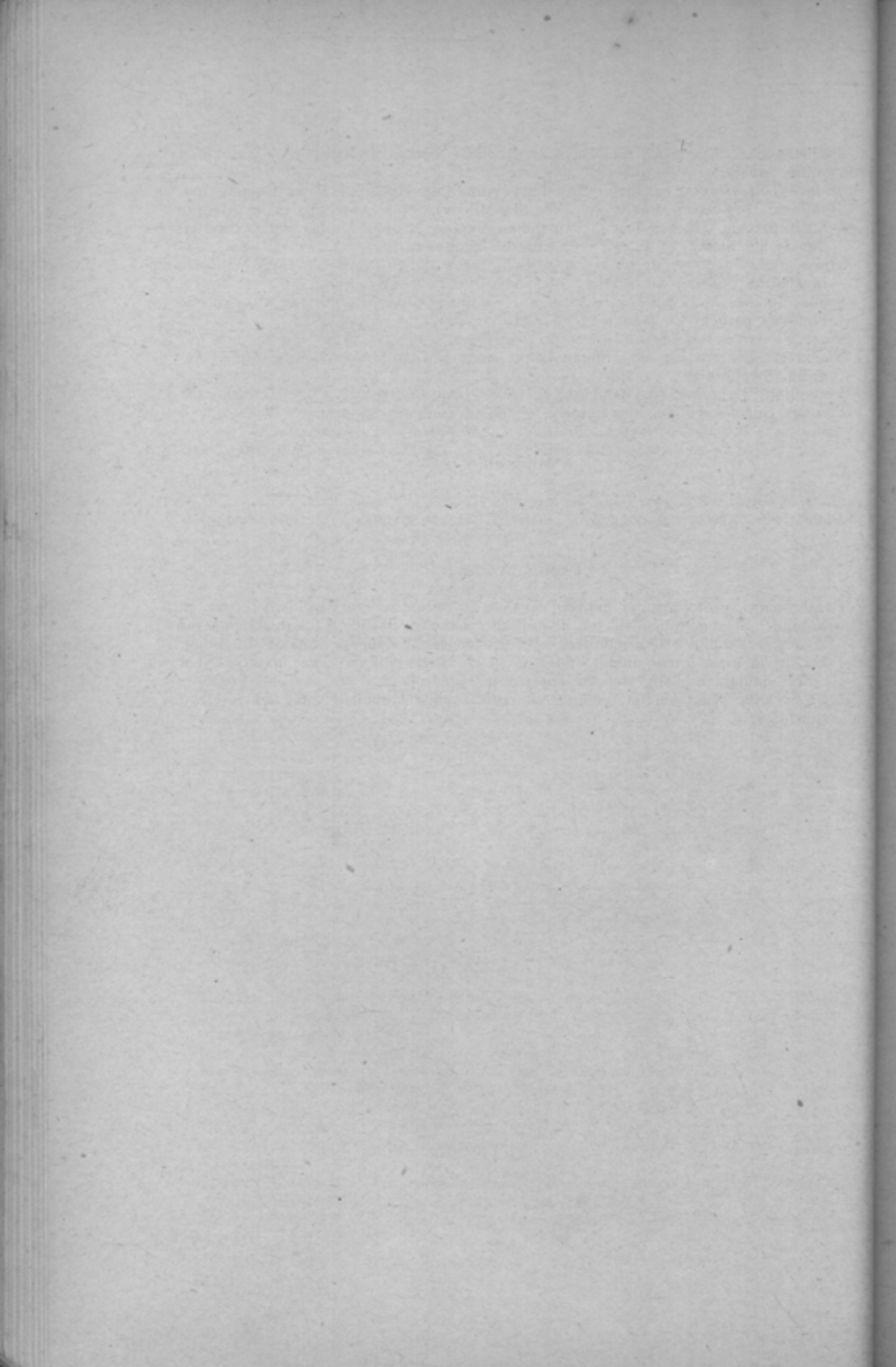
Dionisie Vacarescu, ieromonach la biserica „Călughera” dela Ciclova-montană.

Preoți militari.

Pavel Boldea, protopresbiter militar, cavaler al ordului Francisc Iosif, oficer al ordului „Steaua Romaniei” și al ordului „Sântului Sava” al Sêrbiei, posesor al medaliei iubilare comemorative, și a crucei militare iubilare, staționat în Sibiu.

Terențiu Bugarin, preot militar, posesor al medaliei iubilare comemorative și a crucei militare iubilare, stat. în Timișoara.

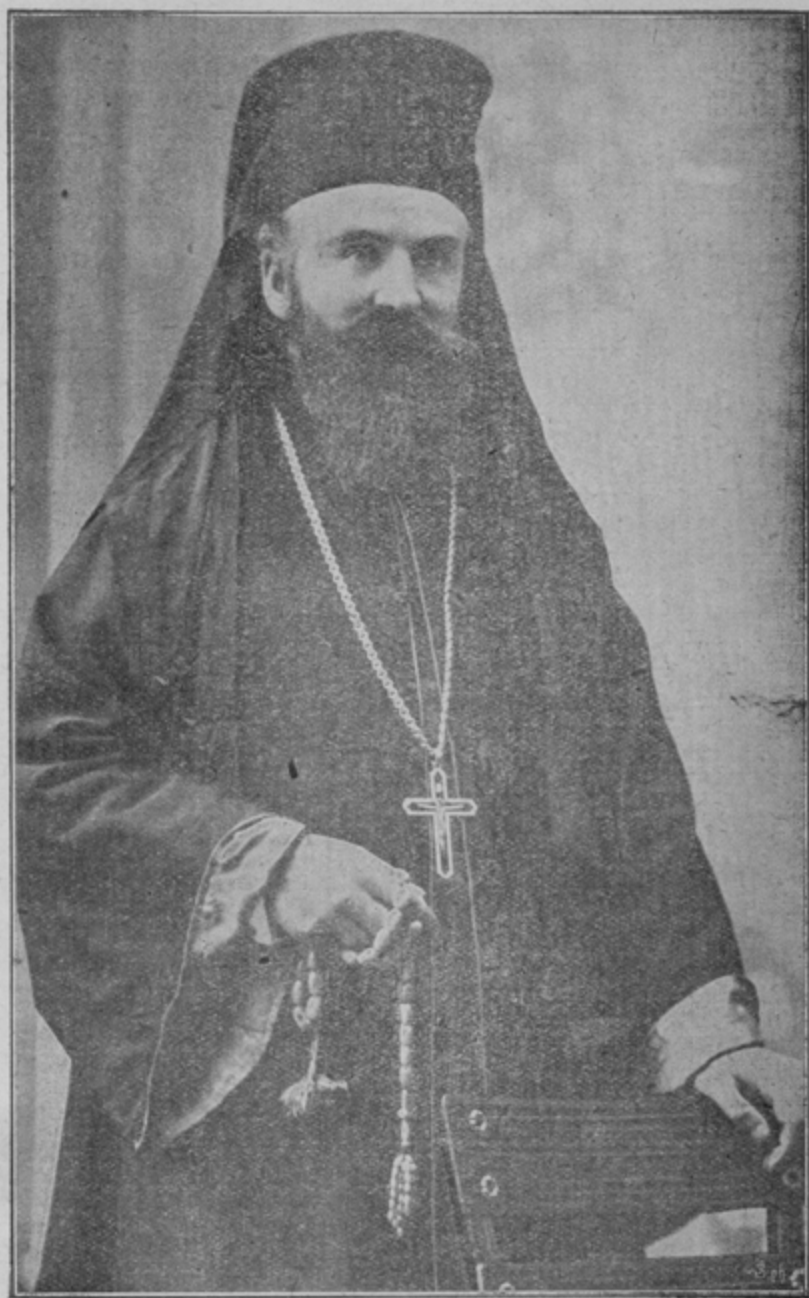
Iosif Serafin, preot militar, posesor al crucei militare iubilare, stat. în Serajevo (Bosnia).

PARTEA LITERARĂ

Prea Sfinția Sa Dr. MIRON ELIE CRISTEA
Episcopul Caransebeșului.

Dr. Miron Elie Cristea s'a născut la sf. *Ilie* 1868, din părinți țărani fruntași, în viață încă, în Toplița-română. Și-a început studiile în școala din satul nașterii, le-a continuat în liceul săsesc dela Bistrița și în cel românesc dela Năsăud, unde la 1887 a trecut bacalaureatul (examenul de maturitate) cu succes eminent. La 1890 terminând studiile teologice în seminarul „Andreian” din Sibiiu a făcut cu acelaș succes examenul de cvalificațiune preoțească.

În 1890—91 a funcționat la școala primară dela Orăștie ca învățătoriu, încredințat fiind și cu conducerea aceleia în calitate de director.

În toamna anului 1891, la stăruința vestitului profesor și pedagog *Ioan Popescu* dela seminarul „Andreian” din Sibiiu, l-a trimis Mitropolitul *Miron Romanul* la universitatea din Budapesta spre a-și completa cunoștințele.

În curs de 4 ani a făcut în Budapesta studii din literatura germană, maghiară și română, din psihologie și pedagogie, precum și din științele naturale.

La îndemnul său și sub conducerea sa a serbat tinerimea academică română la 1893 în stil mai mare și ca semn de recunoștință jubileul profesurii de 30 ani a profesorului de limba și literatura română dela universitatea din Budapesta *Alexandru Roman*.

În Mai 1895 a obținut titlul de doctor în litere la universitatea dela Budapesta, prezentând ca lucrare în scris o broșură de 5 coale tipar, despre „Viața și scrierile lui Eminescu”, „Eminescu élete és művei”.

Îndată după absolvirea studiilor i-a încredințat fericitul Arhiepiscop și Mitropolit *Miron Romanul*, la 1 Iuliu 1895 oficiul greu și important de secretar al consistorului arhidiecezan, pe care l-a provăzut până în 30 Iuliu 1902.

Pe lângă agendele secretariale a avut totdeauna și referada mai multor afaceri, atât bisericești, cât și financiare, contribuind în măsură însemnată la înaintarea pe toate terenele a neamului său.

Îndeosebi merită amintire faptul, că lui i-s'a încredințat și rezolvarea grelei regulări a dotațiunilor parohiale și a statoririi sumelor, cu cari vistieria țării are a întregi venitele preoșimii pastorale.

Spre a isprăvi în mod mai expeditiv această uriașă lucrare, în urma înțelegerii dintre actualul Mitropolit al nostru *Ioan Meșianu* și ministrul *Dr Iuliu Wlassics*, a fost trimis la Budapesta și acolo în secțiunea a II-a a ministrului cultelor a stat mai bine de 7 luni, muncind zi și noapte, atât acolo, cât și reîntors acasă, până la definitivă regulare a competențelor parohiale din cele 1002 parohii ale arhidiecezei ortodoxe române din Transilvania.

Aprofundând art. de lege XIV. din 1898, instrucțiunile ministeriale date întru executarea lui, și mai ales modul de aplicare a lor față de celelalte confesiuni din țară, a știut da clerului nostru arhidiecezan astfel de instrucțiuni legale, încât afacerea s'a finalizat spre mulțămirea deplină a clerului și a statului.

Rapoartele făcute în acest obiect către consistorul arhidiecezan vor forma acte istorice pentru dezvoltarea mai nouă a bisericei române din arhidieceză.

Dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decembrie 1900, adică 3 ani, a fost redactor răspunzător al foii clerului ardelean „*Telegraful Român*“, dând o deosebită atențiune afacerilor bisericesti și culturale. Peste tot a fost din timpul studiilor sale academice un bun colaborator și sprijinitor nu numai al „*Telegrafului Român*“ ci și al altor ziare în cari a scris articoli de cuprins cultural, social, foite, rapoarte, corespondențe, studii și disertațiuni, cari colectate fiind ar fi de mai multe tomuri. Dela așezarea sa în Sibiu a luat parte activă la toate mișcările ce țințesc întărirea, înaintarea și înălțarea poporului și a credincioșilor bisericei, năzuindu-se a isprăvi spre binele obștesc partea de muncă, ce i-s'a încredințat, și oferind sprijinul său moral și material tuturor instituțiilor și societăților culturale și sociale.

Este membru fundator, pe viață sau onorar la o sumedenie de societăți culturale și științifice din patrie și străinătate.

Nu spre a căuta un traiu comod și trândav, nu spre a nu face nimic pe nici un teren, pretextând tact și precauțiune înțeleaptă, ci condus de dorul de a-și pune toate puterile în serviciul neamului și al bisericei, — a îmbrățișat cariera spinoasă a călugăriei. Și anume în toamna anului 1897 a fost hirotesit cetăț de către arhiepiscopul Miron Romanul, cu ocaziunea sfințirii bisericei din Drăguș. În 1900 ipodiaton de către actualul arhiepiscop *Ian Meștanu*, iară de ierodiacon a fost hirotonit Duminecă în ziua Sfinților 3 ierarhi 1900. La 1901, în ziua de Sfântă-Măria-mică, a fost promovat arhidiacon, iară Sâmbătă la 23 Iunie v. 1902, a fost tuns întru monah de către arhimandritul *Augustin Hamzea* în sfânta mănăstire ortodoxă română dela Hodoș-Bodrog.

Pe baza unor bune servicii făcute sfintei mănăstiri românești din muntele Athos, a fost numele său indus încă dela 1897 în șirul cetitorilor aceluși schit chinovial, numit prodrom.

La 17 Maiu 1901, reprezentanța fundațiunii marelui mitropolit Andrei baron de Șaguna l-a ales secretar și referent al comisiunei, care administrează afacerile acelei fundațiuni. În această funcțiune, a întărit cu ajutoarele bănești, ce se votează, mai ales parohiile centrale și din orașe unde suntem mai slabi.

În sesiunea din 1902, l-a ales sinodul arhidiecezan asesor pe viață și salarizat în consistorul arhidiecezei ortodoxe române a Transilvaniei, în locul repausatului asesor *Nicolae Cristea*.

Călăuzit de intenția de a contribui la înmulțirea meseriașilor, a crescut din al său, la început, 2 tineri săraci din comuna sa natală, susținându-i și la școale superioare de meserii din Viena etc. Aceștia ajungând a fi calfe cu venite frumoase au stărnit în poporul din satul natal Toplița o vie mișcare spre îmbrățișarea meseriilor, așa, încât cu ajutorul măcelarului Ioan Mazăre, a așezat preste 20 băieți din Toplița-română pe la diferite meserii în Sibiiu, Săliște și Avrig, de cari s'a îngrijit câștigându-le stipendii, ajutoare și ajutorându-i însuși atât cu bani cât și cu sfaturi și povește. Astăzi sunt toți așezați și cu pâine. În 1907, a înființat cu mai mulți prietini institutul de credit „Vatra” din Cluj.

La conducerea pregătirilor și a lucrărilor pentru zidirea catedralei din Sibiiu a luat parte foarte activă. Îndeosebi și-a câștigat mari merite la colecta făcută în scopul adunării banilor de lipsă, care a dat un rezultat de circa 400.000 cor. Asesorul Dr. Cristea, ca mandatar al metropolitului, a alergat în diferite centre, ca Sighișoara, Grăștiu, Cluj, Bistrița etc. îndemnând în cuvinte calde preoțimea și pe frunțași la adunarea de jertfe în favorul bisericei.

Având a conduce, ca referent conzistorial, facerea tuturor întocmirilor interne din biserică, a fost trimis de conzistor în o călătorie de studiu. Rezultatul studiilor sale a fost opul apărut în 1905 sub titlul „*Iconografia și întocmirile din internul bisericei răsăritene*.” 318 pag. Sibiiu. Tipografia arhidiecezană. Această carte a contribuit mult la reînvierea vechilor tradiții în ce privește zidirea și întocmirea bisericilor, ceea ce era o mare trebuință. În cursul timpurilor mitropolia ortodoxă română a părăsit cu totul forma răsăriteană a bisericilor, iară internul a devenit o corcitură rușinoasă. Cartea aceasta a produs un curent de îndreptare.

Pe lângă aceasta a mai scris multe broșuri.

1. „*Eminescu élete és művei*”. 1895. Tipografia Todoran. Gherla,

2. „*Alexandru Roman*” 1825—1897 Material pentru biografia și activitatea lui. Sibiiu. Tipografia arhidiecezană, 1897. 31 pag.

3. O colecție de proverbe, maxime, asămănături și idiotisme. Sibiiu. Tipografia arhidiecezană, 1901. 279 pag.

4. Vr'o 30 „cuvântări și predici ocazionale”.

Iară în colaborare cu vicarul arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu și cu asesorul Mateiu Voilean a scris „*Istoricul catedralei dela Sibiiu*”. Din 10 coale, cât cuprinde opul, Dr. Cristea a scris 7, deci partea cea mai mare.

În sinodul arhidiecezan dela Sibiiu, ținut anul 1908, a făcut propunerea primită unanim și cu însuflețire pentru înființarea unei mari „*bănci culturale*”, ai cărei acționari să se mulțamească

cu dividendă mică, iară profitul să se deie pentru scopuri bisericești și culturale. Cei mai de valoare fruntași români au promis sprijinul întru realizarea acestei idei.

Banca s'a întemeiat cu un capital societar de 600.000 cor. și în Mai 1909 și-a început activitatea. Dr. Cristea a devenit președintele direcțiunii și împreună cu ceilalți membri a muncit fără nici o remunerațiune.

În ziua de Rusalii 1908 I. P. S. metropolit l'a hirotosit protosincol arhiepiscopesc.

Sinodul eparhial electoral al diecezei noastre a Caransebeșului celebrat în 21 Noemvrie 1909 l-a ales episcop. Această alegere primind confirmarea majestatică, P. S. Sa a primit hirotonia întru Episcop în 20 Aprilie 1910, Marți a treia zi a sântelor Paști, iară în Dumineca Tomei, 25 Aprilie 1910, s'a plinit cu multă însuflețire actul întronisărei.

Despicata*

— Legendă din Munții apuseni —

Era Sâmbătă după amiazi.

În troaș la Vița lui Vlad erau vre-o câțiva băieși. Zăceau pe iarbă la soare, și priviau nălțimea ceriului și sborul pripit al rândunelelor.

Haidați mă, să jucăm cărți — zise Tyicu.

Hai — nu-mi pasă — răspunse Todoruț a rotarului. — Dar care joc ne jucăm? D'apoi care altul decât „Crăiasa“, că la crăiasă râzi mai mult.

Baciu Lisandru, ca cel mai bătrân să împărtaşcă cărțile, apoi ne vom sili să-l băgăm slugă — să-i prindem crăiasa măi, — apoi când l-am luat de slugă, să-i strigăm simbria de colea din dâmb.

Toți râdeau.

Baciu Lisandru dete pălăria mai pe ceafă, apoi se uita cumva șod la Todoruț și râdea pe sub mustață, apoi după ce-i măcină după cap vr-o doi pumni și-l dete naibii, așa de glumă, se apucă și împărți cărțile.

Ionuț a Gyipcrii nu se juca, că-l dureau ochii. Umblase rău la baie, că i-a venit prav de pușcă în obraz și l'a ars un pic și pe la ochi, și era legat de mai nu vedea.

Todoruț a rotarului era un drac și jumătate de rău de gură și glumeț ce era. El începu a năcăji pe bietul Ionuț și zise cătră el râzând:

Vezi baciule ce fain ești legat la cap ca o domnișoară — așa fain îți stă de gândești că ești Ema cea frumoasă. — Vezi ce face Precup? Încă trebuie să-i mulțumești că numai un pic

* Din volumul pus sub tipar.

te-o sgăriat. — Bagseama nu ești tare păcătos. Ha? — Numai cât acum te-a lăsat cu atât, dar de mai prinde odată la ziua lui pe la baie, apoi trebuie să venim noi să te aducem afară de sub-suori ca pe mirese — că doară Precup e foarte cu primejdie!

Lisandru râde și el cu ceialalți, că-i plăcea de bicherul de Todoruț, numai cât și de bietul Ionuț îi era jale, de aceea zise: Măi, Todoruț măi, griji că și pe tine pune Scaraoțchi mâna cât de iute, apoi acela va fi mai rău ca Precup!

Că bine zici, baciule Lisandre, că nu-i bine să vorbești așa împotriva de nici un sfânt — apoi tocmai de Precup, că doară mai în fiecare an se întâmplă ceva nenorocire în ziua de Precup. Ferească Dumnezeu, dar încă n'a trecut ziua aceea nici într'o vară să nu fie ceva — ori în baie ori pe câmp. Mai acum nu știu câți ani s'a slobozit un solomonar cu șerca-nul colo pe la tăul țarinii și așa o scuturat de nori, că apa tot o dus fânul adunat în ziua de Precup, da nici nu l-o dus numai iac'asa în apropiere, ci l-a spălat până în tău, că vezi bieții oameni aud pe cei cu carte spunând, că aceea e numai lari-fari, apoi ei se duc la lucru, ș'apoi iacă ce pătesc. Ori a trecut vreodată ziua lui Precup fără vre-o nenorocire? Așa-i că nu? Câteodată cine știe ce furtuni cu șolomonari și cu trăsnete vin, altădată în baie — da zău nu-i glumă — nu-i bine să mergi la lucru în ziua aceea!

Acuma aceea așa-i — spuse hotărît baciul Lisandru — dar știți una măi?! până ne jucăm noi la cărți Ionuț să ne spună ceva întâmplare de pe la băi, să ne spună ceva dela Despicata.

Acuma asta-i vorbă! — ziseră ceialalți. — Ionuț sta pe gânduri, că întâmplări de pe la Despicata sânt multe — fiecare știe altfel, căci acolo tare de multeori s'a arătat vâlva — și de aceea baia dela Despicata are multe povești, pentru că acolo tare mult aur a fost — dar dupăce să tot gândească și nu știa ce să înceapă, baciul Lisandru îi zice:

Măi Ionuț — spune întâmplarea ceea cu Toni, că ceea-i tare faină s'o învețe și Todoruț, să nu fie așa bicher. — Toți râdeau.

Ionuț să bucură și numai decât începu: Demult, tare de mult, când erau alte vremuri și alți oameni prin Roșia, atunci zice că trăia un băiaș cu numele Toni. Toni acesta zice că era un amărât, și un vai și-amar de capul lui, pentru că tot

banul ce-l câştiga cu lucrul îl bea, de ajunsese un calic de curgeau zdrenţele după el, iar din căscioara lui îşi scotea sărăcia capul pe fereastră.

Înzădar să încerca muierea lui Veta, o femeie bună şi harnică, înzădar să trudea şi să ruga de el să se lase de beut, să-şi grijească bănişorii cu greu câştigaţi, să-i lase pe seama casei şi pe seama copilaşilor, tot atâta era. Vorbele ei intrau pe o ureche şi ieşiau pe cealaltă, iar Toni tot nu să lasă de năravul lui odată cu capul.

Toată lumea ştia, că Toni e un prăpădit şi vai de el, că să dase cu totul beuturilor — apoi beţia bat-o puterea crucii, e mai rea ca colera, că de coleră eşti gata iute, dar de beţie tot mori cu anii — sau cum aş zice mai bine — adecă nici nu mori nici nu trăieşti ca lumea, ci rămâi un hăbăuc şi la urma urmii să strică tot trupul omului. — Aşa era şi Toni.

Dar bagseama aşa o fi rânduit Dumnezeu sfântul din cer, că fiecărui păcătos — să i-se mai arate odată norocul în viaţă ca să i-se dea prilej să se bucure şi să se întoarcă cu gândul către părintele de sus — poate de aceea a fost aşa şi cu Toni, că zice, că într-o dimineaţă să duse şi Toni la baie, că altfel lucra el când era treaz. — Aşadar luă el merinde şi plecă. — Cum apucă el prin Carpini în sus, iacă să întâlneşte cu o cătană, care avea chiveră roşie pe cap. Cătana alta şi nimic, fără prinse vorbă cu Toni. Şi să potriveau la vorbe de minune, încât Toni tot povestind nici nu băgă de seamă cum era în vârful dealului dincolo de „Cetate“. Povestiră ei de băişaguri şi tocmai când ajunseră lângă nişte bolovani mari să puseră o leacă jos să odihnească. Cum stăteau ei aşa în faţa bolovanilor zise cătana cu glas prietenesc:

Măi ortace! Uite aici sub bolovanii aceştia am aflat eu aur mult nainte de ce m-am dus la cătănie. — Eu aş zice să cercăm şi acum — mai şti? Poate dăm de aur şi acum.

Toni, cum era cam nebunatic din fire, începu a râde de sfaturile primite — dar după ce cătana îl luă cu buna, ca unul mai cuminte cum era, ştia ce să-i zică lui Toni cel prost — şi de aceea nu trecu mult şi Toni începu îndată a-şi face loc printre bolovani şi începu a lucra la întregul din stâncă.

Şi ce să vezi — nu trecură două ceasuri de muncă, şi iată minunea lui Dumnezeu nu altă, că să iviră nişte bruşii de aur ca mămăliga.

Când a văzut Toni atâta grămadă de aur, era să-și iasă din fire de bucurie.

Într-o clipeală și-a adunat o traistă plină cu aur și și-a umplut și mânecile sumanului până jos. Cătana să uită la el mulțumit și tăcut. Când l-a văzut că s'a încărcat bine îi zise:

— Acum frățioare dragul meu să te duci cu aurul acesta acasă să-l dai în seamă la muiere, și apoi să vii iară să duci și pe acestalalt care mai este. Eu grijesc de el până vii tu. Și Toni plecă pe deal în jos cătră casă ducând atâta aur de să încovoia de spate.

Cum ajunse acasă începu a face larmă, a bate pe cei copii și pe muiere de răsună casa.

Biata Veta făcuse mămăligă bună ca aceea s'o mânci cu ochii, ș'aduse laptele dela capră, erau toate pe masă. — Toni știindu-se acum tare și puternic luă mămăliga cu oală cu tot și o aruncă tocmai în mijlocul uliței, apoi începu a striga cât îl lua gura: Afară din casa mea mămăligă blăstămată că mulți ani ai fost tu doamnă în casa mea și nu te-am putut scoate nici cum. Acum ești afară și la mine în casă n'ai să mai întri!"

Oamenii se uitau la Toni și râdeau. Unii credeau că iară e beat, alții dau din umeri crezând că a înebunit.

Dupăce gâtă cu nebuniile lui se întoarse în casă și goli tot aurul în mijlocul mesei grămadă.

Sărmana femeie și copii începură a se ruga și a mulțumi lui Dumnezeu părintelui ceresc pentru atâta dar și bunătate.

Toni luă traista și o păreche de desagi și plecă iară unde aflase aurul.

Dupăce plecă el, Veta cu copiii grijiră aurul în lada cea cu cercuri de fer și pentrucă Toni făcuse mămăliga de ocară, femeia cuminte și cu frica lui Dumnezeu nu se speria, ci puse altă oală la foc și făcu mămăligă din nou, zicând cătră copii: pentrucă ne-a dat Dumnezeu de avem acum la ce ne întinde, pentru aceea nu trebuie să necinstim nici mămăliga, ci tocmai fiindcă ea ne-a fost tovarășă bună în sărăcie să-i dăm cinstea și de aici încolo și să nu ne ferim de ea.

În timpul ce Veta se silea să facă numai lucruri bune, ajunse și Toni la locul unde aflase aurul. Cătana, tovarășul lui, care l-a sfătuit așa de bine îl aștepta — și când îl văzu că vine îi veni în ajutor să adune aur de care era berechet.

Toni umplu desagii până sus, cătana îi ajută să-i pună pe umăr, iar Toni era să plece fără să zică măcar mulțam și fără sănătate bună. Atunci cătana îl opri și zise cătră el. Ascultă ortace dragul meu una vreu să-ți spun — și dacă mă vei asculta ferice de tine va fi, de unde nu — apoi să ști că n'a fi bine — și aceea e, ca să te lași de beatură și să fi mai cu frica lui Dumnezeu și mai cu omenie, că de nu — zău va fi rău...

Toni fără să zică un cuvânt celui ce-i arată atâta bunăvoință și care-i arată calea cea plăcută lui Dumnezeu plecă și punându-și pălăria pe o ureche și plin da mândrie zise:

Acum nu-mi mai pasă de nime! De pe partea mea se poate despica dealul în două, căci eu sunt gazdă pe toată viața. Nici n'apucă să sfârșească vorba, și deodată toți munții se cutremură și stâncile unde era Toni se despicară oblu în două, îngropând sub bolovani pe băiașul nesocotit, iar cătana, care nu era altul decât vâlva băii pieri între stânci strigând: Câți vor fi nemulțumitori și trufași ca tine și nu vor ști folosi darul lui Dumnezeu spre lucruri bune și plăcute lui Dumnezeu, ci spre beții și lucruri rele, toți ca tine să păfească!

*

Când găta Ionuț cu povestirea, toți ascultau cu cea mai mare luare aminte — numai Todoruț știu să se folosească de situație și privi în cărțile lui baciul Lisandru. Îi venea să sară sus de bucurie. Văzu-se că-i la el Crăiasa — și până se reculeseră ceialalți, el specula cum să facă?

Jocul începu cu foc — Lisandru oricum ar fi vrut era prins — și la urma urmei îi prinseră crăiasa: Așa ceva să plătește să vezi. Toți puseră pălăriile pe cap, numai Lisandru trebui să steie naintea lor cu capul gol — apoi se începură hohotele și glumele până ce se strânseseră acolo lângă ei toți vecinii. Todoruț făcea așa o comedie, de toți se strâmbară de răs — și cine știe cât mai râdeau, dacă nu se auzia din turnul bisericilor toaca cea de oțel și clopotele cari trăgeau de vecernie.

Atunci toți lăsară gluma. Se sculară în picioare și se rugară lui Dumnezeu, că doară toaca și clopotele nu suna ele în pustiu, ci pentru mântuirea și fericirea trupului și sufletului omenesc.

Maria Cioban.

Credință.

*Am venit, mă rog Părinte
Se-mi cetești de sănătate,
Ca se aflu alinare
Inimei îndurerate.*

*Că e traiul greu Părinte —
Numai Dumnezeu ne știe
Cât amar, și câte lacrimi
Ingropăm muncind la glie!...*

*Și de n'am ști că ne-ajută
Dumnezeu la neputință —
Am muri dragă Părinte
Am muri, — fără Credință.*

Maria Cioban.

Zbuciumare.

*Se rupe mreața viselor deșarte
Și flacăra și-o potolește dorul, —
Cu nostalgii și picături de lacrimi
Azi gândurile nu-și mai țin soborul.
Tovarăși dragi din vremi îndepărtate
Pierdutu-v'am de-acum; și cât mă doare
Când inima din zbuciumări tresare
Să bată'n vers; ... dar tremură și moare....
Visări din dor și lacrimi zămislite
Poniți din nou a voastră mlădiere,
Să-mi pară amarul clipelor îndurerate
O limpede și dulce mângâiere.*

V. Loichița.

Cântec.

— Ghiocel, ce-mi ieși pe coastă
Cu plăpânde foi!

Gerul, vântul te adastă —
Ce-ai venit la noi?

Pete albe de zăpadă
Stau în preajma ta,
Iară mâne va să cadă
Iarnă și mai grea.

— Las' să vină vântul, gerul,
Bată cât de mult!
Mi-a trimes o rază cerul —
Eu de cer ascult.

Soarele din slăvi mă cheamă,
Soarele divin.
Rupe-a norilor maramă,
Să-l privesc deplin,

Mâne fi-va nor? Că-mi pasă
Mâne ce-o mai fi!

Astăzi lumea e frumoasă —
Azi voiui înflori.

— Ghiocel, ce mult te-asemeni
Sufletului meu!
Ne-a făcut, pe semne, gemeni
Unul Dumnezeu.

N'a murit de tot durerea
Dragostei de ieri —
Și mă cere mângăierea
Unei noi dureri.

Ghiocel luminat,
Haide, la un gând!
Chiar de ne-om trezi, măi frate,
Mâne în zori plângând....

P. Cerna.

Cugetări.*)

Vezi că măsura vieții tale se împlinește și că de nu știi
să o trăiești cu seninătate, ea va peri ca fumul și vei peri și tu
și nimica nu se va mai întoarce!

*

Fugi de sbuciumări deșarte! Căci vai de mulțimea celor
ce se frământă mereu cu lucruri de nimic, neavând nici un
ideal, care să le lumineze gândurile și să le arete calea.

*

Gândește, vorbește și lucrează ca și când clipa aceasta a
fi cea din urmă a vieții tale.

*

Depinde numai și numai de noi să cădem sau nu în pră-
pastia răului adevărat; căci nu e rău pe lume de care să nu
stea în puterea omului a se păzi.

(„Convorbiri literare“).

C. Fedeleș.

*) Din cugetările împăratului roman Marcu Aureliu „către sine însuși“.

Biserica ortodoxă română din Vârșeț.

După despărțirea românilor de sârbi, sau mai bine zis, după ieșirea românilor de sub hierarchia sârbească s'au desfășurat multe și mari greutăți, și cu deosebire în Vârșeț, sediul episcopiei sârbești. Și acestor greutăți este a se atribui împrejurarea, că românii din Vârșeț n'au putut lua lupta pentru a se organiza în parohie română deoparte, eară de altă parte, massa poporului nostru românesc din Vârșeț era legată mult de ceremonialul catedralei episcopiei sârbești de aci.

De aci urmează că românii noştri din Vârşeţ erau pe cale să apună.

Primul protopresbiter al Vârşeţului, însufleţitul român, fost profesor de teologie în Vârşeţ, la despărţământul românesc, fericitul Tincu Velea, îşi luase sediul în Vârşeţ. El făcuse încercări pentru organizarea parohiei române, dar dânsul, bolnăvicios fiind, a apus prea curând.. A fost o greşală din partea conducerii diecezei, că după moartea fericitului prim protopresbiter român Tincu Velea, nu a susţinut sediul protopresbiteral în Vârşeţ, ci a permis ca urmaşul lui Velea în protopresbiterat să nu locuiască în Vârşeţ, ceea ce a avut urmări rele, ba putea deveni fatală pentru elementul românesc.

S'au mai făcut încercări pentru înfiinţarea parohiei române prin foştii advocaţi Liuba şi Beceniagă, dar şi aceştia s'au stins prea curând.

Zicala este: că toate se fac când vine timpul!

În lipsa parohiei române şi prin împrejurarea că românii s'au amestecat prea mult în căsătorii cu sârbii, s'au desnaţionalizat în cursul timpului — chiar după afirmaţia fiscalului Consistorului sârbesc — preste 4000 suflete români în Vârşeţ.

După ce a devenit administrator protopresbiteral fostul paroh în Sediştea-mică, Mihail Juica, şi dânsul cu mult interes pentru cauzele române, s'a făcut o mişcare mai serioasă, carea deşi n'a avut ca rezultat înfăptuirea parohiei, intrând o stagnare neaşteptată, totuşi se poate considera ca începutul acţiunii serioase a cărei rezultat îl vedem astăzi.

Al treilea protopresbiter român, reg:etatul David Terfaloaga, fost paroh în Reciţa-montană în urma dispoziţiilor consistoriale s'a aşezat în Vârşeţ, şi prin aceasta s'a legat earăşi firul rupt prin moartea protopresbiterului Tincu Velea; dânsul însă după abea câteva luni de activitate promiţătoare s'a adaus la antecesorii săi, trecând la cele vecinice.

A urmat al patrulea protopresbiter român, actualul agil protopresbiter Traian Oprea, fost paroh în Moldova-nouă, carele deasemenea şi-a luat sediul în Vârşeţ. Îndată ce dânsul a ocupat scaunul protopresbiteral, spre a se pune capăt desnaţionalizării, fruntaşii români de astăzi din Vârşeţ, mulţămită bunei înţelegeri dintre dânsii — fiind venită vremea — începând din anul 1906 au adunat pe calea colectei cu multe greutăţi mijloacele de lipsă

pentru zidirea biserice, căci aici unde se află catedrală episcopoească era inomis ca românii să fie atrași dela început cu o biserică frumoasă.

Parohia română s'a activat în Iuliu 1909 cu 96 familii.

Pentru a veni în ajutorul noavei parohii comunele protopresbiteratului au rescumpărat spesele cancelăriei protopresbiterale cu 20.000 cor., care sumă s'a dat parohiei ca ajutor până când va fi în poziție să o renapoeze tractului.

A sosit și timpul începerei zidirii biserice. În 9 Martie 1911 s'a pus peatra fundamentală a biserice cu multă solemnitate, în fața multor credincioși nu numai din Vêrșeț ci și din protopresbiterat. Zidirea s'a terminat în Octomvre 1911 și a mai rămas să se facă pictura și aranjamentul intern, când apoi românii Vêrșetului vor avea slujbele dumnezești în limba lor proprie.

Până astăzi parohia numără 800 suflete, dară se sprează că după sfințirea biserice numărul sufletelor se va rădica preste 1000 suflete.

Intravilanul pe care e zidită biserică a constat 28.000 cor. Clădirea, cu clopote etc. costă 79.420 cor., pictura și aranjamentul intern circa 15.000, iară sculptura și auritura 6.000 coroane; la olaltă deci zidirea biserice se urcă la 128.000 coroane.

Biserică e nu numai frumoasă, ci și foarte atrăgătoare. Lăudăm simțul de jertfă al frunțașilor parohiei, a membrilor fundatori și a tuturor aceloră, cari au sărit în ajutorul românilor din Vêrșăț, cari au încă mult să se obosească, ca să adune ce încă le mai lipsește pentru acoperirea datoriilor contractate.

Iacă ce face o mână de oameni uniți în cugete și simțiri !
Iacă ce face buna înțelegere dintre frați !

Din valurile vieții.

Era toamnă târziu. Se scuturaseră deja frunzele arborilor. Vântul le mătura și le grămădia prin colurile grădinilor și pe lângă garduri, ca acolo să le fie mormântul. Vântul era rece și șuiera a pustiu, semnul iernei apropiate.

Pe acest timp se face târgul de țară al Săbeșului. Eu având de vinzare o păreche de boi frumoși și de preț, mă hotărîi să plec cu ei la târg să-mi cerc norocul, că mai aveam în grajd vite multe și nutrețul era scump, că fusese vară secetoasă, iar iarna să lăsase prea de timpuriu. Îmi pregătesc de seara cele trebuincioase, dimineața sluga grijește bine boii, îi prinde la jug, ne suim amândoi în carul cu fân, ne facem cruce, zicem Doamne ațută și hois! Rujan, cea Plăvan! înainte cu Dumnezeu. Să fie fost așa vre-o 3 ciasuri dimineața și era lună de se vedea ca ziua.

Am eșit din sat și am dat în drumul de țară. Acolo întâlnim pe mai mulți oameni din satele vecine, cari mergeau și ei la târg, unii în trăsuri, unii aveau cară încărcate cu saci plini de bucate, alții mergeau cu vite, mulți erau pe picioare și mergeau să-și târgue lucruri mărunte de casă, că să apropia iarna și nu voiau oamenii să-i prindă gerul nepregătiți.

Ne-am mestecat și noi în mulțime și mergem cu lumea ce se mișca mereu înainte.

La fântâna cu leac din marginea orașului am stat locului să hrănim boii. Acolo era locul de odihnă al tuturor oamenilor.

Unii din ceice odihneau aprinseră un foc sdravăn să ne încălzim, că era frig, căzuse o brumă groasă și stelele parcă se măriseră, așa erau de ochioase.

Boii după ce să săturară să culcară și începură a rumega încet, în vreme ce privirea lor blândă era așintită spre zarea focului.

Am stat aci vorbind și povestind unii una, alții alta, așteptând să se facă ziuă ca să intrăm în târg. Multă lume trecea pe lângă noi, unii se și abăteau la foc să se încălzească, ori să-și ia câte un cărbune în pipă, alții își luară foc de la noi de-și așțiară și ei alt foc nu departe de noi. Apoi în scurtă vreme valea întreagă vuia de lume, iar focurile se înmulțiră de credeai că ești în logărul lancului.

Stând așa și povestind veni la noi la foc Petru Mazăre, un om din satul vecin, cunoscut în tot aretul acela ca negustor vestit de boi și de poame. Se așează roată cu noi împrejurul focului și începu să povestească o pățanie a sa, de se strinseră și cei de la focurile vecine ca să-l asculte.

Măi oameni buni — începu Petru Mazăre — să te păzească Dumnezeu de ce nu îți dă în gând, că de ce gândești te păzești tu singur, că nu ști în ce cias pleci de acasă și nu ști mai întorcete-i ori ba, că s'a înrăutățit lumea, să mănâcă om pe om, și au ajuns oamenii să fie mai răi ca fiarale sălbătice. Bine să bagi seama dar, cu cine vorbești și cu cin'te împrietinești, că pe din afară te linge, iar pe din lăuntru te frige.

Sunt acum chiar 10 ani de atunci, baș la târgul acesta, și eu plecasem cu o păreche de boi foarte frumoși să-i vind.

Cum intrai în târg îi și vindui dintr'o vorbă cu o miiă de coroane. Că nici boi ca ai mei nu se găseau în târg. Eu îi cumpărasem de două luni cu 700 coroane. Câștigasem deci 300 coroane și eram mulțumit cu târgul. Mă grăbii să plec cu trenul la Logoj, că era târg mânezi și voiam să-mi cumpăr mai câteva părechi de boi. Mă grăbesc eu destul, dar ajungând la gară, aflu că trenul plecase.

Ce ere să fac? ori trebuia să o iau pe jos, ori să aștept trenul de seara. Mă așez dar la umbra unor sălci pe iarbă verde îmi scot merindea și mă pun să mănânc.

Atunci mă pomenesc cu un om în port străin pe care-l mai văzusem eu prin târg și venise la mine să-mi cumpere boii, ba era de față și când mi-a numărat în palmă banii, omul ce-mi cumpărase boii.

Cum ajunse la mine se așează și el pe iarbă, își scoase merindea și începu a mânca și a intra în vorbă cu mine. Mă întrebă că unde merg, eu îi spun că la Logoj, dar a plecat trenul și trebuie să aștept până desară.

Și eu — zise noul venit — tot la Logoj vreau să merg, dar dacă trenul a plecat trebuie să rămân până pleacă altul și îmi pare bine că găsesc un ortac de drum, știi că nu-i bine să plece omul singur fără ortac, mai ales când are bani la sine, că nu știi ce i-se poate întâmpla, că lumea îi rea.

Era un om puternic cu nește mustețe mari răsucite până după urechi, avea nește ochi mari fioroși, ce parcă se întorceau în cap și te străpungeau cu privirea lor și erau de culoarea cicoarei. În mijlocul frunții avea un nigel măricel. L-ași fi cunoscut și la 20 de ani de pe aceste semne.

Dupăce mâncărăm ne puserăm la vorbă, că era tare sfătos prietinel meu, vorbirăm despre bucate, despre târgul de boi, spunându-mi că el e negustor de boi. Dar cumpără numai boi mari pentru o firmă din Budapeșta și îmi spunea că-i merge foarte bine, au casă și pământ, dar a lăsat copiii la economie și el se îndeletnicește cu negoțul de boi, care e foarte rentabil.

Eu mă bucurai mult că dedusem de un prietin de meseria mea și din vorbă în vorbă timpul trecea, dar tot mai era mult până la sosirea trenului.

Dela o vreme îmi zise prietinel meu: — „Măi ortace: noi aici stăm prea mult după tren, mai bine să o luăm pe șine mereuț până la stația vecină, să așteptăm acolo, ni-e dobândă că scutim atâta cât chiețuim mâne“.

Eu îi primesc planul și o luăm pe lângă șine mereuț, mereuț, vorbind și glumind. Drumul se așternea drept ca două linii negre ce ți-se părea că se tot apropie una cu alta până se perdeau în zare. Departe se zărea nește tufișuri și o pădurice de măstacani albi, ca totatătea lumini înfipte în pământ.

Și eu cu prietenul meu înaintăm povestind.

Nu era nici un suflet de om afară de noi doi și din vorbele lui frumoase puteai înțelege, că aveam înaintea mea un om bun de omenie. Cine ar fi crezut însă că om pe din afară așa cinstit, să aibe un suflet atât de negru.

Ajunserăm la păduricea de măstacani, sufla un vânt lin de seară și măstacanii își tremurau frunza cu un freamăt lin, plăcut, ce te legăna parcă încet, ca și când ai fi pe undele unei ape mari.

— „Să stăm aici să odihnim puțin, îmi zise prietinel meu, e așa plăcut, parcă ai fi într'un rai; vezi cum se înalță drept

în sus măsteacăanii albi, ademenindu-ne să stăm și să-i privim. Cum șoptesc și ei spunându-și vântului multe taine ale sufletului lor, bunăoară ca noi doi. E păcat să treci pe aici și să nu odihnești puțin“.

Ne lăsarăm jos. Prietinel meu scoase din straiță o sticlă, o puse la gură și se făcu că înghite sdravăn, apoi mi-o întinse și mie zicând: „Ține prietene, închină cu mine, am câta vin bun din viaa mea, poștește și bea!“ Mulțămesc frate de voe bună, îi zic eu „dar nu beau, că n'am poftă“.

Dar el nu-mi dă pace, mă îndeamnă și mă îndeamnă să beau dela el, că și el o bea dela mine la Logoj.

Eu vezi, nebănuind nimic, iau sticla și beau puțin. Era un fel de vin, ori ce păcate va fi fost, grosior și dulce ca și mie-rea, ademenitor. El văzând că eu gustasem numai puțin, nu-luă sticla dela mine, ci mă îndemna mereu să beau că e must curat din viaa sa și asta nu e stricăcios.

Eu deh, mai înghit odată și a fost destul. Mă cuprinsă o căldură grozavă, urechile îmi începură a vui, pe ochi mi-se puse ca o ceață, membrele îmi țepeniră, gura nu se putea deschide și căzui jos aproape fără simțire.

Atunci cercai cu puterea să deschid ochii, văzui pe prietenul meu stând lângă mine vesel și ochii i-se întorceau în cap, ca la șerpe, iar nigelul din frunte parcă se făcuse ca un corn de bou.

Simții apoi, că cineva mă caută prin buzunare, prin prașchie prin sân.

Cercai să strig, să dau din mâni și din picioare, dar nu mai avui putere și eram țăpăn, îmi perdui conștiința și nu mai știui nimic. Am stat aci ca mort până mânezi de cătră seară.

Când m'am pomenit eram înghețat de frig, că noaptea fusese ger cumplit și capu-mi era și acum amețit. Mă pipăesc unde știam că pusesem banii, miia de coroane, dar banii ca'n palmă, straița și șuba nicăiri, numai pălăria era la o parte și pe ea stau 9 coroane ce le avusem bani mărunți afară de miia de coroane.

Acum mă desmetecesc și înțeleg, că fusese isprava prietenului meu cu care legasem cunoștință, că-l văzusem eu și prin târg că dă târcoale pe lângă mine, dar cine ar fi crezut, că el are așa un gând diavolesc și mă poate adormi cu două înghițituri de beaură ce-i zicea el must, dar numai must nu era

M'am ridicat încet și am plecat acasă buimăcit și cu sufletul plin de amărăciune.

În coaste mă înțepa aspru un junghiu, încât abia m'am tras până acasă. M'am pus în pat și am zăcut de aprindere de plămâni o lună încheiată în care timp am cheltuit cu doftorii o sumedenie de bani, dar mulțămesc lui Dumnezeu că m'am făcut sănătos.

Iar am început cu negustoria mea să-mi câștig miia furată și căutam prin toate târgurile, să dau de prietenul meu să mă răfuesc cu el, dar nu l-am mai văzut, că l-aș fi cunoscut dintr'o miie.

La 5 ani însă după cele petrecute, într'o toamnă și pe o lună de se vedea ca ziua, chiar ca acum, încarc mere și plec cu ele la târg la Ciacova să le vind. Am plecat mai mulți inși dela noi, eu însă având mere frumoase le vindui repede și cu preț foarte bun, și mă întorsei se încarc altele și să vin iară.

Când mă aflam pe drumul mare între Buziaș și Logoj se crepa de ziuă, locul era pustiu, pe drum nici un suflet de om. Caii mei simțiră ceva în marginea drumului; eu de sub arneu nu văzui nimic, strânsei caii în frâne și mergeam în trap. Deodată însă simțesc că sare pe dinapoi cineva la mine în cocie, un om cu o cotăriță mică în mână. Cotărița era acoperită cu un măsaiu alb. Eu tresării și pusei mâna pe cuțit.

Fiind des-de-dimineață și sub arneu întunerec nu putui distinge bine ce om era, dar ori cine, om ori femeie, ce caută nepoftit în trăsură la mine. În pripă îl întrebai: Dar bine prietene, ce cauți d-ta la mine în trăsură? Fii bun frate, îmi zise el, că era om, du-mă și pe mine în trăsură până la Logoj, că-ți plătesc omenește, că vin de departe și mă dor picioarele.

Căuta-i bine să-l văd, ce figură e, și mă îngrozii de ce văzui. Acelaș om bine făcut, aceleaș mustăți răsucite până după urechi, aceiași ochi de culoarea cicoarei și acelaș nigel, în mijlocul frunții. Era el, prietenul meu ce-mi furase banii înainte cu 5 ani.

Cum îl văzui așa mă înfiorai, par'că un fulger mă săgetă din creștet până în călcâie. Inima începu a-mi bate cu putere și eram gata să sar ca un tigru asupra lui, că știam că de nu sâr eu asupra lui, sare el asupra mea, că de aceea a venit nepoftit în trăsură la mine. Caii mergeau repede. Strâng bine cu-

titul în mână și eram mai gata să săr asupra lui să-l junghii ca pe un câne cum i-ar fi fost locul, dar ceva dinlăuntru mă opri, îmi spuse nu, că eu în viața mea nu junghiasem nici un pui de găină dar un om. Ce îmi pică însă în minte? Dumnezeu, oameni buni, Dumnezeu nu lasă pe om să piară. Făcui scăpat zbiciul din mână și dupăce merseserăm puțin oprii caii și-i zisei: Fii bun prietene coboară-te puțin de-mi adă zbiciul, că pică că eu trebuie să țin strâns caii, că-s cam spărioși.

El mă ascultă, sări iute ca o veveriță, lăsându-și cotărița în trăsură. Eu mă folosii de absența sa și căutai în cotăriță să văd ce era acolo, mă înfiorai de nou de cele ce văzui. Era aci un cuțit mare cu două ascuțituri, era un revolver încărcat, o sticlă plină și un bughilar mare plin de bancnote de nu mai încăpeau, că nu se putuse nici închide bine de plin ce era. Cunoscându-l deci pe acest om și intențiunea lui de a mă ucide spre a-mi fura banii, iute îmi făcui planul.

Am strâns caii și am plecat în goana mare, lăsând în mijlocul drumului pe prietenul meu, care-și frânga mâinile de năcaz. O luă desperat după mine strigând: Stăi prietene! stăi prietene! Decât să se întâmple moarte de om mai bine preferii acest mijloc de scăpare, mai ales că dădusem eu cu socoteală că erau în bughilar mai mulți bani, decât câți furase el dela mine. Și am ținut-o așa până acasă. Căutând în bughilar aflui acolo nici mai mult, nici mai puțin decât chiar patru mii de coroane, pe cari mișelul în tot chipul le pungășise dela cineva lată dară cum D-zeu mi-a rentors mai mult ca îndoit paguba ce mi-a pricinuit-o acel ticălos.

Mai târziu, la nește ani, la un târg mare aici în Sebeș se prinde un pungaș. Smulsese banii din mâna unui om și o luase la fugă peste grădini ca să scape. Dar lumea l-a prins și iute i-a făcut judecata. L-au lungit pe vatră, și l-au făcut una cu pământul. Până să ajungă jandarmi acolo, el nu mai răsufli, îl ajunsesse pedeapsa lui Dumnezeu.

Merg și eu acolo, și pe cine văd? Era el, prietenul meu de odinioară; acelaș chip de atlet, acelaș ningel din mijlocul frunții, numai ochii lui de cicoare erau acum închiși, fața îi trăda chinul ce a îndurat până și-a dat sfârșitul. Îl omorâse târgul și nu aveau pe cine învinovați. Au aflat la el o miiă cinci sute coroane, iar banii ce-i furase acum, îi împrășchiase

fugind, că doar, doar vor zăbovi oamenii strângând banii și el va putea astfel scăpa.

Dar nu a fost așa. Va fi scăpat el de multe ori în felul acesta, dar aici a trebuit să plătească cu viața toate. Aici îi fusese crepat pământul.

Eu mulțămită lui Dumnezeu că m-a păzit să nu cad în păcat cu acest ticălos și-mi zisei:

„Cât e vulpea de vicleană, tot cade și ea în cursă!“ și „de multe ori merge cârciașul la fântână până se sparge!“

„Oameni buni! ne mai zise Petru Mazăre, — vă feriți de prieteni necunoscuți și de pungași, să nu o pățiți ca mine, că nu toți aveți norocul meu. Și încă una: fără ortac din satul tău să nu te duci nici unde, că s'a înrăutățit lumea, și nu ști în ce cias pleci de acasă.“

Zicând acestea Petru Mazăre se sculă și ne zise: Să mergem fraților, că-i ziuă. Toți ne ridicarăm ca la comandă, stinserăm focul și prinzând boii la car, o luarăm cu toții șireag spre târg, că se luminase bine de ziuă și razele soarelui se iveau de după muntele Țarcului.

George Cătană.

Poezii populare.

— Din Banat. —

Fă-mă Doamne ce mi-i face
Fă-mă trestie pe baliă,
Subțirea Doamne și 'naltă
Să mă cosească cosașii,
Să mă strângă robodașii.
Să mă strângă 'ntr'o câmpie
Să mă fac strugur de vie.
Să mă mănce un voinicel
Să se 'ndulcească cu el.

*

Păsăruică mută-ți cuibu,
Că vine neica cu plugu.
Păsăruică mută-ți casa.
Că vine neica cu coasa.
Și te-o da a te tăia
Doamne rău mi te-o dărea.

Mult mă mir bade de tine
Cum pământul te mai ține
De nu vini sara la mine;
Ține-mă pământ cu iarbă
Nu pot merge fără treabă,
Ține-mă pământ cu roauă
Nu pot merge l'amândouă.

*

Ști bade când 'ți eram dragă
Că veneai și făr' de treabă.
Dar de când tu m'ai urât
Nici cu treabă n'ai venit.

*

De-ar fi drumul de hârtie
Ț-aș fi dragă numai ție,
Dar drumu-i cu iarbă verde,
Eu mi-s dragă cu-i mă vede.

Culese de: George Cătană.

O leacă de somn, o leacă de dormitare, o leacă de ședere
cu mâinile culcate, și sărăcia ca un hoț te va ajunge, și lipsa
ca un haiduc.

*

Înțelepciunea este mai bună decât mărgăritarele, și toate
cele de dorit, cu ea nu pot să se asemene.

*

Nu mustra pe luătorul în rîs, ca să nu te urască; muștră
pe cel înțelept, și el te va iubi.

*

Nimic nu folosesc tesaurile nedrepte, dară dreptatea mîn-
tuește de moarte.

*

Mîna leneșă sărăcește, eară mîna celor harnici înavuțește.

*

Ura scormonește sfadă, eară iubirea tăinuște toate păcatele.

*

Omul milos își face sie-și bine, eară cel crud carnea sa
însăși o chinuște.

Proverbele lui Solomon.

Pentru calpări folosit
Collyrii adstring. lutei
Sa ad. p. 500.
La respeli etc 200 p. 200 cu un buget
Jan 1913. 10.9. Kautzsch
reținuți

George Peştean

1822—1886.

De multe ori persoanele, oamenii nu se apreciază după adevărata lor valoare, după meritele şi munca lor neîntreruptă, ci după zgomotul ce-l ştiu cu isteţime produce în jurul lor, după reclama făcută cu doba cea mare, şi aşa, pe când pe lângă cei mai modeşti, fie cât de virtuoşi şi cinstiţi, se trece cu nepăsare, pe atunci lumea se închină cu osanale celor isteţi, cărora le precede reclama; ai cugeta că aceştia sunt în stare să restorane pământul, când în fapt sunt numai nişte necromanţi „(Schwarz-künstleri)“.

Un bărbat de o rară bunătate a inimei, de o modestie întrupată, pe lângă o înaltă cultură teologică şi profană (lumeană), era George Peştean, fostul profesor de teologie în Vêrşeţ şi Caransebeş, mai apoi protopresbiter al Lógojului. El era un bărbat, care nu ştia să se îmbulzească, nu ştia să se linguşească, ştia însă să-şi îplinească datoria oficiului său cu deplină conştiinţiositate, cu abnegaţiune. Şi în urma acestor însuşiri ale sale are reale merite pe terenul bisericesc şi naţional. Cu toate acestea, să poate zice, că lumea nu l-a apretiat după cuviinţă.

George Peştean s'a născut la anul 1822 în comuna Pădurani din dieceza Timişorii, acum a Aradului. Tatăl seu a fost primcodrean, carele murind tinăr, fiul seu George a fost pus sub tutoratul şi îngrijirea comerciantului Iova Popoviciu din Logoj, bărbat avut şi foarte renumit în vremea lui. Studiile şi le-a făcut în Seghedin, Kecskemét şi Pesta. Teologia a studiat-o la Vêrşeţ cu rezultat foarte bun. După terminarea teologiei s'a căsătorit cu Ana, fica preotului Avram Schelegian din Dobreşti, unde a servit 3 ani ca capelan. În anul 1850 a fost numit ca profesor de teologie la Vêrşeţ, anume, pentru despărţământul românesc. Aci în Vêrşeţ a funcţionat până la despărţirea ierarhică de Sêrbi.

În Vêrşeţ, unde a funcţionat împreună cu eruditul Nicolae Tincu Velea la despărţământul românesc al teologiei, a fost un adevărat părinte sprijinitor al tineretului român.

Reînființându-se dieceza Caransebeșului după despărțirea ierarhică, fericitul Episcop Ioan Popasu a adus despărțământul românesc al teologiei la Caransebeș și astfel în toamna anului 1865 a venit la Caransebeș și profesorul George Peștean. Tincu Velea fusese numit de fericitul Episcop și de Consistor administrator protopresbiter al tractului Vârșeț, al cărui protopresbiter a devenit apoi curând.

Ca profesor a servit 18 ani cu un salariu anual modest de 399 floreni.

Potopresbiterul Logojului George Peștean.

Consistorul sârbesc din Vârșeț pentru a-i îmbunătăți dotațiunea, l'a numit și de paroh în Ghilad la anul 1856. Ca profesor a fost model de sîrguință și conștiințiositate, fiind iubit și stimat de elevii săi, dintre cari ceie sunt încă și acum în viață îi pomenesce cu pietate numele. Să bucura de mare vază și la Sârbi, cari spre a-l câștiga pe partea lor i-au oferit protopresbiteratul Vârșețului, ceea ce însă nu la putut deslîpi de neamul său românesc. Episcopul sârbesc al Vârșețului Emilian Kengelaț, sârb încarnat, dară altcum cu inimă nobilă și sprijinitor al celor lipsiți, l-a prețuit mult pe fericitul George Peștean pentru ca-

racterul prob și cunoștințele vaste pe toate terenele, și s'a despărțit cu lacrimi de dânsul.

Devenind protopresbiteratul Logoșului vacant, fericitul Episcop Ioan Popasu l-a pus în fruntea acelui protopresbiterat mai întâi în calitate de administrator protopresbiteral mai apoi ca protopresbiter.

Fericitul episcop Ioan Popasu, în actul de numire de adm. ppesc al Logoșului ddtto 11 Mai 1867 Nr. 491 între altele zice: „ascultând și pe consistorul meu diecezan, adunat la ședință ordinară în 11 Mai a. c., am denumit de administrator atât în protopopiatul cât și în parohia primară susnumit (Logoș) pe prea iubitul nostru profesor de teologie, asesor consistorial și paroh al Ghiladului, George Peștean, carele este un preot luminat și binemeritat pentru biserica și națiunea noastră, carele este un bărbat ales al clerului acestei de Dumnezeu scutite dieceze, înzestrat cu pătăniă întinsă, cu științe teologice înalte, cu cunoștințe depline de tipicul, ceremoniile și datinile bisericeii noastre dreptmăritoare, și cu însușirile cele rari ale blândetei, umilinței și răbdărei, însușiri ce se cer neapărat dela un înaintea stătător bisericesc, un bărbat cu caracter solid și purtare morală nepătată, carele în timpul profesoratului său de 18 ani a arătat zel nespus de mare și abnegațiune neobicinuită întru creșterea clerului celui tânăr al bisericeii noastre dreptmăritoare, și carele în urma acestor daruri de mare preț s'a făcut demn de a se înaintea la o treaptă mai înaltă.“ Introducerea în postul de adm. ppesc al Logoșului s'a întâmplat la 28 Mai 1867. Comisari consistoriali au fost Iacob Popoviciu protopresbiterul Oraviței și Atanasiu Ioanovici protopresbiterul Făgetului. În calitate de protopresbiter al Logoșului a funcționat până în Iunie 1886, când a reposat, după un morb greu, ce și l'a atras la sânțirea capelei din cimiter, fiind deplâns de întreg clerul și poporul tractual, care ținea atât de mult la dânsul. Bunătatea inimei sale era nemărginită, iară răbdarea sa fără de seamă. A dus însă o viață foarte grea, având modeste mijloace de existență și o familie număr-oasă. În condiții mai norocoase ar fi putut produce mult, fiind un bărbat erudit. A vorbit, pe lângă limba maternă, germăna, sërba (și cea slavă veche o cunoștea), maghiara, latina știind bine și limba clasică grecească. A compus niște ritualii și a tradus poezii din limba latină și maghiară. A fost preot adevă-

rat, după rândueală lui Melchisedec, mare ceremonier și orator bisericesc. După dânsul au rămas o mulțime de predici de valoare.

Fericitul protopresbiter George Peștean atât după starea sa socială cât și după cunoștințele sale a luat parte și la acțiunile pentru despărțirea ierarhică, iară după despărțirea ierarhică a luat parte în toate corporațiunile bisericești.

Reposând prea timpuriu, amintirea lui se păstrează cu pietate în toată dieceza Caransebeșului, atât din partea foștilor săi școlari cât și din partea aceloră, cari i-au fost subalterni sau au venit cu dânsul în atingere.

Această pietate ne-a îndemnat se scriem aceste șire punând în fața cetitorilor o fotografie a fericitului protopresbiter din timpul etății sale mai tânăre.

La Peștera Rolului.

Dupăce am cutreerat câteva poeni și câteva prisloape, am suit și am scoborît câteva ogașuri îngrămădite de frunze îngălbenite, în sfârșit dete Dumnezeu de ne văzurăm sus la „Peștera Rolului“. M'am așezat pe o lespede de peatră cu pușca lângă mine, în vreme ce tovarășul meu Ginuță Păscălie adunase câteva surcele, iar acum se căsnea să aprindă o leacă de foc.

Era o zi de toamnă, după Vinerea-mare. Frunzișul codrilor era pretutindenea îngălbenit, iar pe alocurea înroșit. Numai pădurile de brad, revărsate pe coastele munților își sclipeau verdele întunecat în bătaia razelor de soare. Era o zi cu vreme frumoasă. Ceriul sclipea în splendoarea seninătății lui albastre, pe carele nu se vedea nici un simbure de nor. Nu era frig, cu toate că un vânt de toamnă frământa pădurile, descoperindu-le de podoaba frunzișurilor, pe care le ducea în vârtejuri, ca pe niște roiri de fluturi, hăt departe și le grămădea în ogașele și în văile adânci. Vântul mugea printre crengi și se scurgea în șopote prelungi, care se auziau întâi deaproape, apoi tot mai departe, mai departe, și semăna cu un vuet sinistru, ce părea că vine din depărtări tainice, ori din adâncimile necunoscute ale peșterei.

Priveliștile întinderilor se desvăleau înaintea ochilor noștri și se întindeau și se perdeau până departe în zare, unde ochiul omenesc cu toate încordările lui nu mai putea face deosebire între ceri și pământ. Sate albe și răzlețe se vedeau în depărtări, iar tocmai în zare sclipea o pată lungă și lucitoare ca argintul. Aceasta era Dunărea bătrână, care își scurgea tignită valurile molatice. Câte taine părea că cuprind în sine întinderile acelea pline de vrajă și amăgiri!

Eram obosit, de atâta alergătură. Plecasem cu bătrânul co-drean Ginuță Păscălie la vânătoare de mistreți și ne oprirăm acolo sus să mai răsuflăm puțin. Bătrânul făcu focul și-și frigea

câțiva bureți în vreme ce eu cuprins de admirație, priveam întinderile nemărginite. Vântul frământa arborii neîncetat, iar valea prăpastioasă dela picioarele noastre vuia mereu. La trei pași de parte de noi se vedea peștera: o gaură strimțată într-o stâncă mare, care cu cât da înlăuntru cu atât se lărgea.

— Asta-i peștera Rolului? întreb eu dela o vreme.

— Asta-i da... asta a fost mai multă vreme îndelungată cuibul unor haiduci. Aicia și-a viețuit veacul pe vremuri Adam Neamțu, iară mai târziu Adam Leșa cu ai lui. De altcum au și fost ăștia oameni și nu loase. Și vezi, aicia în inima codrilor, în vârful acesta de stâncă își aveau ei locuința. De aicia scoborau prin satele din aretul ăsta, și mai dădeau pe la bogați să-i întrebe de sănătate; aicia întorceau cu averile prădate și tot aicia pândeau cu ochii în patru, ca nu cumva să-i prispească potera fără veste. Dar e mult, tare mult de atunci și vremea mântue toate. Pe ei încă i-a mântuit, iar aici la cuibul lor tot așa, că nu a mai rămas urmă nici de vestitele lor comori pe cari le-au fost adunat dela cei avuți. A rămas numai peștera aceasta deșartă, carea de ar putea grăi, multe le-ar mai ști să le povestească. Ascultă numai să-ți povestesc:

Adam Leșa era de origine de aici din Ciclova-română. Cum și-a adunat el oamenii lui, Dumnezeu știe, destul că el cu voiaștii lui și-or ales locul acesta de cuibari al lor. Și au dus-o ei de altcum binișor aicia sus, căci în scurtă vreme băgară groază în toți locuitorii de prin aretul ăsta. Și erau ei atât de îndrăzneți, că altădată și ziua la amiază cutreerău satele și crezi, că s'a aflat om cutezător să le ese în cale?

Aș... de unde... Toți fugeau și se ascundeau pe unde le venea la îndemână, când auziau numai de venirea lor. E drept, că alte vremuri erau pe atunci și parcă și lumea era mai fricoasă. Ei, dar treburile le-au mers strună numai până la o vreme, dar totuși li-s'a înfundat odată și lor cărările.

Pe vremurile acelea trăia aicia jos în Ciclova-montană o femeie, — era pităriță — tare bogată și vestea despre ea mersese mai departe din gură 'n gură, până ce ajunsese și la urechile haiducilor. Se pun ei dar și chibzuesc și să sfătuesc, că cum ar putea să se bage noaptea la dansa și să o calce. Au trimis ei mai 'nainte niște iscoade în sat, ca să iscodească totul. Și în noaptea următoare, o noapte întunecată ca iadul, Adam Leșa au

și plecat de cu seară dela peșteră. Ajungând la moara părăsită din capul satului, au așteptat până cătră miezul nopții și atunci au plecat tiptil unul după altul până în ulița mare din mijlocul satului, unde era casa neguțătorului. Ceriul era încărcat de nori, iară peste sat domnea o liniște sfântă. Numai un biet căne se auzia mai de departe tot schincind și chelălăind, încolo liniște și iar liniște. Nici o vietate nu se zărea pe drum și totul părea pustiu.

Mai târziu câteva umbre fantastice și ușoare se strecorau încet în umbra șirului de case din stânga și abia se puteau zări prin întunerecul infernal. Deodată în liniștea sfântă a nopții, începură a suna douăsprezece fluerături, care păreau că încremesc în văzduhul negru al nopții. Era straja, care fluera oarele și da de veste sătenilor, că ei sunt treji și că veghează. În sfârșit se lămuriră prin întunerecul nopții ca două *mogândețe*, ce pășiau încet. Umbrele, ce se furișau până atunci pe sub case, deodată periră și se făcură una cu pământul. Straja însă fără a bănuî cel mai mic rău, își căuta de drum pe jumătate somnoroși. Când s'a îndepărtat ei binișor, numai atunci răsăriră din întunerec Adam Leșa, cu voinicii lui și se apropiu de casa neguțătorului.

Adam Leșa se apropie de fereastră, în vreme ce ceilalți reslețiți mai departe de fereastră. O ciocănitură ușoară se auzi în *șolocatul* ferestrei, apoi urmă o tăcere și o liniște adâncă și gravă. La un restimp oare-care se mai auzi una, apoi iarăș tăcere. Și Adam Leșa sta liniștit lângă fereastră și aștepta. Înăuntru se auziră niște pași, apoi scârțăitură de fereastră și o voce de bărbat, aspră regușită, care întrebă:

— „Cine-i?“

— „Deschide jupâneasă, grăi Adam Leșa mai mult în șoptite, deschide că mare rău s'a făcut la noi acas“...

Pitărița deschide șolocatul; dar nici nu apucase bine a-l deschide, când niște mâni o și umflară de grumazi. Și până mânilor o țineau strâns ca în niște clește de fer, ceilalți voinici se împărțiră: jumătate remaseră afară, iar ceilalți dăteră busna pe fereastră înăuntru. Adam Leșa intră mai la urmă.

Lumânările se aprinseră în odae și biata pităriță, unde nu se smucea, unde nu se sbătea de a scăpa din mânilor vânjoase, dar înzădar, căci în scurt fu legată fedeleș cu mânilor la spate. Și răcnia biata muere și țipa ca din gura șarpelui.

— „Ia mai slăbește-o jupâneasă cu ȋpatul acela“, grăi Adam, „că doar nu am venit să te auzim cât de frumos ȋti sbiera, ci am venit noi cu altă treabă“...

— „Zău cu altă treabă“, luară vorba ceialaltă. „De sbierături de ăstea suntem noi sătui, ci uite ne-ar trebui și nouă câteva parale, că uite zău jupâneasă suntem cam mulți și apoi ne trebuie și nouă de ale gurii“...

— „Eu n'am bani să vă dau... răcni pitărița ca scoasă din minți“.

— „Auzi, auzi cum s'a supărat jupâneasa, grăiră ceialaltă răsând a batjocură“.

— „Și zău jupâneasă nu ai de gând să ne împrumuți cu câteva parale?“

— „Nu!“

— „Bine!... Măi flăcăi, ia-mi desvăliți pe jupâneasă de cămașă“.

Nici nu isprăvi bine vorba, când vre-o zece mâni îi și sfârtică ră cămașă în mii de peticele. Așa e bine, acum lăsați-o pe mâna mea — și scoțindu-și un cuțit din chimir începu să cresteze tot floricele pe spatele bieteii mueri. Sângele începu să izvorească roșu întunecat și sclipitor ca focul și să se scurgă în părăeș micuțe ca niște fășii roșii pe spatele ei. Lui Adam Leșă îi fulgerau ochii pe sub sprincenile stufoase, în vreme ce tot creșta la floricele pe spatele nenorocitei. Și răcnea și urla muerea în pat cu fața în jos înebunită de dureri.

Dela o vreme Leșă a dat-o pe mâna celorlaltă și el începu să scuticească în toate părțile după bani și după obiecte mai de preț. Slugile cari durmeau prin grajduri, prinseră de veste că Leșă a călcat casa stăpânului și unii să vărără prin podurile cu fân, iar ceialaltă încercară să fugă, dar gloanțele celor de afară și începură să curgă în urma lor. Liniștea cea sfântă, cea gravă a nopții, fu conturbată de trosniturile puștilor, câinii spăriați începură a lătra și a urla a pustiu. În scurtă vreme toată ulița și fu trezită din somn. Oameni somnoroși, numai în cămăși, cu părul capului vâlvoi, se iveau pe la ferești, dar înțelegând rostul lucrurilor, cu toții să trăgeau înlăuntru și numai din mijlocul odăii priveau, să vadă ce se întâmplă. Nimenia nu avea îndrăsneală să iasă afară.

Numai unul dintre slugi, căruia îi succese să fugă, alergă

după strajă să le deie de veste de venirea lotrilor. Aceștia se și întoarseră și când se apropiară mai la treizeci de pași de ei începură a striga să se predeie. Drept răspuns se și auzi o defunătură de pușcă și unul dintre străjeri, unul Pătruț Glămnariu, se și rostogoli la pământ, gemând trist; celălalt văzând că nu-i lucru de șagă, o și tuli la sănătoasa pe uliță înapoi, ca să alarmeze satul.

În vremea aceasta cei dinlăuntru își căutau de treabă. Jupâneasa după atâta chin își călcase și ea pe inimă și le dete cheile dela lada cu bani.

Adam Leșa senticind în toate părțile, când să deschidă un orman, rămase încremenit. Înlăuntru sta o ființă femească albă ca varul și moartă de frică. Ochii i-se măriră, iar privirile fricoase căzură asupra lui Adam. Era Ioana, slujnica neguțătorului, fată orfană de acolo din sat. Voia să țipe, dar de unde, căci cuvintele i-se înecară, îi muriră în grumazi. Și rămase biata fată așa ca înmărmurită. Și era ea frumoasă de altcum, era sveltă și mlădioasă ca un fir de trestie și atât de bine îi sta cu ochii ei negri și întunecați ca nopțile de toamnă și cu câteva șuvițe de păr răzlețite pe frunte.

Așa cum o văzu, par'că ceva-i sfredeli prin inimă. Cu toate că era om în puterea vrăstei și mai mult bătrân decât tiner, totuși îi plăcu și lui fata. Un gând îi răsări atunci prin minte, să o ducă cu el sus la peșteră.

— „Nu mă omori... fie-ți milă de mine și nu mă omori” începu să suspine Ioana lăcrimând, „fă ce vrei cu mine și nu-mi stârne viața”.

— „De voiești să mergi cu mine nu te ucid”...

— „Merg ori și unde, dar nu mă ucide, că mi-e tare drag să trăiesc”...

Când lumea din sat prinse de veste și se adună la casa neguțătorului, ceata de haiduci încărcată cu de toate o și luară pe coasta dealului în sus, către „Poeana Pascului” și de acolo către vatra Rolului. Și nimenea nu îndrăznea să-i urmărească.

Pe cale Adam Leșa vorbea către Ioana, multe și de toate, ca săi facă voe bună, dar fata tăcea și suspina mereu. Nu știa sârmana, că ce are să se înlămple cu dânsa, de mers înainte trebuia să meargă, însă de silă bucuroasă. Ceialalți haiduci mult se mirau de fapta lui Leșa, dar tăceau și nu ziceau nimic.

În zorile zilei pe când spre răsărit ceriul tot mai mult se aprindea de bătaia razelor dogoritoare ale soarelui, ceata de haiduci ajunsese la cuibul lor. Și acolo au dus-o ei în tihnă și în voie bună. Leșa nu se mai deslipea o clipă de loana și din zi în zi simția cum dragostea din inima lui, tot mai mult creștea pentru dânsa; și dela o vreme și fata se mai dedase acolo în inima munților, dar de Leșa nicidecum nu-i era drag. Și cum să-i fie drag de un om mai mult bătrân când în ceata lui se aflau atâția voinici tot unul ca altul de chipeși, înalți ca brazii, sdraveni și frumoși și dintre toți aceștia îi era drag de Vintilă, voinic tiner și cel mai încrezut om al lui Leșa, dar ce avea să facă?... Să-i spună ce-i apasă inima nu îndrăznea și așa trebuia să tacă și să rabde; și își făcea ea tot la gânduri să-i spună lui Vintilă și să fugă amândoi în lume.

Cu cât zilele se strecurau una după alta, loana devenea tot mai tăcută; dragostea lui Vintilă o muncea. Și de când prinsese un zîmbet și o privire furișă a voinicului, credea că se prăpădește și se topește după el. Vintilă nu știa nimic, că ce se urzește în inima loanei și nici Leșa și nici nime din ceată.

Odată pe când ale gurii fură pe sfârșite se iau ei și din nou pleacă să mai cutreere ale sate și să mai bage groază și fiori de moarte în bogătani. Leșa cu ai lui au plecat, iară la peșteră a lăsat pe loana numai cu Vintilă, omul lui cel mai încrezut, voinicul rumen, cu mustața răsucită, cu plete lungi și cu clăbățul dat pe ceafă.

— „Leliță să fii cu minte până m'oi întoarce“ — i-a zis Leșa, iar cătră Vintilă: — „Auzi frate să nu cumva să o lași să fugă, că după cum văd, a cam prins-o dorul de sat“.

— „Nu-ți fie teamă bădiță, că n'o să fug“... — grăi loana, al cărei suflet sălta de bucurie, că rămâne numai ea cu Vintilă.

Atât numai și haiducii își căutară de drum.

Înserase. Câțiva nori rătăcitori pluteau pe bolta albastră a ceriului unde stelele se aprindeau pe rând și ardeau în îndepărtări ca niște luminărele. Luna răsărea numai cătră miezul nopții. Vintilă neavând nimic de lucru se răzîmă de o stâncă și privea așa pierdut înainte prin întunec, în vreme ce de pe buze îi luneca o doină veche, o doină haiducească plină de vraja dragostei. Codrul fremăta ușor, iar jos în vale, apele „Ghișinului“ vuiiau înăbușit, ca o oftare adâncă. Și cât de frumoasă era noaptea

aceea, carea făcea să se înfiripeze în inimile tinere doruri noi, patimi de dragoste covârșitoare. Lângă el ardea pâlpăind un foc, tremurându-și flăcările galbene-roșietice, ce se frământau mereu înghițindu-se una pe alta. Deoparte la gura peșterii răzimată de un părete de stâncă stătea Ioana, ascultând visătoare doina cea trăgănată, plină de dulceață a lui Vintilă.

Ioana îl privea pe furiș și ofta mereu. În inimă i-se furișa ceva nedeslușit, care făcea să-i crească și să i-să aprindă tot mai mult patima arzătoare a dragostei. Cu cât privea mai mult la voinic, cu atât simțea mai mult cum chipul lui i-se furișa în inimă, iar în întreaga ei ființă simția o moleșală plăcută. Ea ofta și nu știa cum să înceapă vorba; iar Vintilă doinea mereu.

— „Auzi Vintilă, de unde ai învățat doina aceasta?” întrebă ea dela o vreme aruncând vreascuri pe foc.

Vintilă tresări din gândurile lui pribege și întorcându-și capul către dânsa o învălui în privirile lui arzătoare pline de patima tinereței. Flăcările focului pâlpăiau inundându-le fețele de lumină. Lui Vintilă nici când nu i-se păruse atât de frumoasă Ioana, ca în seara aceea. Ori poate că n'a privit-o nicidecum de aproape ca atunci.

— „Ei leliță, am învățat-o la noi în sat”.

— „Și nu ți-e dor de satul tău?”

— „Ba de dor mi-e dor... dar vezi că acum nu mai pot merge înapoi, ci trebuie să pribegesc pe aicea. Am apucat de am crezut vorbele amăgitoare ale unora și mi-am părăsit casă, masă, și pe ai mei, ca să umblu iac'ășa fugărit prin ai codri” — vorbele acestea din urmă i-să înecară în grumazi și nemai putând grăi scoase numai un oftat lung și rămase așa pierdut cu privirile în ochii Ioanei.

— „Auzi neicuță, cinat-ai ceva azi?”

— „Am cinat și nu prea, că par'că dela o vreme nu-mi mai merge mâncarea la inimă”.

— „Hai de cină cu mine” — și Ioana aduce o jumătate de șuncă feartă, o bucată de pâine neagră și le înșiră pe o mes-cioară mică lângă foc. — „Vino neicuță, vino de cină, că par'că mai bine îi cade omului mâncarea, când mai are pe cineva pe lângă dânsul”.

— „Bine, bine Ioană, io o să mânc cu tine, dar tare mă tem, că o să audă Leșă și atunci n'o să fie bine...”

— „Auzi... ce copilării mai vorbești și tu Vintilă... Da cine să-i spună?... Poate tu o să-i spui...”

— „Ba eu zău nu i-oi spune.”

Și Vintilă se apropie de Ioana. Un foc le trecu amândurora prin inimă. S'apucară de mâncare și mâncau și privindu-se cu ochi surizători. Când gătără cu cina, mai aruncară câteva vreascuri pe foc, care începu a se potoli. Noaptea înainta mereu. Pe ceriul aprins de văpaia stelelor, se mai fugăreau rătăcitori, doi nori ca două umbre fantastice. Cătră mezul nopții o boare lină de vânt începu a se scurge în dulce șopot prin frunzișurile stejarilor și ale fagilor. Codrul fremăta ușor, iar apele isvoarelor sburdalnice vueau jos în vale. De după crengile răzlețe ale unui fag secular se ivi și luna. Potopul ei de raze arginții, se revărsară ca o undă de lumină peste păduri, peste cleanțurile seculare și peste cei doi tineri, ce dormeau îmbrățișați.

Adam Leșa cu ceata lui de haiduci, avură de gând să calce în noaptea aceea pe Buți, om foarte bogat în Oravița. Încercările lor însă rămaseră zădarnice, căci miliția și pândurii prinsese de veste și începură a-i urmări.

Și fugeau ei înainte, iar miliția îi urmărea de dinapoi. Eșind din „Oravița” au luat-o pe la „Roști”, de acolo pe „Vodari” la vale și de acolo cătră Ciclova-montană cătră „Cuzniță” și în urmă pe „Valea Călugărului” în sus, pe unde voinicii să răzlețiră. Numai Adam Leșa își ținea poteaca cătră peșteră. În urma lor bubuia pustiile, dar în vânt, căci gloanțele nu-i nimereau. Adam Leșa o luă cătră peșteră, ca să-și ia nevasta și să și-o ducă de acolo într'alte locuri mai ascunse. Și suia el stâncile prăpăstioase, cățărindu-se de rădăcini și de vârfuri ascuțite. În urma lui în vale vuia codrul, lui Adam însă nu-i păsa, căci de acum se știa scăpat de urmăritori și el se cugeta numai la Ioana lui.

Nici nu apucase binișor a se crepa de ziuă și Leșa se și apropia de peșteră. Prin aer plutea răcoarea dulce a codrului. Sturzii începură să fluere, iar rândunelele săgetau prin aer ciripind. Negurile se risipeau tot mai mult, iar din spre răsărit, ceriul albea și se lumina încet. Adam ajunsese la peșteră și când văzu pe Vintilă și pe Ioana durmind îmbrățișați, rămase ca trăs-nit. Vintilă mai mult buimăcit de somn, sări drept în picioare.

— „Câne și vânzător ce ești tu!... Ori așa îmi păzești muerea!?... răcni Leșa ca un sălbatic și înainte ca aceasta să se desbuimăciască din somn, îl și cuprinse în brațele lui de fer și ducându-l, uită colo, la marginea prăpastiei aceluia, îi dete drumul la vale, și vezi acolo jos s'ă stins Vintilă.

Ioana și ea sărise în sus ca mușcată de șerpe și în vreme ce Leșa avea de lucru cu Vintilă, ea se și perdu prin pădure, galbănă ca ceara și cu părul vulvoi în cap. Adam se întoarse înapoi, căută pe Ioana în peșteră; Ioana însă nicăiri. Repus de năcaz și de durerea sufletească a bărbatului înșelat, el nu o mai căută, ci căzu sdrobot pe o peatră și rămase mai multă vreme aiurit cu capul între palme. Inima i-se sbătea nebună, iar tâmpelile îi svâcneau. Ochii i-se înroșiră, privirile îi ardeau și gema dureros, ca un scos din minți. Și multă vreme s'a sbuciumat el acolo.

Soarele se ridicase tot mai mult din adâncimile tainice ale codrilor și-și revărsa razele în unde de lumină peste codri și peste stânci. Un freamăt ușor de frunze și crengi uscate se putu desluși în jurul peșterii, la început încet, apoi tot mai tare, tot mai tare, până ce codrii prinseră a vui. Leșa tresări ca dintr'un somn greu și adânc. Când ridică capul, se văzu încunjurat de panduri înarmați până în dinți, printre cari era și Ioana. El pripeu îndată, că numai ea le-a arătat calea, deci repede își scoase pistolul din chimir și trase asupra ei. Glonțul nu o nimeri. Voi să tragă și a doua oară, dar nu mai avu vreme, căci vr'o zece mâni îl prinseră și-l legară.

Și l-au dus pe Adam Leșa în temnița din Oravița. Nu peste mult l-a judecat la spânzurătoare. Legi aspre erau pe atunci. Și l-a spânzurat la o respântie a drumurilor dintre Oravița și Ciclova-română.

Îmi aduc bine aminte, eram copil pe atunci. Par'că-l văd și astăzi, cum sta pe podul spânzurătoarei înalt și voinic cu mâinile legate la spate și cu ochii legați. Multă lume se adunase acolo să-l vadă. Un neamț, prăpădit de sărac, făcea pe călăul. Și m'am uitat la el până i-a pus lațul la grumazi, apoi i-a deslegat ochii. El și-a aruncat odată privirile arzătoare peste mulțime și a zis:

— „Oameni buni, nu-mi pare rău că mor; tot atâta îmi face, acum ori mai amănat; numai îmi pare rău, că m'am încrezut și eu odată în muere și ea m'a adus acolo, unde sunt astăzi!“...

Atât a mai grăit numai și strângându-i lațul de grumazi, a început să-l tragă în sus. Scripița scârția, iar corpul lui se legăna ușor în vânt.

Vezi așa s'a săvârșit Adam Leșa, pe când ceialalți tovarăș, ai lui au scăpat teferi.

Așa își isprăvi istorisirea bătrânul codrean Ginuța Păscăliei pe când își frigea bureții pe jeratic.

Soarele sclișea pe albastrul ceriului, iar vântul fremăta mereu frunzișurile veștejite ale pădurilor. Și gema el și ofta mereu, ducând prin aer roiurile de frunze vestejite și uscate. m'am sculat de pe lespede de peatră și m'am dus la marginea prăpastiei, de unde priveam în jos în adâncimile amețitoare. Și mi se părea, că văd pe sârmanul Vintilă, prăbușindu-se în vale bălăbănind mereu din mâni. Aci părea, că se oprește pentru o clipă în câte o tufă răzleață crescută în perețele de peatră, aci se isbea de câte un colț de stâncă ascuțit, dar nu se oprea nici unde, ci cădea repede în vale până lângă pârâu. Din mormanul de carne, ce se alesese din bietul Vintilă cel chipeș și voinic, se scurgea încet, se prelingea un pârăiaș de sânge roșu ca focul, până la marginea pârăului, formând o dungă roșie în apele cele limpezi. Valea vuia mereu și se părea că bietul suflet amărit al voinicului tot se mai sbuciuma acolo în adâncimile înfricoșate.

Vântul șuera pe deasupra capului meu și eu oftând fără să voesc, mă întorsei iarăș îndărăt, la gura peșterii lângă tovarășul meu de vânătoare.

Dămian Izverniceanu.

Prințeza „Nu știu“

Poveste populară din Banat.

Era odată — dar odată de mult, tare de mult — un împărat și o împărăteasă atât de frumoși și el și ea, de soarele că-i soare și ei erau și mai strălucitori cu frumseța lor decât soarele. Le mersese vestea peste 9 țări și 9 mări pân' ajunse și la noi în Banat, Și trăiau fericiți împăratul cu împărăteasa lui având și o fetiță ca un înger de frumoasă, tăman mumă-sa în picioare.

Dar fericirea aceasta nu ținu mult, căci lumea aceasta e numai o vale a năcazurilor. Bine-a zis cine a zis:

Cât vei umbla și te-i duce
Nu-i amar fără de dulce,
Și nici gard fără de par.
Nici dulce făr' de amar.

Împărăteasa aceasta frumoasă muri, lăsând în mare jale nu numai pe împăratul și fetița lor, dar și țara întreagă. O jeliră cât o jeliră, dar dela o vreme, de! fața nevăzută îi zuitată!

Împăratul om tinăr, frumos, bogat, încunjurat de mărire se gândi să se însoare a doua oară, dacă își va găsi o crăiasă iar așa de frumoasă și înțeleaptă ca cea din tîi. Își făcu dară opinci de fier și băt de oțel și plecă în lume, că așa era pe vremea aceea, nu ca acum să te cari cu mașina. Ci:

Straița 'n spate
Măi fîrtate
Băta 'n mână
Și la drum,.....

După doi ani de zile se întoarse împăratul iarăși acasă, dar fără nici o ispravă.

Spuse fetei că cîta lume și împărăție a umblat, dar soție pe plac nu și-a aflat, că așa frumoasă ca soția lui cea moartă,

numai ea, fata lui e așa. Deci el alta nu-și ia de soție, decât pe ea.

Auzind biata fată vorbe de acestea. Începu a plânge și se duse la o mătușă a ei, soră cu mamă-sa, să o întrebe pe aceasta ce-i de făcut. Căci mai bine voiă biata fată să moară decât să-i fie soție tatălui său.

Mătușa fetei cum auzi dorința împăratului zise fetei: Tu draga mea, ca să scapi de poftele nebune ale tatălui tău, zî-i să-ți faci o căruță numai de argint, cu caii de argint, și un rând de haine pentru tine numai de argint și el neputându-le acestea face, tu nu te-i mărita după el.

Fata făcu cum o învăță mătușă-sa. Cum auzi împăratul vorbele acestea, deloc suci inelul cel fermecat ce-l avea pe deget — de trei ori în fața soarelui și gândi să aibă tot ce dorea fata — Pe dată se și făcură toate și împăratul nu mai putea de bucurie, iar biata fată plângea și nu mai știa ce să facă.

Se duse iară la mătușă-sa și o întreabă ce să facă? Mătușă-sa îi spuse, că acum să ceară o căruță cu cai și un rând de haine numai de aur. Fata făcu așa și împăratul cu puterea inelului său împlini și această dorință a ei. Fata băgă acum de seamă, că împăratul cu inelul său le face toate acestea și mergând la mătușă-sa, îi spuse că nu știe cum să scape de tată-său, că uite el are un inel pe deget și cu acesta le face toate, câte le voiește.

Mătușă-sa atunci îi zise, să ceară o căruță cu cai și un rând de haine numai de diamant și petri scumpe și să cerce, dacă ar putea să-i fure inelul fermecat.

Fata ceru acestea dela împăratul și el cu ușurință le făcu toate sucind numai inelul. Împăratul voiă acum după ce-i împlinise fetei aceste dorințe, ori cum să-o aibă de soție. Dar fata se păzi ca de foc, și într'o seară zise tatălui ei: „Să-mi dai inelul tău cel mare să dorm cu el pe deget într'o noapte, că așa am visat în una din nopțile trecute!”

Împăratul nebănuind nimic, dete fetei inelul și se culcă. După ce adormi, fata luă ceva miros amestecător și-l puse la nasul împăratului, ca să nu se pomenească curând.

Apoi își luă fata inelul, ceva mâncare și haine de preme-neală și plecă în lume fără nume, unde-or duce-o cei doi ochi, că mai bine vrea ea să moară, decât să păcătuiască baș cu tată-său.

Împăratul dormi greu și nu se pomeni până mâne-zi de cu seară și când căută după inel, văzu că a fugit fata cu el. Mânios plecă în urma ei călare pe calul său, care călca 7 poște odată. Nu merse mult și iată și văzu fata, dar și fata pe el. Atunci fata văzând că nu poate scăpa, căzu în genunchi și se rugă lui Dumnezeu, să-i trimită vr'un ajutor de undeva.

Când crezu împăratul că ba acu, ba acu să pună mâna pe ea, iată voia lui Dumnezeu, să crepă pământul în două și o înghiți pe fată de vie.

Atunci împăratul își împlântă în locul acela cuțitul său de aur și plecă înapoi în oraș să aducă oameni să sape după fată. Până însă nu se întoarse el, Dumnezeu drăguțul de el rândui, că fata ieși din pământ nevătămată și plecă mai departe. Dar la o cruce de drumuri îi eși fetei înainte un om bătrân, bătrân și-i zise: „Tu fată! de vrei să-ți meargă bine, tu să ascuți de mine. Să te duci la orașul cutare, că acolo șede împăratul galben și să te bagi slujnică la el. Dar tu să nu zici cătră nime nici un căvânt și când te-o întreba cineva ori și ce, tu numai atât să zici: „nu știu!“ De vei face așa, bine a fi de tine!“

Fata mulțami bătrânului pentru sfatul acesta și sărutându-i mâna, plecă mai departe.

Merse ea cât merse și deodată se pomeni la marginea orașului, în care locuia împăratul galben.

Împăratul cu feciorul său chiar atunci se întorceau dela o vânătoare.

Cum o văzu feciorul împăratului pe fată așa frumoasă, se rugă de tatăl său să o primească la curte.

Ei o întrebară de voiește să meargă la curte slujnică și de unde-i, cum o chiamă?

Ea la toți le răspundea numai cu „nu știu!“ Și de atunci îi și rămase numele „nu știu“!

Feciorul de împărat nu mai putea de dragul fetei dar ce să facă, că era fată mută, că altă vorbă nu mai știa să zică decât „nu știu“ și iar nu știu“!

Deci venindu-i vremea feciorului de împărat să se însoare, trimise cărți în toate părți și răvașe în toate orașe, că în orașul lor va face un bal mare, la care să vină toate fetele de seamă, că feciorul împăratului vrea să-și aleagă una de soție.

În seara când era să se țină balul acela, feciorul împăratului se îmbracă în hainele lui cele mai frumoase. Când să plece din casă, servitoarea „Nu știu“ se luă după el. Feciorul o întreabă că unde merge? Ea îi răspunse: „Nu știu“!

El zise atunci să se întoarcă acasă și ea nevoind, feciorul o arse cu o palmă. Fata atunci se întoarse înapoi, dar deloc suci inelul pe deget și dori să-i vină căruța și hainele de argint și pe loc i-se împlini dorința. Apoi îmbracă hainele, se sui în căruță și hai la bal nene.

Feciorul de împărat aștepta căruțele cu goștii și când văzu căruța aceea de argint și pe cocoana din căruță nu mai putu de bucurie.

Îi ajută să se coboare din căruță, o duse de sub mână până în mijlocul jocului și seara aceea numai cu ea jucă. Feciorul o întreabă pe fată că de unde-i? Ea îi spuse: că-i din „Pălmești“ adecă pentru că îi dăduse feciorul o palmă.

Când fu colo cătră miezul nopții fata își luă „noapte ușoară“ și suindu-se în căruță plecă cătră casă.

Dimineața când veni feciorul împăratului acasă, îl întreabă tată-său, că aflatu-s'a vr'o fată să-i placă?

El îi răspunse, că toate au fost frumoase dar una din Pălmești le întrecă pe toate. Întreabă apoi pe tatăl său, că unde e satul sau orașul acela Pălmești. Tatăl său neștiind nici el unde-i, trimise stafetă și întreabă și pe urmă află, că sat Pălmești este, dar fată așa ca cea dela bal ba.

Și se năcăji feciorul împăratului și iar trimise cărți în toate părți și răvașe în toate orașe, că se face mai un bal și să vină fetele, cari vreau să se mărite, ca să aibă de unde își alege și el una.

Când fu feciorul gata să plece la bal, iacă slujnica iar se luă după el. El îi zise să se întoarcă înapoi, dar ea nu vru. Atunci feciorul îi trase peste spate un bât cu bâtul ce-l avea la sine. Atunci fata sa întoarse înapoi, dar în curând iar veni la bal în căruță și în haine numai de aur. Când o văzu feciorul împăratului, îi mai crescă un rărunche și toată noaptea aceea, numai cu ea a jucat. Când fu să plece acasă, o întreabă feciorul de împărat că de unde-i? Ea îi răspunse că-i din „Bătești“.

Când fu colo cătră miezul nopții, fata plecă repede dela joc și feciorul rămase cu buzele fripte.

Dimineața iar îl întrebă tatăl său, că aflatu-ș'a soție. El răspunse, că a aflat o fată minune de frumoasă și-i din Bătești, dar el nu știe unde-i orașul acela.

Împăratul singur nu mai auzise de acel nume și iar trimise stafetă în toate părțile și îi veni de veste, că oraș Bătești este ce-i drept, dar fată potrivită pentru un fecior de împărat nu găsești, să dai cu pușca.

Și se năcăji feciorul de împărat și mai tare decât mai nainte și iar trimise cărți în toate părți și răvașe în toate orașe dând de veste că se mai face un bal în orașul lor, să poftască fetele să-și cerce noroacele. Așa scrise feciorul, dar gândul îi era tot la fata cea frumoasă cu hainele de aur, că-i lăsa gura apă după ea, dar unde știa s-o mai găsească că se temea, că nu mai vine la bal.

Când sosi ziua hotărîtă feciorul se făcu gata ca un păun și plecă iar la bal, dar închinata de slujnică țup, iar în urma lui. Uf! cum se năcăji atunci feciorul și neavând nimic la îndemână își scoase o cizmă din picior și dete cu ea în spate de-i învineți spatele.

Biata fată sărmana de ea se întoarse atunci înapoi, suci inelul pe deget și i-se împlini pe dată, că răsăriră ca din pământ înaintea ei o căruță cu cai și haine numai de diamant și pielri scumpe, mirarea lumii că la soare te puteai uita dar la ea ba.

Când o văzu feciorul de împărat așa împodobită și plină de mândrețe de sus până jos i-se deschise raiul.

Tot cu ea juca, tot cu ea vorbea și era nebun de bucurie. Întrebându-o că de unde-i, ea îi răspunse că-i dela „Cizmești“. Apoi mai vorbind ei despre una și despre alta, feciorul își luă inima în dinți și o întrebă, că vrea ea să-i fie soție?

Ea îi răspunse că vrea; apoi schimbară inelele și plecară acasă, ea în căruța ei și el într'a lui.

Merseră împreună până la curtea împărătească când apoi fata peri, se făcu nevăzută. Feciorul de împărat era ca amețit de bucurie, el nici nu știa e treaz ori visează, că și după ce se culcă o tot vedea par'că înaintea ochilor.

Dimineața el întrebă pe tată-său, că știe el unde e orașul Cizmești. Împăratul neștiind, trimise stafetă prin tot locul, ca să

întrebe de oraş şi fată. Dar spre năcazul lor căpătară răspuns că oraş este, dar fată, ca aceea de frumoasă şi de împodobită nu.

Feciorul împăratului cum auzi una ca asta se bolnăvi şi căzu la pat, de dorul fetei. Dar şi fata îl iubea pe fecior şi îi era milă, că tânjeşte şi ce socoti să se arate.

De când venise fata la curtea împărătească ca servitoare, tot ea grija chilia feciorului de împărat şi-i ducea dimineaţa cafea, ca s-o mănânce.

Voind ea acum să se arate, în dimineaţa următoare puse în şolul cu cafea al feciorului inelul ce-l primise dela el colo la bal când zisese că-i din Cizmeşti. Feciorul după ce îşi bău cafea, află pe fundul şolului inelul şi-l cunoscu. Chemă pe toate slujnicile şi le întrebă, care a pus inelul în şolul său? Nici una nu ştia.

Mai pe urmă se află că „Nu ştiu“ făcuse cafea feciorului şi numai ea, putea şti, cum venise inelul aci.

Feciorul de împărat o chiemă dară la sine şi o întrebă numai pe ea, că ce ştie ea de inel? Ea nu-i răspunse altă decât „Nu ştiu“.

Atunci feciorul se supără şi zise, că de nu-i spune, îi tae capul. Atunci fata n'avu încotro şi-i spuse, că ea l'a pus. Şi de unde ai tu inelul?

— Dela tine.

— Cine ți l'a dat?

— Tu mi-l'ai dat la bal.

— Poate tu ești cocoana aceea, ce zisese că-i din Cizmeşti şi era îmbrăcată numai în halne de diamant cu pietri scumpe.

„Fata răspunse cu sfială: eu sunt.

— Dar spune-mirogu-te, de ce nu ai vrut să vorbești până acum?

— Fata îi zise: aceea nu-ți pot spune chiar acum, află însă că eu am fost cocoana cu care ai jucat la balul întâi, la ai doilea şi la al treilea, eu şi numai eu.

Şi se bucură feciorul şi îi zise:

— Bine! dar de ce ai zis la balul dintâi, că ești din Pălmeşti, la al doilea, că ești din Băteşti şi la al treilea, că ești din Cizmeşti?

Şi fata îi răspunse: Ştii, că la balul dintâi, mi-ai dat o palmă, pentru că voiam să merg cu tine, de aceea am zis, că

mi-s din Pălmești, la al doilea bal mi-ai dat un bâț peste spate, de aceea am zis, că mi-s din Bâtești și la al treilea bal ai dat cu cizma în mine, de aceea am zis, că mi-s din Cizmești.

Atunci feciorul de împărat se bucură din tot adâncul inimei sale și zise: „Doamne mulțămescu-ți că ai pus astăzi sfârșit chinurilor mele!” apoi se întoarse iar spre fată și îi zise: Vrei să se întâmple aceea ce am vorbit când am schimbat inelele? Ea îi răspunse, că dacă nu aceea ar fi voit, apoi nici nu i-s'ar fi arătat.

Și feciorul de împărat își îmbrățișă mireasa și se sărutară amândoi cu drag și le fu inima la loc. Se duseră apoi la împăratul și îi spuse feciorul, că iată ce au căutat ei în toată lumea era cu ei în casă, dar Dumnezeu nu a lăsat ca el să afle până astăzi.

Apoi făcură o nuntă mare și frumoasă și-și petrecură în veselie și în bucurie 3 săptămâni de zile cu toți supușii lor și trăiau așa de fericiți, că nu mai știau de năcazuri și era raiul lor pe pământ. — Dar nu știu Dumnezeu ori cine a întocmit în lumea asta lucrurile așa ca ele să se schimbe, să nu fie statornice și de o parte e bine să fie așa, căci altfel de n'ar mai da omul și de năcazuri, nu ș'ar mai aduce aminte de Dumnezeu, că în năcazuri zice omul: au Doamne! de ce am dat! iar în bucurie zice: de nime nu îmi pasă! De aceea a întocmit Dumnezeu drăguțul de el lucrurile așa că:

După nor vine senin

După dulceață venin.

Așa fu și cu înșurăteii noștri. Ei trăiră tot zile frumoase, tot zile senine, până prinse de veste tatăl fetei, că ea e măritată după prințul cutare și se puse curmeziș să le strice fericirea.

Se duse adecă în orașul acela și plăti pe adjutantul prințului și-l învăță, când va fi prințul la vr'o vânătoare, el să dea tinerei prințese amfion, ca să doarmă și apoi să se culce lângă ea în pat, dar așa ca să mai vadă cineva și apoi să facă faimă în oraș, că cineva a văzut cum nevasta prințului l-a înșelat pe prinț cu adjutantul său.

Tocmai atunci se pregătia prințul de o vânătoare și adjutantul lăcomos după bani, făcu în tocmai dupăcum îl învățase tata tinerei prințese.

Când auzi prințul așa ceva și se încredință că e adevărat, nici una nici două strânse sfat, chemând pe toți craii vecini, ca să o judece pe prințesa după fapta ei.

Înzădar se ruga ea și se jura, că nu e de vină și că toate sunt numai minciuni și că cineva au făcut toate acestea numai cu gândul, ca să le strice fericirea lor cea atât de dulce. De altfel ea știa că numai tată-său i-a putut face ei rușinea aceasta.

La sfatul acesta de judecată veni și tatăl nevestei prințului, dar el nu se arătă a fi tatăl ei.

Judecata se începu și unul zicea, ca să o pedepsească așa, celalalt că iac-așa. Unul zicea să o închidă în temniță pe viață, altul să o arunce în mare; atunci se ridică și tatăl ei și zise că să o sue într'un deal mare și tare piezis, pe un căruț cu două roate și de acolo să-i dea drumul, că dacă nu va fi vinovată, Dumnezeu o va mântui, iar de va fi vinovată se va prăpădi.

Așa și făcură și trimiseră chiar pe tatăl ei ca să o sloboadă, din vârful dealului cu căruțul la vale; iar ei celalaltți rămaseră în vale să-i vadă sfârșitul.

Fata adecă prințesa, cu mare chin își trase căruțul până în vârful dealului, iar tatăl ei mergea călare. Când fură sus îi zise tată-său:

Acum ce vrei; ori să mori de o moarte rușinoasă, ori să te măriți după mine, una din două. Acum ești în puterea mea. Dar bagă de seamă, că e urâtă o astfel de moarte.

Atunci zise fata: Ia suie-te tată în căruț, să văd cum îți șede și de voi vedea că e urât, apoi te ascult.

Împăratul, tatăl ei, nebănuind nimic, se sui în căruț să vadă fata că e urât, atunci fata nu mai zise nimic, ci împinse căruțul cu el la vale și zise: fiindcă tu ai aflat de bună această moarte pentru mine, apoi mai bine mori tu, că Dumnezeu îmi va ierta păcatele pentru fapta aceasta.

Bietul împărat rămase pe coastă tot bucățele împreună cu căruțul.

Cei din vale crezură, că acuma prințesa și-a luat pedeapsa meritată și se întoarseră acasă, iar ea prințesa văzând câtă ticăloșie e în lume, se scârbi și nu mai vru să dea față cu lumea, ci se retrase într'un codru mare și trăi singură singurea, hrânindu-se cu rădăcini, bureți, mure și alte fructe din pădure.

Dar ea prințeza fusese însărcinată și acolo în pădure născu doi gemeni. un copil și o fată.

Și rămase prințeza acolo în pădure 5 ani de zile, trăind într'o peștere și învățându-și copilașii să scrie pe scoarța arborilor și să se roage lui Dumnezeu. Într'o seară se abătu pe la peșterea lor doi călăreți. Ea îi cunoscuse, era chiar prințul, adevăratul ei cu sluga, dar ei nu o cunoscuseră pe ea, că se schimbaseră biata femeie și suferințele din cei 5 ani lăsară urme adânci pe fața ei.

Cei doi călători se rugară, să-i lase peste noapte în peștera ei să doarmă, că se rătăciseră și acum noapte fiind, nu știu încotr'o s'apuce. Ea îi primi bucuros, dar le spuse că să fie oameni de treabă și să nu-i sperie copiii. Apoi le pregăti un pat moale de mușchi într'un cot al peșterii și le dete de mâncare niște alune și un ulcior de apă curată. Cei doi călători mâncară cu poftă, că erau flămânzi și fiind și osteniți de multa alergătură se culcară și pe dată și adormiră. Adevăratul ei prințul, dar sluga nu adormi, că el avea să păzească pe stăpânul său.

Prințul fiind adormit își slobozi o mână la vale și prințeza văzând aceasta, zise copiilor ei: la duceți-vă maichii de puneți mâna tatălui vostru în pat, că dacă a făcut el rău cu noi, nu se cade să facem și noi cu el așa. Copiii ascultară, apoi o întrebară:

— Maică! or ăsta-i tatăl nostru?

— Ți-am spus, ăsta și începuse să plângă mereu.

Dimineața se sculă prințul și mulțămind pentru buna primire, dăruie copiilor cu doi bani de aur și plecă cu sluga.

Pe cale sluga povesti prințului ce auzise sara în peștere și el deodată tresări și zise: Nu poate fi ea, căci ea de mult e moartă, dar o să vedem.

Ziua întreagă petrecură umblând prin pădure după sălbăticiuni și seara iar traseră la peștere și se rugară pentru sălaș.

Prințeza îl primi iar, dar le zise și acum să fie oameni de omenie și să nu-i sperie copilașii. Apoi iar le dete de cină, ca la niște oameni de omenie și se culcară.

Prințul acum își puse în gând să nu adoarmă și slobozi într'adins mâna la vale.

Prințeza iar le zise copiilor mereu:

— Iă duceți-vă de ridicăți mâna tatălui vostru, că dacă a făcut el rău cu noi, nu se cade să facem și noi cu el tot așa.

— Și ziseră copilașii: maică! or' ăsta-i tatăl nostru?

— ăsta dragii mei, ăsta.

— Apoi de ce nu șede cu noi maică?

— Nu șede, fiindcă n'a știut că noi trăim. Și prințeza începu încet a plânge și voi să culce copilașii, când prințul, carele auzise toate și care se convinsese de nevinovăția ei, sări în sus de pe așternut și își strânse copii în brațe și îi sărută cu drag.

Mama lor însă se arată mândră și zise: Dați pace copiilor mei, că ați zis, că vi-s oameni de omenie.

Și prințul se puse în genunchi înaintea ei și se rugă să-l ierte, că prea rău a făcut cu ea, dar Dumnezeu cunoscând nevinovăția ei, i-a scos-o iar în cale, ca s-o afle și să trăiască cu ea cât o vrea Dumnezeu.

Apoi sărutându-o cu foc atât pe ea cât și copilașii, cari erau ca și doi îngeri mititei, vărsară amândoi lacrimi de bucurie și mulțămiră lui Dumnezeu, că le-a ajutat să se mai împreună unii cu alții și să trăiască iarăși fericiți la olaită.

Apoi prințul își trimise sluga acasă, ca să vină cu căruțe și slugi, să își ducă comoara cea mai scumpă ce și-o găsisese acum; iar el începu a-și desmerda copilașii și a vorbi cu soția lui despre isprăvile lor din acești 5 ani de zile, cât adecă n'au știut unii de alții.

La câteva zile iată sosi la peștere un alai domnesc, căruțe, călăreți, domni mari, ghinărari, cătane cari deschizând drumul prin codru, luară tot din peștere și plecară.

Ajungând la marginea orașului împărătesc, le ieși înainte tot poporul cu mic cu mare și așternând flori în calea lor, îi conduseră astfel până la casa lor.

Aci făcură din nou un ospăț împărătesc și se gostiră toți bogați și săraci, tineri și bătrâni, de se duse vestea.

Iar prințeza zidi pe locul unde fusese peștera o biserică frumoasă numind-o: „biserica dreptății.“

Și în tot anul la ziua aceea se ducea prințul cu prințesa la biserica dreptății din codru și mulțămeau lui Dumnezeu de toate.

Și trăiră ei mulți ani fericiți în pace și își crescură copilașii în frica lui Dumnezeu și de n'au murit cumva, și astăzi trăesc.

Din „Povești populare“ din Bănat de

George Cătană.

Poezii populare.

— Din Banat. —

Leliță cu ochii mici
Ce mă faci de vin pr'aici,
Ba eu bade nu te fac
Dar tu vini c'ășa ți drag.

*

Păn' eram la maica fată
Eu cerneam prin sîta deasă
Și mîncam rîzînd prin casă,
Dar acum nici prin cea rară
Și mînc suspinînd pr'afară.

*

Mîndruliță de demult
M'ai dat guriță 'mprumut,
Dar astară hai la noi
Să-ți dau gurița napoi,
Că d'o fi mîndro să mor
N'aș vrea să-ți rămân dator.

*

Fă doamne ceriul hîrtie,
Fă luna cîntălărie
Și soarele domn să scrie.
Nici el n'ar putea scria
Câte-s la inima mea.

N'am fost la mîndra de'asară
Pare'mi c'a trecut o vară,
N'am fost la mîndra de eri
Pare'mi c'a trecut trei veri.

Culese de: George Cătană.

TÂRZIU

Tipșie spoită'n lumină de staniu
Stă luna pe cer pișonită;
Pe-a holdelor față reflexul ei straniu
Azvârle maramă 'nălbită.

A nopții suflare în rouă s'așterne,
Porumbul sărută pe gene;
Pe spice bălaie cad vise eterne;
În fire e pace și lene.

(Convorbiri literare)

În mijlocul zării o tufă bătrîndă,
Zdrobită de-a frunzii povară,
Se luptă c'un somn ce-o doboară.

Pe creștetul bolții o stea ce ve-
[ghează
Surăde și 'n taină îngîndă:
Te culcă; 'i târziu; dormi; vi-
[sează.

M. Chirițescu.

Cugetări

Răspunsul blând înlătură mânia, iară cuvântul aspru întărită mânia.

*

Mai bun este puţinul cu dreptate, decât câştigul mult cu nedrept.

*

Mai bună este o bucată de pâine sacă în pace, decât o casă plină de cărnuri pregătite, cu ceartă.

*

Cu fapta de ruşine vine ocară.

*

Nu iubi somnul ca să nu sărăceşti, deschide-ţi ochii tăi, şi vei avea pâine de ajuns.

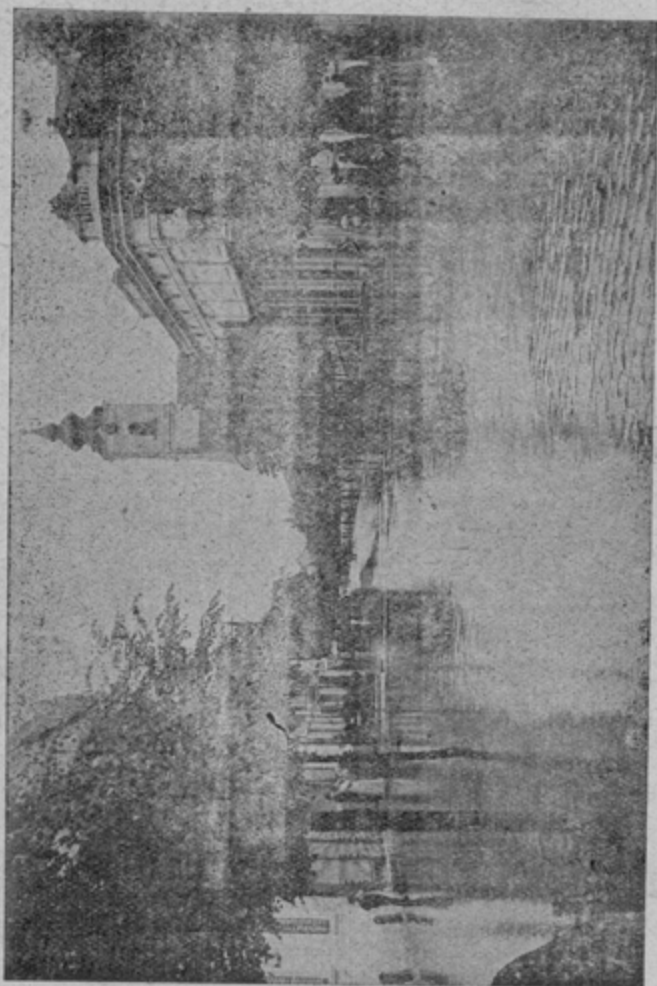
*

Dulce este bărbatului pâinea înşelăciunei, dară la urmă cu prundiş se umple gura lui.

Din proverbele lui Solomon.

Potopul dela Logoj

S'a deschis ceriul înspre sărbătorile Rusaliilor din anul trecut 1912. Ploile neconținute au umflat apele, care apoi re-

vărsându-se au cotropit tot pe unde au ajuns, și dupăcum știm, au făcut pagube enorme, în diferitele părți. Durere, au căzut jertfă și vieți omenești.

Umflându-se Timișul de zăpada topită din munți, și de neconținutele ploi a înecat și Logojul. O parte mare a orașului a fost sub apă, și multe case s'au surpat, iar alte supraedificate le-au șters apa de pe pământ.

Potopul dela Logoj.

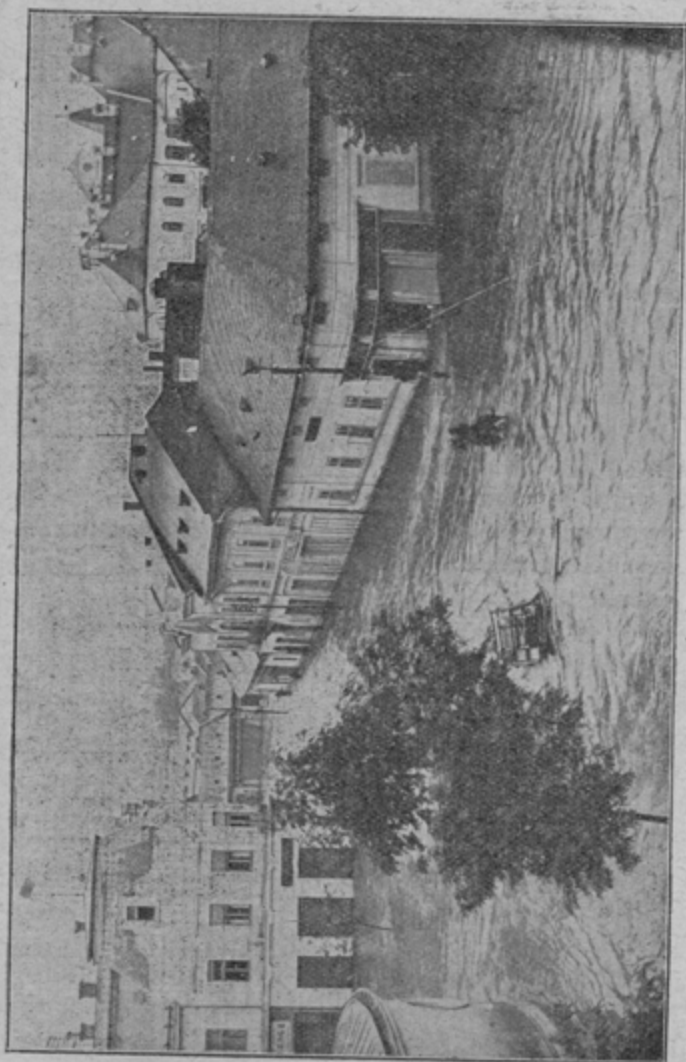

Apa a ajuns până lângă crucea de dinaintea bisericei mari, a noastre.

Apa venia cu o iuțeață uimitoare, care băga groază în locuitori cu deosebire în timpul nopții.

Frică mare a cuprins pe toți locuitorii așa, că mulți s'au

refugiat în casa comitatului, în edificiul tribunalului și cel al direcțiune financiare, în școale etc.

Fotografiile ce le punem în vederea cetitorilor arată o palidă icoană a potopului, ca care nu-și aduc oamenii aminte să mai fie ajuns Logojul.

Ce-a făcut tata!

Cică odată un Român plecase călare la oraș. Cum ajunse în târg, poposi la un han evreesc mai din margine. Fiind vechiu cunoscut cu hangiu, jupânul Ițic — așa-i zicea, — îi sări numai decât înainte, și nu știa cum să-l mai poftească...

— Bine ai venit, bade Ioane...; bine ai venit la târg, la noi! Ce-ai adus de vânzare?...

— Da n'am nimica, jupâne; alte nevoi m'au adus să omor pietrele pe aici. Dar, până una alta, o să las calul la dumneata.

— Vai de mine... la ce trebuie să-mi mai spui? Bagă-l în grajd, și du-te unde te cheamă interesul. Lasă-l pe seama mea.

Badea Ion, după ce și-a pus bine calul, o luă la picior pe stradă, ca să-și vadă de daraveri. Întâlnindu-se cu unul, cu altul, pierdu și procesul care-l avea la judecătorie și-l apucă și noaptea prin oraș. Acum, unde să se mai ducă? rămase pe a doua zi.

Jupânul Ițic se bucură mult de așa o întâmplare, căci îl mai storcia de câteva parale.

Peste noapte, badea Ion se culcă și adormi foarte degrabă. Dormia dus; puteai să tai lemne la capul lui; ba cu tunul puteai să dai, fără ca el să simtească.

Hangiu pusese ochii pe calul Românului, care era ca un pepene, și frumos, lucru mare.

— Bun cal... Ce zici, moi Șloim! Să punem mâna pe el?

— Zou... Ce spui!... Ție nu ți-i frică de badea Ion?

— Par'că el are să știe cine l-a luat! Nu vezi că doarme, nici nu suflă!

— Bine, bine; dar o să se scoale dimineață și o să-l ceară dela tine... Nu ți l-a dat pe seamă? Cum răspunzi de el?

— Nu-i nimica... l-a furat, și pace... Știi ce fac? Fur și calul meu, și-i aduc pe amândoi la tine. Vrei așa?

— Vreau!

— Dimineața, când are să caute badea Ion calul, are să creadă că-i furat, căci nici calul meu nu-i, și atâta... noi o să avem doi cai...

— Că bine zici lîțic, zou... așa să fie!

Badea Ion, în vremea asta, sforăia pe nas vîrtos; nici nu visa de cele ce se puneau la cale.

lîțic și cu Șloim, după ce au isprăvit totul, s'a culcat, fiecare fără nici o grijă.

*

Se crăpă de ziuă. Badea Ion, cu gândul de plecare spre casă, se sculă des de dimineață. Se frecă la ochi, ca să se mai dezmeticească, și dădu fuga la grajd, să vadă calul.

Când colo, alta boacănă... Calul nicăiri...

— Măi, da unde o fi calul meu?

Să duce repede la Jidan, care dormea încă, și-l trezește.

— Jupâne... Scoală, jupâne... Calul meu nu-i în grajd!...

— Ce-ai zis?...

— Calul meu nu-i în grajd!

— Zou!... Nu-i?... Acolo este; unde are să fie?

— Ba nu-i; iaca, vin' și vezi!

— Stăi puțin, să mă spăl, că sînt tare năuc; am stat aseară cam mult cu frate-a' meu Șloim!

Badea Ion îl mai caută încoace, încolo; dar cât să-l caute și unde, că doar nu-i ac, ci cal: se vede cale de-o poștă... În carul cu fân nu s-o apuca acum să răscolească, doar să-l poată găsi.

— Nu-i nicăirea, jupâne... Să-mi dai calul... și atîta tot... Eu nu știu... Ți-l-am dat în primire.

— Vai de mine, bade loane... Ce păcat îi asta la cap a' miu... Iaca nici cal a' miu nu este.

Un hoț a furat cal' a' miu și cal a dumitale.

...Oi vei... oi vei... Ce mă fac eu... la vin să mai căutăm amîndoi... Hai să vedem pe unde știu eu... Poate au rupt... poate s'au dezlegat și au ieșit...

Mai caută și amîndoi, dar degeaba.

— Ei ce faci acum, bade loane... la mine nici nu mă mai gîndesc... eu stau pe loc, dar dumita trebuie să pleci...

— Apoi ce să fac, jupâne... dacă nu mi li-i găsi până la amiază, *am să fac ce a făcut tata!*...

— Zou... Da ce a făcut tata dumitale?

— Ei... ce-a făcut... asta-i treaba mea!

— Nu fii așa rău, bade loane, spune ce-a făcut tata dumitale, ca să fac și eu: poate găsesc pe murgu miu.

— Asta nu se spune!

— Nu mai zi vorba asta, bade loane, că mă omori... zou... Spune-mi și mie..., nu fii așa închis!

— Nu spun!

— Lasă, să fim sănătoși, bade loane... la un păhărel de rachiu... Noroc să dea Dumnezeu... Să ne-ajute Dumnezeu să găsim caii!

— De-acuma-i văzută, c-am să fac ce-a făcut tata...

— Vorba asta n'o mai spune, bade loane, zou... la mai poftim un păhărel...

Te rog tare mult, bade loane, spune-mi și mie ce-a făcut tata dumitale?

— Hei... eu am să fac ce-a făcut tata!

— Oi vei... mă omori înc' odată cu vorba asta, bade loane!... Mai ia un pahar... Lasă că noi sântem prieteni, ne cunoaștem de când eram buieți... Poftim închină de sănătate... Dar... ce-a făcut tata dumitale, Dumnezeu să-l ierte... pe dumnealui!

— Ce-a făcut tata, am să fac și eu...

— Spune-mi și mie, bade loane..., poate să-mi fie de trebuință... Îți dau ce poștești, numa spune-mi...

— Nu se poate... nu spun la nimeni...

Îțic l-a tot cinstit pe badea Ion până l-a îmbătat bine. Credea că astfel va putea afla ce-a făcut tatăl său... Însă, nimic...

Românul, încălzit, s'a lăsat acum pe-o laviță și-a adormit. Îțic, ca vai de capul lui, se duce la fratele Șloim, și-i spune ce-a auzit dela badea Ion.

— Asta nu-i bun... Poate să fie ceva rău pentru noi... Hai să mergem amândoi să ne ținem de el; doar l-om face să spuie.

Până una, alta, badea Ion s'a trezit; a băut apă, s'a spălat, s'a răcorit, așa că nu prea simția acum buimăceala rachiului.

Iaca vin amândoi Jidanii, și se pun pe capul lui.

L-au luat iar cu cinste, i-au dat mâncare, i-au dat băutură din belșug... l-au făgăduit și parale.

Pace...

— Nu spun, măcar să vă văd lungiți colea, lângă mine...

— Spune... bade loane!...

— Zou spune, bade loane!...

— Spune... bade loane!...

— Da tăceți din gură, cicalele dracului... Când m'oiu în-vârti odată, n'am ce alege din voi...

— Badi Ioane... bagă de samă că ești în mâinile noastre... Spui ori nu?... Haide... Dă răspuns...: până aici ți-a fost să-ți fie!...

— Ce... mă!... Când vă otinjesc odată... hai, hai... tot supă-rați-mă voi mult, că vă arăt eu cine sânt...

— Nu-i nimica, badi Ioane... da spune și nouă vorba ceia...

— Nu vă spun, să văd că-ți crăpa înaintea mea.

Și, cu cât se ținea Românul nostru tare, cu atât Jidanii se îngroziau...

În cele din urmă, s'au pus la cale să-i scoată calul...

— ...Badi Ioane... dacă ai să găsești calul, ai să spui?...

— Dacă găsesc calul, spun!...

— Badea Ion i-al nostru... Lasă că el are să spună... Mai ia un păhar... Să dea Dumnezeu sănătate... Ia să mergem să-l mai căutăm... poate să fie pe la vecini...

Când ies ei trei, calul era d'inaintea grajdului, adus de Șloim pe supt ascuns.

— Iaca roibu! tatei... El era acoloa... și eu îl țineam pierdut... Vin, la tata, roibu tatei...

— Ni... ho, ho, ho...

Și-l apucă de căpăstru vesel, ca tot omul ce-și află lucrul pierdut.

— Ei... acum, badi Ioane, ai să ni spui cea făcut tata dumitale?...

— Lasă că vă spun...

Jidanilor le venia să sară în sus de bucurie, c'o să afle un secret mare, care li-o fi de folos la cine știe ce gheseft...

— Ia mai poftim câte un păhar... zou și eu am scăpat acum dela mare grijă...

— Da spune ce-a făcut tata dumitale?...

— Apoi ce să facă... Tot așa i-s'a furat și lui un cal odată, și, văzând că nu-l mai găsește, și-a luat șeaua 'n spinare și a plecat pe jos acasă.

— Da?!

— Ei... poznaș mai ești, badi Ioane... vrei să glumești... Că destul ne-ai năcăjt.

— Lasă glumă... spune drept... zou...

— Poi v'am spus... și a plecat acasă pe jos cu șeaua în spinare...

— Vai de mine!... Și tot așa era să faci și dumita?

— Apoi dar cum!?... Îmi luam șeaua și-mi căutam de drum; ce, voiați să vă las și șeaua?...

— Dacă știam de una ca asta, nu mai găsieai calul...

Mai fă-te încă odată, badi loane, că l-ai pierdut!...

— Ha, ha, ha... asta-i bună. — Și, încălecând pe roib, îi dete biciu...

— Să ne vedem sănătoși, jupâne... Și nu uita ce-a făcut tata!

— Mergi sănătos, badi loane! da vorba asta să n'o mai spui în sat că ne faci de râs... zou...

(Din Calend. „Neamului Românesc” 1909).

G. Coatu-Cerna.

Doina Nistrului

Din cel fund de răsărit,
Unde s'a sălășluit
Duhul rău, pustietor, —
Vântul, pururi călător,
A cules în drumul lui
Jalea toat'a Nistrului —
Și o cântă pe-a'lui strune,
Inimă de ne-o răpune!...

Miez de noapte când sosește,
Pacea 'n lume stăpânește,
Numai Nistrul se jălește,
Din adâncuri tânguiește:
„Doamne, zile, Tu, mi-ai dat
Să mă văd înstrăinat,
Să mă văd în fiare pus,
Rob al cnutului — răpus!”

„Osândit fui, ani de-arându!,
Tot amarul adunându-l,
Să mi-l duc, să-l port departe
Să se știe de-a mea parte, —
Lumea 'ntreagă să cunoască
Ce-i dreptatea muscălească!”

„Grea urgie datu-mi-ai,
Ca să văd în zi de Mai,
Cum, din zarea 'ntunecată,
Un puhoi cumplit s'arată
Și, de-avalma năvălind,
Peste trupul meu sărind,
Își făcû hotare nouă,
Despicând Moldova 'n două!”

„Doamne, vrere-aș să-mi fi dat
Vânt năprasnic, vânt turbat,
Prin văzduh să ocolească,
Norii toți să mi-i stărnească
Și să-i verse spumegâpd, —
Valu-mi pân'la nori crescând,
Tot pământul să 'nvesmânte, —
Groaznic valu-mi să cuvânte:”

— „Slavă Tatălui de Sus,
Care, rob de m'a supus,
Ascultă durerea mea
Și putere vru să-mi dea
Ca să iau cu mine-odată —
Toat'a dușmanilor gloată, —
Lumea 'ntreagă să cunoască
Dreptatea dumnezească!”....

Din cel negru răsărit.
Unde s'a sălăsluit
Duhul rău, pustiiitor,
Vântul, pururi călător,
A cules în drumul lui
Jalea toat'a Nistrului —
Ș'o tot cântă pe-a lui strune,
Inima de ne-o răpune!...

(„Convorbiri literare“).

Eug. Cîfuchi

Anotimpurile.

De muguri pădurea e plină și ghiața și-a spart-o izvorul;
Cocori se 'ntorc și prin zare răsbate lung s'rigătul lor.
Ghiocel găsim pe potecă pășind alături, iubito:
Amor copilul, de'i ducem, să 'și facă cunună din ei.

Pe pajiști domnește lumina; ne-ascundem în umbră de luncă.
Cu maci înfloriți e stropită câmpia și grâul pe lanuri;
Stăpân'o, cu stropi mari de sânge iubirea noastră'i pătată;
Amor arcașul străpuns'a de-apururea inima mea.

Din crâng cad frunzele moarte, s'așterni pe nisipul cărării,
Pustiu și jalnic e dealul și vița de struguri lipsită.
De brumă e ninsă grădina și amor, băiatul șagalnic,
Zadarnic spre noi își îndreaptă săgeată și arcu de bronz.

Zăpadă curată adus-a eri noapte Crivăț bătrânul.
Cu sania pe drumuri de țară vor merge oamenii astăzi;
Dar eu ursuz sunt și singur privesc tăcut la fereastră
Pe amor, iubitul tovarăș, de viscol zvârlit la pământ.

(„Conv. literare“)

Ion Pillat.

Poarta țarinei când trec...

Doruri multe mi se'mbie
Visător din nou când plec,
Și cu dor de pribegie
Poarta țarinei când trec.

Peste holdele întinse
E atâta armonie,
Limpede 'n văzduh când sună
Cântec drag de ciocârlie.

Valul spicurilor de aur
Tremură în freamăt stâns,
Adieri când se strecoară
În durere și în plâns.

Din potopul de ovese,
Legănat și 'ntins ca lacul,
Propoveduește vara
În trei stihuri pitpalacul.

Înălțat de-atâta viață
Preacurată din câmpie,
Du-mă, du-mă 'n zări slavite
Trai curat de feciorie!

V. Loichița.

Cugetări

Dacă vezi lipsă în haina ta, o dregi; dacă sufletul tău în-
suș are lipsuri și ți-le arată oamenii compătitori, de ce să te
mâinii pe ei și să li arunci pietre, când te poți opri la marginea
drumului și, prin muncă, poți dregi?

*

Cel care merge cu ochii în pământ, se vede pe sine mai
bine, decât acel, care se potrivește în oglindă.

*

Își dă sângele de o potrivă și poporul care-l varsă pentru
libertate, ca și acela, care și-l lasă supt de jigăniile, pe care nu
e destul de harnic pentru a le curăți.

Cele dintâi scapă adesea, celelalte niciodată.

*

E tot așa de rar cerșitorul, care cerșește pentru plăcerea
de a cerși, ca și milostivul, care dă pentru plăcerea de a face
milostenie.

*

Mulți, ca și câinii când îi hrănești din mână, î-și rănesc și
stăpânii din avântul lăcomiei.

*

Sunt oameni, cari n'au nevoie să atingă talgerele de drep-
tate ale cumpenii pentru a le falsifica: e destul să se apropie de ele.

*

N'ai niciodată dreptul de a dori moartea pentru tine.

N. Iorga.

Tovărășiile.

În timpul din urmă sa sulevat mult chestia tovrășiilor. În direcția aceasta cel mai de frunte așezământ cultural al nostru, Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, precum și însoțirea băncilor noastre „Solidaritatea“, face multă propagandă. Că această propagandă încă nu a avut succese pipăibile e a să atribui împrejurării, că în poporul nostru încă nu a prins rădăcini spiritul de asociare ci numai în măsură restrânsă, de altă parte însă, că poporul nostru este conservativ și în fine, că chestia tovrășiilor și a însoțirilor a fost prea puțin discutată în mod practic.

Toate acestea m'au determinat, ca să fac cunoscute unele și altele despre tovrășii.

Însoțire sau asociațiune în genere sunt acele societăți, cari au de scop ajutorarea reciprocă a membrilor, eventual coope-rarea (conlucrarea) oamenilor mici pentru ajungerea vre unui scop economic.

Cu timpul s'au desvoltat 2-ă feluri de însoțiri și anume : însoțiri de credit și însoțiri de producțiune. Legea noastră comercială distinge în 2-ă direcțiuni însoțirile și anume după garanța oferită de membrii : însoțiri cu garanță limitată și nelimitată.

Tovărășiile încă sunt un fel de însoțiri, dar acestea difer într'atâta, întrucât să pot înființa și ca tovrășii ocazionale pe baza §-ului 62 din legea comercială, mai ales acelea, a căror activitate nu e continuă, ci numai temporară de seson.

Avem încă un fel de însoțiri și anume, însoțirile înființate în legătură cu însoțirea centrală din Budapesta, cari să basează pe o lege specială.

Atât în general..... Acum să vedem cum s'au desvoltat însoțirile mai întâi. În occident, special în Anglia și în Danemarca aflăm cele dintâi însoțiri.

Lucrătorii dela fabricile din Anglia au constatat mai întâi, că făina e scumpă și că brutarii (pecarii) fac câștiguri enorme,

deci s'au asociat și au cumpărat la olaltă grâne; le-au măcinat și au făcut ei înșiși pâinea, și în felul acela au ajuns la convingerea, că pâinea produsă de tovărășia lor e și mai ieftină și mai bună. Cu timpul aceste tovărășii ș'au estins afacerile și azi numără mii de membri, au mori și brutării proprii.

În modul acesta au ajuns apoi oamenii la cunoștința puterii, ce zace în asociere și vedem rând pe rând, că capitalul e combătut prin gruparea muncitorilor, cari ca singuratici nu mult numără, dar cari la olaltă umăr la umăr pot face minuni.

În Germania s'a desvoltat un adevărat apostolat al însoțirilor și anume nu din partea guvernului, nu din partea păturei capitaliștilor, ci din partea aceloră, cari stau mai aproape de popor, primari, preoți și învățători. S'au desvoltat însoțirile așa zise Raiffeisiene, după întemeietorul lor, primarul Raifeisen, cari să bazează pe asocierea cu garanță nelimitată, adică la cari fiecare membru garantează cu întreaga lui avere pentru afacerile însoțirii, și însoțirile cu garanță limitată, fie la suma cuotei sau la un multiplu al aceleia.

Pe urmă desvoltându-se însoțirile a venit statul și le-a codificat, adică le-a cuprins în lege, dându-le formă hotărâtă.

România, care prin înființarea obștelor sâtești și a băncilor populare, cari azi reprezintă o forță economică de primul rang, a dat o dovadă de desvoltare nevisată înainte de 10 ani. Iată câteva date: în 1902 erau 700 de cooperative

" 1904	" 1625	" "	" "
" 1905	" 1849	" "	" "
" 1906	" 2021	" "	" "
" 1907	" 2223	" "	" "
" 1908	" 2410	" "	" "
" 1909	" 2543	" "	" "

La început erau 59618 membrii cu un capital de 5.250,600 lei, iar în 1909 erau 402938 membrii și capitalul este de lei 49.034.211'38 iar depunerile să cifrează la 7.910.578 lei. Dintre acești membri sunt 366418 plugari

7304 comercianți
7977 meseriași
9358 funcționari
3934 proprietari
3593 preoți
4354 învățători.

Obștele sătești încă sunt un fel de însoțiri, cari în primul rând au de scop luarea în arândă de moșii și subarândarea acelor la membrii aparținători obștei.

Din toate acestea vedem, *că nu din sus trebuie să vină dorul de întovărășire, ci acela trebuie să se nască din mijlocul poporului respective a celor interesați.*

Însoțirea centrală din Budapesta nu a putut obține rezultate de progrese economice, așa precum s'ar fi așteptat, căci înființarea aceleia nu a izvorât din trebuințele poporului, ci a fost numai o decentralizare, care la noi în țară s'a dovedit de nepractică pe terenul economic.

Pentru condiția de viață a unei tovărășii e de însemnătate totdeauna trebuința locală. Așa, numai acele tovărășii au prospecte de reușită, cari să ocupe cu producțiunea sau valorizarea acelor materii, cari sunt în abundență în comuna respectivă.

Să pot înființa lăptării, tovărășii pentru creșterea galițelor, cultivarea pomilor etc. și anume, unde produsele sunt în belsug.

Bunăoară un magazin de bucate să poată înființa mai în fiecare comună, care produce bucate, nu numai pentru trebuințele proprii, ci și pentru valorizare. Investițiile la acesta sunt cam costisitoare dar și aduc foloase. Administrația e simplă. Lucrul principal e, ca să ne steie la dispoziție un local potrivit și anume un magazin corăspunzător în toate privințele. Începutul să poată face prin întrebuințarea de hâmbare, cari să iau în chirie, sau să dau eventual și grătit, mai ales la început, din partea unui membru mai cu stare.

Bucatele să adună, după greutate și calitate să sortează, eventual să curăță și apoi să valorizează în cuant mare și la timp potrivit, cu cel mai mare profit posibil.

Prin aceasta să cruță două lucruri: întâi omul nu pierde vremea cu valorizarea acelor la oraș, ci această vreme o întrebuințează pentru alte scopuri, a doua nu mai e de lipsă să se folosească de intermediatori (mijlocitori) și să le dea și acestora o parte de câștig.

Deoarece însă poporul nostru e, mai ales pe timpul recoltei, în lipsă de bani, pe produsele înmagazinate să pot da și avansuri, cari la desocotirea finală să detrage.

Socoata finală să face așa, că din suma realizată să subtrag spesele de administrare și o mică cuotă pentru formarea

unui fond, iar restul să împarte între membrii în proporția bucatelor ce le au predat, după subtragerea eventualelor avansuri și a intereselor acelora.

Firește, cu timpul tovărășia poate să î-și procure toate mașinele necesari pentru administrarea și curățirea bucatelor.

Câte zile de lucru să pierd prin aceea, că laptele să aduce la oraș? Să mergem într-o dimineață la capul orașului și vom vedea, că numărul acelora, cari aduc lapte, e mare.

Dacă s'ar întovărăși mai mulți proprietari, folosind un singur om pentru transportarea și distribuirea (impărțirea) laptelui, încă ar fi un progres însemnat.

Putem zice, că jumătate din prețul laptelui să pierde cu vremea pierdută. În legătură cu lăptării să poate ajunge și nobilitarea rassei și regularea prețului vitelor.

Lucru natural, că la înființarea de tovărășii, fie pentru valorizarea produselor, fie pentru procurarea de mașini ori de alt soi, în primul rând e de importanță să se știe, dacă referințele locali sunt de atari, ca să fie prospecte de reușită și dacă materiile brute să pot procura cu înlesnire. Pentru studierea aceasta în primul rând sunt chemați învățătorii și preoții, ca unii, cari stau în nemijlocită apropiere și contact cu poporul, cari cunosc referințele și durerile lui și prin sfaturile lor contribuiesc mult la ridicarea economică a aceluia. Nu rîvna de câștig caracterizează tovărășiile acestea, ci simțul pentru binele obștesc și dacă acest simț să cultivă, și în vremurile cari trăim trebuie cultivat, să pot face cu mijloace mici lucruri mari.

După modelul obștelor satești din România și la noi să pot face tovărășii și anume iată cum: În o comună oarecare e un domeniu mai mare, sau mai multe pământe de esarendat, să întovărășesc mai mulți pentru luarea în arendă a aceluia; iar o persoană mai de încredere să însărcinează cu pertractările. Domnul de pământ mai bucuros stă de vorbă cu un om și face târgul cu acela, decât să esarendeze în părțile mici. Acesta apoi în numele tovarășilor lui încheie contractul de arendă și distribue la singuraticii membrii loturile de pământ, cari vreau să le lucre.

În felul acesta dispăre anomalia, că poporul nostru să ia pământ în arendă numai din mâna a doaua sau a treia.

Să nu așteptăm dela tovărășii foloase imediate, căci din începuturi mici nu să pot ajunge îndată rezultate mari. De multe-

ori trec ani dearându-l până să pot ajunge rezultate materiale suficiente. Petricică peste petricică, face zidul mare.

Apoi nu trebuie să descurajem, dacă mai întâmpinăm și greutăți și neajunsuri, căci peste boalele copilăriei fiecare între-prindere trebuie să treacă.

Acum încă câteva cuvinte despre alimentarea tovărășiilor. Aceasta trebuie să se întâmple cu ajutorul băncilor noastre mai mari. Avem în băncile noastre un puternic factor pentru înaintarea noastră economică și putem zice, că mai peste tot locul sunt în fruntea acelora oameni cu tragere de inimă pentru popor, cu bunăvoința și priceperea recerută.

Dar nu numai ajutorul material e de lipsă ci și cel moral. Acesta din urmă încă să poate obține tot dela bănci.

Mai ales greutăți mari întâmpină oamenii noștri cu socoata. Aici încă se poate face lucrul așa, că să cere ajutorul oamenilor dela vi'o bancă din apropiere. De dorit ar fi, ca în teologiile și pedagogiile noastre încă să se introducă, cel puțin ca studiu facultativ contabilitatea și aritmetica practică. Nu vreau prin aceasta să zic, că fiecare preot și învățător să fie un contabil perfect, dar cel puțin să poseadă principiile generale de contabilitate, de cari are lipsă și la compunerea socoților bisericești.

E direct îngrozitor când ne cugetăm, că în direcția aceasta cât suntem de înapoiți, și oameni de altfel de o inteligență rară, nu știu nici cele mai elementare lucruri din aritmetică.

Ceeace privește forma tovărășiilor, acelea pot fi la început ca tovărășii ocazionale și apoi pe urmă prefăcute în însoțiri cu statute, firmă înregistrată etc. Prin aceasta să cruță multe spese împreunate cu înregistrarea etc. De altă parte, fiind între limite modeste, primele experimentări încă nu sunt riscate.

Eu pun mare pond pe desvoltarea tovărășiilor de producție și valorizare din motivul, că prin desvoltarea acestora ridicăm bunăstarea poporului cu mult mai repede, ca prin însoțirile de împrumut, pentru cari momentan trebuință ardentă nu avem, căci rolul lor îl împlinesc azi destul de bine băncile ce le avem.

Să fiu bine înțeles, prin aceasta nu am zis că nu avem lipsă de însoțirile de împrumut, ba și această trebuință este, acelea trebuie să fie cu vremea arteriile cele fine, cari mijlocesc

circulațiunea de bani și azi mâne, vor trebui să aibe rolul băncilor mici, cari le avem azi în forme de societăți pe acții.

Trebuința noastră cea mai ardentă este, să înmulțim producțiunea și să ușurăm circulațiunea, ridicând astfel rentabilitatea pământului la cifra ce corespunde prețului urcat al aceluia; iar aceasta numai cu puteri unite o putem ajunge. Va trebui să ne lăsăm de conservatism și și agricultorii noștri trebuie să treacă la lucrarea intensivă a pământului. Brațele azi sunt scumpe și nici nu ajung, trebuie deci înlocuite cu mașini. Omul dela țară, care are în medie 5—10 lanțe de pământ nu e în stare să-și procure mașinile de lipsă decât numai pe calea tovarășiilor; aceasta și din acel punct de vedere, că mașinile ca să fie rentabile, trebuie să se și folosească.

Cultura de vite devine un izvor bogat de câștig, dar mai ales atunci, când vitele nu sunt prea muncite.

Sunt mașini de arat, cari merg cu putere de benzin sau altă putere și cari trag 7 și mai multe brezde deodată; apoi mașini pentru mărunțitul pământului, pentru sămănat, secerat și cosit. Cele din urmă în timpul mai nou au ajuns la o perfecție mare și anume să acomodează terenului (să pot deci folosi și pe dealuri), împrăstie mușunoaiele, iar iarba nu rămâne în brazde ci o respiră, așa, că nu mai trebuie întors fânul, ci numai adunat după ce e uscat.

O comună care prin o întovărășire a ajuns să-și poată procura instrumentele necesari și care le folosește rațional, de sigur, că cu timpul trebuie să ajungă la bunăstare.

Acum să trecem la însoțiri de alte feluri.

Însoțiri, cum le pricep la noi de obște economii, sunt însoțirile de împrumut și păstrare, va să zică un fel de bancă în sat. Cauza de ce însoțirile la noi nu s'au desvoltat pe o scară mai întinsă e, că legea comercială a favorizat și favorizează societățile pe acții și astfel în loc de însoțiri s'au înființat societăți pitice pe acții, cari de multeori în lipsa de mijloace, ca să-și acopere regia exploatează clientela. A doua cauză este, că însoțirile nu să mărginesc la materialul mărunț, ci vreau să useze de credit mare dând împrumuturi mari sau înrând în afaceri mari. Circulația banilor a adus cu sine, că creditorii favorizează mai mult societățile pe acții cu capital constant decât însoțirile, cari variază în capital, din motivul acesta vedem cum rând pe

rând însoțirile să prefac în societăți pe acții. A treia cauză este, că însoțirile nu să mărginesc la membrii lor, ci își estind activitatea și asupra altora, cari nu sunt membri și aici e greșeala. Anume, însoțirile trebuie să lucreze așa, ca favorurile, ce le dau membrilor să fie rentabile, ca cineva să se facă membru, și aceasta să va ajunge mai curând și mai bine prin o administrație ieftină, altruistă și corectă.

Mă adresez din nou către Domnii preoți și învățători, ca conducători naturali ai poporului nostru și îi invit să devină adevărați apostoli ai însoțirilor și tovarășiilor, dând astfel o direcție mai sănătoasă dezvoltării noastre economice.

Veți zice, că aceste sunt toate bune și frumoase, dar, unde să facem începutul? Începutul să poate face ori unde și pe toată linia de odată și, dacă simțiți trebuință, oricare dintre oamenii nostri iscusiți în materie economică, vă va sta întru ajutor și cu sfatul și cu fapta, — și vă va arăta în mod practic cum să formează tovarășii și însoțiri.

Să cultivăm deci spiritul de asociere, de solidaritate, ajungând astfel la emanciparea noastră economică, ca azi mâne să putem zice cu fală „prin noi înșine“ am contribuit la îmbunătățirea stării noastre economice.

Să nu ne sperie greutățile, ce le întâmpinăm, ci acelea să oțelească și întărească în perseveranță, căci prin muncă intensă și cinstită să poate ajunge mai ușor scopul, decât prin deplângerea împrejurărilor vitrege între cari trăim.

Dominic Rațiu.

MICI PUBLICAȚIUNI

Noi grijim copiii noștri, pentru că viitorul lor atârnă în multe privințe dela grijirea lor bună din tinerețe. — Mai ales de acei copii să avem grijă, cari sunt slabi, mârșavi și înapoiți în dezvoltare. — Unor astfel de copii slăbiți prin boale le întinde vigoare, putere și destoinicie de rezistat oleiul de știucă al lui Feller. — Bune experiențe vor câștiga cu acest olei de știucă cei scrofuloși, săraci de sânge, chinuiți de umflături la grumaz și în diferitele poziții de boale suferitori, atât copiii, cât și cei mari. — Mame alăptătoare află într'ânsul un mijloc probat de nutrire și întărire. — E foarte plăcut, că n'are nici un gust. — 2 sticle pentru 5 cor. franco, trimite farmaciul Eugen V. Feller în Stubica, Piața târgului No. 226. (com. Agram).

Inovațiune folositoare. Negreșit va interesa pe oricare cetitor al Calendarului, că vestita firmă farmaceulă Iosif Schneider din Reșița, főtér 804 (Ungaria de sud) trimitem gratuit și franco o cărtică cu tot felul de lucruri folositoare pentru casa și economie. Celce vrea să aibă această carte, să-si comunice adresa exactă pe o carte poștală firmei Schneider, indicând legibil domiciliul, (locuința) Nrul casei, poșta ultimă, numele și prenumele. — Nădăduim, că cetitorii calendarului vor profita de aceasta inovațiuni.

Aveți puțința să vă mântuiți de necurățeniile teintului și a vă apăra împotriva căderii părului. Dacă întrebuințați pomada Schneider (costă 1 cor.) și săpunul Schneider (costă 1 cor.) spre a face să dispară necurățeniile feței nu vă veți înșela. Tot așa veți putea face să împiedecați căderea părului, dacă veți întrebuința spirtul de păr Schneider, care redă culoarea părului, împiedecă căderea părului și face să crească părul. În general cele mai de încredere articole cosmetice se pot căpăta la farmacia lui Iosef Schneider, Resicza, Főtér 804 (Ungaria de sud). Cereți catalog, care se trimite gratuit.

Și un Toma necredincios îndrăznește o încercare, când aude așa vorbe convingătoare, cum le cetim dintr'o epistolă a baronesei Geramb în scaldă Buziaș lângă Timișoara. Aceea sună: „*De mult voiam a scria și să fie arătat în ziare, cât de eminent lucrează Elzafluidul lui Feller. Eu aveam atâtea dureri, podagră și slăbie de ochi, oboseală și dureri de cap, dureri de spate și slăbiciuni, și de când folosesc Elzafluidul lui Feller, sunt pe deplin sănătoasă.*”

Suntem siguri, că și cetitorii noștri vor fi mulțumiți după o singură folosire. În sfârșit fluidul acesta mai e și ieftin, pentru că duzina de probă costă numai 5 coroane, francat. Veritabil se capătă fluidul la E. V. Feller în Stubica, piața târgului No. 226 (com. Agram).

În toată țara se bucură de cel mai mare succes mașinele de îmblătit cu motor ale lui Ludwig Kállai, căci ele din toate motoarele existente sunt cele mai simple și mai ușor de manipulat. Din această cauză motoarele lui Ludwig Kállai au fost distinse la toate expozițiile cu diplome de onoare rangul I., cu medalii de argint și de aur. Atragem atențiunea on. economi că de prezent în toată țara se află în mișcare cu rezultat perfect mai multe sute de mașini de îmblătit cu motor din fabrica lui Ludwig Kállai. Este deci în interesul fiecăruia, dacă cere cataloage și deslușiri dela fabrica Ludwig Kállai, Budapesta VI., Gyár-utca 28. despre motoarele de îmblătit cu benzină, recunoscute de bune în toată țara ca singure existente, simple și perfecte.

Credem, însă foarte reprobăm, că încă și acum există oameni ușuratici cari au îndatînat a îndepărta ochii de găină cu cuțitul. — Cât de ușor poate așa o operație silită să cauzeze înveninare de sînge! Cine voiește a se scăpa iute și fără durere de ochii de găină, folosească emplastrul pentru ochii găinii a lui Feller! Acesta-i eminent! Din experiență spunem această! E și ieftin, că-i numai 1 cor. — Deoarece vedem, că ochii și capul nu ne mai dor, de când folosim apa de ochi care întărește, oprește aprinderile, e alinătoare de dureri și varga de migrena, a lui Feller răcoritoare fabulos binefăcătoare, recomandăm cu suflet bun amîndouă preparate. — Apa de ochi 1 cor. și varga de migrenă 80 fileri comandăm la E. V. Feller farmacistul curții în Ștubica, piața târgului No. 226. (com. Agram).

În gospodării, mori și în industria mică, precum peste tot, unde e lipsă de putere de mașină simplu construită, care lucră sigur și ieftin ușor de manuat, acolo sunt indispensabile motoarele de oleu brut ale lui Wohanka. Cine nu voește să-și arunce banii pe mașini de puțină valoare, ci vrea să-și cumpere o mașină în toată privința de nădejde care lucră uniform și ieftin, acela în interesul propriu să se adreseze către firma Wohanka & Comp. Budapest, V. Váczi-körut 76/a.

Cât timp poartă animalele agricole.

- *Epele* poartă $48\frac{1}{2}$ săptămâni sau 340 zile (estreme 330 și 419 zile);

Vacile: $40\frac{1}{2}$ săptămâni sau 285 zile (estreme 240 și 321 zile);

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile (estreme 146 și 158 zile);

Scroafele: peste 17 săptămâni sau 120 zile (estreme 109 și 133 zile);

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

<i>Găina</i>	clocește	20—22 zile	16—20 ouă.
<i>Curca</i>	"	27—29 "	15—20 "
<i>Gâscă</i>	"	28—32 "	12—15 "
<i>Rața</i>	"	23—32 "	15—18 "
<i>Porumbița</i>	"	17—19 "	6—10 "

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:				
datul		cai 340 zile	vaci 285. zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile
1 Ian.	6 Dec.	12 Oct.	3 Iunie	30 Aprilie	4 Martiu	
6 "	11 "	17 "	8 "	5 Maiu	9 "	
11 "	16 "	22 "	13 "	10 "	14 "	
16 "	21 "	27 "	18 "	15 "	19 "	
21 "	26 "	1 Novemb.	23 "	20 "	24 "	
26 "	31 "	6 "	28 "	25 "	29 "	
31 "	5 Ian.	11 "	3 Iuliu	30 "	3 Aprilie	
5 Febr.	10 "	16 "	8 "	4 Iunie	8 "	
10 "	15 "	21 "	13 "	9 "	13 "	
15 "	20 "	26 "	18 "	14 "	18 "	
20 "	25 "	1 Dec.	23 "	19 "	23 "	
25 "	30 "	6 "	28 "	24 "	28 "	
2 Martiu	4 Febr.	11 "	2 Aug.	29 "	3 Maiu	
7 "	9 "	16 "	7 "	4 Iuliu	8 "	
12 "	14 "	21 "	12 "	9 "	13 "	
17 "	19 "	26 "	17 "	14 "	18 "	
22 "	24 "	31 "	22 "	19 "	23 "	
27 "	1 Martiu	5 Ian.	27 "	24 "	28 "	
1 Aprilie	6 "	10 "	1 Sept.	29 "	2 Iunie	
6 "	11 "	15 "	6 "	3 Aug.	7 "	
11 "	16 "	20 "	11 "	8 "	12 "	
16 "	21 "	25 "	16 "	13 "	17 "	
21 "	26 "	30 "	21 "	18 "	22 "	
26 "	31 "	4 Febr.	26 "	23 "	27 "	
1 Maiu	5 Aprilie	9 "	1 Oct.	28 "	2 Iuliu	
6 "	10 "	14 "	6 "	2 Sept.	7 "	
11 "	15 "	19 "	11 "	7 "	12 "	
16 "	20 "	24 "	16 "	12 "	17 "	
21 "	25 "	1 Martiu	21 "	17 "	22 "	
26 "	30 "	6 "	26 "	22 "	27 "	
31 "	5 Maiu	11 "	31 "	27 "	1 Aug.	
5 Iunie	40 "	16 "	5 Novemb.	2 Oct.	6 "	
10 "	15 "	21 "	10 "	7 "	11 "	
15 "	20 "	26 "	15 "	12 "	16 "	
20 "	25 "	31 "	20 "	17 "	21 "	
25 "	30 "	5 Aprilie	25 "	22 "	26 "	
30 "	4 Iunie	10 "	30 "	27 "	31 "	
5 Iuliu	9 "	15 "	5 Dec.	1 Novemb.	5 Sept.	
10 "	14 "	20 "	10 "	6 "	10 "	
15 "	19 "	25 "	15 "	11 "	15 "	
20 "	24 "	30 "	20 "	16 "	20 "	
25 "	29 "	5 Maiu	25 "	21 "	25 "	
30 "	4 Iuliu	10 "	30 "	26 "	30 "	
4 Aug.	9 "	15 "	4 Ian.	1 Dec.	5 Oct.	
9 "	14 "	20 "	9 "	6 "	10 "	
14 "	19 "	25 "	14 "	11 "	15 "	
19 "	24 "	30 "	19 "	16 "	20 "	
24 "	29 "	4 Iunie	24 "	21 "	25 "	
29 "	3 Aug.	9 "	29 "	26 "	30 "	
3 Sept.	8 "	14 "	3 Febr.	31 "	4 Novemb.	
8 "	13 "	19 "	8 "	5 Ian.	9 "	
13 "	18 "	24 "	13 "	10 "	14 "	

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:				
Datul		cai 346 zile	vaci 295 zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile
18 Sept.	23 Aug.	29 Iunie	18 Febr.	15 Ian.	19 Novemb.	
23 "	28 "	4 Iuliu	23 "	20 "	29 "	
28 "	2 Sept.	9 "	28 "	25 "	24 "	
3 Oct.	7 "	14 "	5 Martin	30 "	4 Dec.	
8 "	12 "	19 "	10 "	4 Febr.	9 "	
13 "	17 "	24 "	15 "	9 "	14 "	
18 "	22 "	29 "	20 "	14 "	19 "	
23 "	27 "	4 Aug.	25 "	19 "	24 "	
28 "	2 Oct.	9 "	30 "	24 "	29 "	
2 Novemb.	7 "	14 "	4 Aprilie	1 Martiu	3 Ian.	
7 "	12 "	19 "	9 "	6 "	8 "	
12 "	17 "	24 "	14 "	11 "	13 "	
17 "	22 "	29 "	19 "	16 "	18 "	
22 "	27 "	3 Sept.	24 "	21 "	23 "	
27 "	1 Novemb	8 "	29 "	26 "	28 "	
2 Dec.	6 "	13 "	4 Maiu	31 "	2 Febr.	
7 "	11 "	18 "	9 "	5 Aprilie	7 "	
12 "	16 "	23 "	14 "	10 "	12 "	
17 "	21 "	28 "	19 "	15 "	17 "	
22 "	26 "	2 Oct.	24 "	20 "	22 "	
27 "	1 Dec.	7 "	29 "	25 "	27 "	
31 "	5 "	11 "	2 Iunie	30 "	3 Martiu	

Secretul lui!

**Istorie adevărată din viață. Povestită de Ștefan Szabó jun.
în Pákozd.**

Iubiții mei! Cel mai bun lucru ce-l are omul, e sănătatea. Durere, când omul e bolnav, cu greu găsește un mijloc, care să-i ajute. Eu încă am fost șase ani bolnav și am cercat, câte toate, înzădar.

În sfârșit cetesc odată într-o gazetă despre Elsa-Fluidul lui Feller din farmacia din Stubica, Markplatz Nr. 226 (comitatul Agram) și mă cuget: „Hai cearcă și cu asta!“ Îmi comand o duzină cu 5 coroane, franco, de probă; și acum să vă povestesc pățania:

Șase ani n'am putut umbla de spurc, reumă și junghiuri grozave în picioare. Nu-mi puteam mișca picioarele, iar noaptea nu puteam dormi deloc. Zece zile dearându-l m'am uns cu Elsa-Fluidul lui Feller și am început deja să umblu, iar după 3 săptămâni eram sănătos ca peștele.

Toți vecinii au venit să vadă acest medicament miraculos, care mi-a ajutat mie. Toți știau, că eu am mai comandat ulterior Elsa-Fluid; și iată mai întâi vine vecinul Mihai, că el tot mereu are ferbințeli de cap, friguri și că-l dor mânilor, picioarele și șelele. (Se plângea de dureri musculare de nervi, junghiu în șele, influența și alte dureri, pe cari șile-a câștigat cu ani în urmă, din răceală și curent). Eu îi dau un flaconaș din acest Elsa-Fluid și în 3 zile era sănătos. Ștefan din deal încă a venit să-i dau din acest miraculos Elsa-Fluid alui Feller, care ajută tuturor, pentrucă soția lui are tuse mare și dureri de piept, suferă de răgușală și flegmă, dureri de grumazi, e tot mereu în-trognată; și deoarece de mult suferă de palpitație, astmă și atacuri de amețeli, era slăbită și obosită. Ce gândfți oameni buni? după 2 zile, vine muierea lui Ștefan să-mi mulțamească frumos, căci Elsa-Fluidul lui Feller i-a ajutat.

Tocmai la ziua sf. Iosif, vine vecina Ana și se plânge, că copilul ei e mai petrecut de vărsare, plâns și în stomac rane, umflături, beșici și spuzitură și că ea nu mai știe ce să mai facă, că a umblat prin toate farmaciile și babele încă au cercat totul, dar înzădar. Îndată mă uit lângă descrierea ce se află lângă fiecare flaconaș de Elsa-Fluidul lui Feller, că oare nu i-s'ar putea ajuta; și iată aflu scris: 10 picuri în lapte, cu Elsa-Fluid să se ungă foalele și să se spele ranele, asta trebuie să ajute!

Îi dau o sticlută și-i zic: „Nu fi tristă, ceea ce stă în descrierea aceasta trebuie să fie adevărat, să știi însă, că dacă folosește, ai să-mi dai înapoi două sticle pentru una. Una-ți mai spun, că de vrei să capeți veritabil Elsa-Fluid alui Feller, co-

manda să o adresezi apriat lui: Eugen V. Feller, farmacie în Stubica, Markplatz Nr. 226 (comiatul Agram).

E și ieftin! 12 sticle mici sau 6 sticle duple costă franco 5 cor., 24 sticle mici sau 12 sticle mari 8 cor. 60 fill., și 36 sticle mici sau 18 sticle duple 12 cor. 40 fill., apoi 48 sticle mici sau 24 sticle duple 16 cor. și spesele postale le plătește singur farmacistul.

Încă în aceeaș seară copilul se făcu sănătos și la o săptămână vine vecina Ana plină de bucuri și-mi aduce 20 sticlețe Elsa-Fluidul lui Feller, și nu numai 2, pentru că dacă ea nu avea acest Elsa-Fluid alui Feller, copilul ar fi murit. Toți oamenii din sat au auzit despre aceasta și acum toți și-au comandat.

Vecina Ana se plânge, că copilul ei e pierdut de tot.

În cășlegi am fost la ospățul lui Ioan și bucurie am avut, auzind ce povestesc oamenii despre Elsa-Fluidul lui Feller. Unul spunea că i-a ajutat copilului contra frasilui, limbrișilor, altora contra disenteriei, dureri de tinși, râie, orbanș, rane, sgârșciuri, dureri de stomac, mistuire rea, greață, boală de ficat, friguri, slăbiciune și nervositate. Unul scuipa sânge și acelaia încă i-a ajutat; un vecin bătrân nu mai vedea și acum după ce s'a spălat zilnic cu Elsa-Fluidul lui Feller, vede ca un ficior june. După spusele vecinilor Elsa-Fluidul lui Feller a folosit la toate și a vindecat toate boalele. Apoi oamenii au comandat dela farmacistul Eugen V. Feller din Stubica, Markplatz Nr. 226 (comitatul Agram) și renumitele Elsa-Pilule ale lui Feller, din cari 6 cutii costă 4 cor. franco, 12 cutii 7 cor. 60 fill. și povesteau minuni, cum aceste Elsa-Pilule ale lui Feller au delăturat repede și sigur tot felul de boale de stomac, sgârșciuri, greață, apăsări în rânză, în-cuiare și cum au ajutat tuturor contra lipsei de apetit, anemia, perturbări în mistuire, sughiț, răgăială, greață și arsură în stomac, cu deosebire dacă au fost infrebuințate împreună cu veritabilul Elsa-Fluid alui Feller.

Vă pot spune, oameni buni, că Elsa-Fluidul lui Feller și Elsa-Pilule alui Feller sunt cele mai bune mijloace de casă, cari ajută la toatecele și vindecă tot felul de boale, și pentru că să le căpătați veritabile, trebuie să scrieți adresa apriat: Lui Eugen V. Feller, farmacist în Stubica, Markplatz Nr. 226 (comitatul Agram). Cu toate acestea să vă păziți de imitațiuni. Deci luați seama, nu confundați adevăratul Elsa-Fluid alui Feller cu diferite alte imitațiuni, cari intenționat au nume asemănător ca d. e. Welt-Fluid, Universal-Fluid, Salvator-Fluid, Luisa-Fluid, Foldelse-Fluid, Inda-Fluid, Salvator-Fluid și diferite esențe de plante și balzamuri, pentru că veritabil e numai Elsa-Fluidul lui Feller și Elsa-Pilulele lui Feller, și dacă vreți să le căpătați veritabile, repetez, că trebuie să comandați apriat și direct dela farmacistul de curte: Eugen V. Feller în Stubica, Markplatz Nr. 226 (comitatul Agram) și tuturor, cari veți urma statul meu și veți întrebuința aceste renumite mijloace de casă, vă doresc să vă fie de folos, precum și mie mi-au fost de folos.

Calendarul alfabetic.

A.

Acachie și Codrian martiri 7 Maiu.
 Acachie, Toma și Chiriachi mart. 7 Iulie.
 Adormirea Anei (mama Născăt.), 25 Iulie.
 Adormirea Născătoarei, 15 August.
 Adrian și Natalia martiri, 26 August.
 Aducerea icoanei Domnului, 16 August.
 Aduc. moașt. s. Atanasie cel m., 2 Maiu.
 " " " Chir și Ioan, 28 Iunie.
 " " " Ignatie, 29 Ianuarie.
 " " " Ioan Chrisost., 27 Ian.
 " " " Nichita, 13 Martie.
 " " " Stefan, 2 August.
 " " " Teodor Stratilat, 8 Iun.
 Adunarea, vezi Consiliu, Soborul.
 Adun. arhang. Gabriel, 26 Mart., 13 Iulie.
 Adun. apostolilor, 4 Ianuarie, 30 Iunie.
 Adun. s. martir Aitala, 1 Septembrie.
 Adun. s. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie.
 Aflarea cap. s. Ioa Botezătorul I. și II.,
 24 Februarie, III., 25 Maiu.
 Aflarea moaștelor s. celor din Eugenia,
 22 Februarie.
 Afxentie cuviosul, 14 Februarie.
 Agap, Irodion, Ruf și cei cu dănșii, apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agapi, Elpida și Pistis fiicele Sofiei, 17
 Septemvrie.
 Agapia, Chionia și Irina surori, martire,
 16 Aprilie.
 Agapie, martir, 15 Martie.
 Agatangel și Climent martirii, 23 Ianuarie.
 Agatia fecioara martiră, 5 Februarie.
 Agatonie martir, 22 August.
 Agatopod și Teodul martiri, 5 Aprilie.
 Agav, Irodion Ruf și cei cu dănșii apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agheu profet, 16 Decembre.
 Agripina martiră, 23 Iunie.
 Aitala, Acheptima și Iosif martiri, 3 Nov.
 Ajunul Crăciunului 24 Decembre.
 Akepsima, vezi Aitala, 3 Novembre.
 Akindin martir și Pigasie, 2 Novembre.

Alex. Ioan și Pavel patriarhi, 30 August.
 Alexandru și Benedict, 14 Martie.
 Alex., Timot. și Antonina mart., 10 Iun.
 Alexie și Benedict, vezi Alex., 14 Mart.
 Alexie omul lui Dumnezeu, 17 Martie.
 Alimpie Stâlpuic, Stilian și Nicon, 26 Nov.
 Ambrosie episcopul Mișanului, 7 Dec.
 Amfilochie episc. Iconiei și Grig., 23 Nov.
 Amos profetul, 15 Iunie.
 Ample apost., Narcis și Strachie, 31 Oct.
 Amun diaconul, dascăl celor 40 femei
 martire, 1 Septembrie.
 Ana, vezi Adormirea Anei, 25 Iulie.
 Ana și Simeon profeți, 3 Februarie.
 Ana și Ioachim părinții Născăt. 9 Sept.
 Ana zemis'irea, 9 Decembre.
 Ananie apost. și Roman cântăreț, 1 Oct.
 Ananie unul din cei 3 coconi cu Daniel,
 17 Decembre.
 Anastasia martira, 22 Decembre.
 Anastasia Rom. și cuv. Avramie, 29 Oct.
 Anastasie Persul cu 70 soți și apost. Ti-
 moteiu, 22 Ianuarie.
 Anatolie patriarhul Constantinoplei și
 Iachint, 3 Iulie.
 Andrea luna lui Decembre.
 Andreiu apostol, 30 Novembre.
 " arhiep. Critului, 4 Iulie.
 " Criteanul și Osie, 17 Octobrie.
 " Stratilatul martir, 19 August.
 Andronic apostol, 17 Maiu.
 Andronic cuviosul și Iacob a lui Alfeiu
 apostol, 9 Octobrie.
 Andronic, Prob și Tarah mart., 12 Oct.
 Anichit și Fotie martiri, 12 August.
 Anisia mart. și Zotie preotul, 30 Dec.
 Antim episc. Nicomidiei și Teoctist, 3
 Septembrie.
 Antinogen ieromonahul martir, 16 Iulie.
 Antipa episc. Pergamului martir, 11 Apr.
 Antonina, vezi Alexandru 10 Iunie.
 Antonie cel mare, 17 Ianuarie.
 Anul are patru anotimpuri; 12 luni
 sau 52 săptămâni și una sau două
 zile. O sută de ani e un veac sau

un secol. Patru ani era la Grecii vechi o Olimpiadă.

Anul bisect are zile 366 și urmează după trei ani comuni. Anii cari au la finalul lor 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 și 40 sunt bisești.

Anul comun are zile 365 și sunt trei unul după altul.

Anul dela facerea lumii până la Christos 5508.

Anul dela diluviu (potop) până la Christos 1722.

Anul intercalat, vezi anul bisect.

Anul n u se număra mai înainte dela 1 Martie, Rușii numărau așa până la 1492, de aci până 1700 dela 1 Septembrie. Azi numără toți creștinii dela 1 Ianuarie.

Anul ordinar, vezi Anul comun.

Anul ordinar bisericesc 1 Septembrie.

Anul pascal începe cu Dumineca Paștilor și durează până la Paștile viitoare, el cuprinde trei timpuri însemnate: Timpul Triodului dela Dumineca Vameșului până la Dumineca Paștilor, timpul cincizecimii dela Dumineca Paștilor până la Dumineca după Rusalii și Timpul Octoiului, dela Dumineca după Rusalii până la Dum. Vameșului.

Anul solar, vezi Anul nou.

Anul visect, vezi Anul bisect.

Anutimpurile sunt: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Aquila apostolul, 14 Iulie.

Aquilina martira și Trifilie episc. Leuc., 13 Iunie.

Apolonie, Tirs, Calinic, Filimon și Lifchie martiri, 14 Decembrie.

Apostoli sunt 12 și 72 de învățăcei. Cei 12 să numesc: Petru care se numea Simon și fratele său Andreiu întâi chematul, amândoi erau pescari. Iacob a lui Zevedei și fratele său Ioan evanghelistul erau pescari, fură numiți Boanerges ce însemn.: Fiii tunetului. Filip din Betsaida în Galilea.

Vartolomeu care se numea Nat. nail. Mateiu vameșul să numea Levi.

Toma să numea Didim, era pescar.

Iacob a lui Alfeiu

Tadeiu numit și Levi.

Sim n Cananeul Zilot și

Iuda Iscariotul, carele a vândut pre Domnul Isus Christos, și după ce l'a vândut s'a spânzurat. In locul lui aleseră apostolii pe Matia.

Apostolii soborul celor 12, 30 Iunie.

Apostolii soborul celor 70, 4 Ianuarie.

Aprilie a patra lună în an să numește și Prier, are zile 30.

Arangelul de iarnă, 8 Novembre.

Arangelul de vară, 13 Iulie.

Areta episcopul Etiopiei martir și Duma sau Reuma soția cu fiicele sale, 24 Oct.

Arătarea Domnului, vezi Botezul, 6 Ian.

Arhip apostolul, 19 Februarie.

Aristarh apost. Pud și Trofin, 15 Apr.

Arsenie arhip. Corfului și Macarie Eghipteanul, 19 Ianuarie.

Arsenie și Ioan Teologul apost. și evanghelist, 8 Maiu.

Artemie patriarh. Alexandriei marele martir, 20 Octombrie.

Artemon martir, 13 April.

Atanasie cel mare al Alexandriei și Chiril arhip. Alexandriei, 18 Ianuarie.

Atanasie patriarhul Constantinop., aducerea moaștelor, 2 Maiu.

Atanasie dela Aton și Marta, 5 Iulie.

August luna opta în an să numește și Măsăliu și Gust are 31 zi e.

Autonom martirul, 12 Septembrie.

Auxentie părintele filozof, 14 Februarie.

Ava um profetul, 2 Decembrie.

Avdie profetul și Varlaam martirul 19 Novembre.

Averchie episcopul, 22 Octombrie.

Aviv, Gurie și Salmona, mart., 15 Nov.

Avramie cuv., vezi Atanasia, 29 Oct.

Avxentie, vezi Auxentie, 14 Februarie.

Axentie, Eustratie, Eugenie și ceilalți, 13 Cccembre.

Azarie unul din cei 3 soți ai lui Daniel, 17 Decembrie.

B.

(Ce nu afli sub B. caută sub V.)

Baba Dochia (E dochia) zilele babelor 1 Martie.

Babele primele 9 zile ale lui Martie dela 1 până la 9 Martie.

Barnaba, vezi Varnava, 11 Iunie.

Bartolomeiu, vezi Vartolomeiu, 11 Iunie.

Bartolomeiu reintoarc. moaștelor, 25 Aug.

Basileu episcopul Amasiei, 26 Aprilie.

Basilie mărturisit. episc. Pariei, 12 Apr.

Basilie preot al bisericeii din Ancyra. 22 Martie.

Basilii arhip. Cesariei și Capadochiei, 1 Ianuarie.

Basilisc, Eutropie și Cleonic mart., 3 Mart.

Benedict, vezi Alexandru 14 Martie.

Blasii ieromonahul și Vlasie episc. Sevastiei, 11 Februarie.

Botează, vezi Botezul Domn., 6 Ian.
 Bonifatie martirul, 19 Decembre.
 Botezul Domnului (Boboteaza, Arătarea Domnului, Teofanie, Epifaniile), 6 Ian.
 Brău Născătoarei de Dumn., 31 Aug.
 Brumar luna lui Novembre.
 Brumărel luna lui Octombrie.
 Bunavestirea, 25 Martie.

C.

Calendarul e cartea în care să află împărțirea legală a timpului în ani, luni și zile și să numește așa după cuvântul latin „Calende” care însemna la Romani începutul lunii; după alții Calendarul să numește după cuvântul Colinda.

Calendarul Iulian sau vechi cu care se servesc creștinii ortodoxi-catolici și greco-catolici e întemeiat de Iuliu Cesar la anul 40 a. Ch. și primit de creștinii în anul 325.

Calendarul Gregorian sau nou e calendarul iulian îndreptat și prelucrat de Sosigene pe timpul Papei Gregor XIII în anul 1582; cu el să servesc creștinii romano-catolici, Luteranii și Calvinii.

Calendarul ortodox-răsăritean e calendarul iulian cu puțină deschilinire.

Calendarul israelit începe dela facerea lumii 3761 ani a. Ch.

Calendarul turcesc începe dela Hegira — fugirea lui Muhamed dela Meca la Medina 15—16 Iulie 622.

Calinic, vezi Apolonie 14 Decembre.

Calinic și Teodota martiri, 29 Iulie.

Calista martira, Evod și Ermogen frați buni martiri, 1 Septembrie.

Calistrat martirul, 27 Septembrie.

Capul s. Ioan Botezătorul, vezi aflarea I, II și III, 24 Februarie, 25 Maiu.

Capiton episcopul, Vasileu, Eugen și Eugenia cei din Hersova, 7 Martie.

Carneval, Măncarea de carne, Cășlegiul, Carnelegiul dela Crăciun până la Lăsatul de carne.

Carp ap stolul, 26 Maiu.

Carp episcop de Tiatira și Papil diacnul său, martiri, 13 Octobrie.

Casian Romanul preot și stareț, 29 Febr.

Cășlegiul, vezi Carneval.

Catarina, vezi Ecatarina, 25 Novembre.

Chiona, vezi Agapia, 16 April.

Chiprian martirul și Iustina fecioara, 2 Octombrie.

Chiriach, vezi Mioiu, 29 Septembrie.

Chiriachi, vezi Acachie, 7 Iulie.

Chiric și Iulita mama lui, 15 Iulie.

Chiril, vezi Atanasie, 18 Ianuarie.

Chiril arhiep. Ierusalimului, 18 Martie.

Chiril patriarhul Alexandriei, 9 Junie.

Chir, vezi aducerea moaștelor, 28 Iunie.

Chir și Ioan doct. fără de argint, 31 Ian.

Chrisant, vezi Hrisant, 19 Martie.

Christina, vezi Hristina, 24 Iulie.

Christofor, vezi Hristofor, 9 Maiu.

Ciclul lunei (Crugul lunei) e un timp de 19 ani, începe 1 an înaintea lui Christos și să află pentru ori care an dacă adaugem acestui an 1 și suma împărțim cu 19, restul care rămâne e ciclul lunei. O numără 19. Aceasta e pentru calendarul Iulian, iar pentru cel ortodox-răsăritean scădem doi și împărțim ca și la iulian.

Exemplu pentru anul 1908 după:

Calend. iulian = $1908 + 1 = 1909 : 19 = 100$ și rămâne 9.

Cal. ortodox = $1908 - 2 = 1906 : 19 = 100$ și rămâne 6.

Ciclul soarelui (Crugul soarelui) e un timp de 28 ani, începe după Calendarul iulian cu 9 ani, iar după Calendarul ortodox-răsăritean cu 20 ani înainte de Christos și să află pentru fiecare an dacă adaugem anului 9 ori 20 și suma o împărțim cu 28, restul e Ciclul. O = 28. Exemplu pentru a. 1909 după Calendarul iulian $1909 + 9 = 1918 : 28 = 68$ și rămâne 14 = ciclul ortodox $1909 + 20 = 1929 : 28 = 68$ și rămâne 25 = ciclul.

Cinstitul lanț al s. Petru, 16 Ianuarie.

Cireșar luna lui Iunie.

Cleonic, vezi Basiliisc, 3 Martie.

Climent episcopul Ancirei, 23 Ianuarie.

Climent și Petru papi ai Romei, 24 Nov.

Codrat apostol din Magnesia, 21 Sept.

Codrat din Corint martir, 10 Martie.

Codria, vezi Achacie, 7 Maiu.

Conon din Nazaretul Galileei, martir, 5 Martie.

Conciliu, vezi Soborul, Adunarea.

Conciliuri ecumenice au fost șapte:

I in Nichea la a. 325, a fost 318 s. păr.

II „C.-nople „ 381, „ „ 156 „ „

III „Efes „ 431, „ „ 200 „ „

IV „Halchidon „ 451, „ „ 630 „ „

V „C.-nople „ 553, „ „ 165 „ „

VI „ „ 680, „ „ 170 „ „

VII „Nichea la a. 787, a fost 367 s. păr.

Constantin cel Mare împărat și Elena mama sa, 21 Maiu.

Gornilie sutașul 13 Septembrie.
Cosma și Damian doi frați doctori 1 Iulie și 1 Noiembrie.
Crăciunul, vezi Nașterea Dom. 25 Dec.
Crăciunul mic e anul nou 1 Ianuarie.
Crucea mică e T. Cap. s. Ioan Botezătorul 29 August.
Crucea, Scoaterea, (Închinarea) ci și s. s. șapte martiri Macavei 1 August.
Csenia Romana cuvioasă 24 Ianuarie.
Csenofont ca ceata sa 26 Ianuarie.
Cuptoriu luna lui Iulie.

D.

Dalmat arhiman. Faust și Isachie 3 Aug.
Damian și Cosma vezi Cosma 1 Iul. 1 N.
Daniel profetul cu cei trei cuconi: Ananie Mișael și Azarie 17 Decembrie.
Daniel Stălpnicul 11 Decembrie.
David cel din Tesalonie 26 Iunie.
Decembrie numit și Undrea luna douăsprezecea în an, are zile 31.
Denia (Priveghiu) Mercuri și Vineri în a cincea săptămână a postului mare (de la lăsatul de brânză) și Joi în săptămâna mare (înaintea Paștilor).
Deslegarea postului: Săptămâna între Paști și Dumineca Tomei; între Rusalie și începutul postului s. s. Apostoli și între Crăciun și Anul nou.
Deslegarea la ouă și brânză: Miercuri și Vineri în săptămâna albă.
Deslegarea la Pește: 2 Februarie de nu este postul mare; 25 Martie, 24 Iunie, 30 Iunie, 6 August, 14 Noiembrie, 21 Noiembrie și în Dumineca Floriilor.
ia și Macrina făcători de minuni 19 Iul. imitrie (Să Medru) marele martir 26 Oct. ionid din Tarsul Ciliciei martir 16 August. ionisie Areopogitul 3 Octombrie.
itala și 40 femei martire 1 Septembrie. ouăzeci de mii martiri arși în Nicomedia 28 Decembrie.
ochia, vezi baba Dochia 1 Martie.
omnica cuv. și George al Nisiei 8 Ian.
ometie făcători de minuni 7 August.
ometie și Grigorie Episcop. Nisiei 10 Ian.
orimedont, Savatie și marele martir Trofim 19 Septembrie.
Doroteiu Episcopul Tirului martir 5 Iun.
Dumineca e sărbătoare și sunt în an 52 dintre care se numesc:
Dumineca înaintea Botezului.
Dumineca după Botez.
Dumineca Vameșului și a Fariseului și Începutul Triodului e totdeauna a doua Duminecă după luna nouă a lui Ianuarie,

dela Dumineca această până la Paști sunt 70 de zile.
Dumineca fiului răstăcit, între Dumineca Vameșului și Dumineca Lăsat, de carne.
Dumineca Lăsatului de carne.
Dumineca Lăsatului de brânză.
Dumineca întâia din post sau Dumineca Ortodoxiei. După s. Liturghie să afurisească ereziacii și toți aceia cari să lăpădă de ortodoxie. Să pomenesc scutitorii și apărătorii religiei.
Dumineca din post a 2. 3. 4. și a 5.
Dumineca Floriilor.
Dumineca Paștilor. Ziua cea luminată.
Dumineca Tomei când sau arătat lisus lui Toma, carele nu credea în Inv. lui.
Dumin. Mironosișilor după Dum. Tomei.
Dumineca Slăbănogului (Paraliticului) a patra după Paști.
Dumineca Samarinenca, a 5 după Paști.
Dumineca Orbului, a șeasa după Paști.
Dumineca S. S. Părinți a șeptea d. Paști.
Dumineca Rusaliilor.
Dumineca Tuturor Săntilor totdeauna întâia după Rusalie. Lăsatul de carne pentru postul s. s. Apostoli.
Dumineca înaintea Înălțării s. Cruci.
Dumineca după Înălțarea s. Cruci.
Dumineca Strămoșilor a doua înaintea Crăciunului.
Dumineca înaintea Crăciunului.
Dumineca după Crăciun.
Dumineca tânără după Lună nouă.
Duminecele Triodului sunt: Dela Dumineca Vameșului până la Paști.
Duminecele Pentecostarionului (Cincizecime) sunt: Dumineca Paștilor până inclusive Dumineca Tuturor Săntilor.
Duminecele Octoichului sunt: Dumineca a doua după Rusalie până la Triodion.

E.

Ecaterina mare Martiră, vezi Catarina 25 Noembrie.
Efplu arhidiacon și Nifon cuv. 11 Aug.
Efpsihiie din Cesarea martir 9 Aprilie.
Efrem cel din Hersova martir, Vasileu și alții 7 Martie.
Efrem Sirul cuviosul 28 Ianuarie.
Eftimie cel Mare cuviosul 20 Ianuarie.
Eftimie mărțirul 6 Aprilie și 24 August.
Elefterie martirul și Pavel cuv. 15 Dec.
Elena, vezi Constantin și Elena 21 Mai.
Elisaveta cuv. și Sava Stratilat martir 24 Aprilie.
Eliseu profetul fiul lui Safat și învățăcelul s. Ilie 14 Iunie.

Elpida, vezi Sofia 17 Septembrie.
Emanuel (Manuil), Savel și Ismail martiri 17 Iunie.

Emilian Episcopul Chizicului mart. 8 Aug.
Emilian și Iachint martiri 18 Iulie.

Epacta după Calendariul iulian e numărul carele arată câte zile a trecut dela Luna nouă a anului trecut până la 1. Iănuarie și poate să fie dela 0 până la 30. Să află dacă să înmulțește numărul de aur cu 11 și să împarte cu 30. Restul e Epacta. Exemplu: In anul 1907 a fost Numărul de aur $8 \times 11 = 88 : 30 = 2$ și rămâne 28 adică Epacta e 28. Aceasta Epactă din Calendariul iulian e Temelia Calendariului ortodox.

Epacta după Calendariul ortodox răsărite n e numărul care adaus Temeliei face 21 ori 51. Exemplu: Temelia anului 1907 e 28 ca să căpătăm 51 mai trebuesc 23 dar acest număr e Epacta Calendariului ortodox.

Epifanie Episcopul Ciprului și Gherman Patriarhul Constantinopolei 12 Mai.

Epifaniile, vezi Botezul 6 Ianuarie.

Epistimia și soț. ei Galact. mart. 5 Nov.

Erast apost. Olimp și Orest mar. 10 Nov.

Ermen, Ioanichie și Nicandru mar. 4 Nov.

Ermia și Ermie martiri 31 Mai.

Ermil diaconul și Stratonice 13 Ianuarie.

Ermogen, vezi Calista 1 Septembrie.

Ermogen eparhul, Mina și Eugraf 10 Dec.

Ermolae ieromonahul martir 26 Iulie.

Eudochia, vezi Baba Dochia 1 Martie.

Eufemia mare Martira 11 Iulie și 16 Sep.

Eufrosina cuv. din Alexandria 25 Sept.

Eugenie, vezi Capiton 7 Martie.

Eugenia cuv. (Ajun. Crăciunului) 24 Dec.

Eugenie, Eustratie, Axentie, Mardare, Orest și Luca 13 Decembrie.

Eugraf, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Eulampia și Eulampie martiri 10 Octom.

Eumenic făcători de minuni 18 Septem.

Euplu arhidiacon și Nif n 11 August.

Eupsihie, vezi Epsihiie 9 Aprilie.

Eusebie episcop de Samosata 22 Iunie.

Eusignie martirul 5 August.

Eustatie-Placida și fiii săi 20 Septembrie.

Eustatie și Timoteiu din Simvoli 21 Feb.

Eustratie, vezi Eugenie 13 Decembrie.

Eutihie martirul 24 August.

Eutimie, vezi Eftimie 20 Ianuarie.

Eutropie, vezi Basilisc 3 Martie.

Eved, vezi Calist 1 Septembrie.

F.

Faust, vezi Dalmatie, 3 August.

Februarie să numește și Faur e a doua lună în an și are în anul comun 28, ear în cel bisect 29 zile.

Femei 40, vezi Amun 1 Septembrie.

Fevronia sfânta 25 Iunie.

Filaret îndurătorul și prof. Naum 1 Dec.

Filimon apostolul 22 Novembre.

Filimon, vezi Apolonie 14 Decembrie.

Filip apostolul și Lăsatul de carne pentru Crăciun 14 Novembre.

Filip apost. și Teofan cuv. martiri 11 Oct.

Filumen și Paramon martiri 29 Novemb.

Flor și Lavru frați, martiri 18 August.

Florar luna lui Maiu.

Floriile, Dumineca Florilor, Staulele Florilor cade totdeauna o săptămână înaintea Paștilor.

Foca facătoriu de minuni și Iona profetul 22 Septembrie.

Foca, Teofil, Trofim și alții martiri 23 Iul

Fotie, vezi Anichit 12 August.

G.

Gabriel arhanghelul, soborul 26 Martie.

Gabriel și Mihail mai mari Voezoz-Arangelul de iarnă 8 Novembre.

Gabriel, soborul lui, Arangelul de vară, 13 Iulie.

Galaction și Epistimi soția sa martiri 5 N.

Gavril, vezi Gabriel.

George al Nisiei și Domenica 8 Ianuarie.

George Episcopul Mitilenei 7 Aprilie.

George marele Martir-Sân George 23 Apr.

Gerariu luna lui Ianuarie.

Germenariu luna lui Maiu.

Gerasim avă în Palestina 4 Martie.

German, vezi Epifanie 12 Maiu.

Glicheria martira 13 Maiu.

Gordie Capitan la Iulie 3 Ianuarie.

Grigorie arhiepiscopul Armeniei 30 Sept

Grigorie Deca olitul și Proclu arhiepiscopul Constantinopolei 20 Novembre.

Grigorie episcopul Neocesariei 17 Nov.

Grigorie, vezi Domeție 10 Ianuarie.

Grigorie, vezi Amfilohie, 23 Novembre.

Grigorie și învăț celul său Ioan cuviosul 18 Aprilie.

Grigorie Teologul ierarh 25 și 30 Ian.

Gurie, vezi Aviv 15 Novembre.

H.

Haralampie preotul martir 10 Februarie.

Haritina martiră 5 Octombrie.

Hariton mărturisitorul 28 Septembrie.

Hrisant și Darie martiri 19 Martie.

Hristina fiica Stratilatului din Tir mare
martiră 24 Iulie.
Hristofor prof. și Isaia martir 9 Maiu.

I.

Iachint, vezi Anatolie 3 Iulie.
Iachint, vezi Emilian 18 Iulie.
Iacob a lui Alfeu unul din cei 12 apostoli 9 Octombrie.
Iacob apostolul fratele Domnului 23 Oct.
Iacob episcop și martir 21 Martie.
Iacob fiul lui Zavedeu unul din cei 12 apostoli 30 Aprilie.
Iacob Persul martir 27 Novembre.
Ianichie, vezi Ermen 4 Novembre.
Ianuarie—Gerariu luna primă în an, are 31 zile.
Ianuarie episcopul 21 Aprilie.
Iara anutimp, durează 90 zile dela 9 decembrie până la 9 Martie.
Iason apostolul și Sosipatru 28 Aprilie.
Icoana Domnului vezi Aducerea ei 16 Aug.
Ierarhi trei, Marele Vasile, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul 30 Ianuarie.
Ieremia profetul 1 Maiu.
Ieronim și Policarp episc. Smirnei 23 Feb.
Ieroteiu episcopul Atenei martir 4 Oct.
Iezechil profetul, Simeon și Ioan 21 Iulie.
Ignatie arhiepiscopul Antiochiei și purtător de Dumnezeu 20 Decembrie.
Ignatie, vezi Aducerea moaștelor s. Ignatie 29 Ianuar.
Iisus Navi și Începutul indictului 1 Sep.
Ilarie, Proclu și Mihail martiri 12 Iulie.
Ilarion cel mare 21 Octombrie.
Ilarion egumenul și Ștefan făcător de minuni 28 Martie.
Ilarion și Visarion 6 Iunie.
Ilie profetul 20 Iulie.
Înălțarea de toată lumea a cinstitei și de viață făcătoarei Cruci (Ziua Crucii) 14 Septembrie.
Înălțarea Domnului — Ispasul, cade totdeauna la 40 de zile după Paști și la 10 zile naintea Rusaliilor.
Începutul Indictului, vezi Indict. 1 Sept.
Închinarea cinstului lanț al s. Petru Săn Petru de iarnă, 16. Ianuarie.
Indictul era la Romani timpul de 15 ani în care să facea repartitia tributului și să numește Numărul roman. Indicturi sunt mai multe, însă biserica noastră primi în anul 312 Indictul împărătesc sau grecesc carele începe cu 3 ani înaintea lui Cristos și să așă pentru oricare an dacă adaugem anului 3 și suma împărțim cu 15, apoi restul care rămâne e Indictul. Exemplul

pentru anul 1882: $1882 + 3 = 1885$:
 $15 = 125$ și rămâne $10 = \text{indict.}$)
Înjumătățirea praznicului — Mezul păresimilor, totdeauna Mercuri în mijlocul postului mare, 24 de zile înaintea Paștilor.
Întâia și a două aflare a cinstului cap al s. Ioan Botezătorul 24 Februarie.
Întempinarea Domnului Is. Chr. 2 Febr.
Întoarcerea moaștelor s. Apostol Bartolomeu 25 August.
Întrarea în biserică a Prea Săntei Născătoare de Dumnezeu 21 Novembre.
Întunecimea lunei — Eclipse să întâmpla numai la luna plină, pe timpul acesta să așă pământul între soare și lună și umbra pământului acopere luna ori total, ori partial ori inelar.
Întunecimea de soare să întâmpla numai la Luna nouă pentru că atunci să așă luna între soare și pământ și ne acopere vederea soarelui ori total, ori partial ori inelar.
Întunecimi de soare și de lună sunt în 18 ani și ceva mai bine 70, dintre care sunt 41 de soare și 29 de lună, dar întrun an poate să fie 7 întunecimi, dintre aceste sunt mai puțin 2 de lună.
Învieria Domnului — Paștile. Sărbătoare mare să serbează 3 zile și poate cădea pe Duminecele dela 22 Martie până la 25 Aprilie dar totdeauna în Dumineca prima după întâia lună plină a ecuinocțului de primăvară, adică întâia după 8 Martie. Dacă cade Invieria Domnului într-o Dumineca cu Pasha jidovească atunci să sărbează cu o săptămână mai târziu.
Învieria lui Lazar totdeauna Sămbătă înaintea Floriilor.
Ioan ajunătorul și Mamant mart. 2 Sept.
Ioan Botezătorul, vezi Aflarea capului 24 Februarie, 25 Maiu.
I. Botez. Nașterea lui Sânzi-Iana 24 Iunie.
Ioan Botez. Soborul lui 7 Ianuarie.
Ioan Botez. Taerea capului 29 August.
Ioan Botez. Zămislirea 23 Septembrie.
Ioan Chrisostomul, gură de aur arhiepiscopul Constantinopolei 13 Nov.
Ioan Chrisost. vezi Aduc. moașt. 27 Ian.
Ioan Crisost., vezi Ierarhi 30 Ianuarie.
Ioan Colibașul și Pavel Tebeul cuv. 15 Ian.
Ioan Damaschin 4 Decembrie.
Ioan dela peșterea cea veche 19 Aprilie.
„ m'lostivu 12 Novembre.
„ vezi Alexandru 30 August.
„ Scărarul cuvios 30 Martie.

„ vezi Chir 31 Ianuarie.
 „ „ Aducerea moaștelor 28 Iunie.
 „ „ Grigorie 28 Aprilie.
 „ „ Iezechil 21 Iulie.
 Ioan, vezi Arsenie, 8 Maiu.
 „ Teolog., Evang. și Apost. 26 Sept.
 Ioachim, vezi Ana 9 Septembrie.
 Ioanichie, vezi Ermeu 4 Novembre.
 Ioil prof. și Var mart. 19 Octombrie.
 Iona, vezi Foca 22 Septembrie.
 Iosif, vezi Akepsima, 3 Novembre.
 Iosif scriitor de cânt și Toma apost. 4 Apr.
 Iov s. și dreptul 6 Maiu.
 Ipatie episcopul Gangrenelor făcătoriu
 de minuni 31 Martie.
 Ipolit papa Romei și s.s. Trei ierarhi 30 Ian.
 Irina, vezi Agapia 16 Aprilie.
 Irina mare martiră 5 Maiu.
 Irinarh martir din Sevasta și Stefan cel
 nou martir 28 Novembre.
 Irodion, vezi Agap 8 Aprilie.
 Isaia profetul 9 Maiu.
 Is. Hs. Ni. Ka era mai nainte cu slove
 IC. XC. Hl. KA. și însemnează: Iisus
 Hristos a biruit.
 Isachie marturisitoriu 30 Maiu.
 Isachie, vezi Dalmat 3 August.
 Isidor Pelusiotul mărturisitor 4 Februarie.
 Isidor martirul 14 Mafu.
 Ismail, vezi Emanuel 17 Iunie.
 Ispasul, vezi Înălțarea Domnului.
 Iuda fratele Domnului apostol 19 Iunie.
 Iulian din Tarsis martir 21 Iunie.
 Iuliana din Nicomidia martiră 21 Dec.
 Iulie, Cuptoriu, a șaptea lună în an
 are zile 31.
 Iulita, vezi Chirie, 15 Iulie.
 Iunie, Cireșar, a șasa luna în an are zile 30.
 Iustin martir, marele filozof 1 Iunie.
 Iustina, vezi Chiprian 2 Octombrie.

J.

Joi, vezi săptămâna.
 Joi mare, vezi săptămâna patimilor.

L.

Lăsatul de brânză (Zăpostitul) e muta-
 bil, septe săptămâni naintea Paștilor,
 dela Dumineca aceasta începe Postul
 mare sau Postul Paștilor.
 Lăsatul de carne (Zăpostitul) sunt patru
 adeca pentru:
 — Paști, Dumineca opt săptămâni în-
 aintea Paștilor.
 — Sân-Petru sau s. s. Apostoli, Dumi-
 neca după Rusalii sau Dumineca Tu-
 turor Săntilor, e mutabil.
 — Sânta Maria mare 31 Iulie.

— Crăciun 14 Novembre.

Laurentie arhidiaconul martir 10 August
 Lavru, vezi Flor 18 August.
 Lazar, vezi Învierea lui Lazar.
 Leon episcopul Cataniei 20 Februarie.
 Leon papa Romei 18 Februarie.
 Leontie cuviosul martir 18 Iunie.
 Lifchie, vezi Apolonie 14 Decembre.

Litera Dumineei arată în calendariul bi-
 sericesc Duminecile de peste an și
 sunt șapte: în calendariul Iulian în-
 cepe dela 1 Ianuarie cu A, B, C, D,
 E, F și G. În anul bisect Duminecile
 după 29 Februarie au două litere.
 Calendariul Gregorian schimbă Litera
 Dumineei dela anul 1583 până 1700,
 dela 1701 până la 1800, dela 1801
 până 1900 și dela 1901 până la 2100
 așa de când e în calendariul Iulian A
 e în calendariul gregoria G.

După calendariul ortodox să iau slovele

înderept

adeca:

3, 5, e, g, z

b. și a. și începe dela 1
 Mart. cu slova

Litera (Slova) Păscăliei e cheia cu carea
 se află Paștile și toate serbătorile mu-
 tabile și sunt 35 pentru că atâtea zile
 sunt în care poate cădea Paștile.
 Loghin sutașul martir, 16 Octombrie.
 Luca apostol și evangelist 18 Oct.
 Luca cuviosul și Partenie episcop. Lamps.
 7 Februarie.

Lucia, vezi Axentie 13 Decembre.
 Luchian martirul 15 Octombrie.
 Luchilian al Constantinopolei 3 Iunie.
 Lucinul, vezi Luca evangel. 18 Oct.
 Luna. Anul are 12 luni: Ianuarie, Fe-
 bruarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie,
 Iulie, August, Septembrie, Octombrie,
 Novembre și Decembre.

Luna de zile 30 e numai pentru socoată
 Luna de patru săptămâni are 28 zile și
 sunt în an 13 pentru ca aceste luni
 sunt cu 2—3 zile mai mici.

Luna noaună să vede după apunerea
 soarelui la apus (vest) în forma unei
 secere.

Luna plină la 14 zile dela Luna noaună
 să vede după apunerea soarelui la
 resărit (est) ca un fond rotund).

Luni, vezi Săptămâna.

Lunia curată după Dumineca Lăsaturii
 de brânză.

Lunia morților după Dumineca Tomei
 (Mătcălu). În Lunia aceasta să pre-

noește suprafața mormânturilor, să fac rugăciuni pentru morți și să dă de pomană.

Lup martirul 23 August.

M.

Macarie al Alexandriei, Arsenie arhiepiscop. 19 Ianuarie.

Macavei șapte martiri și Scoaterei cins. Cruci 1 August.

Macra (Maura) și Timoteiu mart. 3 Maiu. Macrina, vezi Dia cuvioasele 19 Iulie.

Măhrama Domn. și Diomid martir. 16 Aug. Maiu, Florariu a 5 lună în an are zile 31.

Malahie prof. și Gordie capitanul 3 Ian. Mamant, vezi Ioan ajunătorul 2 Sept.

Măna anului în calendariul românesc e Slova Duminecei a calendariului ortodox adevărat:

A -1, B-2, I -3, A -4.
 E -5, S -6, și Z -7.

Măncarea de carne, vezi Carneval.

Manuil, Emanuil, vezi Ismail 17 Iunie.

Marcu apostol și evangelist 25 Aprilie.

Marcu episcopul Aretuselor 29 Martie.

Marchian, Martirie Notarul martiri 25 Oct.

Mardare, vezi Azentie, 13 Decembrie.

Maria cea din Miasme, Soborul ei, 1 Sept.

Maria Eghipteana 1 Aprilie.

Maria Magdalena purt. de mir 22 Iulie.

Maria Născ., vezi Adormirea 15 August.

Maria Născ., vezi Într. în biserică 21 Nov.

Maria Născ., vezi Bunavestire 25 Martie.

Maria Născ., vezi Nașterea ei 8 Sept.

Maria Născ., punerea cinstului brâu

31 August.

Maria Născ. Soborul a două zi de Crăciun

26 Decembrie.

Marina (Să Margita) mare martiră 17 Iulie.

Mart, vezi Săptămâna.

Marta, vezi Atanasie 5 Iulie.

Nartie — Mărțișor — Germănar luna a treia în an are zile 31.

Martin papa Romei martirul 14 Aprilie.

Martinian pusnic la Atena martir 13 Febr.

Martinii de iarnă dela 1 până la 3 Febr.

Martinii de toamnă dela 12 până la 14 Nov.

Martirele femei, vezi Amun 1 Septembrie.

Martir și Martirii să tipăreau în cărțile vechi Mucenic și Muceniții.

Martirii din Hersova, vezi Efrem, 7 Martie. Martirii din Nicomidia vezi Doauăzeci de mii 28 Decembrie.

Mart. noave d. Chizica și Memnon 29 Apr. Martirii patruzeci 9 Martie.

Martirii 40 și cinci din Nicopoli 10 Iulie.

Martirii și doi din Amoreea 6 Martie.

Martirii șapte, vezi Macavei 1 August.

Martirii treizeci și trei d. Melintina 7 Nov.

Martirie, vezi Marchinian 25 Octombrie.

Măsăliariu, luna lui August.

Măcălău, vezi luna morților.

Mateiu apostol și evangelist 9 August,

16 Novembre.

Matrona din Salonic 27 Martie.

Matrona și martirul Onifor și Porfirie

9 Novembre.

Maxim mărturisitorul 13 August.

Maxim mărturisitorul și martirul Neofit 21 Ianuarie.

Melania Romana cuvioasa 31 Decembrie.

Meletie arhiepiscopul Antiohiei 12 Febr.

Memnon, vezi Martiri nouă 29 Aprilie.

Mercuri, vezi Săptămâna.

Mercuria Todorusalelor cade totdeauna la 24 zile înainte de Rusalii și 24 zile după Paști.

Mercurie și Ecaterina mare martiri 25 Nov.

Metăniile încep totdeauna în primă Joie din Părăsini.

Metodie episcopul Patarilor mart. 20 Iunie

Metodie patriarhul Constantinopolei și profet. Elisei 14 Iunie.

Mezul Păreseimilor, vezi Injumătățirea praznicului.

Mihea profetul 14 August

Mihail Arhistratigul minunea lui în Colose 6 Septembrie.

Mihail, vezi Ilarie 12 Iulie.

Mihail și Gabriel, vezi Gabriel 8 Nov.

Mihail Sinadon mărturisitor 23 Maiu.

Mina, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Mina, Victor și Vichentie martiri 11 Nov.

Minodora, Mitrodora și Nimfodora surori mare martire 10 Septembrie.

Minunea din Colase, vezi Mihail 6 Sept.

Mioiu (S. Mioiu) vezi Chir ac 29 Sept.

Miron preotul martir 17 August.

Miron și Maria Magdalena, 22 Iulie.

Misael unul din cei trei coconi cu Daniel 17 Decembrie.

Mitrodo, vezi Minodora 10 Septembrie.

Mitrofan patriarh. Constantinopolei 4 Iun.

Moastele s. Atanasie, vezi Aduc. 2 Maiu.

Moastele s. Chir și Ioan vezi Aduc. 28 Iun.

Moastele s. Ignatie, vezi Aducerea 29 Ian.

Moastele s. Ioan Chrysostomul. vezi Aducerea 27 Ianuarie.

Moaştele s. s. celor din Eugenia 22 Feb.
Moaştele s. Stefan, vezi Aducerea 2 Aug.
Mochie preotul martir 11 Maiu.

Moise Arap 1 28 August.
Moisie şi Vavila martiri 4 Septembrie.

Moşii sunt pomenile date morţilor şi sunt preste an mai mulţi adică :

Moşii de iarnă, Sămbătă înaintea Lăsatului de carne pentru Paşti.

Moşii de Rus. Sămbătă înaintea Rusa ilor.

Moşii de Să Medru Sămbăta înaintea de Să Medru.

Apoi mai sunt :

Moşii de Crăciun 25 Decembrie.

Moşii de Părăsimi 9 Martie.

Moşii de Joi mare să fac „Focurile“.

Moşii de Paşti în ziua de Paşti.

Moşii de Sân Georgiu 23 Aprilie.

Moşii de Ispas, în ziua Înălţării Domn.

Moşii de Sânzi-lane 24 Iunie.

Moşii de Sân-Petru 29 Iunie.

Moşii de Sân-Ilie, 20 Iulie.

Moşii de Schimbarea la faţă 6 August.

Moşii de Santa-Maria-mare 15 August.

Mucenicii, vezi Martirii.

Mutarea s Ioan evanghelistul 26 Sept.

N.

Narcis, vezi Amplie, 31 Octombrie.

Născătoare de Dumnezeu, vezi Maria.

Naşterea Domnului, vezi Crăciunul 25 Dec.

Naşterea s. Ioan Botez. vezi Ioan 24 Iun.

Naşterea Născătoarei de D-zeu 8 Sept.

Natalia, vezi Adrian 26 August.

Naum, vezi Filaret 1 Decembrie.

Neofit, vezi Maxim 21 Ianuarie.

Neomila şi Terentie martiri 28 Octomb.

Nestor martirul 27 Octombrie.

Nicandru, vezi Ermen 4 Novembre.

Nicanor, Prohor, Timon şi Parmena diaconi 28 Iulie.

Nichifor martirul 9 Februarie.

Nichifor patriarhul Constantinopol. 2 Iun.

Nichita, vezi Aducerea moaştelor 13 Mart.

Nichita episcopul Halcedonului 28 Maiu.

Nichita egumenul Michidichiei martir 3 Ap.

Nichita şi Visarion martiri 15 Septembrie.

Nicolae arhiepiscopul dela Mira Lichiei 6 Decembrie.

Nicon Metanoite, vezi Alipie 26 Nov.

Nicon şi învăţecii lui martiri 23 Martie.

Nifon, vezi Euplu 11 August.

Nil izvoritoriu de mir 12 Novembre.

Nimfodora, vezi Minodora 10 Septembrie.

Nouă martiri, vezi Memnon 29 Aprilie.

Numărul de aur e numărul, carele arată al cântălea an e fiecare an în Crugul lunei, şi era în Calindarul roman tipărit cu litere aurite. Să află, dacă adaugem anului 1 şi suma împărţim cu 19. Restul e numărul de aur. Exemplu : Numărul de aur pe anul 1904 e 5, pentru că $1904 + 1 = 1905 : 19 = 100$ şi rest 5.

Numărul în cărţile bisericeşti să înseamnă cu slova şi anume :

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,

12, 13, 20, 21, 23, 30, 40, 50, 60,

70, 80, 90, 100, 200, 300, 400, 500, 600,

700, 800, 900, 1000, 2000, 10.000, 500.000,

700, 800, 900, 1000, 2000, 10.000, 500.000,

Exemplu
Anul 1908 să
scrie.

7 5 4 1 1

Numirea Domnului, vezi Anul nou, 1 Ian.

O.

Octombrie—Brumărel e a zecea lună în an, are zile 31.

Olimpia, vezi Erast 10 Novembre.

Olimpiada e cuvânt grecesc și însemnează 4 ani.

Olimpie, vezi Adormirea Anei 25 Iulie.

Onesim apostolul 15 Februarie.

Onisifor, vezi Matrona 9 Novembre.

Onufrie cnv. și Petru martirul 12 Iunie.

Orest, vezi Erast 10 Novembre.

Orest, vezi Axentie 13 Decembre.

Osie, vezi Andrei 17 Octombrie,

P.

Pahomie cel mare 15 Maiu.

Pamfilie martirul 16 Februarie.

Pancratie episcopul Tavromenici 9 Iulie.

Panteleimon (Pantilie) Marele martir și tătăduitor 27 Iulie.

Papie și Savin martiri 16 Martie.

Papil, vezi Carp 13 Octombrie.

Paramon, vezi Filumen 29 Novembre.

Parascheva-Vinerea mare 14 Octombrie.

Părăsimele, vezi Postul Paștilor.

Părinții cei uciși în monas. s. Sava 20 Mar.

Părinții cei uciși în Sinaia și Rait 14 Ian.

Parmenă, vezi Nicanor 28 Iulie.

Paștile, vezi Învierea Domnului.

Pascalie e Crugul lunei, Măna anului, Temelia, Numărul de aur, Slova Pascaliei și Slova Duminecei.

Partenie, vezi Luca 7 Februarie.

Patapie cuviosul 8 Decembre.

Patrichie episcopul Prusiei 19 Maiu.

Patrăsprezece mii de prunci uciși de Irod 29 Decembre.

Patruzece femei, vezi Amun 1 Septembrie.

Patruzece martiri, Sântii 9 Martie.

Patruzece și 5 martiri din Nicopoli 10 Iul.

Patruzece și doi martiri din Amorea 6 Mart.

Pavel, vezi Alexandru 30 August.

Pavel, vezi Elefterie 15 Decembre.

Pavel mărturisitorul 6 Novembre.

Pavel Tebeul, vezi Ioan Colibaș 115 Ian.

Pavel și Petru-Sân Petru 29 Iunie.

Pelaghia cuvioasă 8 Octombrie.

Pelaghia din Tars martiră 4 Maiu.

Părliele, 20, 21 și 22 Iulie.

Petru, vezi Onufrie 12 Iunie.

Petru apostolul, vezi Închinarea lanțului 16 Ianuarie.

Petru, vezi Climent 24 Novembre.

Petru și Pavel, vezi Pavel și Petru 29 Iunie.

Pigasie, vezi Akindin 2 Novembre.

Pimen profetul 27 August.

Pistis vezi Agapi 17 Septembrie.

Planetele sunt corpi cerești, încungiură soarele în diferite îndepărtări, primesc lumina dela soare, unele au una, altele mai multe luni care să numească și tra-banș sau satiliți. Calindariul cunoaște șapte planete: 1 Soar-le, 2 Venus, 3 Mercur, 4 Luna, 5 Saturn, 6 Jupiter și 7 Martie. În tot anul să numără că-tră una din aceste planete ca Regi-n-tele anului și să afle pentru ori care an dăca împărțim numărul anului cu 7 apoi restul e numărul planetei. Exem-plu: Regintele anului 1908 e Luna, pentru că 1908: 7=272 și rămâne rest 4. Platon și Roman 18 Novembre.

Pogorârea Duhului Sânt-Rusalile e să-r-bătoare mutabilă și cade totdeauna la 50 zile după Paști sau la 10 zile după Înălțarea Domnului.

Poliearp, vezi Ieronim 23 Februarie.

Polieet martirul 9 Ianuarie.

Pomana morților, vezi Mosii.

Pompie, Terentie și cei cu dânsii 10 Apr.

Porfirie episcopul Gaziei 26 Februarie.

Porfirie, vezi Matrona 9 Novembre.

Postul—secul. După legea bisericeii noa-stre avem aceste posturi:

— Postul Paștilor, (paresimilor postul mare) dur ază șapte săptămâni fără săptămâna albă, e mutabil.

— Postul s. apostoli Petru și Pavel începe totdeauna Luni după Dumineca Tuturor Sântilor (8 zile după Rusalie și durează mai mult 42 și mai puțin 8 zile. E mutabil.

— Postul s. Marii-mare 14 zile dela 1 până la 15 August.

— Postul Crăciunului 6 săptămâni dela 15 Novembre până la 25. Decembre.

— Mercurile și Vinerile preste tot anul afară de săptămâna între Paști și Dumineca Tomei, între Rusalie și Dumineca Tuturor Sântilor și între Crăciun și Anul nou.

— Postul înainte Botezului 5 Ianuarie.

— Postul Tăerei Capului s. Ioan Bote-zătorul 29 August.

— Postul de untdelemn în timpul pre-gătirii spre cuminicătură și în săptă-măna patimilor, afară de Joi Sâmb. și Dum. Vezi deslegarea Postului.

Praznic, vezi Sărbătoare.
 Prier luna lui Aprilie.
 Primăvara anutimpul durează 92 zile
 20¹/₂ oare, dela 8 Martie până la 9 Iun.
 Priveghiu, vezi Denia.
 Prob, vezi Andronic 12 Octombrie.
 Probajia vezi Schimbarea la față 6 Aug.
 Proclu vezi Grigorie Decapolit 20 Noemb.
 Proclu, vezi Ilarie 12 Iulie.
 Procopie Decapolitul, mărturisitor 27 Feb.
 Procopie-Precupul-martir 8 Iulie.
 Prohor, vezi Nicanor 28 Iulie.
 Pruncii 40.000, v. Martirii 40.000, 29 Dec.
 Pud, vezi Aristarh 15 Aprilie.
 Punerea cinstului brâu, vezi Brăul Născătoarei 31 August.
 Punerea cinstit. veșmânt al Născ. 2 Iul.

R.

Răpciune, luna lui Septembrie,
 Reintoarcerea moaștelor s. apostol Vartolomeiu 25 August.
 Roman, vezi Amanita 1 Octombrie.
 Roman, vezi Platon 18 Novembre.
 Roman și Xenie cuviosul 24 Ianuarie.
 Ruf, vezi Agap 8 April.
 Rusaliile, vezi Pogorârea ș. Duh.

S.

Să-Margita, vezi Marina 17 Iulie.
 Să-Micoara, vezi Nicolae 6 Decembre.
 Să-Mioiu, vezi Chiriace 29 Septembrie.
 Sabin (Savin), vezi Papie 16 Mart.
 Salmona, vezi Aviv 15 Novembr.
 Sămbătă a șasea zi după Duminecă să serba mai nainte și să serbează și azi la Jidovi ca la noi Dumineca. Dela Învierea Domnului părăsiră creștinii serbarea Sămbetei și primară serbarea Duminecei.
 Sămbăta lui Lazar, vezi Învierea lui Lazar.
 Sămbăta mare e Sămbăta Paștilor.
 Samson primitor de străini 27 Iunie.
 Samuil profetul 20 August.
 Săn-George, vezi George 23 Aprilie.
 Săn-Medru, vezi Dimitrie 26 Octombrie.
 Săn-Petru de iarnă 16 Ianuarie.
 Săn-Petru de vară 29 Iunie.
 Săn-Toaderii încep totdeauna în prima Marț după Duminecă lăsatul de brânză și în 7—8 zile.
 Sânta-Maria mare, vezi Adormirea Născătoarei 15 August.
 Sânta-Maria mică, vezi Nașterea Născătoarei 8 Septembrie.

Sânții-Sânții, vezi 40 martiri 9 Martie.
 Sântu-Arangel de vară, vezi Soborul Arhangel. 13 Iulie.
 Sănzii-lana, vezi Nașter. s. Ioan 24 Iun.
 Sava cel sântit 5 Decembre.
 Sava, vezi Elisaveta 24 Aprilie.
 Savatie, vezi Dorimedont 19 Septembrie.
 Schimbarea la față a Domnului nostru Isus Chr., vezi Preobrajania. 6 Aug.
 Savol, vezi Emanuel, 17 Iun.
 Savin, vezi Papie, 16 Mart.
 Scoaterea cinstitei Cruci și Maca. 1 Aug.
 Secul, vezi Postul.
 Seculul — Veacul un period de 100 ani, începe dela Isus Christos.
 Săptămâna are șapte zile, pe care le numerau păgânii după cele șapte Planete; la Romani era: Dumineca — dies Solis, Luni — dies Lunae, Marț dies Martis, Mercuri — dies Mercuri, Joi — dies Jovis, Vineri — dies Veneris, Sămbătă — dies Saturni.
 La franțezi: Dimanche, Lundi, Mardi, Mercredi, Jendi, Vendredi. Samdi.
 La Italiani: Domineca, Lunedì, Martedì, Mercoledì, Jovedi, Venerdì, Sabatto.
 — La Spanioli: Domingo, Lunes, Martes, Miércoles, Jueves, Viernes, Sabatto.
 Săptămâna e cea mai veche socoată a timpului. pentru că singur Dumnezeu a pus măsura aceasta făcând lumea în șase zile și a șaptea se odihni.
 Săptămâna-albă — a brânzei — dela Lăsatul de carne până la Lăsatul de brânză.
 Săptămâna mare, — Săptămâna Patimilor — între Florii și Paști.
 Săptămâna mistreața înaintea săpt. albe.
 Septembrie — numit Răpciune e a nouă lună în an, are 30 zile.
 Sărbători avem: imobile, mutabile, mari sau împărătești și mici bisericești.
 Sărbătorile imobile sau nemutabile nu schimbă nici când ziua unei ci numai ziua săptămânei și sunt 21 adevă: 1. Tăerea împrejur, 2. Botezul, 3. S. Trei Ierarhi, 4. întâmpinarea Domnului, 5. Bunavestire, 6. S. George, 9. SS. Petru și Pavel, 10. Profetul Ilie, 11. Schimbarea la față, 12. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 13. Tăerea capului s. Ioan, 14. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 15. Înălțarea cinstitei Cruci, 16. Cuvioasa Parascheva, 17. Marele Martir Dimitrie, 18. Arhang. Mihail și Gavril, 19. Întrarea în biserică 20. S. Nicolae și Nașterea Domnului.

Sărbătorile mutabile schimbă ziua luni însă cad tot pe una și aceeași ziua a săptămânei; așa cade Dumineca: Florile, Paștele și Pogorârea Duhului sânt. Joi: Înălțarea Domnului.

Sărbătorile mari sunt toate sărbătorile Domnului nostru Iisus Christos și ale Născătoarei de Dumnezeu, toate ce-e-lalte sunt sărbători mici, iar sărbătorile bisericești sunt însemnate în Calendarul anual cu † neagră.

Serghe și Vach martiri 7 Octombrie.
Sevastian și Zoe martiri 18 Decembrie.
Sila și Silvan apostoli 30 Iulie.
Silvan, vezi Sila 30 Iulie.
Silvestru, Papa Romei 2 Ianuarie.
Simeon dreptul și să țitul 3 Febrnarie.
Simeon fratele Domnului 27 Aprilie.
Simeon, vezi Iezzechil 21 Iulie.
Simeon Persianul cuviosul 17 Aprilie.
Simeon Stâlpuicul 1 Septembrie.
Simeon Stilit 24 Maiu.
Simeon Zilotul apostol 10 Maiu.
Sinodul, vezi Conciliul și Adunarea.
Sisoe cel mare 6 Iulie.
Slova Duminecei, vezi Litera Duminecei și Măna anului.
Slova Pascăliei, vezi Litera Pascăliei).
Soborul Arhanghel. Gavril, vezi Adunarea 26 Martie, 13 Iulie.
Soborul Apostolilor, vezi Adunarea 4 Ianuarie, 30 Iunie.
Soborul mai marilor Voevozi, vezi Arangelul 8 Novembre.
Soborul Născătoarei de Dumnezeu, cea din Miasine 1 Septembrie.
Soborul Născăt. de Dumn. 26 Decembrie.
Soborul s. Ioan Botezătorul 7 Ianuarie.
Sofia, vezi Agapi 17 Septembrie.
Sofronie patriarhul Ierusalimului 11 Martie
Sofronie profetul 3 Decembrie.
Sospatru, vezi Iason 28 Aprilie.
Sozont martirul 7 Septembrie.
Spiridon făcător de minuni 12 Decembrie
Stachie, vezi Amplie 31 Octobie.
Staulele, vezi Florile.
Stefan arhidiacon, vezi Aducerea moștelor 2 August.
Stefan arhidiacon și apostol 27 Dec.
Stefan cel nou. vezi Irinarh 28 Nov.
Stefan, vezi Ilarion, 28 Martie.
Stilian, vezi Alpie 26 Novembre.
Stratonic, vezi Ermil 13 Ianuarie.

Ș.

Șapte Macavei 1 August.
tineri din Efes 4 August.
-zeci și doi apostoli 4 Ian.

T.

Tadeu apostolul și Vassa mart. 21 Aug.
Tăerea cinstului Cap a lui s. Ioan Botezătorul, vezi Ioan Botez. 29 Aug.
Tăerea împrejur, vezi Anul nou 1 Ian.
Talaleu martirul 20 Maiu.
Tarah, vezi Andronic, 12 Octombrie.
Tarasie arhiepiscopul Const. 25 Febr.
Tațiana martira, 12 Ianuarie.
Tecla întâia martiră 24 Septembrie.
Temelia Lunei după Calendarul ortodox. e Epacta Calendarului Iulian.
Teoctist, vezi Antim 3 Septembrie.
Teoctist și Soborul celor 70 apost. 4 Ian.
Teodor Sănțitul martir 16 Maiu.
Teodor și Ianuarie martiri 21 April.
Teodor Sicheotul, episc. Anastasiopolei 22 April.
Teodor Stratilatul mare martir 8 Febr.
Teodor Stratilatul, vezi Aduc. moștelor 8 Iunie.
Teodor Tiron mare martir 17 Februarie
Teodor Trihina (Trihina) prea cuv. 21 Apr.
Teodora prea cuviosă 11 Septemb.
Teodosia prea cuv. martira și Visarion 29 Maiu.
Teodosie cel mare, încep. obștei 11 Ian.
Teodot episcopul Anechirei mart. 7 Iun.
Teodot episcopul Chirinei mart. 2 Martie.
Teodot martirul 18 Maiu.
Teodota, vezi Calinic 29 Iulie.
Teodul, vezi Agatopod 5 Aprilie.
Teofan, vezi Filip 11 Octombrie.
Teofan mărturisitorul 12 Martie.
Teofania, vezi Botezul 6 Ian.
Teofil, vezi Foca 23 Iul.
Teoflact mărturisitorul 8 Mart.
Teona și Teopempt martiri 5 Ian.
Teopempt, vezi Teona 5 Ian.
Terapont martirul 27 Maiu.
Terentie, vezi Pompie 10 Apr.
Terentie, vezi Neomila 28 Oct.
Tihon episc. Amat. făcăt. de min. 16 Iun.
Timon, vezi Nicanor 28 Iulie.
Timoteiu, vezi Alexandru 10 Iunie.
Timoteiu, vezi Anastasie 22 Ian.
Timotei, vezi Eustatie 21 Febr.
Timoteiu, vezi Macra 3 Maiu.
Tinerii șapte din Efes, 4 August.
Tirs, vezi Apolonie, 14 Decembrie.
Tit apostol și Reîntoarcerea moștelor ale s. Vartolomeiu, 25 August.
Tit Romanul făcător de minuni, 2 Apr.
Toaderii cad totdeauna Sămbătă în săptămâna întâia din părăsini.
Toamna anotimp, începe dela 10 Sept. și durează până la 9 Decembrie adecă 89 zile.

Todorusese — Todorusaliile cad totdeauna Mercuri la 24 zile înainte de Rusalie, sau 24 zile după Paști.

Toma, vezi Deachie 7 Iulie.

Toma apostolul 6 Octombrie.

Toma, vezi Iosif, 4 Aprilie.

Trei Ierarhi: Marele Vasilie, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul (gură de aur), 30 Ianuarie.

Trifilie, vezi Aquilina, 13 Iunie.

Trifon martirul, 1 Februarie.

Triodul e a zecea Duminecă înaintea Paștilor, începe în Ianuarie ori în Februarie în Dumineca Vameșului și a Fariseului și durează până în Dumineca Paștilor.

Treizeci și trei de martiri dela Melitina, 7 Novembre.

Trofim, vezi Aristarh, 15 Aprilie.

Trofim, vezi Foca, 23 Iulie.

Trofim, vezi Dorimedont, 19 Sept.

V.

Vach, vezi Sergie, 7 Octombrie.

Var, vezi Ioil, 19 Octombrie.

Vara anutimp durează 93 zile, dela 9 Iunie până la 10 Sept.

Varlaam, vezi Avdie, 19 Novembre.

Varnava și Vartolomeiu apost. 11 Iun.

Vartolomeiu, vezi Tit, 25 August.

Vartolomeiu, vezi Varnava, 11 Iun.

Varvara mare martiră, 4 Dec.

Vasileu, vezi Capiton, 7 Martie.

Vasilie arhiiep. Cesariei și Capadochiei 1 Ianuarie.

Vasilie, vezi Basileu, 26 Aprilie.

„ Tri Ierarhi, 30 Ian.

„ mărturisitorul, 28 Febr.

„ mărturisitorul și episcopul Parisului, 12 Apr.

Vasilie preotul martir, 22 Mart.

Vasilise, vezi Basilisc, 3 Mart.

Vasilisc martirul, 22 Maiu.

Vassa, vezi Tadeiu, 21 Aug.

Vavila, vezi Moisie, 4 Sept.

Veacul vezi Seculul.

Veșmântul Născ. de Dumn., 2 Iul.

Vichentie, vezi Mina, 11 Nov.

Victor, vezi Mina, 11 Nov.

Vineri a cincia zi după Dum.

Vinerea mare — Vinerea neagră — din săptămâna patimilor.

Vinerea mare, vezi Parascheva, 14 Oct.

Vinerea tinăra după luna nouă.

Visarion, vezi Ilarion, 6 Iun.

Visarion, vezi Nichita, 15 Sept.

Visarion, vezi Teodosia, 29 Maiu.

Vlasie vezi Blasiu 11 Febr.

Vovedenia, vezi Întrarea în bis. 21 Nov.

Vucol episcopul Smirnei, 6 Febr.

X.

Xenia Romana, 24 Ian.

Xenofont cu ceața sa, 26 Ian.

Z.

Zaharie cuviosul, 24 Mart.

Zaharie profetul, 5 Sept.

Zămisirea s. Ane, vezi Ioachim și Ana 9 Dec.

Zămlisirea s. Ioan Botez. 23 Sept.

Zăpostitul, vezi lăsatul de carne.

Zece martiri din Crit, 23 Dec.

Zinovie și Zenovia sora sa martiri; 30 Oct.

Ziua are oare 24 și începe dela miezul nopții și durează până măneci la miezul nopții.

Ziua dela răsăritul până la apusul soarelui are în 8 Dec. oare 8 și 16 minute și e cea mai scurtă în an, iar 8 Iunie are oare 15 și 30 min. și e cea mai lungă. La 8 Mart. și la 9 Dec. e ziua și noaptea asemenea.

Ziua cea luminată e ziua Paștilor.

Ziua Crucii de iarnă, 5 Ian.

Ziua Crucii de vară — Înălțarea s. Cruci, 14 Sept.

Ziua ursului, 2 Febr.

Zilele babelor, vezi Babele 1—9 Mart.

Zodiile sunt grupe de stele, care se află în o depărtare mare în jurul soarelui și fac brăul cerului. Zodii sunt 12 și în toată luna intră soarele într'un semn acestor zodii, așa intră în Ianuarie în semnul Udătorului, în Febr. în al eștilor, în Mart. în al Berbecului, în Apr. în al Tăurului, în Maiu în al Gemenilor, în Iun. în al Racului, în Iulie în al Leului, în Aug. în al Fecioarei, în Sept. în al Cumpenii, în Oct. în al Scorpiei, în Nov. în al Dăgetătorului și în Dec. în semnul Căpriorului.

Zoe, vezi Sevastian, 18 Dec.

Zotie, vezi Anisie, 30 Dec.

Nicolae Balnojan-Iliuță.

MINCIUNA

Un surd a auzit,
Cum un mut a vorbit,
Un orb a văzut, iar
Un olog a umblat.

Nu este o minciună când cineva susține, că un surd a auzit sau un orb a văzut?... Într'adevăr e o minciună, încă o minciună încornurată pe care omul cu bun simț nu o poate suferi.

Cu mult mai periculoase sunt alte minciuni pe cari nu le cunoaștem prima oară, și tocmai la aceste nu putem fi destul de precauți. În timpul mai nou la aceste minciuni iau unii oameni adăpost, ocupându-se cu lucruri serioase și importante numai spre a le falsifica și astfel a trage folos din ele. Tocmai aceasta ne-a revoltat pe noi când d. e. nu de mult am cetit cum unii se folosesc de astfel de minciuni numai din motivul, ca mărfurile lor să le poată vinde mai ușor încrezătorilor, și pentru a-și ajunge scopul murdar, ponegresc, așa zicând doctorie de casă probată și recunoscută, al cărei efect noi deja de mulți ani îl cunoaștem.

Așa d. e. deja din secolul trecut e cunoscută o doctorie alinătoare de dureri și totodată ieftină; care e în continuu în circulație în toate părțile lumii, fără care mulți n'ar putea trăi. Această renumită doctorie de casă de bună seamă Vă e cunoscută și Dumneavoastră iubite cetitor, — așa credem noi — care este vechiul și veritabilul „Elza fluid“ al farmacistului E. V. Feller în Stubica Marktplatz No. 226 (comitatul Agram.) Cine a luat odată veritabilul „Elza fluid“, îl recomandă la toți cunoscuții rămânându-i mălțâmiși așa că astăzi abia mai există vre-un loc în care să nu se afle această minunată doctorie.

Ura și lăcomia duce pe unii de a se folosi de numele „Elza fluid“ a lui Feller și a-l imita în aceleași sticle de aceeași formă și culoare și tot odată punând etichete la fel pe sticlă. Dar ce e mai revoltător e că dă nume aproape la fel imitațiilor făcute de ei.

Asta e drept că numele preparatelor farmacistului E. V. Feller, Stubica Marktplatz 226 (com. Agram) deosebite nume originale. Dar ce folos că sunt sute asemenea nume asemănătoare! Cu cuvântul „Elza“ nu e bunăoară asemănător cuvântul „Gelza“? Ori cuvântul „Elca“ nu e aproape tot una cu „Stelca“. Ușor putem schimba cuvântul „Galvator“ în „Salvator“. Și așa își aranjază unii lucrurile foarte ușor cu imitațiile de numiri ale fluidurilor ca: „Louiza fluid“, „Salvator fluid“, „Stella fluid“, „Universal fluid“, „Welt fluid“ și alte asemenea. Și pentru a le reuși mai bine întreprinderea își iau avere contra imitațiilor. Nu ne aduce aminte oare aceasta de întâmplarea, când un vagabond șterpelise din buzunarul unui domn un portofel și luându-se oamenii după el, tot el era care striga cât îl lua gura „Prindeți hoțul“ pentru a scăpa astfel de bănuiala publicului.

Într-o publicațiune care am cetit-o nu de mult unul se grozăvea cu o fluiditate nouă sub un nume asemănător cu „Elza fluid“, pe care a vrut să o pună în vânzare. Cu o mare precauție acesta susține că toate celelalte fluiduri sunt numai imitații după preparatul lui, — pe când acest preparat e nou și necunoscut încă de nimenea. Nu e obrăznicie aceasta?... Nu e la fel cu acel copil, care se lăuda, că a umblat și a făcut isprăvi înainte de a fi fost tatăl său pe lume. Durere că aceste minciuni sunt susținute de regulă pe ascunse, așa că publicul cetind în grabă vr'un anunț obscur de al lor, sau auzind ceva despre ei, se încrede ușor. De aceia ne simțim noi îndatorați să prevenim marele public asupra acestor minciuni și să arătăm că numai fluidul care a fost și în secolul trecut cunoscut, adecă fluidul „Elza“ al lui Feller e veritabil și se procură numai, dela **E. V. Feller** farmacist **Stubica** Marktplatz 226 (com. Agram). Fiindcă veritabilul Fluid e așa de bun, alinător de dureri, dătător de sănătate, și de atâția ani e întrebuințat nu e mirare că mulți caută să-l imiteze. Căci e știut cu numai un lucru veritabil și bun îl imitează lacomii de avere. Deci e dela sine înțeles că imitațiile n'au nici o valoare. Că cine știe singur a prepara un lucru bun, n'are nevoie să umble „cu mâta în sac“ imitând alte preparate! Cine are scrisori de mulțămită pentru preparatul său mai ales dela medici, aceleia nu-i este frică a publica aceste scrisori cu numele întreg și adresa trimițătoților. Cum se poate controla o scrisoare de mulțămită dacă e veritabilă sau nu cu nume lacomice ca Dr. Emil, Dr. Iosif, Dr. Adolf sau învățătorul Carol, măsarul Ion, când adresa și numele de familie lipsește. Veritabilele scrisori sunt ca aceste: Scrie Dr. Iosif Estmeister medic în Wildenau i. p. Aspach Junkreis Tirol; Fluidul „Elza“ al lui Feller ajută la conturbările corporale zilnice și dă sănătate trupului. Sau altul, Dr. Kittel, medic Kgl. Weinberger scrie că deja de mulți ani întrebuințează cu mare efect fluidul „Elza“ al lui Feller, în praxa sa. Dr. M. David medic orășenesc în Seniava lângă Yaroslau Galiția scrie: „Vă mulțumesc pentru fluidul „Elza“ care e atât de bun contra reumatismului și durerilor și care e recunoscut de cel mai veritabil. Recomand tuturor fluidul lui Feller și vă rog ami trimite pentru trebuințele mele medicale din acest fluid“.

În scrisorile aceste de mulțămită a trimis și adresele corecte și adevărate pentru care le mulțumesc, deoarece pot adevăra ceva pipăibil marelui public iar nu numai reclamă goală cum fac ceice imitează. Deci așa trebuie să păsească toți înaintea publicității, când sunt siguri că spun adevărul.

Adecă repetăm încă odată că veritabilul e numai fluidul „Elza“ al lui Feller și cine încă n'a probat și vrea să probeze această veritabilă doctorie de casă acela să scutește singur de imitațiuni dacă se adresează direct la sigurul fabricant: **E. V. Feller**, farmacist în **Stubica**, Marktplatz 226 (comitatul Agram).

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

NOTĂ. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români.
Zilele sunt însemnate după calendariul nou.

Aletea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombrie.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octombrie.

Aradul-vechiu, de Vineri înainte de Dumineca cea premergătoare Duminecei Floriilor apusene; din Vinerea de după s. Petru și Pavel la apuseni și din Vinerea înainte de 5 Novembre n. cu durată de patru zile.
Alibunariu, în ziua de Rusalii și în ziua de sânta Măria-mare după calend. vechiu.

Baia-mare, Luni și Marți după Dumineca „oculi“, după ziua Domnului (Joia verde), după sfatul Stefan și după stul Martin (Novembre).

Batania, cu 2 săptămâni înainte de Florii, Duminecă înainte de Petru și Pavel, cu 2 săptămâni înainte de Dimitrie.

Beba-vechie, 8 Martie, 8 Iunie și 8 Septembre st. n.
Dacă aceste zile nu cad în zi de Duminecă, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Beiuș, Joi și Vineri în săptămâna Întrării în biserică, în săptămâna sântului George, în săptămâna sântului Ilie și în săptămâna sânt. Dimitrie, după cal. nostru.

Béga-Szt.-György, 15 Aprile, 20 Iunie și 30 Septembre.

Beliu, în săptămâna din 1 Martie, 1 Iunie, 1 Sept. nou. și 1 Octobrie, Marți (têrg de vite) și Mercuri.

Berzava, Duminecă înainte de 21 Martie, 6 Iulie și 26 Octobrie nou.

Banloc, 11 Septembre.

Becicherechul-mare, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 1 Martie, 25 Maiu, 17 August, 12 Oct. și 23 Novembre nou.

Bichiș, 24 Mart., 20 Iun. și 29 Sept. cari zile de nu cad pe Duminecă atunci Duminecă înainte de aceste zile (2 zile înainte târg de vite).

Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iuliu, 26 Octombrie și 10 Dec., (Dumineca a 2-a de advent) nou, și dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dumineca premergătoare. (Vineri și Sâmbătă de vite).

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie nou și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă, 5, 6, 7 Martie, 20—23 Iunie, 15—18 Oct. Bogșa-montană, Vineri, Sâmbătă și Duminecă în săptămâna înainte de Dumineca neagră, a apusenilor, în Maiu săptămâna stului Ioan cal. nou, după Sân. Petru și Pavel cal. vechiu și după 18 Sept. cal. n.

Buziaș, 23 Ianuarie, 24 Aprilie, 25 Iuliu și 1 Octombrie. cal. nou; ziua presedintă târg de vite.

Boroșineu, 7 Ianuarie, Duminecă înainte de s. Ilie și s. Paraschiva după c. v.

Boroșsebeș, în Mercurile din sept. în care cad s. Georgiu, s. Mihail după c. n. și Mercuri în sept. s. Nicolae c. v.

Bozovici, 15 Ianuarie, 2 Aprilie, 4 Iunie și 1 Oct. c. n.

Brad, 20 Martie, 2 Iunie, 29 Septembrie și 16 Decembrie c. n.; în zilele cele 2 dinainte, târg de vite.

Buteni, după c. v. în Lunile cele mai aproape de Întîmpinarea Domnului; Tăierea capului s. Ioan și săptăm. înainte de Crăciun.

Cacova, 1—2 Maiu, 2 Novembre.

Canija-mare, Luni înainte de 2 Februarie, Luni înainte de Paști, Luni înainte de Rusalii, de 15 August, de 15 Octombrie dacă 15 cade pe Luni, atunci în acesta ziua și Luni înainte de 8 Decembrie. c. n.

Canija-turcescă, 29 Apr., 1 Aug., 1 Nov. c. n.; dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dumineca premergătoare.

Caransebeș, Joi, Vineri și Sâmbătă în săptămâna din urmă a lui Ianuarie nou; Joi, Vineri și Sâmbătă în săptămâna din urmă a lui Aprilie nou, și încă ar cădea în această săptămână sărbătorile Paștilor greco-orientale târgul se ține Joi, Vineri și Sâmbătă

înainte de Dumineca Floriilor; în sept. primă a lui August și Octombre nou tot Joi, Vineri și Sâmbătă. Capolnaș, 13 Ian., 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientali, 6 Iuliu, 20 Septembre și 20 Nov. Ceffa, în prima Joie din Aprilie. August și Dec.

Cermeiu, în Dumineca Floriilor. Dum. după s. Petru și Pavel și după c. v. Dumineca după sft. Dimitrie.

Chichinda-mare, 24 Aprilie, 24 Iuniu, 20 Sept. și 1 Dec.

Chișineu, 6 Ianuaru, și Duminecă înainte de s. George și s. Mihail.

Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. v.; și în sept. din 29 Iuniu, 27 August, 10 Octombre, 11 Novem., de Joi dela amăzi până Duminecă.

Cianadul-sêrb. și nemț. în Duminecile din 16 Mart., 20 Iun., 16 Octombre și 10 Decembre; séu dacă numitele zile nu cad Dumineca, atunci în Duminecile premergătore.

Cianadul-mag. 14 Februaru, 7 Maiu, 16 Oct. și 11 Nov.

Comloș (Bănat) 5 Martie, 15 Iuniu, 1 Septembre. Dacă terminul hotărît nu cade într'o Duminecă, târgul se țină în Dumineca premergătore.

Crașova, în 23—24 Apr., 28—29 Iuniu și 11—12 Nov.

Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Novembre.

Curtea, în 2 Iuniu, 26 Septembre.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octombre.

Deliblata 6 Aprilie, 10 Septembre.

Detta, (Timiș), 24 Martie, 15 Iuniu, 12 Septembre, 30 Nov.

Dězna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septembre, în cas de sêrbătore târgul se ține în Lunia următore.

Dobrița 2—5 Maiu, 23—25 Sept.

Dognacica, 8 Septembre.

Dobrițin, 17 Ianuaru, 24 Aprilie, 15 August și 9 Octombre încep în Lunia sêptemâna premergătore acestor zile.

Dolóve, 21 Martie, 11 Octobre.

Domașnia, a 5-a ziua după Sân-Petru cal. v.

Ėlesd, în Mercuria și Joia după 25 Februarie; Joi și Vineri în sept. înainte de 21 Iunie, în sept. zilei de 21 Septembre și 13 Decembre.

Făget, după cal. v. la Botez, la s. Teodor, la Florii, la

Înălțarea Dlui, Sân-Petru, s. Maria mare, s. Dimitrie și s. Nicolae.

Feketeteu, în Lunile din săptămâna înainte de 25 Ianuariu și după 5 Aprile, 15 Iuliu și 16 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuariu, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gataia, 20 Ianuariu, 20 Aprilie, 20 Iuliu, 20 Octombrie.

Goruia, în 25 și 26 Aprile, și în 6 și 7 Septembrie st. n.

Gurahonț, Luni în săptămâna zilei de 11 Maiu și 20 August și dacă acesta ziua ar fi S. Stefan, atunci ziua următoare.

Gyertyámos, 5 Aprile, 17 Iunie, 19 Septembrie. Dacă zilele numite cad în zi de lucru, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Gyoma, 10—11 Martie, 1—2 Iunie, 15—16 August și 15—16 Novembre; dacă aceste zile nu cad pe Sâmbătă și Duminecă atunci se ține înainte de aceste zile Sâmbătă și Duminecă.

Gyorok, 15 Martie și 29 Septembrie.

Gyula, înainte de 25 Ianuariu și în săptămânile dinainte de 22 Iuliu și 8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminecă inclusive.

Hidekut, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 14 Septembrie.

Idvor, 3 Maiu, 23 Septembrie.

Iassenova, 21 Maiu și 11 Octombrie.

Lipova, (după cal. v.) la Sân-Georgiu, sântul Ilie, sântă Măria mică, sân-Mihail.

Logoj, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 10 Februarie, 10 Maiu, 2—4 Iuliu și 21 Octombrie.

Macău, Sâmbătă înainte de Dumineca „judica” și Sâmbetele înainte de 24 Iunie, 19 August și 19 Novembre.

Mehadia, 22 Ianuariu, 6 Aprile, 16 Iuliu și 16 Octombrie.

Merczidorf, (Carani) 20 Aprile și 10 August.

Moldova-veche, 21 Aprile și 27 August.

Moldova-nouă, 5 Maiu și 24 Iunie.

Mocrin, 14 Februarie, 20 Maiu și 12 August.

Nadlac, Sâmbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprile și 29 Septembrie; Sâmbătă după 6 Ianuarie și în a doua din Iulie; dacă aceste două termene din

urmă cad pe sărbătore sau pe Vineri, atunci se țin în Sâmbăta săptămânei premergătoare.

Omolița 18 August.

Oradea-mare Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele de 12 Martie, 21 Iunie, 8 Septembrie și 8 Decembrie.

Oravița, în totă Sâmbăta târg și cu vite.

Orczidorf 24 Aprile și 8 Septembrie.

Orșova, 1—3 Maiu, 17—19 Septembrie.

Pecica-magiară, Sâmbătă, Duminecă și Luni înainte de 9 Maiu și 14 Septembrie.

Pancota, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octombrie, dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci în Duminecile ce premerg acestor zile.

Panciova, Joi în 22 Aprile, în 9 Iuliu, în 18 Septembrie, și dacă aceste zile nu cad pe Joi, atunci în Joia următoare acestor zile, durează patru zile.

Pauliș, 6 Maiu și 1 Octombrie.

Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iunie și 24 Septembrie.

Perlas, 27 Iunie, 9 Novembre.

Petriș, 8 Martie, 23 Iunie, 1 August și 14 Octobrie.

Piscolt, 1 Martie, 1 Septembrie.

Radna, Vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 Oct. c. v.

Recița-montană, Vineri înainte de Dumineca Floriilor apusene; în August dacă S. Măria la apuseni cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni séu Marți, atunci Vineri înaintea acestor zile, la din contră Vineri după aceste zile; în Septembrie ziua s. Mihail la apuseni, dacă acesta cade pe Vineri, dacă însă cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni séu Marți, atunci târgul se ține Vineri înainte de aceste zile; la din contră Vineri după aceste zile.

Rittberg, 17 Aprile, 15 Iunie, 13—14 Septembrie, 15 Novembre; dacă însă pe aceste zile cade vr'o sărbătoare împărătească romano-catolică, séu greco-orientală, atunci cu o săptămână mai târziu.

Rudna, 21 Maiu, 20 Septembrie; dacă aceste zile nu sunt Dumineci, atunci Dumineca premergătoare.

Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 Novembre după cal. nou.

Sighlinia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Dec.
Segedin, de Duminecă până Duminecă în săptămânile în cari
cade 17 Februarie, 5 Maiu, 31 Iuliu, 10 Oct. și Nov.

Sigetul Marmației, (după cal. v.) ântâia Luni și Marți
din postul mare, Luni și Marția Ros., Luni și Marți
în sept. sânt. Ilie, dacă însé St. Ilie cade Duminecă
atunci aceleași zile ale săptămânei următoare; Luni
și Marți în săptămâna în carea cade 13 Octombre n.,
dacă 13 Octombre cade pe Duminecă, atunci aceleași
zile ale săptămânei următoare. Luni și Marți e târg
de vite, celalalt duréză întréga săptămână.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 Aug. și 3 Decem.
Simand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.;
13 Maiu și 13 Sept.

Timișóra, în zilele din 13—17 Martie; 29 Maiu—2 Iu-
niu; 14—18 August; 25—29 Septembre; 18—22
Decembre. Têrgul duréză 5 zile. Joi târg de vite
cornute; Joi și Vineri târg de porci și oi; Vineri
și Sâmbătă târg de cai. Têrgul pentru ceialalți ar-
ticlii (póme, lemne, instrumente agricole, articlii de
negoțiu și industrie) se ține în toate 5 zilele. Têrg
de săptămână: Marți și Vineri; Vineria e și târg de
porci, cai și vite cornute.

Teregova, 19 Ianuarius, Vineri după Pascile rom. cat.,
6 Iuliu, și Vineri înainte de s. Dimitrie.

Tinca, Luni în a patra sept. din lunile Martie, Iuniu,
Sept. și Decembre.

Valea-mare, Joi înainte de Pasci, și 26 Octombre c. v.
Varadia, 22 Aprile, 2 Septembre,

Vêrșet, Duminecă înainte de 2 Februarie c. nou; Dumi-
neca înainte de Dumineca Floriilor, gr. or., prima
Duminecă în Aug. c. nou, ultima Duminecă în Oct.

Vinga, Duminecă înainte de Înălțarea Domnului după
c. v.; Duminecă după St. Stefan și Duminecă după
Sân-Mihaiu, după cal. nou.

Voitec, 1 Maiu, 1 Septembre.

Zarand, (după cal. v.) Dumineca ântâia din postul mare,
Dumineca Rosaliilor gr. or., și Duminecele înainte de

- st. Măria mare și de 17 Dec., Sâmbătă înainte de aceste zile târg de vite.
- Zerindul-mare, 14 Ianuarie și 1 Sept.; în cas de sărbătoare târgul se ține în ziua următoare.
- Zorlențul-mare, (după c. vechiu) Dumineca Floriilor, 11 Iulie și 24 Octombrie, câte trei zile.
- Zsombolia, 19 Martie, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Novem.; dacă nu cade pe Duminecă, atunci se ține în Dumineca premergătoare.

Consemnarea târgurilor din Ardeal.

- Abrud**, (c. v.) În ziua de Sf. Teodor, Lună în sept. primă din Maiu, Lună înainte de Sf. Mihail și Lună înainte de Crăciun.
- Aiud, c. n. 25 Ianuarie, 8 Maiu, 19 Aug. 16 Oct.
- Alamor. 5 Martie, 4 Septembrie, c. n., câte o zi înainte târg de vite.
- Almașul-mare, 23 Ian., 1 Maiu, 22 Iulie și 17 Sept. c. n.
- Baia de Criș**, 2 Ian 8 Iulie, 20 Nov. și 7 Dec. c. n.
- Belgrad, (Alba-Iulia) Marți înainte de Pascile apusene. 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.
- Bistrița, 17—18, Maiu, Mercuri după Bartolomeiu târg de vite 6 zile, și Mercuri înainte de s. Ecat.
- Blaj, Sâmbăta Floriilor, 21 Iulie, 6 Dec.
- Brașov, Joi după ziua Domnului (după Joia verde); Joia, Vineri și Sâmb. după Luca.
- Câmpeni**, (cal. v.) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rusalile noastre, 9 Iulie 28 Aug. și 5 Nov. c. n.
- Cetatea de baltă, Lună după boboteză, Lună înainte de Marția lăsatului de carne, Lună înainte de Pasci, 21 Aug. Lună înainte de Crăciun după c. nou, în trei zile premergătoare târg de vite.
- Cic-Sân-Georgiu, Lună înainte de Pasci și înainte de Crăciun, dacă e ziua de sărbătoare, atunci în ziua următoare, în zilele premergătoare târg de vite.
- Cic-Sereda, 12 zile înainte de Mercurea lăsării de post, seu Vineri după Mercurea septuagesimă Vineri după

Joia mare 13 Iuliu, 29 Sept., în trei zile premergătoare târg de vite.

Cincu-mare, 11—14 Martie, 17, 18, 20 Iunie, Luni, Marța și Mercurea după 20 Sept.

Cincu-mic, Luni a 5-a săptămână din Post.

Cluj, 10 Ianuarie, 12 Mart., 13 Iun., 1 Sept. și 2 Nov. în trei zile premergătoare târg de vite.

Cluj-Manastur, 5 Maiu.

Cohalm, Luni după Botez, Luni după Florii, era în Vine. rile și Sâmbetele precedente târg de vite; 25 Iul. era în zilele precedente 22 și 23 târg de vite; 1 Oct., era în 7, 8 și 9 târg de vite.

Dej, Marți, Mercuri, Joi în săptămâna din 1 Martie, 1 Iunie, 13 Decem. și înainte de Sf. Stefan, și anume, Marți târg de cai și porci, Mercuri de celelalte vite.

Deva, 14 Ianuarie, 13 Maiu, 3 Aug. 30 Oct. nou; în cele 3 zile precedente târg de vite.

Dobra, c. v. 22 Apr., Joi a doua sept. după Rosaliile noastre, 7 Sept., 25 Oct.

Făgăraș, Joi după Rusalii (n.), 9 Sept. și 6 Dec. târgul ține 4 zile; în 2 zile premergătoare târg de vite.

Felviț, Luni „oculi“, 8 Iunie, 23 Aug. și 19 Nov. c. n.

Gherla, 3, 4, 5 Februarie, 29, 30 Aprile, 1 Maiu, 23, 24, 25 Iuliu, 26, 27, 28 Octombrie.

Grădisce, a doua Sâmbătă după Pascile noastre 20 Oct. n.

Halmagiu, 12 Aprile și 16 Octombrie.

Halmagiu-mare, după cal. vechiu, Sâmbătă în săptămâna primă a postului mare, înainte de săptămâna Floriilor, Sâmbătă în sept. Sân-Petrului, Sâmbătă în sept. născerei Precestei și Sâmbătă în săptămâna în carea cade 4 Decembrie.

Hațeg, 14 Febr., 27 Aug. nou; cele 3 zile înainte de 14 Feb. târg de vite, și în 21—26 asemenea.

Hunedóra, Sâmbătă în a 4-a sept. din Post și la Înălț. Domnului; după c. n. 11 Iuliu, 13 Novembre.

Ibașfalau, cal. n. 27 Ianuarie, ziua după Bunavestire rom. cat. Joia după Înălțarea Domnului, 5 Iuliu, 21 Sept., 20 Nov.

Ilia, 19 Ianuarie, 6 Apr. ziua a doua după Rosaliile noastre, 6 Iuliu, 27 Aug., 11 Oct., toate după c. nou.

Lapușul-românesc, Sâmbetele dintâiu din Februarie, Apr., Iunie, August și Octobrie după cal. nou, și Sâmbătă după 1. Dec. nou, târg de vite.

Lăpușul-ung., cal. nou, 17—18 Ian., 12—13 Maiu, și 5—6 Iuliu, 25—26 Sept.

Mediaș, cal. nou, Joi după Invocabit, 13 Iuliu, Joi înainte de 29 Sept. 30 Novembre.

Mercurea, 24 Faur, 27 Iunie și 11 Novembre; în două zile premergătoare târg de vite.

Merghideal, 25—27 August n.

Micasasa, 28 Ianuarie, 20 Maiu, 13 Octombrie.

Mureș-Oșorheiu, 17 Ianuarie, Joi înaintea Floriilor catolice, Luni după ziua Domnului, 4 Sept., 11 Nov. c. nou; în trei zile precedente târg de vite.

Năsăud, cal. nou 27 Maiu, 8 Nov., târg de vite cu 2 zile înainte.

Nochrih, 3 Februarie nou; ziua după înălțarea Domnului, Luni după 16 Octobrie c. nou.

Odorheiu, Mercuri și Joi după jumătatea postului mare; Luni și Marți după Joia verde; 4—5 Oct., 21—22 Dec., 3 zile înainte târg de vite; dacă ziua primă a târgului de vite, séu a celui alt târg cade pe sârbătoare, atunci târgul se începe în ziua următoare; (datele după cal. nou).

Orăștia, cal. n. 14 Martie, 4 Iunie, 4 Octobrie, 6 Nov.; în trei zile premergătoare târg de vite.

Ormeniș, 18 Ianuarie, 5 Maiu, 6 Iuliu, 18 Dec. nou; câte 2 zile înainte târg de vite; apoi începând cu 15 Aprile nou în trei zile târg de oi, érá începând cu 10 Dec. nou în trei zile târg de porci.

Paraid, 19 Martie, 26 Iuliu, 15 Oct. și 17 Dec. nou; câte 2 zile înainte târg de vite.

Prundul-Burgăului, 14 Aprile nou, târgul de vite începe cu 2 zile înainte; 30 Oct. nou târgul de vite cu 3 zile înainte.

Racoșul de jos, 24 Aprile, 24 Iunie și 21 Sept. o ziua mai înainte de vite.

Reghinul-săsesc, 11—19 Faur, 1—2 Maiu, 30 Iuliu—10 August, 15—23 Octombre; tot cal. nou.

Reșinari, 1 Martie nou, târg de vite; 16 nov. cal. nou.

Reteag, 7 Maiu, 11 Iuliu, 28 Septembre, cal. nou, câte trei zile înainte târg de vite.

Sașciori, 30 Martie, 26 Oct. c. n., ziua precedentă târg de vite.

Sebeșul-săsesc, 29 Ianuaru, 24 Aprile, 24 August, c. n. câte trei zile precedente târg de vite.

Șeica-mare, Exaudi (3 Maiu), Lucia (13 Dec.) c. nou.

Șeica-mică, 12 Iuniu, 11 Novembre, cal. nou.

Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după s. George, Mercuri și Joi după 12 Iuniu și Mercuri și Joi după 8 Oct. nou; Marți înainte de târgul din Iuniu e târg de cai.

Sereda, (Mureșului) 21—24 Faur, 1, 2, 3, 4 August, 7—10 Dec.

Sibiui, Luni după Botez, 3 Maiu, 14 Sept. nou, înainte de aceste zile câte 7 zile. târg de vite, dintre cari câte trei zile târg de oi; dacă aceste zile cad pe sârbătoare sau Duminecă, atunci târgul se ține în ziua următoare.

Sighișoara, 16 Martie, 24 Iuniu, 4 Nov. nou; ziua precedentă târg de vite.

Somcuta-mare, Miercuri și Joi după Dumineca Oculi, apoi Mercuri înainte de Joia verde și în Joia verde, Mercuri și Joi înainte de 20 Aug. și de 11 Nov. nou, ziua prima târg de vite.

Somărtin, 14, 15 și 17 Aprile; 3, 4 și 6 Nov. nou.

Șimleul-Silvaniei, 20 Martie, 26 Iuniu, 25 Septembre și 18 Dec. nou totdeauna Joia și Vinerea în sept. în care cad acele zile.

Teuș, 20 Febr. 24—27 August, 4—7 Nov. nou; câte 3 zile precedente târg de vite.

Turda, Sâmbătă după Mercurea ant. din postul mare, 24 Apr., 24 Iuniu, 9 Sept., 6 Dec., nou; câte 3 zile înainte târg de vite.

Vaidahaza, 21 Martiu, 20 Septembre nou.

Zam, 28 Ianuarie nou, Mercuri în 4-a sept. a părese-
milor noastre, 2 Iunie, 20 Iulie, 14 și 26 Sept., 12
Dec. nou.

Zernești, 31 Maiu, 20 Novembre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în sept. cea dintâiu a lunilor.
Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie nou.

Zlatna, 1—3 Martie, 16—18 Iunie, 30—31 Aug., 1 Sep,
c. nou; trei zile precedente tîrg de vite.

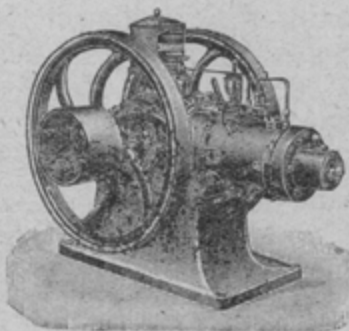
Motoarele cu ulei brut

și

locomobilele lui Wohanka

Exploatare ieftină.

Nici un pericol de exploziune sau de foc.
Nici o licență sau controlă din partea
autorităților financiare.

Aranja-
mente
complete
de mori.

Budapest.

Wohanka & Comp.

V., Váczi körút 76/a.

Cum am devenit frumoasă!

„Eu eram urâtă!” Așa povestea o damă tineră, al cărei portret să vede aici. „Am încercat cu cele mai diverse mijloace, însă zadarnic. Eram aproape să disperez! Atunci la îndemnarea unei prietene, am comandat patru doze „Helin” și l-am întrebuințat conform indicațiilor. Zilele am observat, că formau fața, dispăreau în câteva săptămâni au dis- s' a făcut moale, curată plăcută, frumoasă și rupătat albeață și fineață, cari nu mă văzură mai recunoaște. Pe cât de mai înainte așa am de- a tuturor, în curând tre- moasă în tot ținutul și putu' pași înaintea al- de inima mea. Surorilor, mijloc miraculos, numai toată căldura, că dacă tuale necurății ale pielei moasă. să-și comande câteva doze „Helin” dela depozitul general al „Helinului”: Ludovic Vértés, Lugos Nr. 360. Acela trimite cel puțin 4 doze „Helin”, cu instruc- ție de întrebuințare, embalgium și franco pentru 6 coroane. Mai puțin de 4 doze nu să trimite, fiind prea mari speșele de poștă și embalgium.

1 bucată săpun-„Helin” 70 fil.; 1 doză pudră-„Helin” 1 cor. 20 fil. — Două garnituri complete (anume câte două bucăți Cremă, săpun- și pudră-„Helin”) 6 cor. 80 fil. franco.

strucției. Deja după că- necurățiile, cari îmi di- mod bătător la ochi, după spărut cu totul, fața-mi și netedă, înfățișarea-mi menă, mâinile mele au că- aristocratică, și cunoscumult timp abia m'au putut mult am fost preferită venit favorita întrecută ceam de cea mai fru- nu peste mult timp am tarului cu bărbatul ales cari încă n'au cercat acest recomanda le pot cu voesc să alunge even- și vor să aibă față fru-

Cum câștigăm mai mulți bani cu vitele noastre?

Așa să vor întreba nenumărați economi, cari pe lângă toate silințele în eco- nomia de vite, nu au putut produce rezultat îndestulitor.

Un remediu distins — pentru a spori venitul economiei — este praful de vite dietetic, recunoscut de eminent și încuviințat de ministeriul reg. ung. de agricultură.

„Bucuria economului” (nume scutit prin lege)

Dacă să amestecă zilnic o cvantitate mică praf pentru lapte și îngrășare „Bucuria economului” în nutrețul vitelor tinere, le ațită poșta de mâncare.

„Bucuria economului”

efect stomacului, înain- sângele, face carne bună porcilor, oilor precum lositoare spre a le face săptămâni să se poată zare. Îmbunătățește lap- și îl înmulțește enorm. praful acesta vitelor ti- oasele mai iute, și promovează dezvoltarea grabnică a vitelor tinere în mod surprin- zător, le ține sănătoase și le apără de morhuri. Vitete vor fi tari și vioae. La vitele feminine întrebuințând, nu folosește nimic așa ca praful acesta spre întărirea fătului din pânțec și tot așa de bun pentru fătii sugători. Căli în poziție rea, mai cu seamă animalele decăzute, să fac bune în scurt timp, dacă le dai regulat din praful „Bucuria economului” Pretutindenea de 100 de ori să plătește.

face cel mai excelent tează mistujrea, curată și ajută vitelor cornute, și tuturor animalelor fo- grase și grele ca în niște duce la târg spre vân- tele vacilor și al caprelor Dacă dăm regulat din nere, li-se întăresc

1 pachet întreg 1 cor. Să capătă în farmacie, drogerii și spișerii — anume acolo, unde se capătă spiritul Vértés. Acolo, unde nu este depot, să trimit mai puțin 20 pachete de probă sau 6 pachete întregi, la trimiterea înainte a 6 cor. franco. Pentru îngrășări mari sunt oferte speciale.

Prescrieri pentru efectul iute al folosirii și grijirea animalelor de casă, cât și censi- gnația prețurilor despre mijloacele pentru animale gratuit și franco să capătă la

L. Vértés, apoteca la „Vultur” Lugos Nr. 360.

Femeia D-Tale face foarte bine,

că folosește cu predilecție **spiritul gallic (Franzbranntwein)** al Dr-ului Vértés, că-l preferă oricărei alte mărci de fabrică, oricărui alt remediu, și că la cumpărare grijește să capete întotdeauna **numai spiritul gallic Dr Vértés**. Pentru că nu există un al doilea leac, care să aibă o întrebuințare atât de multilaterală, nici altul mai eficient și mai ieftin. Mii și mii de inși au folosit, în diferite cazuri, **spiritul Dr-ului Vértés**, cu urmări uimitoare, și dac'ar voi cineva, ar putea compune o bibliotecă întreagă din nenumăratele scrisori de mulțumită, ce ni-au sosit până acum din toate părțile lumii, dela oameni de toate păturile sociale, cari cu toții laudă efectele binefăcătoare ale spiritului gallic Dr Vértés. Cine dorește, capătă gratuit și francat o broșură cu scrisorile de mulțumită, ce le-am primit în vremea din urmă, asemenea și o descriere amănunțită asupra fiului, cum și la ce să poate întrebuința spiritul Dr Vértés.

Spiritul Dr Vértés să poate întrebuința ca cea mai escelentă **fricțiune** (ungere) alinătoare de dureri și întăritoare, apoi ca **cataplasme** binefăcătoare, îndeosebi pentru cei ce suferă de **podagră (șuiu)**, reumă, junghiuri, dureri de spate, piept, foale, stomac, cap ș. a. Mai e un mijloc **răcoritor și întăritor** pentru cei ce-și sforțază picioarele, cum sânt: **turiștii, soldații, factorii postali, economii, sergenții de stradă, jandarmii, vânătorii, bicicliștii și alții asemenea lor**; totodată e cel mni **escelent și mai ieftin preparat cosmetic** (de toilette) pentru întărirea rădăcinii părului și pentru curățirea gurii.

Nu vă mirați prin urmare, dacă cel ce a folosit odată aceste bune, sigure și multilaterale preparate, exclamă din curată convingere:

„Sau spiritul gallic al
Dr-ului Vértés, sau nimic!“

Marca de fabrică.

Veritabil e spiritul gallic Dr Vértés **numai**, dacă sticla poartă **marca de fabrică cu țaranul**, cum arată figura, și numele „**Vértés**“ legibil.

Spiritul gallic Dr Vértés **nicăiri** nu să capătă **desfăcut și cântărit**, ci numai în sticle originale à 36 fl., 1 cor. 20 fl., și 2 cor. 40 fleri. Pentru folosințe în cantitate mai mare recomandăm sticlele de 1 litru à 6 cor., așanumitele sticle pentru familie, la cari să cruță foarte mult, fiindcă conțin de 10 ori cât o sticlă simplă.

Ca să'nlesnesc transportul acestui articol, neapărat de trebuință la orice casă, chiar și acolo unde nu sânt depozite, trimit oricui pentru suma de 7 cor. 20 fl. deja 1 sticlă pentru familie, sau 3 sticle à 2'40 cor., sau 6 sticle à 1'40 cor., sau în fine 20 sticle de probă à 36 fleri, fără să socotesc nimic pentru împachetare și porto postal.

Deși spiritul gallic Dr Vértés a fost și până'acum cel mai cu leac și mai spornic în raport cu toate soiurile de acest fel, deacum înainte va fi pregătit și mai tare, astfel că va fi și **mai spornic și mai ieftin**. Să poate comanda direct dela:

Vértés & Cie, fabrică cosmetică, Lugos, Nr. 360,

asemenea în farmacii, drogerii și negustorii de mărunțișuri (șpiterii), unde se văd placate cu **marca fabricii noastre**.

Veste bună

pentru

Ofticoși

bolnavi de piept

astmatici

scrofuloși

bolnavi de plămâni

anemici

săraci de sânge.

Un sfârșit s'a aflat un mijloc, care bolnavilor amintiți le aduce mult dorită ușurare și vindecare a boalei lor, în

Sirupul de fier calcaros

al farmacistului VÉRTES.

Acesta s'a *adeverit* deja *splendia* la sute de mii de bolnavi și de aceea cei mai distinși profesori și medici îl recomandă și aplică ca mijlocul *cel mai efica*ce la boalele amintite mai sus, precum și la: *tusă măgărească, rachitis* (boală englezescă), *lăpadarea de sânge, slăbiciune, boale femeiești* precum și la *stări de slăbiciune și de eșofare de tot felul*.

Prin conținutul său de fier și fosfat de var ușor mistuibil, *sirupul de fier calcaros* al farm. Vértés e de cel mai mare avantaj, adesea chiar de *efect surprinzător* pentru formarea și dirigerca sângelui la toți cari sufer de boalele amintite, la persoane slabe, reconvalescente, macre. El potențează întreagă activitatea vitală, întărește întreg organismul, contribuie la formarea de oase puternice, bolnavii capătă poftă de mâncare, somn liniștit, să domolește tusa, să desface flegma, dispar sudorile de noaptea și oboseala generală, bolnavii să simțesc mai viori, mai tari și capătă față veselă. În acelaș timp contribuie la creșterea greutateii corpului, deci e un *mijloc excelent* contra *slăbiciunii* (macrositate)

Din cauza gustului și mirosului său plăcut *sirupul de fier calcaros* al farm. Vértés îl iau bucuros și cei mai întrecuți derbedei, chiar și copiii. La copii scrofuloși, la cei ce au rămas înapoi în creștere și sunt de construcție slabă, bolnăvicioși, urmează o îmbunătățire rapidă a stării generale și delăturarea aparițiilor bolnăvicioase. La fete tinere în periodul desvoltării precum și la femei în etatea critică, la menstruații neregulate, s'au ajuns rezultate eminente.

E cu mult mai ușor mistuibil și să ia mai cu plăcere decât oleul de ficat de pește, de aceea să ia cu predilecție în locul acestuia.

1 sticlă trimisă prin poșta franco 3 cor. 50 fil. — 4 sticle, trebuincioase pentru o cură, franco 10 cor. — Singur veritabil să află la proparatorul:

L. Vértés, farmacia Vulturului Lugos, Nr. 360.

Traduceri și retipăriri rezervate.

Ludovic Vértess, farmacia „La Vultur” în Lugos, partea nemțească, Nr. lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Mijloc
contra

Epilepsiei

(fras), leșinării, durerilor de nervi și isterice ale mamelor să folosește cu cel mai bun succes.

La trimiterea înainte de 6 cor. = 10 lei să expedieze o dosă franco.

Hydropia

(ruptură de apă) și urmările ei: gălbănirea ș. a. să curezează grabnic prin **Hydropin**. 1 sticlă 2 cor. 50 fil. = 3.50 lei.

Năsip

și peatră în beșică și catarul țevei și beșicei. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc **Diuretin**, 1 dosă 3 cor. 60 fil. = 5 lei.

Apă
de

Ochi

Br. Bruckenthal. Are efect sigur în privința conservării și recăstigării vederilor. 1 sticlă 2 cor. = 3 lei.

Alifia
contra

Pecinginei.

Pecinginea, atât cea mănătoare umedă, precum și cea uscată, sgrăbunțe de piele îndărădnice, fie cât de vechi, prin întrebuințarea acestei escelente **alifii contra gencinginei** să vindecă repede și sigur. 1 doză 3 cor. 60 fil.

Răni,

aprinderi, umflături, să vindecă mai repede cu **alifia de casă din Lugos**, care e un bun mijloc de casă. 1 doză 1 cor.

Estract
de

Sassaparilla.

Mijloc escelent pentru curățirea sângelui în cazuri de sifilis, podagră, gușă, la scrofule tuberculoase, la boale de pele învechite, peste tot la tot felul de bôle ce-și au temeiul în sângele stricat. O știclă 2 cor. = 3 lei și 4 cor. = 6 lei.

Morburi
de

Stomac,

cum sunt: Lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, cărceii, și preste tot greutatea și slăbițiunile stomachului să delătură repede și sigur prin **Esența pentru stomac** al farm. Vértess după ordinațiunea **Drului Heuffel**. O sticlă mare 4 cor. franco.

Tusa,

răgușala, durerile de piept și de grumazi, natha, influența tusa mângărească, catarul, organismul respirațiunei să vindecă repede și sigur prin **sucul de ierburî banatice**.

Acest suc pregătît din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale Alpilor în Ungaria și mează-zî, este un mijloc escelent contra tuturor inflamațiunilor pielei băloase. Pentru gustul lui plăcut și copiii îl iau foarte bucuroși. Prețul unei sticle pentru prunci mai mici de 10 ani 1 cor. 40 fil. = 2 lei. Prețul unei sticle pentru prunci mai mari de 10 ani 1 cor. 40 fil. = 2 lei.

La morburî cerbicoase, îndelungate cura o înaintează **Thea de ierburî banatice**. 1 cutie 1 cor. = 2 lei.

Oleu
pentru

Urechi

de Dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul urechilor la asurzire este cel mai escelent mijloc. La trimiterea înainte de 4 cor. = 5 lei să expedieze 1 sticlă franco.

Mijloc
contra

Urinărei în pat.

Medicament probat cu efect repede și sigur. 1 dosă 10 cor. = 12 lei.

Pachetarea e gratuita și trimiterea franco în toată Ungaria și în toată Europa, unde se trimite din nou în țară. Sub 2 cor. nu se expediază nimic. Poste restante și la adrese șifrate nu se expediază. Revânzătorilor se dă un rabat bun.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, Londra și Paris distins cu medalii aur, cruce de onoare și diplomă de onoare.